

KALLELSE TILL KOMMUNSTYRELSENS SAMMANTRÄDE

**Måndagen den 24 januari 2022 klockan 13:30
i Stadshuset Sal B, digitalt via Microsoft Teams**

Kommundirektören informerar

Informationsärenden

- 1 Information om året som varit och planer framåt -
Nyköping-Oxelösunds Vattenverksförbund (NOVF)

Kommunfullmäktigeärenden

- 1 Antagande av program för hållbar utveckling och genomförande av Agenda 2030 KK22/7
 - Tjänsteskrivelse
 - Förslag: Program för social hållbarhet
 - Förslag: Program för ekologisk hållbarhet
 - Förslag: Program för ekonomisk hållbarhet
 - Förslag: Program för effektiv organisation
- 2 Friköp av tomträtterna Långsätter 50,51 och 76 KK22/17
 - Tjänsteskrivelse
 - Förslag: Köpeavtal
 - Bilaga: Karta
- 3 Svar på motion om att stärka HBTQ-kompetensen i Nyköpings kommun KK18/150
 - Tjänsteskrivelse
 - Barnrättsprövning
 - Motion

4	Svar på motion om att stoppa bidrag till Ibn Rushd - Tjänsteskrivelse- Motion- Protokollsutdrag Kultur- och fritidsnämnden	KK20/633
5	Svar på motion avseende att genomföra en översyn av kommunens utbetalningar till studieförbund och liknande organisationer - Tjänsteskrivelse- Motion- Protokollsutdrag Kultur- och fritidsnämnden	KK20/604
6	Svar på motion om äldres rätt till utevistelse - Tjänsteskrivelse- Motion- Protokollsutdrag Vård- och omsorgsnämnden	KK17/288
7	Svar på motion om att stärka ekonomin med ett dynamiskt inköpssystem - Tjänsteskrivelse- Motion	KK17/640

Kommunstyrelseärenden

1	Investering: Överföringsledning VA, sträckan Ånga-Svärdsklova - Tjänsteskrivelse	KK20/672
2	Investering: Renovering, ombyggnad och tillbyggnad av Tystberga skola och förskola - <i>Handlingar dukas senare</i>	KK22/24
3	Investering: Inköp av datorer, surfplattor, elevdatorer, nätverksutrustning	KK21/738

- Tjänsteskrivelse
- 4 Yttrande över remiss av Sörmlands regionala trafikförsörjningsprogram 2022-2035 KK21/620
- Tjänsteskrivelse
 - Förslag: Yttrande
 - Barnrättsprövning
 - Remisshandlingar
- 5 Yttrande över remiss av Järnvägsplan 35 Bibanan öst och väst KK22/18
- Tjänsteskrivelse
 - Förslag: Yttrande
 - Barnrättsprövning
 - Länk till samrådshandlingar: [Samråd Bibana Nyköping - Trafikverket](#)
- 6 Prioriterade åtgärder för ansökan om statlig medfinansiering ur länstransportplanering KK22/19
- Tjänsteskrivelse
 - Bilaga: Beskrivning av prioriterade åtgärder
- 7 Försäljning av fastigheten Hovrättsnotarien 1 KK22/20
- Tjänsteskrivelse
 - Förslag: Köpeavtal
 - Bilaga: Karta
- 8 Markanvisningsavtal för del av kvarteret Returen inom Björshults verksamhetsområde KK22/21
- Tjänsteskrivelse
 - Förslag: Markanvisningsavtal 1
 - Bilaga: Karta markanvisningsavtal 1
 - Förslag: Markanvisningsavtal 2
 - Bilaga: Karta markanvisningsavtal 2

9	Bemyndigande att underteckna handlingar
- Tjänsteskrivelse	KK22/22
10	Avsiktsförklaring för utveckling av Lasarettområdet
/Nyköpings resecentrum, Södra hållet
- Tjänsteskrivelse
- Förslag: ny avsiktsförklaring	KK22/23
11	Delegationsärenden	KK22/5
12	Anmälningensärenden	KK22/2

Urban Granström
Ordförande

Fanny Pettersson Bergström
Sekreterare

KS § Antagande av program för hållbar utveckling och genomförande av Agenda 2030

Diarienummer: KK22/7

I kommunfullmäktiges beslut 2019-10-08 § 233 och kommunstyrelsens beslut 2019-09-09 § 213 (dnr KK19/546) gavs uppdrag åt kommunledningskansliet att framarbete ett förslag till policy för hållbar utveckling och genomförande av Agenda 2030. Förslaget skulle utgöra en samlande grund för strategier som svarade mot den ekologiska, den ekonomiska och den sociala dimensionen av Agenda 2030.

Syftet med uppdraget var:

- 1) att etablera ett gemensamt förhållningssätt samt strukturella förutsättningar för kommunens genomförande av Agenda 2030 på lokal nivå, och
- 2) att motverka behov av att framarbete styrdokument inom begränsade sak- och verksamhetsområden och därigenom minska den administrativa bördan genom ett minskat antal styrdokument och ett förenklat styrdokumentsförfarande.

Utgångspunkter och genomförande

Agenda 2030 utgör kappan för de utmaningar vi globalt står inför och som delvis behöver lösas på lokal nivå. Uppdraget grundades i behovet av att skapa förutsättningar för politisk styrning med bäring på hållbar utveckling liksom av processer som understödjer ett effektivt genomförande: att snabbare kunna omsätta politisk viljeinriktning till verkstad.

Parallellt sätts uppdraget verksamhetsstyrning i Nyköpings kommun (VINK), vilket svarade mot kommunfullmäktiges uppdrag i budget *Byt styrmodell* (dnr KK19/177). Tjänsteorganisationen gjorde bedömningen att framtagandet av styrmodellen behövde föregå uppdraget om att framarbete styrdokument för hållbar utveckling och genomförande av Agenda 2030. Den nya styrmodellen antogs av kommunfullmäktige 2021-12-14.

Det initiala uppdraget bestod dock i att ta fram nya samlande styrdokument på strategisk nivå samtidigt som befintliga skulle gallras. Under arbetets gång stod det emellertid klart att eliminering av befintlig styrning utan att ha ny på plats vore ett alltför omfattande steg att ta för organisationen; det identifierades istället som två steg som behövde ske i tur och ordning. I det första steget har ett förslag om en likriktad programstruktur med fyra program framarbetats. Under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut kan i och med detta ett arbete med en ny styrdokumentsrutin och gallring formellt inledas.

Genom den nya styrmodellen "Verksamhetsstyrning I Nyköpings kommun" etablerades ett målområde för hållbar utveckling som gör att kommunens arbete med Agenda 2030 nu tydligt inryms i det ordinarie planerings- och uppföljningsarbetet. Därtill anges av styrmodellen vilken typ av styrdokument Nyköpings kommun ska ha (kommunövergripande styrdokument och stöttande styrdokument) liksom hur dessa ska hanteras i förhållande till kommunens styrkedja. Förslag till program har framarbetats i linje med Nyköpings kommuns styrmodell.

Kommunledningskansliet har under 2020-2021 samordnat arbetet med att framarbete fyra program där sakkunskap inhämtats från ansvariga i tjänsteorganisationen. Samtliga program har framarbetats under politisk ledning, i löpande dialog med kommunstyrelsens utskott, verksamhetsnämnder och kommunalråd.

Förslag

Följande fyra program för hållbar utveckling har framarbetats och föreslås nu antas av Kommunfullmäktige:

- Program för social hållbarhet
- Program för ekonomisk hållbarhet
- Program för ekologisk hållbarhet
- Program för effektiv organisation

Programmen innehåller politiska viljeinriktning och anger områden inom vilka kommunens verksamheter bör fokusera sitt arbete.

Nyköpings kommuns mål för hållbar utveckling, planering liksom uppföljning föreslås utifrån programstrukturen hanteras i mål- och budgetprocess i likhet med kommunens övriga verksamhet.

De föreslagna programmen biläggs tjänsteskrivelse daterad 2022-01-03.

Barnrättsprövning

Kommunen är enligt artikel 4 i barnkonventionen skyldig att med alla tillgängliga resurser göra sitt yttersta för att säkerställa samtliga de av barnets rättigheter som aktualiseras inom kommunens verksamheter. En adekvat verksamhetsstyrning utifrån kommunövergripande styrdokument är därmed uppenbart till barnets bästa enligt artikel 3 genom att det möjliggör för Nyköpings kommun att bättre leva upp till skyldigheten enligt barnkonventionens artikel 4.

Tjänsteorganisationen har därför gjort bedömningen att ärendet inte behöver föregås av en formell eller utökad prövning av barnets bästa, då program för hållbar utveckling har ett genomgående barnrättsperspektiv. Program för social hållbarhet motsvarar de samhälleliga målen för hållbar utveckling. Programmet inbegriper bland annat ett eget

verksamhetsområde om barnets rättigheter vilket anger Nyköpings kommuns förhållningssätt och principer för kommunens arbete för barnets rättigheter. Bedömningen är således att programförslagen uppenbart är till barnets bästa genom att dessa integrerar barnets rättigheter i styrning och ledning liksom etablerar kommunens hållning och arbetssätt för att säkerställa barnets rättigheter enligt barnkonventionen.

Bedömningen är dock att det är först vid målsättning för- och i genomförande av programmen för hållbar utveckling som barnets rättigheter kan tillgodoses eller riskerar kränkas. Därför är det av stor vikt att fortsatt genomföra konsekvensbedömningar av föreslagna mål och åtgärder i enlighet med barnkonventionen och att beslut fortlöpande prövas i ordinarie planering, genomförande, uppföljning och utveckling av kommunens verksamhet.

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

- 1) att** anta Program för social hållbarhet, enligt bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2022-01-03,
- 2) att** anta Program för ekonomisk hållbarhet, enligt bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2022-01-03,
- 3) att** anta Program för ekologisk hållbarhet, enligt bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2022-01-03,
- 4) att** anta Program för effektiv organisation, enligt bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2022-01-03,
- 5) att** därmed betrakta uppdrag om att framarbete policy för hållbar utveckling och genomförande av Agenda 2030 (KK19/546 som slutfört, samt
- 6) att** uppdra åt kommundirektör att tillse programmens genomförande, inklusive uppföljning, i enlighet med vad som anges i program för hållbar utveckling och Nyköpings kommuns styrmodell (VINK).

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) att** uppdra åt kommunledningskansliet att ta fram förslag på revidering av *Riktlinje för styrdokument* och återrapportera förslaget samt förslag på arbetsplan till kommunstyrelsen under första kvartalet 2022, samt

- 2) att** det i förslag på revidering av *Riktlinje för styrdokument* ska framgå hur och när samtliga styrdokument följs upp och revideras.

Kommunfullmäktiges beslut skickas till:

Tekniska divisionen

Division Utbildning

Division Social omsorg

Kommunledningskontoret

Räddning och säkerhet

Samhällsbyggnad

Samtliga verksamhetsnämnder

Samtliga kommunala bolag

Kommunfullmäktige

Antagande av program för hållbar utveckling och genomförande av Agenda 2030

Bakgrund

I kommunfullmäktiges beslut 2019-10-08 § 233 och kommunstyrelsens beslut 2019-09-09 § 213 (dnr KK19/546) gavs uppdrag åt kommunledningskansliet att framarbete ett förslag till policy för hållbar utveckling och genomförande av Agenda 2030. Förslaget skulle utgöra en samlande grund för strategier som svarade mot den ekologiska, den ekonomiska och den sociala dimensionen av Agenda 2030.

Syftet med uppdraget var:

- 1) att etablera ett gemensamt förhållningssätt samt strukturella förutsättningar för kommunens genomförande av Agenda 2030 på lokal nivå, och
- 2) att motverka behov av att framarbete styrdokument inom begränsade sak- och verksamhetsområden och därigenom minska den administrativa bördan genom ett minskat antal styrdokument och ett förenklat styrdokumentsförfarande.

Utgångspunkter och genomförande

Agenda 2030 utgör kappan för de utmaningar vi globalt står inför och som delvis behöver lösas på lokal nivå. Uppdraget grundades i behovet av att skapa förutsättningar för politisk styrning med bäring på hållbar utveckling liksom av processer som understödjer ett effektivt genomförande: att snabbare kunna omsätta politisk viljeinriktning till verkstad.

Parallellt sättes uppdraget verksamhetsstyrning i Nyköpings kommun (VINK), vilket svarade mot kommunfullmäktiges uppdrag i budget *Byt styrmodell* (dnr KK19/177). Tjänsteorganisationen gjorde bedömningen att framtagandet av styrmodellen behövde föregå uppdraget om att framarbete styrdokument för hållbar utveckling och genomförande av Agenda 2030. Den nya styrmodellen antogs av kommunfullmäktige 2021-12-14.

Det initiala uppdraget bestod dock i att ta fram nya samlande styrdokument på strategisk nivå samtidigt som befintliga skulle gallras. Under arbetets gång stod det emellertid klart att eliminering av befintlig styrning utan att ha ny på plats vore ett alltför omfattande steg att ta för organisationen; det identifierades istället som två steg som behövde ske i tur och ordning. I det första steget har ett förslag om en likriktad programstruktur med fyra program framarbetats. Under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut kan i och med detta ett arbete med en ny styrdokumentsrutin och gallring formellt inledas.

Genom den nya styrmodellen "Verksamhetsstyrning i Nyköpings kommun" etablerades ett målområde för hållbar utveckling som gör att kommunens arbete med Agenda 2030 nu tydligt inryms i det ordinarie planerings- och uppföljningsarbetet. Därtill anges av styrmodellen vilken typ av styrdokument Nyköpings kommun ska ha (kommunövergripande styrdokument och stöttande styrdokument) liksom hur dessa ska hanteras i förhållande till kommunens styrkedja. Förslag till program har framarbetats i linje med Nyköpings kommuns styrmodell.

Kommunledningskansliet har under 2020-2021 samordnat arbetet med att framarbete fyra program där sakkunskap inhämtats från ansvariga i tjänsteorganisationen. Samtliga program har framarbetats under politisk ledning, i löpande dialog med kommunstyrelsens utskott, verksamhetsnämnder och kommunalråd.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Kommunen är enligt artikel 4 i barnkonventionen skyldig att med alla tillgängliga resurser göra sitt yttersta för att säkerställa samtliga de av barnets rättigheter som aktualiseras inom kommunens verksamheter. En adekvat verksamhetsstyrning utifrån kommunövergripande styrdokument är därmed uppenbart till barnets bästa enligt artikel 3 genom att det möjliggör för Nyköpings kommun att bättre leva upp till skyldigheten enligt barnkonventionens artikel 4.

Tjänsteorganisationen har därför gjort bedömningen att ärendet inte behöver föregås av en formell eller utökad prövning av barnets bästa, då program för hållbar utveckling har ett genomgående barnrättsperspektiv. Program för social hållbarhet motsvarar de samhälleliga målen för hållbar utveckling. Programmet inbegriper bland annat ett eget verksamhetsområde om barnets rättigheter vilket anger Nyköpings kommuns förhållningssätt och principer för kommunens arbete för barnets rättigheter. Bedömningen är således att programförslagen uppenbart är till barnets bästa genom att dessa integrerar barnets rättigheter i styrning och ledning liksom etablerar kommunens hållning och arbetssätt för att säkerställa barnets rättigheter enligt barnkonventionen.

Bedömningen är dock att det är först vid målsättning för- och i genomförande av programmen för hållbar utveckling som barnets rättigheter kan tillgodoses eller riskerar kränkas. Därför är det av stor vikt att fortsatt genomföra konsekvensbedömningar av föreslagna mål och åtgärder i enlighet med

barnkonventionen och att beslut fortlöpande prövas i ordinarie planering, genomförande, uppföljning och utveckling av kommunens verksamhet.

Förslag

Följande fyra program för hållbar utveckling har framarbetats och föreslås nu antas av Kommunfullmäktige:

- Program för social hållbarhet
- Program för ekonomisk hållbarhet
- Program för ekologisk hållbarhet
- Program för effektiv organisation

Programmen innehåller politiska viljeinriktning och anger områden inom vilka kommunens verksamheter bör fokusera sitt arbete.

Nyköpings kommuns mål för hållbar utveckling, planering liksom uppföljning föreslås utifrån programstrukturen hanteras i mål- och budgetprocess i likhet med kommunens övriga verksamhet.

De föreslagna programmen biläggs tjänsteskrivelse daterad 2022-01-03.

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

- 1) **att** anta Program för social hållbarhet, enligt bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2022-01-03,
- 2) **att** anta Program för ekonomisk hållbarhet, enligt bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2022-01-03,
- 3) **att** anta Program för ekologisk hållbarhet, enligt bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2022-01-03,
- 4) **att** anta Program för effektiv organisation, enligt bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2022-01-03,
- 5) **att** därmed betrakta uppdrag om att framarbete policy för hållbar utveckling och genomförande av Agenda 2030 (KK19/546 som slutfört, samt
- 6) **att** uppdra åt kommundirektör att tillse programmens genomförande, inklusive uppföljning, i enlighet med vad som anges i program för hållbar utveckling och Nyköpings kommuns styrmodell (VINK).

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) **att** uppdra åt kommunledningskansliet att ta fram förslag på revidering av *Riktlinje för styrdokument* och återrapporera förslaget samt förslag på arbetsplan till kommunstyrelsen under första kvartalet 2022, samt

- 2) **att** det i förslag på revidering av *Riktlinje för styrdokument* ska framgå hur och när samtliga styrdokument följs upp och revideras.

Mats Pettersson
Kommundirektör
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2022-01-13

Jenny Åtegård
Kanslichef
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Beslut till:

Tekniska divisionen

Division Utbildning

Division Social omsorg

Kommunledningskontoret

Räddning och säkerhet

Samhällsbyggnad

Samtliga verksamhetsnämnder

Samtliga kommunala bolag

HÅLLBAR UTVECKLING I NYKÖPINGS KOMMUN

PROGRAM FÖR SOCIAL HÅLLBARHET

PROGRAM FÖR SOCIALT HÅLLBAR UTVECKLING FÖR NYKÖPINGS KOMMUN

Program är ett styrdokument för Nyköpings kommun antaget av kommunfullmäktige.

Detta program anger den politiska visionen och viljeriktningen för Nyköpings kommuns arbete för att uppnå en socialt hållbar samhällsutveckling. Programmet vänder sig främst till kommunens verksamheter men också till civilsamhället och kommunens invånare.

Programmet innehåller i sig inga mål utan utgör ett levande kunskapsunderlag för strategiskt viktiga politiska prioriteringar för en socialt hållbar framtid också för kommande generationer.

Innehållsförteckning

1 HÅLLBAR UTVECKLING	3
1.1 Hållbarhetsdimensionerna	3
1.2 Agenda 2030 i styrning och ledning	4
1.3 Vad är social hållbarhet?.....	5
1.4 Målen för socialt hållbar utveckling.....	6
1.5 Social hållbarhet i Nyköpings kommun	6
2 VERKSAMHETSOMRÅDEN.....	9
2.1 Mänskliga rättigheter som grund för jämlik välfärd	10
2.1.1 Nyköping - en jämställd kommun	11
2.1.2 I Nyköpings kommun lämnas inget barn efter	13
2.1.3 En tillgänglig kommun för allas delaktighet	14
2.1.4 Nationella minoriteters rättigheter.....	16
2.1.5 HBTO+ personers rättigheter.....	17
2.2 Demokrati möjliggör delaktighet i samhället.....	18
2.2.1 Politisk viljeriktning	18
2.2.2 Områden	19
2.3 Trygg och säker kommun	21
2.3.1 Politisk viljeriktning	21
2.3.2 Områden	21
2.4 Motverka segregation och främja integration för ett Nyköping.....	23
2.4.1 Politisk viljeinriktning	23
2.4.2 Områden	24
2.5 God och jämlik hälsa i livets alla skeden.....	26
2.5.1 Hälsa och välmående.....	27
2.5.2 ANDTS-arbete.....	29
3 VAD ÄR ETT PROGRAM?	30

1 HÅLLBAR UTVECKLING

Agenda 2030 antogs av världens regeringar med målet att till år 2030 utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt hantera klimatförändringarna och säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser.

Agenda 2030 inbegriper 17 globala mål och 169 delmål som tillsammans syftar till att skapa anständiga och hållbara levnadsvillkor för alla världens människor. De globala målen för hållbar utveckling är odelbara. Det betyder att inget mål kan nås utan framgång inom ett annat.

Antagandet innebär att respektive nation har för avsikt att genomföra agendan i enlighet med nationellt uppsatta mål. Lösningar på hållbarhetsutmaningar återfinns emellertid många gånger på lokal nivå varför ett stort ansvar ligger på Sveriges kommuner. Därför behöver Agenda 2030 och de globala målen göras relevant utifrån kommunens förutsättningar och behov.

1.1 Hållbarhetsdimensionerna

De globala målen grupperas huvudsakligen in i tre dimensioner för hållbar utveckling: den ekologiska, den ekonomiska och den sociala. De tre dimensionerna ramar i sin tur in övergripande verksamhetsområden samtidigt som gränssnitten sinsemellan tydliggör den inneboende odelbarheten mellan dimensionerna.

Det tydliggörs genom att dimensionerna har tre olika syften;

- Miljön är **villkoret!** Planetens resurser sätter ramarna och är ett icke förhandlingsbart villkor för övrig utveckling.
- Ekonomisk tillväxt är en **motor** för att uppnå en ekologiskt och socialt hållbar samhällsutveckling utan att begränsa vår möjlighet till innovation och välstånd.
- **Målet** är ett samhälle med god livskvalitet utan osakligt ojämlika livsförutsättningar, i vilket vi uppnår god hälsa, utbildning och ökad jämställdhet.

Ett framgångsrikt hållbarhetsarbete ställer krav på en effektiv organisation.

Figur 1: Strukturen bakom Nyköpings hållbarhetsarbete kan åskådliggöras genom en "måltårta" där de tre dimensionerna utgör olika hållbarhetslager. Varje tårtilager har sin egen logik och sina egna primära mål.

1.2 Agenda 2030 i styrning och ledning

För att möjliggöra ett ändamålsenligt och effektivt arbete har Nyköpings kommun inkluderat hållbarhetsdimensionerna i ordinarie planerings- och uppföljningsarbete genom strategiska styrdokument i form av program samt etablerat motsvarande målområden som målsätts och följs upp i vår styrkedja. De globala målen har däri sorterats in under respektive dimension utifrån aktuellt kunskapsläge och kommunens behov och förutsättningar.

Program för social hållbarhet beskriver Nyköpings kommuns riktning och förhållningssätt till ett lokalt genomförande av agenda 2030 utifrån den sociala dimensionen av hållbar utveckling.

1.3 Vad är social hållbarhet?

Social hållbarhet är en av tre hållbarhetsdimensioner; social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Dessa tre hållbarhetsdimensioner speglas också i de globala målen i Agenda 2030.

När människor lämnas utanför samhällsutvecklingen innebär det inte bara risker i förhållande till deras mänskliga rättigheter utan också sociala och ekonomiska risker i form av bortslösad mänsklig och produktiv potential och ökad risk för ohälsa. Ekonomisk tillväxt påverkas generellt långsammare i samhällen med stora eller växande ojämlikheter avseende livsvillkor och förutsättningar. Ett ojämnt samhälle kan också generera ökade sociala spänningar och politisk oro.

Social hållbarhet tar därför utgångspunkt i samhället och ett arbete för jämlika villkor och förutsättningar för alla människor att leva ett bra liv. På lokal nivå innebär det ett fokus på den kommunala verksamheten och övrig samhällsverksamhet med påverkan på dessa villkor.

Hur bidrar det till socialt hållbar utveckling? Omotiverade skillnader i människors tillgång till hälsa, delaktighet, inflytande och kompetens kan i hög utsträckning härledas till brister i samhällssystemet. Tillgången villkoras ofta av utsatthet för olika dimensioner av diskriminering t.ex. utifrån kön, ålder, bakgrund, funktionsvariation eller geografisk bosättning.

När skillnader i villkor utifrån dessa perspektiv blir för stora på en samhällsnivå, det vill säga när klyftorna är stora eller ökar, minskar som resultat tilliten mellan människor liksom för samhällsfunktioner och institutioner. Det riskerar att leda till en negativ kedjereaktion som till exempel ökad segregation och polarisering.

En socialt hållbar samhällsutveckling på lokal nivå handlar därför om att minska omotiverade skillnader i människors livsförutsättningar och villkor. Det bidrar till ökad social jämlikhet samtidigt som förutsättningarna för ett stabilt och bärkraftigt samhälle främjas långsiktigt. En hållbar samhällsutveckling bör däremot inte ske på bekostnad av ekologiska värden och kapital.

1.4 Målen för socialt hållbar utveckling

Program för socialt hållbar utveckling för Nyköpings kommun fokuserar på principen om att inte lämna någon utanför – en princip som genomsyrar hela Agenda 2030, och som förpliktigar varje land att utrota fattigdom i alla dess former, upphöra med diskriminering och minska ojämlikhet och utsatthet som lämnar människor utanför utvecklingen och undergräver individens potential. Detta innebär att vi systematiskt ska sträva efter att nå de individer i samhället som står längst ifrån först, och därigenom minska omotiverade sociala skillnader i livsvillkor och förutsättningar.

Principen grundar sig på internationella åtaganden om mänskliga rättigheter, minskad ojämlikhet och jämställdhet och på nationella rättssystem över hela världen.

De mål i Agenda 2030 som primärt berörs i program för social hållbarhet är:

1.5 Social hållbarhet i Nyköpings kommun

Social hållbarhet handlar om varje invånare i Nyköpings kommun och dennes förutsättningar till en tillfredställande livskvalitet, livsmiljö och förutsättningar oavsett kön, ålder, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, social bakgrund, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation eller sexuell läggning.

Det handlar om den enskilde individens förutsättningar till ett gott liv där grundläggande behov är uppfyllda, nu och för framtiden, utan orättfärdiga skillnader. Jämlikhet och självständighet är ledord.

För Nyköpings kommun är nyckeln för det arbetet långsiktighet och verksamhetsövergripande insatser som gemensamt möjliggör individens självständighet – genom utbildning och utveckling till målet om egen försörjning och självförverkligande. Måluppfyllelse förutsätter att vi parallellt arbetar systematiskt för att identifiera och minska omotiverade skillnader i människors hälsa, kompetens, inflytande och egenmakt.

Det kräver också att vi värnar sociala värden såsom trygghet, tillit, tillgänglighet, delaktighet och jämställdhet som är centralt för att människor ska kunna leva, verka och utvecklas i staden och på landsbygden.

Politisk viljeriktning för Nyköpings kommun:

- Alla människors lika värde är grunden. Samtidigt är varje människa unik. Samhällets grund ska vara att alla människor har likvärdiga möjligheter att forma sitt eget liv och förverkliga sina drömmar.
- Alla invånare ska ha förutsättningar till en god hälsa, ett tryggt liv och tillfredställande livskvalitet oavsett kön, ålder, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, social bakgrund, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation eller sexuell läggning. Det innebär att kommunen alltid ska sträva efter minskad ojämlikhet och att omotiverade skillnader i livsförutsättningar och villkor ska minska.
- Individens förutsättningar till självständighet genom egen försörjning möjliggör jämställdhet och jämlikhet. Som kommun ska vi aktivt skapa möjligheter utifrån individens behov och avlägsna de hinder som begränsar individens förutsättningar till att uppnå självständighet.
- Mångfald berikar. Det är vår gemensamma skyldighet att bekämpa alla former av diskriminering, fördomar och attityder som exkluderar och begränsar människor i deras livsval och förutsättningar.
- I ett inkluderande samhälle tar alla ansvar för att vi gemensamt bygger Nyköping. I ett demokratiskt samhälle kan, vill och tar vi ansvar för och bidrar till det gemensamma. Det innebär att alla accepterar lagar och regler för ett bärkraftigt, säkert och rättvist samhälle.
- Nyköping finns i en utvecklande arbetsmarknadsregion. Dessa förutsättningar ska användas till att minska och motverka segregation, utjämna social orättvisa och stärka vår förmåga att gemensamt bygga ett hållbart Nyköping.

2 VERKSAMHETSOMRÅDEN

Program för social hållbarhet utvecklar Nyköpings kommuns vision och anger ram och riktning för det kommunövergripande arbetet för att främja socialt hållbar utveckling.

Socialt hållbarhetsprogram för Nyköpings kommun omfattar fem verksamhetsområden med underliggande fokusområden. Under respektive verksamhetsområde beskrivs den övergripande politiska viljeinriktningen. I underliggande fokusområden anges vilka områden som kommunen ämnar rikta arbetet till för att nå mål för social hållbarhet.

Genom arbete inom samtliga verksamhetsområden utifrån politisk prioritering och gemensamma mål i budget främjas förutsättningarna för en socialt hållbar utveckling för Nyköpings kommun och ett lokalt genomförande av Agenda 2030.

Nyköpings kommuns verksamhetsområden för social hållbarhet:

- Mänskliga rättigheter som grund för jämlik välfärd
- Demokrati möjliggör delaktighet i samhället
- Trygg och säker kommun
- Motverka segregation och främja integration för ett Nyköping
- God och jämlik hälsa i livets alla skeden

2.1 Mänskliga rättigheter som grund för jämlik välfärd

Mänskliga rättigheter reglerar förhållandet mellan individ och stat. Individen har rättigheter mot staten och andra offentliga organ och staten har skyldigheter att respektera, skydda och tillgodose den enskildes rättigheter. Dessa skyldigheter är grundläggande för alla offentliga organ – såväl stat som region och kommuner. En stor del av kommunernas verksamhet är lagreglerad men det finns utrymme där kommunen kan vidta mer omfattande insatser för att utveckla verksamheten och där resultatet kommer invånarna till godo utifrån ett rättighetsperspektiv.

Politisk viljeriktning

Respekt för de mänskliga rättigheterna är en förutsättning för demokrati; ett uttryck för grundläggande värderingar i relationer människor emellan och mellan myndigheter och medborgare.

I Nyköpings kommun ska mänskliga rättigheter respekteras, skyddas och främjas och all diskriminering mot bakgrund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning eller ålder ska aktivt och systematiskt motverkas i alla kommunens verksamheter och åtaganden.

Verksamhetsområdet omfattar följande fokusområden:

- Nyköping - en jämställd kommun
- I Nyköpings kommun lämnas inget barn efter
- En tillgänglig kommun för allas delaktighet
- Nationella minoriteters rättigheter
- HBTQ+ personers rättigheter

2.1.1 Nyköping - en jämställd kommun

2.1.1.1 Politisk viljeriktning

Nyköpings kommun ska vara jämställd och det ska råda jämlika livsvillkor oavsett om du lever i stad eller på landsbygden. I Nyköpings kommun ska kvinnor och män, flickor och pojkar och icke-binära ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Den övergripande inriktningen för Nyköpings kommuns jämlikhets- och jämställdhetsarbete är att ingen människa ska begränsas i sina livsval utifrån kön, ålder, bakgrund, funktionsvariation, sexuell läggning, könstillhörighet, eller religiös tillhörighet. Det ska råda jämställda och jämlika förutsättningar för det goda livet för alla invånare i Nyköpings kommun. Det uppnår vi genom att arbeta systematiskt i alla verksamheter och på alla nivåer för att erbjuda jämlik och jämställda tjänster och medborgarservice och därmed utveckla kommunens verksamhet så att den kan bidra till att uppnå jämlika livsvillkor och jämställdhet i samhället.

2.1.1.2 Områden

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

Jämställd resursfördelning

Nyköpings kommun ska sträva efter att kommunens resurser fördelas jämställt och att resursfördelningen är kvalitetssäkrad ur jämställdhetsperspektiv. Resurserna fördelas så att de svarar lika väl mot båda könen livsvillkor och behov. Effekterna av resursfördelningen bidrar till ökad jämställdhet.

Jämställd medborgarservice och tjänster

Kommunens service och tjänster ska svara lika väl mot alla invånare oavsett kön och säkerställer att hög kvalitet och goda resultat nås för både kvinnor och män, flickor och pojkar och icke-binära. För att uppnå en jämställd verksamhet arbetar Nyköpings kommun utifrån jämställdhetsintegrering som strategi. Det är en nationellt etablerad strategi som syftar till att kommunens medborgarservice och tjänster ska vara jämlika och jämställda genom att planera och följa upp resultat, mäta kvalitet och åtgärda avvikelser utifrån osakliga könsskillnader.

Gott och jämställt bemötande

Kommunens verksamheter ska ge ett likvärdigt gott bemötande till kvinnor och män, flickor och pojkar och bemötandet är kvalitetssäkrat ur jämställdhetsperspektiv. Det betyder att bemötandet håller lika hög kvalitet och leder till goda resultat för både kvinnor och män, flickor och pojkar och icke-binära.

Könsrelaterat våld, våld i nära relationer, prostitution samt hedersrelaterat våld och förtryck ska upphöra

I Nyköpings kommun ska ingen behöva utsättas för våld i nära relation och det råder nolltolerans mot mäns våld mot kvinnor. Enligt barnkonventionen är det en kränkning av barnets rättigheter om barn tvingas bevittna våld i hemmet.

Alla kommuninvånare oavsett ålder och könstillhörighet som direkt eller indirekt utsätts för våld i nära relation, prostitution eller hedersrelaterat våld och förtryck skall erbjudas stöd, hjälp och skydd.

Den som utövar våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck eller köper sex och tar ansvar för sina handlingar skall erbjudas stöd och hjälp att förändra sitt beteende.

Riktningen för Nyköpings kommuns är att arbeta främjande och förebyggande med utgångspunkt i kunskap och evidensbaserade metoder. Det krävs också ett långsiktigt arbete för att gemensamt förändra kulturella och sociala normer som stödjer våld. Målet är att motverka att våldet alls sker.

2.1.2 I Nyköpings kommun lämnas inget barn efter

2.1.2.1 Politisk viljeriktning

I Nyköpings kommun ska alla barn och unga ges trygga uppväxtvillkor och förutsättningar för att kunna leva och utvecklas nu och för framtiden. Varje barn har rätt att växa och utvecklas efter sina egna förutsättningar och behov, oavsett bakgrund och familjens ekonomi. Barnets rättigheter ska i enlighet med konventionen för barnets rättigheter och barnrättslagen respekteras, skyddas, främjas och tillämpas i alla kommunens verksamheter.

2.1.2.2 Områden

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

Rättighetsbaserat arbete som princip

Nyköpings kommun ska arbeta rättighetsbaserat med utgångspunkt i barnkonventionen. Medarbetare, chefer och förtroendevalda har kunskap om barnkonventionen och vilka krav den ställer på kommunens verksamhet. Vid förändring eller utveckling av verksamhet ska barnets bästa utredas, bedömas och väga tungt. Det avser alla beslut, åtgärder och utredningar som påverkar barn och unga direkt och indirekt.

Alla barns rätt till utbildning

I Nyköpings kommun ska alla barn och unga ha förutsättningar att tillgodogöra sig utbildning oavsett nivå. Hänsyn tas till barn och ungas individuella behov; vad avser t.ex. tillgång till olika slag av förskola, behov av modersmålsundervisning eller behov av särskilt stöd eller anpassning utifrån psykiska, fysiska eller socioekonomiska förutsättningar.

Alla barns rätt till skydd och att må bra

Genom samverkan utgår Nyköpings kommun från barnets behov i centrum för att ge bästa möjliga förutsättningar för alla barn att må bra och ha trygga uppväxtvillkor.

Alla barns rätt till fritid, kultur och vila

Alla barn och unga ska ha möjlighet till en aktiv fritid och kunna delta i kultur- och fritidsaktiviteter på lika villkor och utifrån var och ens förutsättningar. Det främjar en god och jämlik hälsa och delaktighet från tidig ålder.

Rätt till inflytande

I alla frågor som rör barn och unga direkt och indirekt ska möjlighet ges för barnet att lämna sin åsikt och få den beaktad utifrån ålder och mognad.

2.1.3 En tillgänglig kommun för allas delaktighet

2.1.3.1 Politisk viljeriktning

Nyköpings kommun ska vara en tillgänglig och socialt sammanhållen kommun utan osakliga skillnader mellan stad, tätort och landsbygd. Genom goda möjligheter till boende och sysselsättning ges invånarna bra grundförutsättningar för en god livskvalitet. Tillgänglighet och social sammanhållning handlar därför om att forma ett samhälle där alla behövs och alla kan delta på lika villkor oavsett kön, ålder, bakgrund, funktionsvariation, sexuell läggning, könstillhörighet, religiös tillhörighet eller val av boplat. Strävansmålet är möjlighet till delaktighet för kommunens invånare i alla delar av det politiska, sociala, ekonomiska och kulturella livet. Så skapar vi ett starkare, tryggare och socialt sammanhållet Nyköping.

2.1.3.2 Områden

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

En tillgänglig och nära kommun

Information som kommuniceras från kommunen ska vara lättläst och tillgänglig för alla. Alla invånare oavsett förutsättningar eller funktionsvariation upplever att de får ett gott bemötande i kontakt med kommunens verksamheter.

Fysisk tillgänglighet och bostad

Det ska vara lätt att använda samt ta sig till och från kommunens verksamheter och tjänster oavsett funktionsvariation. Alla invånare oavsett ålder, förutsättningar eller funktionsvariation har tillgång till en bostad och erbjuds stöd efter behov.

Utbildning och sysselsättning

Alla invånare oavsett funktionsvariation får de resurser de behöver för att ges möjlighet och förutsättningar att genomföra den utbildning som kommunen erbjuder oavsett utbildningsnivå. Alla invånare ska ges goda möjligheter till en meningsfull sysselsättning.

Samhällsplanering för en tillgänglig och socialt sammanhållen kommun

Kommunen ska planeras och utvecklas för ett Nyköping. Alla invånare ska ha förutsättningar till bra livsvillkor oavsett val av boplat och känna stolthet för vår gemensamma kommun. Det innebär att omotiverade skillnader i geografiska, fysiska och demografiska förutsättningar för en god livskvalitet ska jämnas ut och minska. När staden, tätorten och landsbygden planeras och utvecklas, sker det med vetskap om geografiska, fysiska och demografiska skillnader.

Möjligheter att jämna ut omotiverade skillnader och knyta samman kommunen till ett Nyköping ska prioriteras.

Kultur, fritid och rekreation

Det offentliga rummet, fritidsaktiviteter, kultur och rekreationsområden skapar mötesplatser som stärker samhörigheten och knyter samman kommundelar och stadsdelar. Dessa ska vara tillgängliga för alla invånare oavsett funktionsvariation.

2.1.4 Nationella minoriteters rättigheter

2.1.4.1 Politisk viljeriktning

Nyköpings kommun ska arbeta för att skydda och främja de nationella minoritetsspråken och de nationella minoriteternas möjlighet att behålla men även utveckla sin kultur i Nyköping. Kommunen ska stärka deras möjligheter till inflytande i alla avseenden men särskilt i frågor som berör dem. Det är särskilt viktigt att främja barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket. Nyköpings kommun ska även sprida kunskap och informera medborgare och medarbetare om de nationella minoriteterna och minoritetsspråken.

2.1.4.2 Områden

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

Motverka diskriminering och utsatthet

Att ge skydd åt nationella minoriteter innebär att diskriminering eller missgynnande på grund av etnicitet eller tillhörighet till nationell minoritet ska bekämpas och att de nationella minoriteterna ska ges förutsättningar att delta i samhällslivet på lika villkor. Enligt ramkonventionens bestämmelser har Sverige åtagit sig att vidta lämpliga åtgärder för att inom alla områden av det ekonomiska, sociala, politiska och kulturella livet främja fullständig och effektiv jämlikhet. Det innebär att nationella minoriteter fullt ut ska kunna utveckla sin potential med samma förutsättningar i samhället som majoritetsbefolkningen.

Öka inflytande och delaktighet

Att stärka nationella minoriteters möjligheter till inflytande innebär att formerna för samråd förbättras där reellt inflytande erbjuds i frågor som berör dem. Olika former för inflytande bör främjas. Det kan handla om politiskt deltagande, deltagande i brukarråd eller andra samverkansfora. Kvinnor och ungas deltagande bör främjas. Tillgång till nationella, regionala och lokala dialogfora erbjuds på likvärdiga villkor som majoritetsföreträdare. Strukturella hinder mot inflytande ska, så långt det är möjligt, undanröjas.

Stärk språk och kulturell identitet

Att stödja de nationella minoritetsspråken så att de hålls levande innebär att de nationella minoriteterna ska ges möjligheter att tillägna sig, bruka och utveckla sitt modersmål och en egen kulturell identitet. De nationella minoriteterna ska kunna överföra sitt minoritetsspråk och sin kultur till nästa generation. De nationella

minoritetsspråken, som utgör en del av det svenska kulturarvet, ska kunna bevaras och utvecklas som levande språk i Sverige.

2.1.5 HBTQ+ personers rättigheter

2.1.5.1 Politisk viljeriktning

Nyköpings kommun ska vara trygg och välkomnande för alla och alla människor har lika högt värde och rätt att bli behandlade med respekt. Ingen människa ska behöva bli kränkt, diskriminerad eller på annat sätt utsatt utifrån sexuell läggning, tillhörighet eller könsöverskridande identitet. I Nyköpings kommun ska HBTQ+ personers fri- och rättigheter stärkas och diskriminering aktivt och systematiskt motverkas. HBTQ+ personers lika möjligheter till goda levnadsvillkor i livets alla skeden ska säkerställas. Varje människa är unik, men människovärdet är lika.

2.1.5.2 Områden

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

Perspektivintegrering

HBTQ+-personers rättigheter ska finnas med i Nyköpings kommuns fortsatta arbete för alla människors lika värde.

Kunskapsutveckling

Nyköpings kommuns förtroendevalda, chefer och medarbetare ska ha tillbörlig kompetens inom hbtq+-frågor. Nyköpings kommun arbetar löpande för att HBTQ-certifiera verksamheter.

Arbetsgivarperspektiv

Nyköpings kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare för alla oavsett kön, sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Utgångspunkten är att all mångfald berikar.

Trygghet och säkerhet

Nyköping ska vara en trygg, säker och inkluderande kommun för alla oavsett kön, sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck.

2.2 Demokrati möjliggör delaktighet i samhället

Delaktighet i samhället är en fundamental princip för att förverkliga de mänskliga rättigheterna och arbetet för en socialt hållbar utveckling. Att känna tillit och förtroende för varandra och för de samhälleliga institutionerna är grundläggande för en vital och god lokal demokrati.

Människor har rätt att påverka i beslutsfattande och planering av olika åtgärder som berör dem och deras rättigheter. Människors deltagande och delaktighet i samhället är ett viktigt perspektiv. Förutom valdeltagande kan det handla om att påverka politiska beslut, exempelvis genom samråd och brukarmedverkan. Det är väsentligt att de som har rättigheter – rättighetsinnehavarna – har möjlighet att delta i processer där beslut fattas.

Möjlighet till delaktighet är också väsentligt för att människor ska kunna få bättre kunskap om sina rättigheter och kunna kräva att dessa respekteras, skyddas och tillgodoses. I alla dessa hänseenden handlar det om egenmakt; att stärka individens möjlighet att påverka sitt eget liv. Det är viktigt att betona att rätten till deltagande inte bara gäller vuxna utan också barn. Rätten att göra sin röst hörd i frågor som berör barn är en av barnkonventionens grundprinciper.

2.2.1 Politisk viljeriktning

Nyköpings kommun ska vara ett inkluderande samhälle där alla har möjlighet till delaktighet, inflytande och tillit. Nyköping ska vara en kommun där alla tar ansvar och har lika möjligheter till att bidra och gemensamt utveckla kommunen till en bra plats att bo och verka i. För att skapa ett socialt hållbart samhälle måste sociala och ekonomiska klyftor överbryggas. Det förutsätter riktade offentliga satsningar som skapar förutsättningar för alla invånares delaktighet i ett positivt förändringsarbete i samhället: praktisk demokrati.

En levande demokrati förutsätter aktiva medborgare som känner tillit till att lokala myndigheter agerar i medborgarens intresse. Om en betydande del av invånarna saknar tillit undergrävs demokratin. Ett aktivt demokratiskt lokalsamhälle respekterar människors förutsättningar och behov stimulerar dem så att de kan växa och utvecklas genom att vilja delta aktivt som samhällsmedborgare. En fungerande välfärd innebär att vi kan färdas väl genom livet: delaktig demokrati.

Samhällsbygget grundar sig på en tilltro till medborgarnas engagemang och respekt för deras självständiga förmåga till organisering. I civilsamhället möts olika åsikter och det finns demokratiska former för att enas om hur organisationen ska bedriva sin verksamhet och påverka samhället. Det ökar förståelsen för hur samhället fungerar och för olik tänkande.

Nyköping ska vara en kommun där alla tar ansvar och har lika möjligheter till att bidra och gemensamt utveckla kommunen till en bra plats att leva och verka i. Stark sammanhållning skapar ett tryggare Nyköping.

2.2.2 Områden

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

Delaktighet på samhällelig nivå

Området hanterar delaktighet och inflytande i styret av det gemensamma. Det innebär att medborgare ska kunna påverka det politiska beslutsfattandet både genom allmänna val och genom ett medborgerligt engagemang mellan valen. Nya former för dialog behöver utvecklas, där beslutsfattare får möjlighet att lyssna in och fånga upp intressen och åsikter i samhället. När medborgare har goda möjligheter att delta i de politiska processerna fördjupas beslutens förankring och legitimitet.

Delaktighet genom civilsamhället

Civilsamhällets aktörer spelar en viktig roll i att länka samman invånare och beslutsfattare inom kommunens verksamheter. De utgörs av föreningar, nätverk, stiftelser, kyrkan, övriga trossamfund samt organisationer som agerar tillsammans utifrån gemensamma intressen. Gemensam problemlösning skapar tilltro till varandras välvilja och stärker därmed tilliten mellan kommunal verksamhet, civilsamhällets aktörer och människor. Civilsamhället är både en arena för att skapa delaktighet men utgör även aktör i arbetet.

Delaktighet och inflytande på individnivå

Det handlar om att den enskilda individen ska ha förutsättningar att känna kontroll, delaktighet och inflytande i det dagliga livet i till exempel skolan, som brukare eller i bostadsområdet. Nyköpings kommun ska arbeta för att värna invånarnas insyn och stärka möjligheter till inkludering och medskapande i verksamhet. En viktig förutsättning för detta är att känna tillit, både mellan medmänniskor och till Nyköpings kommuns verksamheter. Det är därför viktigt att kommunens tjänstepersoner bemöter invånarna sakligt och opartiskt på ett sätt som är rättssäkert, normmedvetet och fritt från diskriminering.

Valdeltagande

Valdeltagandet i de allmänna valen ska vara högt. Grupper med lågt valdeltagande ska prioriteras i kommunens arbete.

Demokratifrämjande arbete

Nyköpings kommun ska möjliggöra delaktighet och inflytande utifrån jämlikhets- och tillgänglighetsperspektiv.

IOP - Idéburet offentligt partnerskap

Nyköpings kommun ska verka för att utveckla samarbete med civilsamhällets aktörer genom exempelvis IOP.

Forum för dialog och samverkan

Kommunen ska bedriva sin verksamhet i nära samverkan med lokala intresseorganisationer och föreningar. Dessa ska också ha möjlighet att lämna synpunkter i frågor som har bäring på deras verksamheter. Nyköpings kommun ska erbjuda olika former för dialog och samverkan med allmänheten

Tillgänglighet

Kommunen ska främja en tillgänglig social och fysisk miljö som skapar jämlika förutsättningar för delaktighet och inflytande för alla oavsett funktionsförmåga

Förtroendeskapande

Medborgarna i Nyköpings kommun ska känna förtroende för kommunens verksamheter, förtroendevalda och anställda.

2.3 Trygg och säker kommun

Området trygghet och säkerhet omfattar flertalet lagrum och kommunverksamheter och inbegriper allt från arbete för att stävja, motverka och förebygga kriser, olyckor, brott och våldshandlingar som kan drabba kommunens medborgare, företag och verksamheter.

Bärande för ett framgångsrikt arbete är att skapa ett sammanhang för kommunens samlade arbete för trygghet och säkerhet. Syftet med lagstiftning liksom kommunens arbete i fråga om att öka såväl den faktiska som upplevda tryggheten och säkerheten är att åstadkomma: färre oönskade händelser; mindre konsekvenser av sådana händelser liksom ökad förmåga att hantera oönskade händelser – oaktat dignitet.

Kommunen har således flertalet roller, men syftet är ett: att genom samverkan säkerställa medborgarens trygghet och säkerhet i Nyköpings kommun: på arbetsplatsen, i familjen, i staden, i tätorten och på landsbygden.

2.3.1 Politisk viljeriktning

Ett samhälle med stark social sammanhållning uppvisar tillit mellan invånare och mellan invånaren och kommunen liksom upplevd trygghet i befolkningen – oavsett kön, social; kulturell eller ekonomisk bakgrund eller boplat. Det innebär att vi strävar efter ett samhälle och en kommun som kan påvisa låg kriminalitet, låg andel våldshandlingar, låg social oro, hög beredskapsförmåga oavsett händelse och en samhällsplanering som prioriterar trygga och säkra miljöer för en långsiktig hållbar samhällsutveckling.

2.3.2 Områden

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

Säker kommun med god beredskapsförmåga

Trygga och säkra medborgare och medarbetare är ett gemensamt mål för alla verksamheter. Det ställer krav på verksamhetsövergripande samverkan och en lärande organisation; medveten samhällsplanering- och utveckling och en organisation som vid händelser med påverkan på befolkningen eller medarbetares trygghet och säkerhet snabbt kan ställa om och agera. Hela organisationen behöver utifrån sitt verksamhetsområde och uppdrag ha kunskap om hot och olika former av våld, krisberedskapsarbete, brottsförebyggande arbete, internt och externt våldsförebyggande arbete liksom vad en potentiell särskild händelse innebär för respektive verksamhet i termer av att kunna upprätthålla samhällsviktig verksamhet. En god beredskap i kommunen skapar förmåga att hantera händelser

av olika dignitet, varför ett kommunövergripande arbete med kontinuitetsplaner liksom risk- och sårbarhetsanalys ger inriktning för arbete och prioritering framåt. Det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet skär genom kommunens samtliga verksamheter och innebär ett systematiskt arbete genom intern och extern samverkan med en tydlig koppling mellan platsen, etablerad lägesbild och åtgärdande för en trygg och säker kommun.

Trygg att bo, leva, verka och besöka

Nyköpings kommun skapar förutsättningar för offentliga rum, när-, och boendemiljöer som främjar trygghet, tillgänglighet, tillit och god och jämlik hälsa. Nyköpings kommun strävar efter att minska trångboddhet, otrygga boendeförhållanden och hemlöshet. Med utgångspunkt i minskad boendesegregation i kommunen ska alla stadsdelar och bostadsområden uppfattas som trygga och attraktiva med fokus på mötesplatser som överbryggar geografiska, sociala och demografiska gränser.

Trygga uppväxtvillkor för alla barn

Trygga uppväxtvillkor är grundläggande för att skapa en trygg och säker kommun och det sätter fokus på barn och ungas tillvaro i kommunen. Tidiga, främjande och förebyggande insatser bidrar tillsammans med en helhetsförståelse av både barnperspektivet och barnets perspektiv till att Nyköpings kommun fortsatt arbetar utifrån andemeningen i barnkonventionen och devisen - inget barn ska lämnas efter.

Alla medarbetare oavsett verksamhet är medvetna om skyldigheten att göra en orosanmälan till socialnämnden vid misstanke om att barn far illa, eller riskerar att fara illa.

Ett samhälle fritt från våld och hedersrelaterat våld och förtryck

Nyköpings kommun arbetar för att minska förekomsten av alla former av våld i samhället; i det offentliga rummet, inom familjen och i våra verksamheter. Både det synliga och det våld som finns i det dolda ska förebyggas och stävjas. För att nå dit behöver kommunens verksamheter ha kunskap om olika former av våld inklusive hedersrelaterat våld och förtryck. Det handlar om bred kompetens om våldsprevention både internt och i det brottsförebyggande arbetet liksom tillgång till fungerande metoder och arbetsätt för hur olika former av våld kan upptäckas, förebyggas samt vilket stöd som finns för utsatta. Utöver förebyggande insatser inriktade mot flera åldrar, arenor och målgrupper beaktas trygghetsarbetet i det kommunala planeringsarbetet.

2.4 Motverka segregation och främja integration för ett Nyköping

Segregation handlar om att vissa delar av befolkningen är separerade från andra. Begreppet segregation innefattar som regel även de processer och den dynamik som upprätthåller och befäster åtskillnaden på olika sätt. Nyköpings kommuns arbete fokuserar i första hand på socioekonomisk segregation, som bäst anses förklara uppkomsten av segregationsmönster i Sverige. Den etniska segregationen behandlas också, men den förklaras främst av socioekonomiska faktorer, därför står även de sistnämnda arenorna i centrum. Ledorden för ett framgångsrikt arbete är: långsiktighet; sektorsövergripande arbetssätt; samverkan och samordning och tidiga och förebyggande insatser.

2.4.1 Politisk viljeinriktning

Arbetet för att minska och motverka segregation och främja integration ska stödja alla invånares lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter. Arbetet syftar till att minska klyftorna i samhället och att skapa ett Nyköping som håller ihop.

Alla invånare, oavsett ålder, bakgrund eller livssituation ska ges samma förutsättningar för att kunna leva ett gott liv. För att integrationen i vår kommun ska bli hållbar och bestående krävs det att alla invånares kompetens, kreativitet och arbetskraft tas tillvara. Det är viktigt att alla känner sig delaktiga och har inflytande i samhället.

Därtill ska varje invånare ges möjlighet att leva upp till sin fulla potential genom trygga och säkra livsvillkor fritt från våld och förtryck. För det krävs ett gemensamt arbete för att förändra kulturella och sociala normer som stödjer våld, hedersrelaterat våld och förtryck.

Genom samverkan och samarbete mellan kommunens verksamheter, näringsliv, civilsamhälle och individen själv kan vi gemensamt se till att Nyköping blir en kommun där alla ges samma möjligheter.

2.4.2 Områden

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

Trygghet och säkerhet

Ökad trygghet och minskad brottslighet i alla områden med särskilt fokus på områden med socioekonomiska utmaningar, med insatser mot bland annat organiserad brottslighet, hedersrelaterat våld och förtryck samt insatser för att främja det brottsförebyggande arbetet.

- Insatser för att motverka brottslighet
- Insatser för trygghetsskapande åtgärder
- Insatser för att identifiera, bemöta och hantera hedersrelaterat våld och förtryck

Förskola, skola, utbildning och språk

Alla elever har enligt skollagen rätt till en likvärdig utbildning och ska ges möjligheter att utvecklas så långt som möjligt. Alla utbildningsnivåer - från förskola, grundskola, gymnasium till vuxenutbildning, ska ta hänsyn till individens olika behov och sträva efter att uppväga skillnader i förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Utbildning är nyckel, vare sig det gäller förskola, grundskola, gymnasium, vuxenutbildning eller språkutbildning. För att kunna förverkliga sina personliga mål i samhället är all utbildning, teoretisk eller praktisk nödvändig. Utvecklingen i vårt samhälle innebär att utbildning och språkkunskaper har blivit allt viktigare för inträdet på arbetsmarknaden. Språket är vårt främsta redskap för att kommunicera, tänka och lära. Att ha tillgång till språket i ett land är nödvändigt för att kunna förstå och verka i ett samhälle där alla invånare möts. Tidiga insatser i uppväxtåren gynnar därmed en positiv utveckling i ett livscykelperspektiv.

- Insatser som bidrar till likvärdiga förutsättningar inför skolstarten
- Insatser som verkar för en allsidig social sammansättning av eleverna i skolan
- Insatser för att höja elevernas resultat och stärka skolans kompensatoriska uppdrag
- Insatser för en meningsfull fritid för barn och unga i områden med socioekonomiska utmaningar
- Insatser för att skapa möjligheter för vuxna att utbilda sig för etablering på arbetsmarknaden och stimulerar ökad andel i egen försörjning
- Insatser som bidrar till en snabbare språkutveckling under SFI

Arbete

Arbete tillgodoser individens behov och ger en långsiktig trygghet. Arbete är väsentligt för människans möjlighet till ett gott vardagsliv och utveckling. Att ha arbete innebär en ekonomisk trygghet samt möjlighet till delaktighet, vilket är en förutsättning för ett välfungerande samhälle.

- Insatser för att öka ungas möjligheter till arbete och studier
- Insatser för ökad jämställdhet på arbetsmarknaden
- Insatser för att minska och förebygga långtidsarbetslöshet och verka för fler i egen försörjning
- Insatser för effektivare etablering av nyanlända på arbetsmarknaden
- Insatser för utrikesfödda kvinnor

Fritid

Stärka arbetet kring sociala nätverk, samhällets öppenhet för mångfald samt samverkan med civilsamhällets aktörer. Att alla får möjligheten att ta del av samhällets kulturliv, idrottsliv, konst, vetenskap och känna social trygghet.

- Insatser för samarbete med föreningsverksamhet
- Insatser för utveckling mötesplatser i olika former
- Insatser för en meningsfull fritid för barn och unga i områden med socioekonomiska utmaningar

Boende

En central fråga för att skapa både trygghet och livskvalitet, på individ- och gruppnivå i samhället är möjligheten till en egen bostad. Möjligheten till en egen bostad är även viktig för att kunna etablera sig. Boendeformer främjar kontakter mellan olika grupper i samhället och underlättar integrationsprocessen.

- Insatser för blandad bebyggelse
- Insatser för förtydligade sociala hållbarhetsperspektiv i samhällsplaneringen
- Insatser för stärkt samhällsservice i områden med socioekonomiska utmaningar

2.5 God och jämlik hälsa i livets alla skeden

Folkhälsa är ett uttryck för befolkningens hälsa och hur den är fördelad.

Befolkningens hälsa påverkas av många faktorer som ålder, kön, arv, sociala relationer och livsstil. Livsvillkor i den fysiska och sociala miljön som till exempel möjlighet till delaktighet, trygghet, arbete, utbildning, boende och socioekonomiska förutsättningar spelar också roll.

Hälsans bestämningsfaktorer utgår både från samhällsstrukturen och människors levnadsförhållanden och livsstil som bidrar till hälsa och ohälsa. Därmed kan hälsa hos befolkningen påverkas genom olika typer av samhällsinsatser med utgångspunkt i samverkan över verksamhetsgränser. Kommunens arbete ska bidra till att skapa goda förutsättningar för en god och jämlik hälsa för alla.

Politisk viljeriktning

I Nyköpings kommun ska alla invånare ges möjlighet att må bra, ha en god hälsa och förutsättningar till livskvalitet i livets alla skeden. Att Nyköpings invånare behandlas lika och får vård och omsorg efter behov är en grundförutsättning för jämlik hälsa. En annan förutsättning är att kommunen prioriterar insatser till de delar av befolkningen där folkhälsan är svagast. Nyköpings välfärdsindex visar att skillnaderna i hälsa är stora beroende på geografisk bosättning; skillnader som i sin tur i hög utsträckning är villkorat av ökande socioekonomiska skillnader och bostadssegregation. Parallellt har den psykiska ohälsan ökat och förväntas utgöra en stor utmaning en lång tid framöver.

Minskad ojämlikhet i hälsa och förbättrad psykisk hälsa hos befolkningen är ett verksamt sätt att också minska de sociala klyftorna i kommunen. En jämlik hälsa är en förutsättning för att stärka den lokala demokratin, kommuninvånarnas aktiva deltagande och för gemensamma positiva förändringar i lokalsamhället.

Verksamhetsområdet omfattar följande fokusområden:

- Hälsa och välmående
- Alkohol-, narkotika-, doping-, tobak och spelförebyggande arbete

2.5.1 Hälsa och välmående

2.5.1.1 Politisk viljeriktning

Nyköpings kommun ska främja goda villkor för ett jämlikt, meningsfullt och hälsosamt liv för alla invånare. Sociala insatser är förebyggande och har barn och barnets rättigheter i fokus. Nyköpings invånare har förutsättningar att leva ett hälsosamt liv och ha en meningsfull tillvaro med möjlighet att nå sin fulla potential.

Nyköpings kommun ska gemensamt bidra till att skapa samhällseliga förutsättningar för en god och jämlik psykisk och fysisk hälsa i hela befolkningen och utifrån det kommunen har rådighet över sträva efter att minska hälsoklyftor i befolkningen.

Riktningen är att motverka omotiverade skillnader och tidiga, förebyggande och hälsofrämjande insatser.

2.5.1.2 Områden

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

Uppdrag psykisk hälsa

Nyköpings kommun deltar sedan 2012 i projektet uppdrag psykisk hälsa. Projektet är ett långsiktigt utvecklingsarbete som utgår från en överenskommelse mellan staten och Sveriges kommuner och regioner (SKR). Det handlar om att främja hälsa och erbjuda insatser som främjar psykisk hälsa och i längden, social hållbarhet.

Arbetet bedrivs utifrån fem fokusområden:

- Förebyggande och hälsofrämjande arbete
- Tillgängliga och tidiga insatser
- Enskilda delaktigheter och rättigheter
- Utsatta grupper
- Ledning, styrning och organisation

Barn och ungas hälsa och utveckling i fokus

Alla barn och unga i Nyköpings kommun har rätt till trygga uppväxtvillkor, att må bra och att utvecklas utifrån egna förutsättningar. För det arbetet krävs en tydlig inriktning på tidiga och förebyggande insatser, kunskap om barn och ungas skilda livsvillkor och förutsättningar i hälsa och att arbetet bedrivs i nära samverkan mellan social omsorg, utbildning och elevhälsa med tidiga insatser och barnets bästa i centrum. Utvecklande och stimulerande miljöer främjar barns hälsa och utveckling.

Samhällsplanering och utveckling för en jämlik hälsa

Alla invånare i Nyköpings kommun ska ha förutsättningar till goda livsvillkor oavsett kön, bakgrund eller boplats. Det förutsätter en jämlik hälsa och att omotiverade skillnader i ohälsa ska minskas. När staden, tätorten och landsbygden planeras och utvecklas, sker det med vetskap om demografiska skillnader i hälsa, och möjligheter att minska omotiverade skillnader i hälsa ska prioriteras.

Trygga invånare i livets alla skeden

Upplevd trygghet är en förutsättning för hälsa och välmående. Nyköpings kommun ska vara trygg att leva, bo, verka, arbeta och besöka. Kommunens brukare och omsorgstagare känner sig trygga i kommunens verksamheter och har möjlighet att påverka sin vardag. Det innebär att Nyköpings kommun verkar för att skapa trygga bostadsområden, närmiljöer och offentliga miljöer för alla invånare oavsett ålder. Brukare och omsorgstagare upplever sig trygga i kommunens verksamheter och skolmiljön upplevs trygg för elever och personal.

2.5.2 ANDTS-arbete

Alkohol-, narkotika-, doping-, tobak och spelförebyggande arbete.

2.5.2.1 Politisk viljeriktning

Nyköpings kommun har beslutat att ställa sig bakom regional strategi för det ANDTS- förebyggande arbetet i Södermanland. Det innebär att Nyköpings kommun ska vara fritt från narkotika, doping och medicinska och sociala skador orsakade av alkohol, tobak och spel ska minska; särskilt bland unga.

Alkohol, narkotika, doping, tobak och spel brukas och missbrukas av både vuxna och unga. Det är nödvändigt att kommunen har goda kunskaper om missbruk och dess effekter på såväl samhälls- som individnivå och hur ett förebyggande arbete effektivt kan bedrivas och samordnas inom och mellan kommunens verksamheter, och föreningslivet. Ett sådant föreningsliv skapar gemenskap, meningsfullhet och personlig tillfredsställelse för både unga och vuxna.

En aktiv kommun är angelägen om att skapa attraktiva mötesplatser även utanför föreningslivet för att samla ungdomar i drogfria miljöer med meningsfulla sysselsättningar i en anda av gemenskap och öppenhet. Fritidsgårdar i områden där ungdomar möts och gärna träffas är en självklarhet för dialog mellan unga åldersgrupper i fria och säkra former. Ledorden i verksamheten är respekt, omtanke, ansvarstagande, jämlikhet och alla människors lika värde.

2.5.2.2 Områden

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

Samordnad och effektiv alkohol- och tobakstillsyn

Tillgång till alkohol, narkotika, dopningsmedel och tobak ska minska.

Samverkan mellan ANDTS - och brottsförebyggande arbete

Antalet kvinnor och män samt flickor och pojkar som utvecklar skadligt bruk, missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska successivt minska.

En skola och ett föreningsliv fri från alkohol, narkotika, dopningsmedel och tobak

Antalet barn och unga som börjar använda narkotika, dopningsmedel och tobak eller debuterar tidigt med alkohol ska successivt minska.

Tidig upptäckt, tidiga insatser: barn, unga, föräldrar och unga vuxna

Kvinnor och män samt flickor och pojkar med missbruk eller beroende ska utifrån sina förutsättningar och behov ha ökad tillgänglighet till vård och stöd av god kvalitet.

3 VAD ÄR ETT PROGRAM?

Styrdokument är ett samlingsbegrepp för dokument som beskriver vad som ska styra kommunens verksamhet. Vissa styrdokument är lagstadgade medan andra framarbetas för att fylla specifika syften. Styrdokumentens huvudsakliga roll är att vara vägledande och stödjande genom att ange ramar beträffande en bestämd verksamhet eller fråga.

Program

Program är ett styrdokument som anger politisk viljeinriktning inom koncern-övergripande områden som politiken bedömer vara strategiskt viktiga; som påverkar många eller samtliga verksamheter och som kräver nämnd- och verksamhetsövergripande samverkan för att nå god effekt. Program omfattar alla nämnder, verksamheter och kommunala bolag.

I ett program sätts inga mål eller uppdrag. Till respektive program hör istället en aktivitetslista som samlar förslag på aktiviteter som skulle kunna genomföras för att utveckla arbetet inom programmets verksamhetsområden. Denna aktivitetslista samordnas inför budgetprocess av programansvarig, men hanteras under ett verksamhetsår av utpekade ansvariga. Aktivitetslistan är således ett levande arbetsdokument och ett prioriteringsunderlag för politiken i budgetprocessen.

Genomförande

Kommunfullmäktige beslutar om program och Kommunstyrelsen ansvarar för att dessa genomförs och följs upp. Kommunledningskansliet ansvarar för att samordna planerings- och uppföljningsarbetet utifrån programmet i dialog med politik och ansvariga verksamheter. De aktiviteter som prioriteras hanteras inom kommunens planerings- och uppföljningsprocess.

Uppföljning

Ett program följs upp i sin helhet årligen genom en nulägesbeskrivning utifrån de nyckeltal som finns kopplat till programmets olika verksamhetsområden. De uppdrag och mål som är kopplade till ett programs verksamhetsområden och som prioriterats i budget följs upp i kommunens planerings- och uppföljningsprocess.

Revidering

Programansvarig ansvarar för att på politiskt uppdrag uppdatera eller revidera program.

Redovisning av hållbarhetsarbetet

Kommunens hållbarhetsarbete redovisas i sin helhet på www.nykoping.se.

HÅLLBAR UTVECKLING I NYKÖPINGS KOMMUN

PROGRAM FÖR EKOLOGISK HÅLLBARHET

PROGRAM FÖR EKOLOGISKT HÅLLBAR UTVECKLING FÖR NYKÖPINGS KOMMUN

Program är ett styrdokument för Nyköpings kommun antaget av kommunfullmäktige.

Detta program anger den politiska visionen och viljeriktningen för Nyköpings kommuns arbete för att uppnå en ekologiskt hållbar samhällsutveckling. Programmet vänder sig främst till kommunens verksamheter men också till civilsamhället och kommunens invånare.

Programmet innehåller i sig inga mål utan utgör ett levande kunskapsunderlag för strategiskt viktiga politiska prioriteringar för en ekologiskt hållbar framtid också för kommande generationer.

Innehållsförteckning

1 HÅLLBAR UTVECKLING	2
1.1 Hållbarhetsdimensionerna	2
1.2 Agenda 2030 i styrning och ledning	3
1.3 Vad är ekologisk hållbarhet?	4
1.4 Målen för ekologiskt hållbar utveckling	6
1.5 Ekologisk hållbarhet i Nyköpings kommun.....	7
2 VERKSAMHETSOMRÅDEN.....	10
2.1 Kommunen som motor i den gröna omställningen	11
2.2 Minskad klimatpåverkan och ökad fossilfrihet.....	13
2.3 Bevarad biologisk mångfald och stärkta ekosystem.....	17
2.4 Allt vatten har god kvalitet.....	19
3 VAD ÄR ETT PROGRAM?	22

1 HÅLLBAR UTVECKLING

Agenda 2030 antogs av världens regeringar med målet att till år 2030 utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt hantera klimatförändringarna och säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser.

Agenda 2030 inbegriper 17 globala mål och 169 delmål som tillsammans syftar till att skapa anständiga och hållbara levnadsvillkor för alla världens människor. De globala målen för hållbar utveckling är odelbara. Det betyder att inget mål kan nås utan framgång inom ett annat.

Antagandet innebär att respektive nation har för avsikt att genomföra agendan i enlighet med nationellt uppsatta mål. Lösningar på hållbarhetsutmaningar återfinns emellertid många gånger på lokal nivå varför ett stort ansvar ligger på Sveriges kommuner. Därför behöver Agenda 2030 och de globala målen göras relevant utifrån kommunens förutsättningar och behov.

1.1 Hållbarhetsdimensionerna

De globala målen grupperas huvudsakligen in i tre dimensioner för hållbar utveckling: den ekologiska, den ekonomiska och den sociala. De tre dimensionerna ramar i sin tur in övergripande verksamhetsområden samtidigt som gränssnitten sinsemellan tydliggör den inneboende odelbarheten mellan dimensionerna.

Det tydliggörs genom att dimensionerna har tre olika syften;

- Miljön är **villkoret!** Planetens resurser sätter ramarna och är ett icke förhandlingsbart villkor för övrig utveckling.
- Ekonomisk tillväxt är en **motor** för att uppnå en ekologiskt och socialt hållbar samhällsutveckling utan att begränsa vår möjlighet till innovation och välbefinnande.
- **Målet** är ett samhälle med god livskvalitet utan osakligt ojämlika livsförutsättningar, i vilket vi uppnår god hälsa, utbildning och ökad jämställdhet.

Ett framgångsrikt hållbarhetsarbete ställer krav på en effektiv organisation.

Figur 1: Nyköpings hållbarhetsarbete kan åskådliggöras genom den så kallade "målärtan". Den visar dels hur de globala målen fördelas mellan dimensionerna och vilken övergripande logisk funktion de har.

1.2 Agenda 2030 i styrning och ledning

För att möjliggöra ett ändamålsenligt och effektivt arbete har Nyköpings kommun inkluderat hållbarhetsdimensionerna i ordinarie planerings- och uppföljningsarbete genom strategiska styrdokument i form av program samt etablerat motsvarande målområden som målsätts och följs upp i vår styrkedja. De globala målen har däri sorterats in under respektive dimension utifrån aktuellt kunskapsläge och kommunens behov och förutsättningar.

Program för ekologisk hållbarhet beskriver Nyköpings kommuns riktning och förhållningssätt till ett lokalt genomförande av agenda 2030 utifrån den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling.

1.3 Vad är ekologisk hållbarhet?

Ekologisk hållbarhet är en av tre hållbarhetsdimensioner; social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Dessa tre hållbarhetsdimensioner speglas också i de globala målen i Agenda 2030.

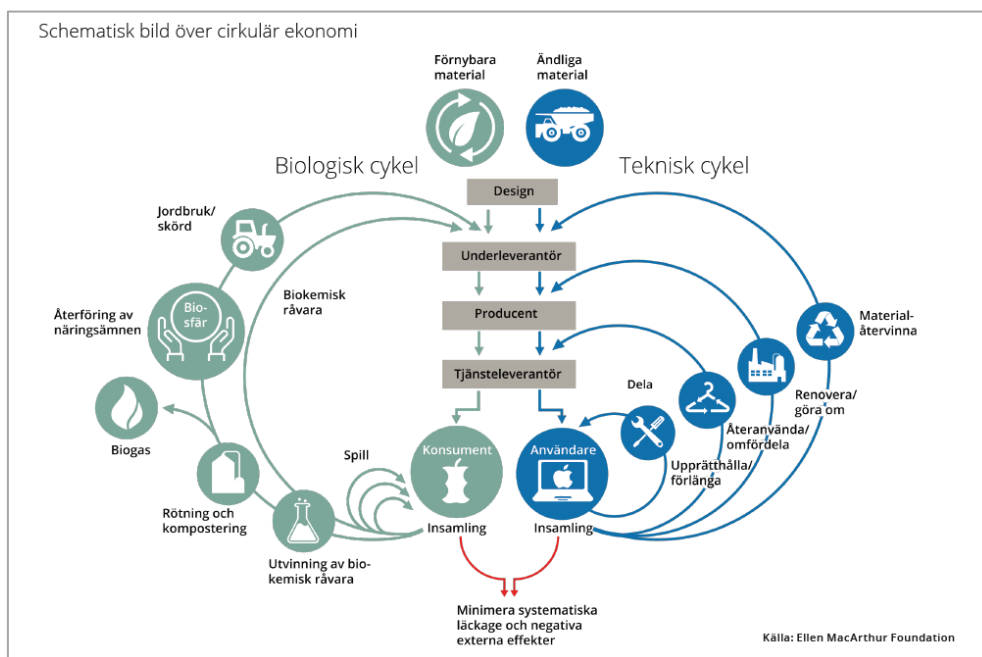
Ekologisk hållbarhet innefattar allt som inkluderar jordens ekosystem, att inom de planetära gränserna skapa långsiktiga förutsättningar för en tillfredsställande livskvalitet och livsmiljö. När jordens resurser utarmas och nyttjas utanför de planetära gränserna rubbas system och kretslopp som klimatsystemens stabilitet, luft-, land- och vattenkvalitet, landanvändning, biodiversitet och ekosystemtjänster. Ökade halter av växthusgaser i atmosfären leder till en global uppvärmning vilket påfrestar stabiliteten i klimatsystemen. Den växthusgas som dröjer sig kvar längst i atmosfären och därmed potentiellt är den gas som främst driver den globala uppvärmningen är koldioxid. De stora världshaven fyller en stor funktion som kolsänka och balanserar koldioxidhalten i atmosfären. Övergödning och försurning försämrar havens funktion som kolsänka och inlagringen av koldioxid i haven minskar i takt med att övergödande och försurande ämnen, samt gifter och föroreningar, tillförs haven via sjöar och vattendrag.

Även växtlighet fyller en funktion som kolsänka och bidrar genom kolinlagring till att stabilisera växthusgashalterna i atmosfären. Biodiversitet - mångfald av arter och habitat - är av största vikt för fungerande ekosystem och ekosystemtjänster som kolinlagring, pollinering och fotosyntes. Urbanisering som genomförts sedan industrialiseringen har medfört att växtlighet i stor utsträckning fått stå tillbaka till fördel för expansion av staden. Detta har förändrat ekosystemen och den biologiska mångfalden med en följd att färre ekosystemtjänster kan erhållas.

Ekologisk hållbarhet handlar om en insikt om att vi ingår i ett kretslopp där uttag av naturens resurser behöver vara inom planetens gränser för att vara hållbara över tid, idag och för kommande generationer.

Ökad cirkulär ekonomi

Samhällets resursanvändning och den miljöpåverkan som följer av denna behöver minska. Agenda 2030:s mål är att öka de cirkulära materialflödena och begränsa de linjära. Detta sker bland annat genom förlängd livslängd på produkter och material, reparationer, återanvändning och återvinning. Detta kräver i sin tur ett nytt förhållningssätt där vi aktivt strävar mot ett hållbart kretsloppssamhälle med mer cirkulära konsumtion- och produktionsmönster.

Figur 2: En cirkulär ekonomi är ett verktyg för att minska samhällets resursanvändning och den miljöpåverkan som följer av denna. Cirkulär ekonomi brukar beskrivas utifrån en biologisk och en teknisk materialcykel (se bilden). I en cirkulär ekonomi är regelverk, infrastruktur, prissättning, marknadslösningar och affärsmodeller utformade för att främja en giftfri och cirkulär materialhantering. Där används avfall som en resurs, och producenter, konsumenter och användare har möjlighet och drivkrafter att göra cirkulära val.

1.4 Målen för ekologiskt hållbar utveckling

Program för ekologiskt hållbar utveckling för Nyköpings kommun fokuserar på principen om en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov – en princip som genomsyrar hela Agenda 2030, och som förpliktigar varje land att bekämpa klimatförändringarna, skapa gynnsamma förutsättningar för hav och marina resurser, samt säkerställa ekosystem och biologisk mångfald så att ekosystemen som balanserar jordens kretslopp blir långsiktigt resilienta.

Principen grundar sig på Klimatkonventionen och Parisavtalet om att begränsa den globala uppvärmningen genom att minska utsläpp av växthusgaser, samt vetenskapligt underbyggd kunskap om de planetära gränserna samt jordens bio-geo-kemiska system. Vidare grundar sig principen på de Nationella miljökvalitetsmålen som är det nationella genomförandet av den ekologiska dimensionen av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

De globala mål i agenda 2030 som primärt berörs i program för ekologisk hållbarhet är:

1.5 Ekologisk hållbarhet i Nyköpings kommun

För Nyköpings kommun handlar ekologisk hållbarhet om långsiktigt hållbara transporter genom att skapa förutsättningar för att transporter till större del ska ske via gång, cykel eller kollektivtrafik. För de transporter som behöver ske med bil tillämpas en fordonsflotta som drivs med de förnybara drivmedel som är bäst lämpade. Genom att tillämpa ruttoptimering minskar antalet transporter.

Vidare innebär ekologisk hållbarhet att hushålla med energi. Energiproduktionen idag är hög men med den elektrifiering av fordonsflottan samt utbyggnad av laddinfrastruktur som är avgörande för en elektrifiering, samt den näringslivsutveckling som sker i samhället idag där stor konsumtion av energi förutspås, följer en hög efterfrågan på energi samt hög belastning på nätkapacitet. Nyköpings kommun ska effektivisera organisationens energiförbrukning i syfte att optimera och minska förbrukningen av producerad energi. Nyköpings kommun ska samverka med kommunens invånare och näringsliv i syfte att medverka till en effektiviserad energiförbrukning i Nyköpings kommun som geografiskt område.

I syfte att minska belastning på elnäten ska Nyköpings kommun främja privat produktion av förnybar el samt utveckla den egna förbrukningen av egenproducerad el.

En cirkulär ekonomi bidrar genom en väl utvecklad avfallshantering till minskat avfall och ökat återbrukande, samt minskat behov av nyproduktion och minskad belastning på ändliga resurser. Kommunens konsumtionsbaserade koldioxidutsläpp och energiförbrukning minskar därmed.

I syfte att verka för en bevarad biologisk mångfald och att stärka ekosystemtjänster som exempelvis pollinering, fotosyntes, kolinlagring, klimatreglering och luftrening ska Nyköpings kommun planera för grönstruktur vid exploatering, samt att utveckla grönstruktur inom och mellan befintliga bebyggda områden. Perspektiv som biologisk mångfald och ekosystem ska vägas in i beslutsprocessen vid exploatering på skogsmark och andra grönområden med ekologiska värden.

Nyköpings kommun ska verka för att utsläpp av miljöfarliga kemikalier och föroreningar inte sker genom att fasa ut användning av kemikalier som bedöms kan ha skadlig påverkan på hälsa eller miljö inom organisationen, samt tillse att förorenade områden åtgärdas i så stor utsträckning att de inte utgör något hot mot människor hälsa eller miljön

Vidare ska Nyköpings kommun tillse att en strategisk vattenplanering tillämpas i syfte att stärka kommunens dagvattenhantering samt säkerställa en god dricksvattenförsörjning över tid. Nyköpings kommun ska inkludera förestående klimatförändringar i stadsplaneringen och utforma ett klimatrobust Nyköping som

förebygger effekter av torka och översvämningar. En god ekologisk och kemisk status i sjöar, vattendrag och havsmiljö ska tillgodoses.

Politisk viljeriktning för Nyköpings kommun:

- Vi minskar vår klimatpåverkan samt verkar för förnybara och hållbara energikällor och material.
- Hållbarhetsperspektivet kring vattenfrågorna stärks.
- Den biologiska mångfalden i natur- och kulturmiljön utvecklas, främjas och nyttjas hållbart
- Verka för ett effektivt resursutnyttjande och cirkulär ekonomi.
- Verka för ett hållbart Nyköping där vår produktion och konsumtion går hand i hand med en förbättrad miljö och god hälsa.
- Verka för ett utökat lärande om klimat, miljö och hållbarhet i våra skolor samt i dialogen med våra invånare.
- Samverkan mellan Nyköpings kommun och kommuninvånare och näringsliv ska utvecklas.

2 VERKSAMHETSOMRÅDEN

Program för ekologisk hållbarhet utvecklar Nyköpings kommuns vision och anger ram och riktning för det kommunövergripande arbetet för att främja ekologiskt hållbar utveckling.

Ekologiskt hållbarhetsprogram för Nyköpings kommun omfattar fyra verksamhetsområden med underliggande fokusområden. Under respektive verksamhetsområde beskrivs den övergripande politiska viljeinriktningen. I underliggande fokusområden anges inom vilka områden som kommunen ämnar rikta sitt arbete för att nå mål för ekologisk hållbarhet.

Genom arbete inom samtliga verksamhetsområden utifrån politisk prioritering och gemensamma mål i budget främjas förutsättningarna för en ekologiskt hållbar utveckling för Nyköpings kommun och ett lokalt genomförande av Agenda 2030.

Nyköpings kommuns verksamhetsområden för ekologisk hållbarhet:

- Kommunen som motor i den gröna omställningen
- Minskad klimatpåverkan och ökad förnybar energi
- Biologisk mångfald och ekosystem i balans
- Allt vatten har god kvalitet

2.1 Kommunen som motor i den gröna omställningen

Nyköpings kommun är en stor aktör och ska agera förebild och driva den gröna omställningen framåt. Nyköpings kommun hushållar med resurser genom ett medvetet och effektivt nyttjande, samt tar ansvar för den miljö- och klimatpåverkan som organisationen genererar och har rådighet över. Det innebär att systematiskt beakta och ta hänsyn till hur kommunens verksamheter lever upp till villkor för, och bidrar till utveckling för ekologisk hållbarhet. För Nyköpings kommun innebär det att systematiskt arbeta för att minska påverkan på klimat och miljö, säkerställa ett systematiskt arbete för att bidra till bevarande av biologisk mångfald och ekosystemtjänster, samt värdesätta vatten som den livsviktiga resurs det är.

Medarbetarna i organisationen är inkluderade i den ekologiskt hållbara utvecklingen och perspektivet är därmed förankrat i hela organisationen. Detta gör att varje medarbetare, varje enhet och division medverkar till progress i organisationens ekologiskt hållbara utveckling. Genom att inkludera det ekologiska perspektivet i den årliga budgeten mäts och följs resultatet upp årligen och därmed synliggörs Nyköpings kommuns arbete med ekologisk hållbarhet.

För att genomföra den omställning som krävs för att nå de globala målen samt Parisavtalet behöver offentlig sektor, organisationer, civilsamhälle, kommuninvånare och näringsliv med gemensamma krafter hjälpas åt. Nyköpings kommuns rådighet är begränsad och därför är det av vikt att skapa förståelse och förutsättningar som underlättar för företag och privatpersoner att välja hållbara alternativ. Genom att kommunicera och sprida kunskap, initiera och samordna samarbeten mellan offentlig sektor, näringsliv och civilsamhälle, erbjuda rådgivning samt planera för hållbar utveckling skapar kommunen ett Nyköping som är ekologiskt hållbart idag och för kommande generationer.

2.1.1 Politisk viljeriktning

Kommunen ska arbeta med sin egen produktion och konsumtion, men också samverka för ökad hållbarhet med våra invånare, förenings- och näringslivet. En hållbar livsmedelsproduktion och en viss självförsörjningsgrad är också viktigt lokalt.

En ansvarsfull hantering av avfall och kemikalier är avgörande i bygget av en hållbar stad och kommun. Lika viktigt är det med hållbara metoder för kommunens egen upphandling.

Som kommun behöver vi verka för en stor kunskapsspridning kring hållbarhetsfrågorna, både i kommunikationen med våra invånare och i skolans värld. Alla kommuninvånare ska känna att de kan bidra i hållbarhetsarbetet utifrån

deras egna villkor och förutsättningar. Som kommun ska vi underlätta för och stimulera våra medborgare att leva så hållbart som möjligt.

Genom att skapa nära tillgång till skogs- och naturmiljöer för våra skolor ger vi goda förutsättningar för ett utökat relationsskapande mellan barnen och naturen - och för det lärande kring miljöfrågorna som behöver vara förankrat hos oss alla inför framtiden.

Vi människor väljer inte bostads- eller besöksort enbart utifrån tillgång till jobb, bostad eller konsumtionsmöjligheter. Vi är också noga med vilken natur, miljö och kultur vi omger oss av. För Nyköping är utmaningen precis som för många andra kommuner att fortsätta växa och utvecklas på ett hållbart sätt. Då är det avgörande att förståelse för och hänsyn till miljö och klimat ingår i alla våra verksamheter och i all vår planering inför framtiden.

Nyköping ska utvecklas utifrån övertygelsen att en ekologiskt hållbar kommun också är en attraktiv plats att leva i, att arbeta i och att besöka.

2.2 Minskad klimatpåverkan och ökad fossilfrihet

Global uppvärmning är en följd av de klimatförändringar som vi står inför. Ökade halter av växthusgaser i atmosfären leder till en global uppvärmning vilket påfrestar stabiliteten i klimatsystemen. Den globala målsättningen är att begränsa den globala temperaturökningen till väl under två grader, med strävan efter att begränsa den till 1,5 grad enligt Parisavtalet. Nyköpings kommun bör vidta mer omfattande insatser för att minska utsläppen av växthusgaser generellt men i synnerhet koldioxidutsläpp från fossila bränslen, samt minska energiförbrukningen och effektivisera energianvändningen för att bidra till en mer hållbar utveckling inom klimatområdet.

2.2.1 Politisk viljeriktning

Klimatförändringarna är vår tids mest omtalade och angelägna miljöfråga. Allvaret i att jorden snabbt värms upp och konsekvenserna som vi ser av detta, står högt upp på agendan i hela världen. Klimatförändringarna påverkar och drabbar våra samhällen på både lokal, nationell och global nivå. Nyköpings kommun står bakom Sveriges Kommuner och Regioners standpunkt att kommuner ska vara ledande i arbetet, både med att minska utsläpp av växthusgaser och stärka samhällets motståndskraft mot klimatförändringens konsekvenser.

Som kommun har vi stora möjligheter att påverka och kan bidra till klimatsmarta lösningar inom de stora samhällsområden där de kan få stor effekt. Det gäller främst i vår planering för byggande och transporter, energisystem och avfallshantering. Det gäller också i våra upphandlingar, kapitalplaceringar samt ägardirektiv och uppdrag till våra kommunala bolag.

Verksamhetsområdet omfattar följande områden:

- Minskade koldioxidutsläpp
- Hållbar energianvändning
- Cirkulär ekonomi

2.2.2 Minskade koldioxidutsläpp

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

Förändrad mobilitet

Enligt Nyköpings kommuns koldioxidbudget är inrikes transporter den sektor som genererar störst koldioxidutsläpp. I stadsplaneringen tillämpas en norm där gång, cykel och kollektivtrafik prioriteras. Nyköpings kommun ska bidra till att organisationens transporter blir förre och mer effektiva i den utsträckning som är möjlig. För de transporter som inte kan genomföras med gång, cykel eller kollektivtrafik erhålls tillgång till fordon som ska drivas med förnybara drivmedel eller el i så stor utsträckning som möjligt. Nyköpings kommun ska skapa goda förutsättningar för kommuninvånare och näringsidkare att välja hållbara transporter.

Konsumtion

För att minska koldioxidutsläpp kopplat till konsumtion ska Nyköpings kommun ställa relevanta miljökrav vid upphandling, samt öka den cirkulära ekonomin i syfte att förlänga livslängden på produkter och varor som tillämpas i organisationen.

Kolinlagring

Hav, skog och växtlighet binder koldioxid och fungerar som kolkällor. Som en del i att bidra till minskade koldioxidhalter i atmosfären verkar Nyköpings kommun för att främja ekosystem som bidrar till ökad kolinlagring och värnar således om dessa genom att värdera dessa funktioner i beslutsprocessen vid exploatering och stadsplanering.

2.2.3 Hållbar Energianvändning

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

Förnybar energi

Nyköpings kommun ska bidra till en omställning från fossil till förnybar energi i syfte att minska koldioxidutsläpp från fossila bränslen. Nyköpings ska således nyttja förnybara energislag i organisationens verksamheter i så stor utsträckning som möjligt.

Energieffektivisering

Nyköpings kommun ska sträva efter att minska energiförbrukningen där så är möjligt genom att effektivisera energianvändningen i så stor utsträckning som möjligt. Detta för att minska behovet av energiproduktion samt minska belastning på elnät och kapacitet.

Energiproduktion

Nyköpings kommun ska där det är möjligt verka för att främja produktion av el från förnybara energislag, dels inom den egna organisationen, dels för privat produktion för näringsliv och privatpersoner. Detta för att frigöra utrymme och minska belastning på elnät och kapacitet. Nyköpings kommun ska främja produktion av solex och vid kommunens nybyggnationer ska solcellsanläggning installeras i den omfattning som bedöms genomförbar.

2.2.4 Cirkulär ekonomi

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

Återbruk

Ett tillvaratagande av varor och produkter som kan cirkuleras minskar avfall och belastning på ändliga resurser. Nyköpings kommun strävar efter en cirkulär ekonomi och ska vid inköp i första hand tillämpa återbruk inom organisationen, i andra hand köpa in återbrukade varor och som sista alternativ köpa in nyproduktion. Vid inköp av nyproduktion ska hållbarhetsmärkning beaktas, samt att produkter är utformade för en långsiktig tillämpning.

Avfallshantering

Nyköpings kommun arbetar för en hållbar avfallshantering där uppkomst av avfall ska förebyggas, produkter ska återanvändas och material ska återvinnas i syfte att förlänga livslängden på varor, produkter och material. Kommunen arbetar aktivt för att öka återbruket och att bidra till minskade avfallsmängder inom organisationen. Nyköpings kommun ska i samverkan med kommuninvånare och näringsliv verka för ett ökat återbruk och minskade avfallsmängder i kommunen som geografiskt område. Nyköpings kommun arbetar förebyggande för att minska nedskräpning. Farligt avfall samlas in och sorteras för en korrekt hantering.

Konsumtion

I syfte att minska avfall och utsläpp av koldioxid och andra växthusgaser kopplat till nyproduktion ska Nyköpings kommun öka den cirkulära ekonomin genom att i första hand återbruka produkter och varor som redan finns i organisationen, upphandla återbrukade varor och produkter där det är möjligt innan inköp av nyproduktion genomförs.

Delningsekonomi

I syfte att minska konsumtion av nyproducerade varor och produkter ska Nyköpings kommun främja tillämpning av delningsekonomi inom den interna organisationen, där det är möjligt. Nyköpings kommun ska främja tillämpning av delningsekonomi inom kommunen som geografiskt område, genom samverkan med kommuninvånare och näringsliv.

2.3 Bevarad biologisk mångfald och stärkta ekosystem

Alla arter i en biologisk mångfald är av största vikt för att ekosystem ska fungera. När den biologiska mångfalden minskar förändras förutsättningarna för ekosystemen och erhållande av ekosystemtjänster äventyras därmed. Nyköpings kommun bör vidta mer omfattande insatser för att stärka den biologiska mångfalden och de ekosystem som naturen ger och som vi är beroende av, för att bidra till en hållbar utveckling inom det ekologiska området.

2.3.1 Politisk viljeinriktning

Hotet mot den biologiska mångfalden är en global miljöfråga. I Sverige ser vi hur antalet hotade och rödlistade arter har ökat de senaste åren, och läget för många arter har tydligt försämrats. Utöver att naturen omkring oss har ett värde i sig, så är det i grunden de samlade djur- och växtarternas samverkan som ser till att ekosystemen fungerar. Välmående ekosystem föder oss människor med livsmedel och kan både motverka och agera skydd mot klimatförändringarnas konsekvenser. Dessa ekosystemtjänster behöver värnas.

En stor del av vår egen och djurens föda kan vi producera tack vare att insekter pollinerar våra grödor. Natur och växtlighet bidrar också med skugga och svalka vid värmeböljor, och absorberar nederbörd vid skyfall och långvariga regn. För att balansen i ekosystemen ska fungera krävs att vi människor ställer om vårt samhälle, och tar till vara lösningar där den biologiska mångfalden kan fortsätta spira.

Verksamhetsområdet omfattar följande fokusområden:

- Artrikedom
- Giffri miljö
- Jordbruk och skogsbruk
- Livsmedel

2.3.2 Områden

För att uppnå viljeinriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

Artrikedom

Nyköpings kommun ska värdera artrikedom, biologisk mångfald och ekosystemtjänster som värdefulla och ändliga resurser genom att värdera dessa funktioner i beslutsprocessen vid exploatering och stadsplanering. Nyköpings kommun ska i syfte att främja biologisk mångfald och stärka ekosystemtjänster

bevara strategisk grönstruktur i stadsplanering i första hand, och där det inte går att bevara ska kompensande åtgärder för förlust av strategisk grönstruktur implementeras. Grönstruktur ska ses som möjliggörare för bevarad artrikedom och biologisk mångfald. Grönstruktur och grönområden ska finnas nära tillgängligt i stadsmiljön. Nyköpings kommun ska där det är lämpligt främja byggnation av våtmark som metod i syfte att bidra till återvätning i landskapet och därmed bidra till att stärka biologisk mångfald.

Gifrfri miljö

Nyköpings kommuns ska vidta åtgärder för att minska och förebygga utsläpp av miljöskadliga ämnen som exempelvis kemikalier och mikroplaster. Kommunens medarbetare ska, i arbetet, inte utsättas för kemikalier som påverkar hälsa eller miljö negativt. Förorenade mark- och vattenområden ska identifieras, undersökas och vid behov efterbehandlas eller på annat sätt skyddas så att spridning av föroreningar inte sker. Förorenade områden ska åtgärdas i så stor utsträckning att de inte utgör något hot mot människors hälsa eller miljön.

Jordbruk och skogsbruk

Nyköpings kommun ska verka för att stimulera ett hållbart jordbruk och skogsbruk genom att främja en nära livsmedelsproduktion samt verka för ett aktivt och hållbart brukande av skogsmark inom det geografiska området. Vid exploatering av skogsmark och/eller jordbruksmark till fördel för nya bostads- och/eller verksamhetsområden ska förlorad biologisk mångfald och förlorade ekosystemtjänster vägas in i beslutsprocessen. Förlorad biologisk mångfald och ekosystemtjänster ska kompenseras i den utsträckning som är möjlig. I Nyköpings kommun ska alla skolor ha tillgång och närhet till en skolskog.

Livsmedel

I syfte att bidra till en bevarad biologisk mångfald ska Nyköpings kommuns verksamheter i så stor utsträckning som möjligt servera ekologiskt eller närproducerade livsmedel. Nyköpings kommun arbetar för ett minimerat matsvinn i syfte att minska avfall men även för att nyttja de livsmedel som producerats i högre grad. Inköp och servering av buteljerat vatten ska undvikas till fördel för kranvatten.

2.4 Allt vatten har god kvalitet

Vatten bör värderas som en livsavgörande och begränsad resurs. Våra sjöar, vattendrag och havsmiljö ska ha en god ekologisk och kemisk status för att främja den biologiska mångfald som återfinns i marin miljö och därmed stärka de ekosystemtjänster som naturen ger. Dricksvatten av god kvalitet måste tryggas för dagens och kommande generationer. Med klimatförändringarna förväntas ökad nederbörd med risk för översvämningar, som förutom potentiell risk för hälsa och välbefinnande även för med sig skador på fastigheter, större mängder dagvatten att hantera samt en försämrad kvalitet på dricksvatten som följd. Perioder av torka förväntas också inträffa mer frekvent, med begränsad tillgång till dricksvatten samt ansträngd livsmedelsproduktion som följd. Nyköpings kommun bör vidta mer omfattande insatser för att nå miljökvalitetsnormerna för vatten, skapa ett klimatrobest samhälle och verka förebyggande för att minska effekten av klimatförändringar, samt verka för bevarande av vatten av god kvalitet som resurs, och därmed bidra till en mer hållbar utveckling inom vattenområdet.

2.4.1 Politisk viljeriktning

Vatten är en annan inför framtiden avgörande miljöfråga och en livsnödvändig resurs. Vikten av friska hav, friska sjöar och tillgång till dricksvatten av god kvalitet kan inte överskattas. Nyköpings arbete med vattenrelaterade frågor ska stärkas med fokus på de nationella målen ingen övergödning, grundvatten av god kvalitet och levande sjöar och vattendrag. Kretsloppslösningar för enskilda avlopp och en mer hållbar dagvattenhantering är viktiga områden, där god samverkan krävs med våra vattenvårdsföreningar, invånare och markägare.

Verksamhetsområdet omfattar följande fokusområden:

- God ekologisk och kemisk status i sjöar, vattendrag och havsmiljö
- Dagvattenhantering
- Dricksvattenförsörjning
- Klimatanpassning

2.4.2 God ekologisk och kemisk status i sjöar, vattendrag och havsmiljö

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

Minskad försurning och övergödning

Nyköpings kommun ska verka för att mänsklig påverkan som genererar försurning och övergödning i sjöar, vattendrag och havsmiljö minskar. Genom en tillämpning av förnybar energi inom organisationen bidrar Nyköpings kommun till att försurande ämnen frigörs i mindre omfattning. Nyköpings kommun ska genom brett samarbete mellan civilsamhälle, näringsliv och andra offentliga aktörer verka för minskade tillskott av övergödande ämnen till sjöar, vattendrag och havsmiljö.

Minskade utsläpp av förorenande ämnen

Nyköpings kommun ska verka för att uppnå och bevara god kemisk status i våra vattenförekomster genom att vidta åtgärder för att reducera föroreningar i dagvatten innan det når recipient.

Minskade läkemedelsrester

Nyköpings kommun ska verka för att utsläpp av läkemedelsrester till sjöar, vattendrag och havsmiljö från reningsverk minskar.

Vandringshinder

Nyköpings kommun ska verka för att vattendrag inom kommunen har fungerande vandringsvägar och flöden med god ekologisk funktion.

2.4.3 Dagvattenhantering

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

Dimensionerade dagvattensystem

Nyköpings kommun ska säkerställa att dagvattensystem inom kommuns geografiska område är väl dimensionerade och planerade så att stärkt vattenkvalitet och ekologisk och kemisk status samt biologisk mångfald i sjöar, vattendrag och havsmiljö främjas, samt att risk för översvämning minskar.

Kompletterande dagvattenhantering

Nyköpings kommun ska inom den strategiska vattenplaneringen inkludera kompletterande lösningar som våtmark, översvämningsytor och fördröjningsdammar, för dagvattenhantering i syfte att förhindra att befintligt dagvattensystem blir överbelastat vid kraftig nederbörd så att orenat vatten når vattendrag som en konsekvens vid översvämningar.

2.4.4 Dricksvattenförsörjning

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

Dricksvattentäkt

Nyköpings kommun ska säkerställa dricksvatten av god kvalitet. Nyköpings kommun säkerställer detta genom att vattenskyddsområden finns fastställda för befintliga yt- och grundvattentäkter, samt att yt- och grundvattentäkter säkras för framtida klimat. Områden för framtida dricksvattenförsörjning ska värnas i samhällsplaneringen. Nyköpings kommun ska värdera dricksvatten som en begränsad resurs och tillämpa ett effektivt och sparsamt nyttjande.

2.4.5 Klimatanpassning

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

Översvämning

Nyköpings kommun ska tillämpa en klimatrobest stadsplanering så att olyckor och skador vid översvämningar till följd av ökad nederbörd eller höjda havsnivåer och flöden undviks i den utsträckning som är möjlig.

Torka

Nyköpings kommun ska inkludera torka som aspekt vid klimatrobest stadsplanering så att effekterna vid torka i samband med värmeböljor minimeras.

Fördröjningsdamm

Nyköpings kommun ska där det är lämpligt främja och planera för byggnation av fördröjningsdammar, översvämningssytor och våtmark för att hindra översvämningar till följd av kraftig nederbörd, i syfte att komplettera och avlasta dagvattensystemen.

Vattenhållning i mark

Nyköpings kommun ska verka för en ökad vattenhållning i mark då Nyköping och Södermanland sedan länge är kraftigt dränerat och utdikad till fördel för att skapa jordbruksmark. Detta i syfte att säkerställa tillgång till grundvatten av god kvalitet, skapa högre resiliens i mark och därmed mildra negativa effekter till följd av torka, samt främja biologisk mångfald.

3 VAD ÄR ETT PROGRAM?

Styrdokument är ett samlingsbegrepp för dokument som beskriver vad som ska styra kommunens verksamhet. Vissa styrdokument är lagstadgade medan andra framarbetas för att fylla specifika syften. Styrdokumentens huvudsakliga roll är att vara vägledande och stödjande genom att ange ramar beträffande en bestämd verksamhet eller fråga.

Program

Program är ett styrdokument som anger politisk viljeinriktning inom koncernövergripande områden som politiken bedömer vara strategiskt viktiga; som påverkar många eller samtliga verksamheter och som kräver nämnd- och verksamhetsövergripande samverkan för att nå god effekt. Program omfattar alla nämnder, verksamheter och kommunala bolag.

I ett program sätts inga mål eller uppdrag. Till respektive program hör istället en aktivitetslista som samlar förslag på aktiviteter som skulle kunna genomföras för att utveckla arbetet inom programmets verksamhetsområden. Denna aktivitetslista samordnas inför budgetprocess av programansvarig, men hanteras under ett verksamhetsår av utpekade ansvariga. Aktivitetslistan är således ett levande arbetsdokument och ett prioriteringsunderlag för politiken i budgetprocessen.

Genomförande

Kommunfullmäktige beslutar om program och Kommunstyrelsen ansvarar för att dessa genomförs och följs upp. Kommunledningskansliet ansvarar för att samordna planerings- och uppföljningsarbetet utifrån programmet i dialog med politik och ansvariga verksamheter. De aktiviteter som prioriteras hanteras inom kommunens planerings- och uppföljningsprocess.

Uppföljning

Ett program följs upp i sin helhet årligen genom en nulägesbeskrivning utifrån de nyckeltal som finns kopplat till programmets olika verksamhetsområden. De uppdrag och mål som är kopplade till ett programs verksamhetsområden och som prioriterats i budget följs upp i kommunens planerings- och uppföljningsprocess.

Revidering

Programansvarig ansvarar för att på politiskt uppdrag uppdatera eller revidera program.

Redovisning av hållbarhetsarbetet

Kommunens hållbarhetsarbete redovisas i sin helhet på www.nykoping.se.

HÅLLBAR UTVECKLING I NYKÖPINGS KOMMUN

PROGRAM FÖR EKONOMISK HÅLLBARHET

PROGRAM FÖR EKONOMISKT HÅLLBAR UTVECKLING FÖR NYKÖPINGS KOMMUN

Program är ett styrdokument för Nyköpings kommun antaget av kommunfullmäktige.

Detta program anger den politiska visionen och viljeriktningen för Nyköpings kommuns arbete för att uppnå en ekonomiskt hållbar samhällsutveckling. Programmet vänder sig främst till kommunens verksamheter men också till civilsamhället och kommunens invånare.

Programmet innehåller i sig inga mål utan utgör ett levande kunskapsunderlag för strategiskt viktiga politiska prioriteringar för en ekonomiskt hållbar framtid också för kommande generationer.

Innehållsförteckning

1 HÅLLBAR UTVECKLING	1
1.1 Hållbarhetsdimensionerna	1
1.2 Agenda 2030 i styrning och ledning	2
1.3 Vad är ekonomisk hållbarhet?	3
1.4 Målen för ekonomisk hållbarhet	5
1.5 Ekonomisk hållbarhet i Nyköpings kommun	5
2 VERKSAMHETSOMRÅDEN	9
2.1 En hållbar ekonomi i balans	10
2.1.1 Områden	10
2.2 En kommun som växer hållbart	12
2.2.1 Områden	12
2.3 Ett enklare företagande i ett gott företagsklimat	14
2.3.1 Livskraftigt näringsliv	15
2.3.2 Hållbar kompetensförsörjning	17
2.4 Hållbara inköp och upphandlingar	18
2.4.1 Områden	18
2.5 En hållbar turism och besöksnäring	20
2.5.1 Områden	20
3 VAD ÄR ETT PROGRAM?	23

1 HÅLLBAR UTVECKLING

Agenda 2030 antogs av världens regeringar med målet att till år 2030 utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt hantera klimatförändringarna och säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser.

Agenda 2030 inbegriper 17 globala mål och 169 delmål som tillsammans syftar till att skapa anständiga och hållbara levnadsvillkor för alla världens människor. De globala målen för hållbar utveckling är odelbara. Det betyder att inget mål kan nås utan framgång inom ett annat.

Antagandet innebär att respektive nation har för avsikt att genomföra agendan i enlighet med nationellt uppsatta mål. Lösningar på hållbarhetsutmaningar återfinns emellertid många gånger på lokal nivå varför ett stort ansvar ligger på Sveriges kommuner. Därför behöver Agenda 2030 och de globala målen göras relevant utifrån kommunens förutsättningar och behov.

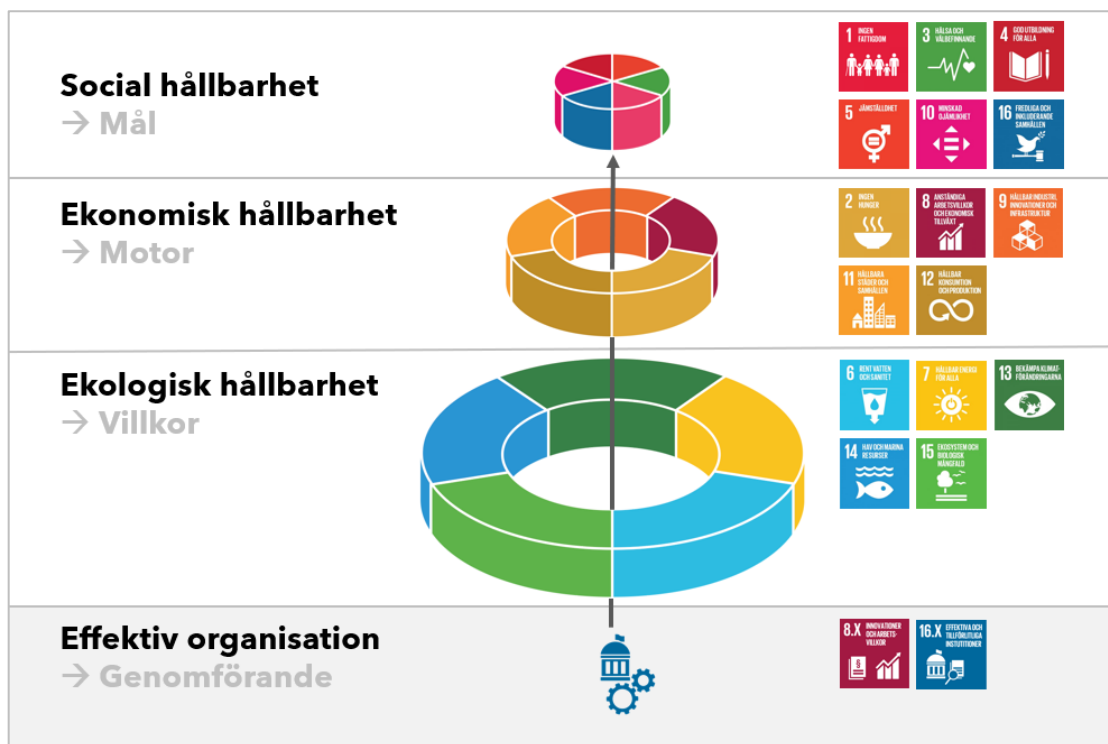
1.1 Hållbarhetsdimensionerna

De globala målen grupperas huvudsakligen in i tre dimensioner för hållbar utveckling: den ekologiska, den ekonomiska och den sociala. De tre dimensionerna ramar i sin tur in övergripande verksamhetsområden samtidigt som gränssnitten sinsemellan tydliggör den inneboende odelbarheten mellan dimensionerna.

Det tydliggörs genom att dimensionerna har tre olika syften;

- Miljön är **villkoret!** Planetens resurser sätter ramarna och är ett icke förhandlingsbart villkor för övrig utveckling.
- Ekonomisk tillväxt är en **motor** för att uppnå en ekologiskt och socialt hållbar samhällsutveckling utan att begränsa vår möjlighet till innovation och välbefinnande.
- **Målet** är ett samhälle med god livskvalitet utan osakligt ojämlika livsförutsättningar, i vilket vi uppnår god hälsa, utbildning och ökad jämställdhet.

Ett framgångsrikt hållbarhetsarbete ställer krav på en effektiv organisation.

Figur 1: Nyköpings hållbarhetsarbete kan åskådliggöras genom den så kallade "måltårten". Den visar dels hur de globala målen fördelas mellan dimensionerna och vilken övergripande logisk funktion de har.

1.2 Agenda 2030 i styrning och ledning

För att möjliggöra ett ändamålsenligt och effektivt arbete har Nyköpings kommun inkluderat hållbarhetsdimensionerna i ordinarie planerings- och uppföljningsarbete genom strategiska styrdokument i form av program samt etablerat motsvarande målområden som målsätts och följs upp i vår styrkedja. De globala målen har däri sorterats in under respektive dimension utifrån aktuellt kunskapsläge och kommunens behov och förutsättningar.

Program för ekonomisk hållbarhet beskriver Nyköpings kommuns riktning och förhållningssätt till ett lokalt genomförande av agenda 2030 utifrån den ekonomiska dimensionen av hållbar utveckling.

1.3 Vad är ekonomisk hållbarhet?

Ekonomisk hållbar utveckling och tillväxt får inte ske på bekostnad av miljömässiga villkor och ska bidra till ökad jämlikhet och god livskvalitet för invånare, gynnsamma förutsättningar för ett hållbart näringsliv och näringar i staden, i tätorterna och landsbygderna.

För att åstadkomma detta behöver ekonomisk utveckling och tillväxt styras mot en hållbar produktion och konsumtion samt främja en hållbar utveckling av samhällets humankapital. Ekonomisk hållbarhet innebär också att använda resurser (mänskliga och materiella) på ett sätt som skapar långsiktigt hållbara värden genom bättre utnyttjande, återanvändning och återvinning av såväl förnyelsebara resurser som icke förnyelsebara resurser. Detta görs genom att vi arbetar med och strävar mot:

Grön tillväxt

Grön tillväxt är idag den dominerande strategin för omställning till ett hållbart samhälle. Ett exempel är EU:s gröna giv20 som syftar till att ställa om till en ekonomi där det inte finns några nettoutsläpp av växthusgaser år 2050; där ekonomisk tillväxt har frikopplats från resursförbrukning och inga platser eller människor lämnas utanför. Målsättningen är att styra utvecklingen mot ett samhälle där grundläggande sociala behov är uppfyllda för alla, samtidigt som de livsuppehållande systemen håller sig inom planetära gränser.

Inkluderande tillväxt

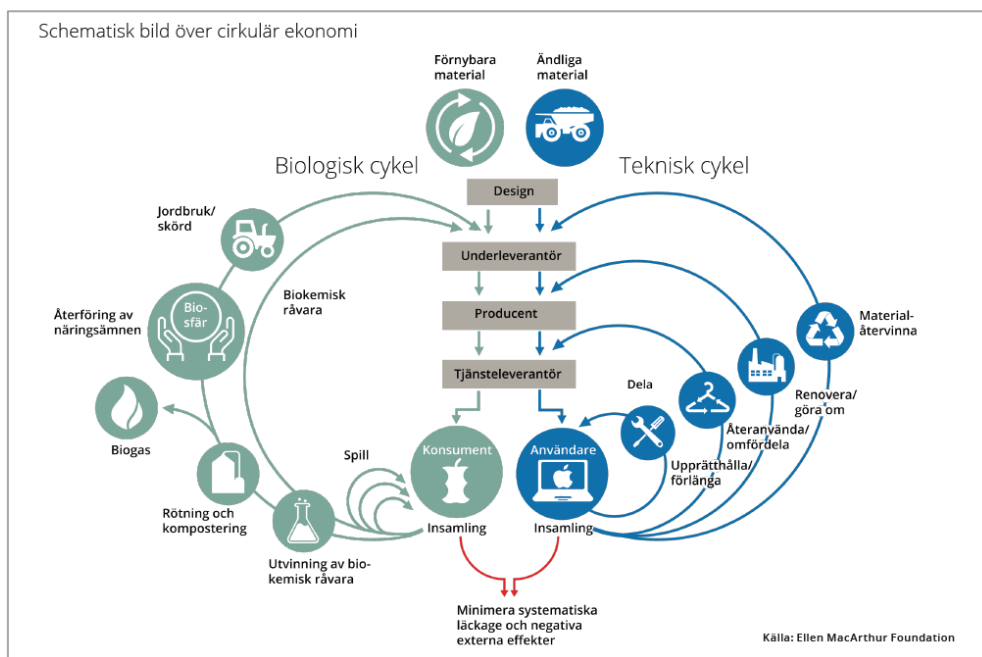
De senaste decennierna har präglats av en snabb ekonomisk tillväxt. Parallellt har den socioekonomiska ojämlikheten ökat i termer av hur inkomst och hälsa är fördelad i befolkningen. Ökad ojämlikhet ökar i sin tur risken för andra sociala problem som social oro, otrygghet och minskad tillit mellan människor och mellan människor och samhällsinstitutioner.

En inkluderande och rättvis ekonomisk utveckling som tillåter tillväxt som motor håller sig därför inom planetens gränser i termer av jordens ändliga resurser samtidigt som den bidrar till ökad jämlikhet genom att jämna ut omotiverade skillnader i människors levnadsvillkor.

Ökad cirkulär ekonomi

Samhällets resursanvändning och den miljöpåverkan som följer av denna behöver minska. Agenda 2030:s mål är att öka de cirkulära materialflödena och begränsa de linjära. Detta sker bland annat genom förlängd livslängd på produkter och material, reparationer, återanvändning och återvinning. Detta kräver i sin tur ett nytt förhållningssätt där vi aktivt strävar mot ett hållbart kretsloppssamhälle med

mer cirkulära konsumtion- och produktionsmönster. Genom samhällsplanering, konsumtion, produktion, upphandling och inköp liksom stöd och service till näringslivet kan Nyköpings kommun bidra till näringsars omställning till klimatneutralitet, ökad användning av förnybara råvaror och energi och ökad materialeffektivitet och återvinning, i linje med principer för en cirkulär ekonomi.

Figur 2: En cirkulär ekonomi är ett verktyg för att minska samhällets resursanvändning och den miljöpåverkan som följer av denna. Cirkulär ekonomi brukar beskrivas utifrån en biologisk och en teknisk materialcykel (se bilden).

Stärka samhällets motståndskraft och resiliens

Nyköpings kommun ska ha förmågan att stå emot och klara av förändringar, samt återhämta sig och vidareutvecklas. Det innebär att vi ska kunna leverera välfärd och service till våra medborgare i såväl vardag som i kris. För att lyckas med detta krävs ett strategiskt arbete som syftar till att säkerställa kapacitet och förmåga gällande bland annat en hållbar och robust energi-, resurs- och livsmedelsförsörjning.

Som kommun ser vi därför till vårt ansvar att främja förutsättningarna för ett livskraftigt lantbruk, ett hållbart skogsbruk och ett diversifierat näringsliv med god balans mellan privata och offentliga arbetsgivare.

1.4 Målen för ekonomisk hållbarhet

De globala mål i agenda 2030 som primärt berörs i program för ekonomisk hållbarhet är:

1.5 Ekonomisk hållbarhet i Nyköpings kommun

Kommunens verksamhet finansieras till stor del genom skatteintäkter från arbetstagare och företag. Vår gemensamma välfärd är därmed beroende av att det finns arbetstillfällen och att kommuninvånarna är i sysselsättning.

Program för ekonomisk hållbarhet fokuserar på att Nyköpings kommun ska växa friskt och utvecklas utan osakliga skillnader mellan staden, tätorterna och landsbygderna.

Här kan Nyköpings kommun fylla en viktig roll genom de förutsättningar vi kan påverka - internt och externt. Det handlar om hur och vad vi investerar i; hur vi agerar som kravställande konsument på marknaden; vilka företag och näringar vi attraherar för att gynna ett hållbart och diversifierat näringsliv och hur vi samhällsplanerar för de som ska besöka, bosätta sig och verka i Nyköpings kommun.

För Nyköpings kommun innebär en hållbar ekonomisk utveckling att vi planerar för hållbar livskvalitet för våra invånare och för ett välmående hållbart näringsliv med goda arbetsvillkor som genererar arbetstillfällen.

Det betyder också att vi strävar efter gröna och socialt hållbara investeringar, inköp och upphandlingar i linje med principer för en cirkulär ekonomi, vilket i sin tur stöttar en grön tillväxt såväl lokalt som nationellt. Det innebär också att vi har ett medvetet tätorts- och landsbygdsperspektiv i våra samhällsekonomiska avvägningar och åtaganden för att säkerställa en jämlik samhällsutveckling utan osakliga skillnader.

På så vis bidrar Nyköpings kommun till ett hållbart ekonomiskt kretslopp där ekonomisk utveckling och grön tillväxt blir motorn som stärker förutsättningarna för det ekologiskt hållbara samhället och god livskvalitet för invånarna i staden, i tätorterna och på landsbygderna.

Politisk viljeriktning för Nyköpings kommun:

Nyköping ska vara en resilient kommun. Nyköpings kommun ska leverera välfärd och service till sina medborgare i såväl vardag som i kris. Det ställer krav på en hållbar och robust energi-, resurs- och livsmedelsförsörjning där vi främjar ett livskraftigt lantbruk, ett hållbart skogsbruk, ett diversifierat näringsliv och god balans mellan privata och offentliga arbetsgivare. Nyköpings kommun förvaltar våra skogar och marker väl. Brukandet av vår mark ska ske hållbart så att vi kan lämna över till kommande generationer att fortsätta utveckla kommunen. Det kräver god skötsel och långsiktigt hållbar planering som skapar goda förutsättningar för den framtida generationen.

En god ekonomisk hushållning med respekt för dem vi finns till för.

Medborgare och företag bidrar med skattemedel och får i retur ta del av vår gemensamt finansierade välfärd, service och tjänster. Det förpliktigar oss som kommun att vårda det förtroendet. I Nyköpings kommun ska därför skattecronan hanteras klokt och med respekt, myndighetsutövning skötas effektivt med en rationell hållning till kommunens intäkter. I Nyköpings kommun är små företagare lika viktiga som stora aktörer.

Vi ser till att kommunens finansiella ställning är i balans, både i förhållande till vad vi behöver lösa ut för medborgaren och näringsidkaren idag och för framtiden - för att nå en hållbar tillväxt och ett gott liv också för kommande generationer.

Kommunen gör kloka och hållbara investeringar och inköp där det billigaste alternativet inte alltid behöver vara det bästa. Vi gör istället medvetna avvägningar utifrån konsekvenser för såväl stad som landsbygd och ekologisk- och social hållbarhet.

Vi planerar för en hållbar tillväxt i stad och på landsbygderna. För ett samhälle och en ekonomi i balans krävs att den kommunala planeringen utgår från den miljömässiga, socioekonomiska och demografiska utvecklingen. För det behöver vi utveckla hållbara boende- och livsmiljöer som möjliggör befolkningstillväxt både i staden och på våra landsbygder och att vi förvaltar våra skogar och marker väl. Alla verksamheter tar ansvar för att vi ska kunna lämna över till kommande generationer att fortsätta utveckla kommunen.

Det innebär att vi har god koll på att det finns fastighetsmark, skapar förutsättningar för samverkan och att vi ger stöd oavsett vilket behov en företagare kan ha. Strategiska inköp av mark för att utveckla boendemiljöer och möjliggöra befolkningstillväxt både i staden och på våra landsbygder är centralt för att uppnå god livskvalitet utan osakliga skillnader oavsett boplats.

Nyköpings ska ha en god kompetensförsörjning och ett enkelt företagande.

En välmående kommun förutsätter arbetstillfällena och ett gott näringslivsklimat. Det innebär att vi prioriterar det livslånga lärandet genom en helhetssyn kring utbildningsmöjligheter och kompetensutveckling samt identifierar och planerar för kommande behov av kompetenser i samverkan med näringslivet.

I Nyköpings kommun har alla verksamheter ett ansvar för det goda företagsklimatet. Här är små företagare lika viktiga som stora och förutsättningarna för företagande är lika viktigt i staden som på landsbygderna. Vi vill se ett diversifierat näringsliv och en arbetsmarknad bestående av både offentliga som privata arbetsgivare. Med en god balans minskar vi samhälleliga och ekonomiska sårbarheter och främjar samhällsekonomisk livskraft.

Nyköping väljer lokalt, grönt och socialt. Kommunen ser upphandling som ett viktigt strategiskt verktyg som skapar förutsättningar för att driva utvecklingen mot ett mer hållbart samhälle. Detta görs genom att efterfråga socialt- och miljömässigt hållbara produkter och tjänster och använda leverantörers innovationsförmåga för att utveckla nya lösningar.

Kommunen ska samtidigt utveckla/förbättra förutsättningarna för det lokala näringslivet att delta i våra upphandlingar. Vi gör medvetna leverantörsväl och prioriterar utifrån hur kostnader, intäkter och möjligheter att nå goda livsvillkor och näringsförutsättningar i staden och på landsbygderna påverkas.

En hållbar turism och besöksnäring. Nyköpings kommun har en viktig uppgift att främja hållbar turism och besöksnäring. Vi ska möjliggöra för besöksnäringen att utvecklas samtidigt som vi skapar goda livsvillkor för medborgaren och goda förutsättningar för näringsidkaren; i staden, i tätorten och på landsbygderna. Vi tar tillvara på hela Nyköpings potential.

Med bredband- och teknikutveckling öppnar vi upp för nya sätt att bo, leva, verka och besöka Nyköpings kommun. Det ställer nya krav på hur vi planerar och bygger för såväl hållbara boendemiljöer, företagande och besöksnäring.

2 VERKSAMHETSOMRÅDEN

Program för ekonomisk hållbarhet utvecklar Nyköpings kommuns vision och anger ram och riktning för det kommunövergripande arbetet för att främja ekonomiskt hållbar utveckling och grön tillväxt.

Ekonomiskt hållbarhetsprogram för Nyköpings kommun omfattar fem verksamhetsområden. I respektive verksamhetsområde beskrivs inom vilka kommunen ämnar rikta sitt arbete för att nå mål för ekonomisk hållbar utveckling och hållbar tillväxt.

Genom arbete inom samtliga hållbarhetsprogram utifrån politisk prioritering och gemensamma mål i budget främjas förutsättningarna för en hållbar utveckling för Nyköpings kommun och ett lokalt genomförande av Agenda 2030.

Nyköpings kommuns verksamhetsområden för ekonomisk hållbarhet:

- En hållbar ekonomi i balans
- En kommun som växer friskt
- Ett enklare företagande i ett gott företagsklimat
- Hållbara inköp och upphandlingar
- En hållbar turism och besöksnäring

2.1 En hållbar ekonomi i balans

Ett framgångsrikt genomförande av Agenda 2030 på lokal nivå är beroende av ledarskap från såväl det offentliga som från samhällets olika aktörer. Det politiska åtagandet är dock centralt för att koppla agendan till det ordinarie arbetet. Ett politiskt åtagande är dock inte tillräckligt, utan ledarskapet behöver även finnas i andra delar av organisationen.

För att kunna nå mål för hållbar utveckling krävs därför ledare som leder. Det budskapet är således tydligt – oavsett om man ser till hur de globala målen är formulerade eller om man vänder sig till akademien. Bara med ett modigt och kunnigt politiskt ledarskap kan synen på ekonomi och tillväxt förändras till att inte bara betraktas som, utan också nyttjas som motor för andra mål för hållbar utveckling. Det ställer krav på ett politiskt ledarskap som kan leda, driva och verka för omställning till en sund ekonomi i balans, grön tillväxt och goda och jämlika livsvillkor för medborgarna.

Det ställer också krav på ett politiskt ledarskap som vågar göra svåra ekonomiska prioriteringar och investeringar; som orkar hålla i komplexa utmaningar över tid och som är beredd att stå upp för satsningar också för långsiktiga samhällsförändringar. Det handlar också om ett politiskt ledarskap som ställer tydliga krav till tjänsteorganisation på följsamhet, uppföljning, utvärdering och nödvändiga riktningssändringar när avsedd politisk verkan uteblir.

2.1.1 Områden

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

God och hållbar ekonomisk hushållning

Kommunens investeringar, prioriteringar liksom intäkter som avgifter och taxor påverkar på olika vis samhällets och medborgarens förutsättningar till miljömässig hållbarhet liksom till goda livsvillkor och villkor för företag och civilsamhälle att bo, leva och verka i kommunen. Det innebär att löpande tillse att det inte alltid bara är prislappen här och nu som ska vara avgörande utan det ställer krav på att aktivt integrera andra konsekvenser än ekonomiska; som miljömässiga, sociala och geografiska i de politiska avvägningarna kring kommunens ekonomi och finansiella ställning.

Koncernnytta

Ett politiskt ledarskap för en sund ekonomi i balans har koncernnyttan och därmed medborgarens behov i fokus. Fokus ligger på grunduppdrag och kärnverksamhet, men vi ser alltid till helheten och samverkar över nämnd- och verksamhetsgränser

när så behövs. Det ställer motsvarande krav på tjänsteorganisationen, där kommunen ska betraktas som en helhet med gemensamma mål och syften som bara tillsammans och med det politiska åtagandet i fören kan nå positiva synergieffekter som gynnar medborgarna långsiktigt och stärker förtroendet för den lokala demokratin.

Ett helhetsperspektiv på kommunens uppdrag

Medborgarens behov och politiska prioriteringar och viljeriktningar ska ligga till grund för utförande och finansiering av den gemensamma välfärden. Medborgare ska känna tillit till och ha förtroende för kommunens verksamhet. Detta ska komma till uttryck i kommunens service- och tjänsteuppdrag, dvs den löpande verksamhet som vi enligt lag är skyldiga att utföra och den verksamhet som kommunens förtroendevalda beslutat om.

I Nyköpings kommun tar alla ansvar och har samma möjlighet att bidra till och gemensamt utveckla våra verksamheter. Vi ska vara tydliga och öppna med kommunens resultat för att leva upp till vårt förtroende gentemot medborgarna.

Vårda våra tillgångar

Vi ska vårda kommunens tillgångar på ett hållbart sätt så att kommande generationer kan fortsätta utveckla kommunen på bästa sätt. Detta gäller exempelvis kommunens fastigheter, skog, mark och personella resurser. Det handlar om att ta ansvar idag för våra tillgångar och på så sätt hushålla med våra resurser.

2.2 En kommun som växer hållbart

Tillväxt i sin bredaste bemärkelse ger ökade skatteintäkter och bättre möjligheter för en kommun att leva upp till sitt demokrati-; välfärds- och samhällsbyggaruppdrag.

För att främja en ekologiskt hållbar tillväxt som också kan bidra till en socialt hållbar samhällsutveckling behöver kommunen medvetet planera utifrån de som bor och verkar här idag, och ta hänsyn till den demografiska utvecklingen samt pågående klimatförändringar för att skapa gynnsamma förutsättningar för ett hållbart vardagsliv för kommunens invånare i alla livskeden.

Det innebär också att vi verkar för ett företagsklimat som attraherar ytterligare gröna och innovativa näringar och skapar förutsättningar för den hållbara destinationer som attraherar besökare som vill uppleva och verka för ett hållbart samhälle.

Utgångspunkten är varje geografiskt områdes potential och utvecklingsmöjligheter utifrån de som bor här idag och de som ska bo, verka eller besöka platsen i framtiden. Potentialen i tätorterna och landsbygderna behöver utvecklas och skillnader mellan stad och landsbygd minskas.

Vi ska planera för att växa friskt. Det ska vara enkelt att bo, leva, verka och besöka Nyköpings kommun, för en grön tillväxt och hållbar utveckling - i staden, i tätorterna och landsbygderna.

2.2.1 Områden

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

Översiktsplan 2040 anger riktning för kommunens utveckling

När vi planerar och utvecklar Nyköpings kommun gör vi det med utgångspunkt i Översiktsplanen Nyköping 2040 (ÖP). ÖP pekar ut kommunens utvecklingsstrategier, utvecklingsområden och prioriteringar som integrerar samtliga hållbarhetsdimensioner. Trogenhet till ÖP, inbegripet förhållningssättet till Agenda 2030, bidrar till en medveten samhällsplanering och utveckling som skapar gynnsamma förutsättningar, med invånaren, företagaren och destinationen Nyköpings kommun i fokus.

Vi planerar för grön tillväxt

Ekologiskt hållbar tillväxt handlar om att vi ska skapa förutsättningar för att attrahera och stärka det hållbara näringslivet som i sin tur attraherar den arbetskraft som kan bidra till att gynna en hållbar ekonomi och grön tillväxt också för framtiden.

Det är platsen som sätter upp ramvillkoren för vem som vill och kan bo, verka och besöka Nyköpings kommun. Det ställer krav på en medveten samhällsplanering och utveckling av allmänna ytor som utgår från hur staden, tätorterna och landsbygderna fungerar, vad som saknas och vilken utveckling som krävs för att nå mål för social hållbarhet och attraktivitet, utan att det sker på bekostnad av ekologi och miljö. Tätorternas och landsbygdernas potential ska tillvaratas och utvecklas och omotiverade sociala och ekonomiska skillnader mellan stad och landsbygd ska minska.

Medborgardialog och delaktighet

När vi planerar eller utvecklar platsen Nyköpings kommun; stad, tätort eller landsbygd, sker det med utgångspunkt i kunskap vi inhämtar från medborgaren eller intressenten. Vi samverkar med våra samarbetspartners, lär från professionen, lyssnar på våra intressenter och nyttjar vad som kommer ur medborgardialoger i all verksamhetsutveckling som påverkar platsen Nyköpings kommun. Vi har alltid målgruppens behov i fokus tillsammans med de hållbarhets mål vi vill arbeta för.

Hållbarhetsanalys

När vi planerar eller utvecklar Nyköpings kommun, behöver vi tidigt i processen se vilka avvägningar vi kan eller måste göra för att gynna en socialt och ekologiskt hållbar samhällsutveckling. De bästa utvecklingsalternativen för hållbarhet är affärsmässiga; bidrar till ekologisk hållbarhet, främjar måluppfyllelse för social hållbarhet och minskar oskäliga skillnader mellan stad och landsbygderna.

2.3 Ett enklare företagande i ett gott företagsklimat

Det samhällsekonomiska kretsloppet mellan näringsliv, invånare, arbetstagare och det offentliga är en grundförutsättning för finansiering av vår gemensamma välfärd och ett medel för att uppnå ett hållbart samhälle.

Ett livskraftigt näringsliv som erbjuder människor arbetstillfällen har därför en avgörande betydelse för att skapa en attraktiv och hållbar kommun. För det krävs att kommunen verkar för ett enklare företagande och ett företagsklimat som attraherar och skapar förutsättningar för hållbara näringar, små som stora företag; i staden, i tätorterna och på landsbygderna.

Kommunen behöver också arbeta aktivt för att möta företagens efterfrågan på medarbetare med rätt kompetens samtidigt som invånare erbjuds sysselsättning och kommunen kan stärka sin position i arbetsmarknadsregionen. Arbetet ställer krav på nära samverkan mellan kommunens verksamheter, näringslivet och arbetsmarknadens parter.

En väl fungerande arbetsmarknad präglas av hög sysselsättning och låg arbetslöshet och att arbetskraftens potential därmed tas tillvara genom matchning mot de krav som strukturförändringarna ställer. En sådan arbetsmarknad bidrar till sammanhållningen i samhället och ger alla människor möjlighet att bidra och utvecklas. När fler personer saknar inkomst leder det till att kommunen får minskade skatteintäkter och ökade kostnader för försörjningsstöd.

2.3.1 Livskraftigt näringsliv

Nyköpings kommun ska bidra till ett företagsklimat där hållbar utveckling och innovation går hand i hand som främjar välmående företag och näringar som inte sliter på naturresurser, tar hänsyn till bevarandet av biologisk mångfald och inte bidrar till negativ klimatpåverkan. Företagsklimatet ska också främja kreativa näringar liksom näringar som tillvaratar sociala samhällspotential på nya och innovativa sätt.

2.3.1.1 Områden

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

Medveten samhällsplanering för ett livskraftigt näringsliv

Vi behöver aktivt se till platsen Nyköping också när vi förvaltar, strategiskt planerar och utvecklar för kommunens företagsklimat. Vi behöver se till våra konkurrensfördelar, vår potential och hur vi kan utveckla den samtidigt som vi har beredskap att möta behoven från dagens och framtidens företag. Landsbygdernas potential ska nyttjas och främjas för framtidens näringar. Det ställer krav på kontinuerlig och nära samverkan och dialog mellan näringslivet, civila samhället och kommunen.

Arbete för ett enklare företagande

Kommunen är motorn i och för ett gott företagsklimat. Vi ska ha ett tydligt kundfokus där vi alltid fokuserar på att förenkla och effektivisera för företag. Detta gäller alla verksamheter i vår myndighetsutövning, i hanterandet av avgifter och taxor och i vår dagliga service och bemötande.

Dialog och samverkan med sikte på framtiden

Ett gott företagsklimat handlar om hur vi möter, faciliterar och avhjälp befintliga och potentiella nyetableringar utifrån en medvetenhet om vilka vi aktivt vill ska söka sig till Nyköpings kommun. Det innebär ett särskilt fokus på att attrahera och särskilt lyssna in behov och förutsättningar från idéburen sektor och arbetsintegrerande sociala företag (ASF).

Samverkan mellan offentliga aktörer och näringsliv

Kommunens roll är också att vara ett komplement och en samverkanspart till Arbetsförmedlingen. Kommunen har många verksamheter som möter personer som har behov av stöd för att komma ut på arbetsmarknaden och det kräver en strukturerad samverkan mellan dessa parter där också näringslivet har en central roll. I en parallell samverkan mellan kommunen, Arbetsförmedling,

Försäkringskassa, Almi, Nyföretagarcentrum m.fl. samarbetar vi för att kunna skapa miljöer där näringsliv och akademi kan mötas.

Diversifierat näringsliv

Ett diversifierat näringsliv minskar sårbarheten vid samhällsekonomiska förändringar och förändringar på arbetsmarknaden. Det innebär att vi behöver vara en attraktiv kommun för både små och stora aktörer, för näringar i såväl stad som på landsbygden och att vi strävar efter en sund balans mellan offentliga och privata arbetsgivare.

2.3.2 Hållbar kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är strategiskt i kommunens arbete med att skapa ett hållbart företagsklimat. Insatser görs för att skapa god och adekvat dialog mellan skola, akademi och näringsliv, stödja företag att definiera sina framtida behov av kompetens och genom samarbeten över verksamhetsgränser och med andra kommuner och aktörer.

2.3.2.1 Områden

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

Fokus på slutförd gymnasieutbildning

Utan gymnasieutbildning är risken för arbetslöshet mycket stor. Men en stor andel lämnar gymnasieskolan utan fullständiga betyg. Eftersom en fullföljd gymnasieutbildning är en i det närmaste nödvändig förutsättning för att komma in på arbetsmarknaden är det problematiskt. Att undvika utbildningsmisslyckanden är viktigt både för den enskilde och för samhället.

Uppmärksamma och underlätta möjlighet att delta i vuxenutbildning

Utbildning är en avgörande faktor för att komma in på arbetsmarknaden och arbetslösa individers utbildningsnivå ska klarläggas och alltid beaktas vid val av insatser. Möjlighet att delta i vuxenutbildning på grund- och gymnasial nivå ska särskilt uppmärksammas och underlättas. Möjlighet att delta i studier på deltid och i kombination med andra aktiviteter ska undersökas särskilt för personer med låg utbildningsnivå.

Ge ökad möjlighet till ett livslångt lärande

Personer som vill utvecklas ska kunna komma göra det lokalt genom att kommunen erbjuder möjligheter till ett livslångt lärande. Utbudet av högskole- och yrkeshögskoleutbildningar ska kontinuerligt ses över och det ska vara enkelt att delta i eftergymnasial utbildning. En tät dialog ska hållas med akademien och med näringslivet så att utbildning som erbjuds är relevant både för kompetensuppgradering och kompetensväxling. Medarbetare med rätt kompetens är en förutsättning för att företagen ska kunna växa och långsiktigt vidareutveckla sin verksamhet i kommunen. Genom att ge individer förutsättningar för ett utvecklande yrkesliv i Nyköping skapas plats i ingångsyirken för dem som står långt ifrån arbetsmarknaden

2.4 Hållbara inköp och upphandlingar

Hållbar konsumtion, privat som offentlig, ser till hela livscykeln och minimerar skador på miljön samt värnar om olika sociala aspekter. Offentlig konsumtion är en viktig del av "Hållbar konsumtion och produktion" där beteendemönster och upphandlingsmetoder med hållbarhet som utgångspunkt kan bidra till att öka takten för en hållbar omställning. Inköp och upphandling är strategiska verktyg för att tillvarata dessa intressen.

Kommuner tillämpar Lagen om offentlig upphandling (LOU) vid inköp av varor och tjänster samt byggentreprenader, utöver det följs FN:s allmänna förklaring om mänskliga rättigheter, barnkonventionen, ILO:s 8 kärnkonventioner samt nationella lagstiftningar och bransch standarder. Syftet med upphandlingsreglerna är att förverkliga EU:s öppna inre marknad. Att ställa krav som gynnar det lokala näringslivet i form av exempelvis "närproducerat" är därför inte tillåtet, men det finns många andra möjligheter att skapa förutsättningar för det närproducerade och lokala.

Här finns stora potentialer för kommunen som konsument att genom lärande och samverkan nyttja de verktyg som finns för att långsiktigt gynna hållbara inköp och upphandling. Skattecronan kan inte bortses från, men inriktningen är att kunskap, våga tänka nytt och annorlunda för att stimulera att den hållbara upphandlingen också blir affärsmässig - för såväl kommunen som konsument som för den gröna producenten. Detta förverkligas med en väl utarbetad kravställning och en tydlighet genom hela förfarandet.

Med standardiserade processer som ramar för arbetet med inköp- och upphandling tillsammans med välutvecklade systemlösningar, säkerställs en effektivorganisation som ges utrymme för handlingsfrihet och kreativitet avseende nya lösningar.

2.4.1 Områden

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

Medveten konsumtion påverkar produktion

Kommunen är en viktig samhällsaktör i termer av kund och som konsument. Hur vi som kommun konsumerar, upphandlar och samhällsplanerar påverkar såväl näringslivsförutsättningar liksom hela produktionskedjan - lokalt till globalt. Därför behöver vi aktivt tillse att våra riktlinjer, villkorställning och krav också ligger i linje med kommunens mål för ekologisk och social hållbarhet.

Upphandlingskrav för hållbarhet

En arbetsmodell där hållbarhetskriterier för inköp med fokus på miljömässig och social hållbarhet behöver tas fram och implementeras. Vilket ger kommunen verktygen för att arbeta systematiskt med säkerställandet av nödvändiga villkor i upphandlingsdokument och avtal. Ständig kompetensutveckling gällande krav på hållbarhet och innovationer krävs.

Stötta det lokala näringslivet

Nyköpings kommun vill upphandla lokalt varför ett systematiskt arbete med information, utbildningar och dialoger med Nyköpings näringsliv behövs för att öka deltagandet i upphandlingar.

Beteendepåverkan (nudging)

Vi strävar efter hållbara konsumtionsmönster – såväl inom kommunens verksamheter som i befolkningen. Kommunen är en viktig aktör som genom kunskapsspridning, dialog och samverkan kan bidra till att göra det lätt att göra rätt – i vardagen, på arbetsplatsen eller för företaget. Arbetsättet "nudging" utgår från att vi människor inte alltid är helt rationella och därför inte alltid tar de bästa besluten. Nudging syftar till att "knuffa" människor och organisationer mot en beteendeförändring som gynnar både individen, de affärsmässiga resultatet och planeten.

2.5 En hållbar turism och besöksnäring

Hållbar ekonomisk utveckling, grön tillväxt, turism och besöksnäring hänger nära samman, inte minst i ett framtidsperspektiv. Turism och besöksnäringen genererar intäkter för kommunen som spelar roll för förutsättningarna att kunna möta sociala och klimatmässiga utmaningar. Siktet bör därför ställas in till att öka den hållbara besöksnäringens roll som basnäring vilket har potential att stimulera kommunens välfärdsförmåga och kommunen som hållbar destination såväl i staden som på landsbygderna.

Attraktiva stads-, tätorts, gles- och landsbygdsmiljöer, natur- och kulturopplevelser och idrottsevenemang är exempel på värdefulla tillgångar som genererar besök. Samtidigt ska turismen och besöksnäringen bidra till minskad klimatpåverkan och inte tära på natur och miljö. Här har kommunen en viktig uppgift att främja hållbar turism samtidigt som Nyköpings kommun i sig är ett besöksmål, utifrån såväl natur- som kulturella resurser, arenor och evenemang.

Nyköpings kommun behöver därför främja och skapa förutsättningar för näringens utveckling samtidigt som sociala och ekologiska mål för hållbar utveckling uppfylls såväl lokalt som i ett större samhällsperspektiv: i staden, tätorten och på landsbygderna. För framtiden behöver landsbygdernas potential för bättre tas till vara på och utvecklas.

2.5.1 Områden

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

Platsutveckling

För att åstadkomma en långsiktigt hållbar turism bör turismperspektivet inkluderas mer i samhällsplanering och fysisk planering. Avvägningar kring social och ekologisk hållbarhet ska alltid vara vägledande och besöksnäringens behov behöver tas i beaktande. Syftet med plats- och samhällsplanering utifrån hållbar ekonomisk utveckling för turism och besöksnäring är att skapa attraktiva och trygga miljöer för både invånare, besökare och näringslivet.

Platsen Nyköpings kommun planeras, ägs, samägs och nyttjas av flertalet aktörer. Vi behöver därför samverka för att dessa ska utvecklas tillsammans för gynnsamma förutsättningar för medborgaren, företaget och besökaren. Genom att värna och utveckla våra lokala förutsättningar skapar vi mervärden för medborgaren men också för turismen. Genom samverkan kring platsutveckling kan turism bidra till att utveckla Nyköpings kommun och göra staden, tätorter och gles- och landsbygder mer attraktiva.

Samverkan för stark besöksnäring

Samverkan är centralt för att insatser för turism och besöksnäring såväl på regional som lokal nivå drar åt samma håll och leder till en hållbar utveckling och gemensamt främja hållbara destinationer i Nyköpings kommun och länet. Vi ska genom aktiv samverkan dra nytta av våra gemensamma konkurrensfördelar, lära av varandra och bidra till en gemensam länsförflyttning för att Sörmland ska ligga i framkant som en hållbar destination i Sverige.

Förutom samordning är det viktigaste för att utveckla kommunen som en hållbar destination att prioritera långsiktig samverkan också med andra aktörer och företrädare för företag, destinationer, regionen och den ideella sektorn. En kontinuerlig dialog kring styrkor och svagheter skapar förståelse och underlättar för nya hållbara lösningar. Tillsammans och i samverkan gör vi det lätt att göra rätt för medborgare, näringsliv och besökare.

Tillgänglighet

Tillgänglighet i form av transporter är en grundförutsättning för turism. Hållbar turism är därför tätt sammankopplad med och beroende av att utsläppen från transporterna minskar. Fungerande infrastruktur för hållbara transporter och digitala tjänster är därför av central betydelse för turismen och för hållbar besöksnäring. Under besökarens hela resa är den digitala tillgängligheten central för planering, bokning och genomförande.

Vidare handlar tillgänglighet om att utforma platser och byggnader för alla i ett samhälle med mångfald som grund. Tillgänglighet för alla bidrar till jämställdhet och jämlikhet samt till att barnrättsperspektivet beaktas och därmed till sociala hållbarhetsmål. För besöksnäringens företag och verksamheter bidrar ökad tillgänglighet till nya affärsmöjligheter.

Marknadsföring

Marknadsföringen av Nyköpings kommun som destinationen behöver kontinuerligt anpassas efter olika målgruppers behov, beteenden och drivkrafter, möjligheter att resa klimatvänligt liksom de behoven som besöksnäringen på platsen Nyköping har. En framgångsrik marknadsföring av Nyköpings kommun som ett hållbart resmål skapar möjligheter att förändra och främja hållbara resebeteenden samtidigt som vi främjar och attraherar hållbara besöksnäringar och aktörer. Marknadsföringen bör riktas till såväl kommunens medborgare som till målgrupper utanför kommunen och länet.

Stärka hållbar besöksnäring som basnäring i Nyköpings kommun

Besöksnäringen genererar intäkter för kommunen som spelar roll för förutsättningarna att kunna möta kommande sociala och klimatmässiga utmaningar. Siktet bör därför ställas in till att öka besöksnäringens roll med målet att kunna utgöra en basnäring, med större omsättning som både stimulerar välfärdsförmåga och som främjar ett hållbart resande, upplevelser, fritidsliv, kultur och hållbar konsumtion såväl i staden som på landsbygderna. Arbetet med att möjliggöra för hållbara evenemang och möten är en viktig del i detta.

3 VAD ÄR ETT PROGRAM?

Styrdokument är ett samlingsbegrepp för dokument som beskriver vad som ska styra kommunens verksamhet. Vissa styrdokument är lagstadgade medan andra framarbetas för att fylla specifika syften. Styrdokumentens huvudsakliga roll är att vara vägledande och stödjande genom att ange ramar beträffande en bestämd verksamhet eller fråga.

Program

Program är ett styrdokument som anger politisk viljeinriktning inom koncernövergripande områden som politiken bedömer vara strategiskt viktiga; som påverkar många eller samtliga verksamheter och som kräver nämnd- och verksamhetsövergripande samverkan för att nå god effekt. Program omfattar alla nämnder, verksamheter och kommunala bolag.

I ett program sätts inga mål eller uppdrag. Till respektive program hör istället en aktivitetslista som samlar förslag på aktiviteter som skulle kunna genomföras för att utveckla arbetet inom programmets verksamhetsområden. Denna aktivitetslista samordnas inför budgetprocess av programansvarig, men hanteras under ett verksamhetsår av utpekade ansvariga. Aktivitetslistan är således ett levande arbetsdokument och ett prioriteringsunderlag för politiken i budgetprocessen.

Genomförande

Kommunfullmäktige beslutar om program och Kommunstyrelsen ansvarar för att dessa genomförs och följs upp. Kommunledningskansliet ansvarar för att samordna planerings- och uppföljningsarbetet utifrån programmet i dialog med politik och ansvariga verksamheter. De aktiviteter som prioriteras hanteras inom kommunens planerings- och uppföljningsprocess.

Uppföljning

Ett program följs upp i sin helhet årligen genom en nulägesbeskrivning utifrån de nyckeltal som finns kopplat till programmets olika verksamhetsområden. De uppdrag och mål som är kopplade till ett programs verksamhetsområden och som prioriterats i budget följs upp i kommunens planerings- och uppföljningsprocess.

Revidering

Programansvarig ansvarar för att på politiskt uppdrag uppdatera eller revidera program.

Redovisning av hållbarhetsarbetet

Kommunens hållbarhetsarbete redovisas i sin helhet på www.nykoping.se.

HÅLLBAR UTVECKLING I NYKÖPINGS KOMMUN

PROGRAM FÖR EFFEKTIV ORGANISATION

PROGRAM FÖR EFFEKTIV ORGANISATION FÖR NYKÖPINGS KOMMUN

Program är ett styrdokument för Nyköpings kommun antaget av kommunfullmäktige.

Detta program anger den politiska visionen och viljeriktningen för Nyköpings kommuns arbete för att uppnå en mer effektiv organisation. Programmet vänder sig främst till kommunens verksamheter men också till civilsamhället och kommunens invånare.

Programmet innehåller i sig inga mål utan utgör ett levande kunskapsunderlag för strategiskt viktiga politiska prioriteringar för en effektiv organisation.

Innehållsförteckning

1 HÅLLBAR UTVECKLING	2
1.1 Hållbarhetsdimensionerna	2
1.2 Agenda 2030 i styrning och ledning	3
1.3 Vad är effektiv organisation?	4
1.4 Målen för effektiv organisation.....	4
1.5 Effektiv organisation i Nyköpings kommun.....	5
2 VERKSAMHETSOMRÅDEN	7
2.1 Det gemensamma samhällsupdraget	8
2.1.1 Politisk viljeriktning	8
2.1.2 Områden	9
2.2 Fokus på de vi finns till för	11
2.2.1 Politisk viljeriktning	11
2.2.2 Områden	11
2.3 Attraktiv arbetsgivare	12
2.3.1 Politisk viljeriktning	12
2.3.2 Områden	12
2.4 Ett systematiskt kvalitets- och förbättringsarbete	14
2.4.1 Politisk viljeriktning	14
2.4.2 Områden	14
2.5 Hållbar digitalisering	15
2.5.1 Nyttan genom digitalisering	17
2.5.2 IT-utveckling och IT-säkerhet.....	19
2.5.3 Systematiskt informationssäkerhetsarbete	21
3 VAD ÄR ETT PROGRAM?	23

1 HÅLLBAR UTVECKLING

Agenda 2030 antogs av världens regeringar med målet att till år 2030 utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt hantera klimatförändringarna och säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser.

Agenda 2030 inbegriper 17 globala mål och 169 delmål som tillsammans syftar till att skapa anständiga och hållbara levnadsvillkor för alla världens människor. De globala målen för hållbar utveckling är odelbara. Det betyder att inget mål kan nås utan framgång inom ett annat.

Antagandet innebär att respektive nation har för avsikt att genomföra agendan i enlighet med nationellt uppsatta mål. Lösningar på hållbarhetsutmaningar återfinns emellertid många gånger på lokal nivå varför ett stort ansvar ligger på Sveriges kommuner. Därför behöver Agenda 2030 och de globala målen göras relevant utifrån kommunens förutsättningar och behov.

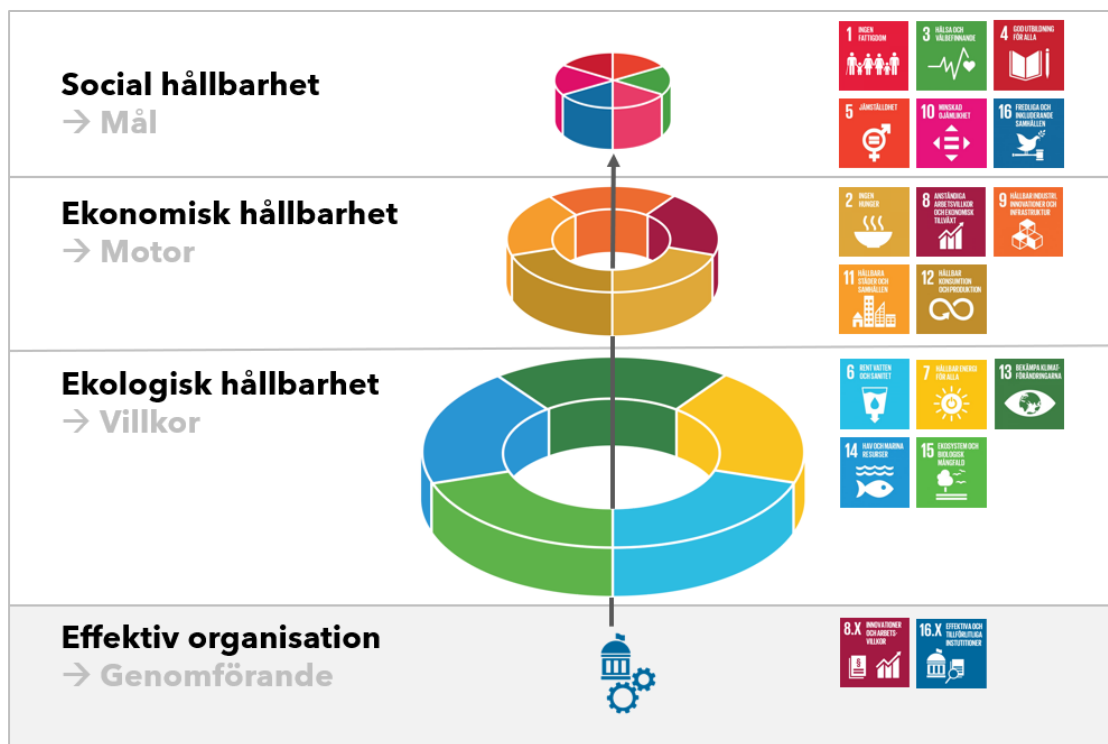
1.1 Hållbarhetsdimensionerna

De globala målen grupperas huvudsakligen in i tre dimensioner för hållbar utveckling: den ekologiska, den ekonomiska och den sociala. De tre dimensionerna ramar i sin tur in övergripande verksamhetsområden samtidigt som gränssnitten sinsemellan tydliggör den inneboende odelbarheten mellan dimensionerna.

Det tydliggörs genom att dimensionerna har tre olika syften;

- Miljön är **villkoret!** Planetens resurser sätter ramarna och är ett icke förhandlingsbart villkor för övrig utveckling.
- Ekonomisk tillväxt är en **motor** för att uppnå en ekologiskt och socialt hållbar samhällsutveckling utan att begränsa vår möjlighet till innovation och välstånd.
- **Målet** är ett samhälle med god livskvalitet utan osakligt ojämlika livsförutsättningar, i vilket vi uppnår god hälsa, utbildning och ökad jämställdhet.

Ett framgångsrikt hållbarhetsarbete ställer krav på en effektiv organisation.

Figur 1: Nyköpings hållbarhetsarbete kan åskådliggöras genom den så kallade "måltårten". Den visar dels hur de globala målen fördelas mellan dimensionerna och vilken övergripande logisk funktion de har.

1.2 Agenda 2030 i styrning och ledning

För att möjliggöra ett ändamålsenligt och effektivt arbete har Nyköpings kommun inkluderat hållbarhetsdimensionerna i ordinarie planerings- och uppföljningsarbete genom strategiska styrdokument i form av program samt etablerat motsvarande målområden som målsätts och följs upp i vår styrkedja. De globala målen har däri sorterats in under respektive dimension utifrån aktuellt kunskapsläge och kommunens behov och förutsättningar.

Program för effektiv organisation beskriver Nyköpings kommuns riktning och förhållningssätt till ett lokalt genomförande av agenda 2030.

1.3 Vad är effektiv organisation?

Effektiv organisation fokuserar till skillnad från övriga hållbarhetsdimensioner på vad som krävs i termer av styrning och ledning för att nå målen i agenda 2030 och inriktas därför på de principer om genomförande i agendan som formuleras i huvudsak under mål 16 och mål 8. Eftersom lösningar på hållbarhetsutmaningar många gånger återfinns på lokal nivå ligger ett stort ansvar på kommunerna att genomföra agendan utifrån lokala förutsättningar och lokalt relevanta mål.

1.4 Målen för effektiv organisation

De mål i Agenda 2030 som är utgångspunkt för "Program för effektiv organisation" är:

- a. Mål 16: "Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt **bygga upp effektiva, och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.**"

Att kommunens verksamheter fungerar effektivt, rättssäkert och motverkar korruption bidrar till att behålla en tilltro till samhällets institutioner där medborgarens delaktighet är ett fundament.

Exempel på delmål;

16.6 Bygga effektiva, tillförlitliga och transparenta institutioner

16.3 Främja rättssäkerhet

16.5 Bekämpa korruption och mutor

16.10 Säkerställa allmän tillgång till information och skydda grundläggande friheter

- b. Mål 8: "Verka för varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, **full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla.**" En kommunal

organisation behöver föregå med gott exempel som arbetsgivare genom att ha en trygg arbetsmiljö där medarbetare kan, får och vill utveckla sin arbetssituation. Den tekniska utvecklingen behöver dras nytta av i all verksamhetsutveckling.

Exempel på delmål;

8.2 Främja ekonomisk produktivitet genom diversifiering, teknisk innovation och uppgradering

8.5 Full sysselsättning och anständiga arbetsvillkor med lika lön för alla

8.8 Skydda arbetstagares rättigheter och främja trygg och säker arbetsmiljö för alla

1.5 Effektiv organisation i Nyköpings kommun

Samhället står inför flera utmaningar som måste lösas på helt eller delvis nya sätt. Samtidigt som den demografiska utvecklingen ökar kraven på välfärden behöver vi kunna rekrytera och behålla medarbetare med rätt kompetenser inom en mängd olika yrken med allt tuffare ekonomiska förutsättningar.

För att möta dessa utmaningar behövs en effektiv, systematisk och kreativ organisation i vilken nyskapande är både önskvärt och tillåtet. Vi behöver använda potentialen i den digitala utvecklingen och ta vara på medarbetarnas, medborgarnas, organisationernas och företagens engagemang och förmågor för att bättre svara mot och kanske även överträffa förväntningar.

Kommunkoncernens främsta uppdrag är att genomföra den styrande politikens viljeriktning med medborgarnytta, kvalitet och god hushållning av resurser i fokus.

Nyköpings kommun vill fortsätta utvecklas genom att:

- **Fokusera på nytta och värdeskapande.** Vi vet vilka vi finns till för och tar tillvara deras upplevelser och kunskaper. Baserat på det skapar vi nytta och värde genom att ha god kvalitet och kontinuerligt utvecklar våra verksamheter.
- **Vara en attraktiv arbetsgivare.** Våra medarbetare och chefer ska vara stolta över sin arbetsplats. Tillit och förtroende ska genomsyra våra verksamheter för att stärka möjligheten att påverka arbetet och därigenom ansvarskänslan för densamma. För detta krävs kontinuerlig kompetensutveckling och en arbetsplats där var och en kan, får och vill bidra, utvecklas och trivas.
- **Ta ansvar för kvalitet.** Vi tar vara på andras och varandras kompetens, kreativitet, erfarenheter och kunskap för att utveckla vår verksamhet. Ordning och reda samt ett löpande uppföljnings- och kvalitetsarbete säkerställer att vi gör rätt saker och kan fatta rätt beslut.
- **Vara en modig och lärande organisation.** Vi ser verksamhetsutveckling som ett ständigt tillstånd där vi drar nytta av ny teknik och nya arbetssätt för att säkerställa kvalitet, frigöra tid och uppmuntra medarbetare att fokusera på och effektivt utföra service och tjänster. Vi tar ansvar och är öppna och ärliga med eventuella brister och delar med oss av goda arbetssätt.

2 VERKSAMHETSOMRÅDEN

Program för effektiv organisation för Nyköpings kommun omfattar fem verksamhetsområden. Under respektive verksamhetsområde ges en beskrivning av området, den övergripande politiska viljeinriktningen samt inom vilka områden som kommunen ämnar rikta sitt arbete för att nå mål för effektiv organisation.

Verksamhetsområdena skär genom och är en operationalisering av kommunens tre övergripande uppdrag; demokratiuppdraget, samhällsuppdraget och service- och tjänsteuppdraget.

Nyköpings kommuns verksamhetsområden för effektiv organisation:

- Det gemensamma samhällsuppdraget
- Fokus på de vi finns till för
- Attraktiv arbetsgivare
- Ett systematiskt kvalitetsarbete
- Hållbar digitalisering

2.1 Det gemensamma samhällsuppdraget

Offentliga verksamheter har ett överordnat samhällsuppdrag i att skapa förståelse och legitimitet för det demokratiska systemet. Medborgare ska kunna känna tillit till och ha förtroende för kommunens verksamheter då detta är grundläggande för en god demokrati. Att kommunens verksamheter är effektiva, transparenta och rättssäkra är därför ett fundament i att behålla en tilltro till samhällets institutioner.

Genom ordning och reda i processer, myndighetsutövning och i den kommunala ekonomin skapas förutsättningar för en kommun som växer och attraherar invånare, företag och medarbetare.

Transparens och rättssäkerhet är ledord och är centrala för att organisationen ska fungera så smidigt och korrekt som möjligt. En central del i arbetet med samhällsuppdraget är säkerställandet av allmän tillgång till information och insyn i de kommunala verksamheternas resultat. Vi behöver bli tydligare och öppnare med kommunens resultat för att stärka vårt förtroende och motverka bilden av att något döljs från den enskilde medborgaren.

Genom att sträva efter effektivisering och minskad administration ökar vi förtroendet och skapar mer tid som ska användas till utveckling.

2.1.1 Politisk viljeriktning

Hela kommunkoncernen ska ha hållbar ekonomisk hushållning. Långsiktig ekonomisk hållbarhet ska råda genom att all verksamhet bedrivs ändamålsenligt och prövar sina befintliga och kommande kostnader mot uppsatta mål.

Den kommunala ekonomin ska utgå från säkra prognoser, en realistisk budget samt hållbara finansieringslösningar med balanserade investeringsnivåer. Regelbunden och transparent uppföljning där externa jämförelser används för att analysera utvecklingen ger stöd åt en aktiv ekonomistyrning.

För att möta de samhällsutmaningar som kommunen ställs inför behöver tjänsteorganisationen arbeta processorienterat och höja sin effektivitet. Med effektivitet avses "graden av måluppfyllelse avseende kvalitet i förhållande till mängden insatta resurser".

Nyköpings kommunkoncern ska använda upphandling som ett strategiskt verktyg för att nå en ekonomi i balans och samtidigt utveckla en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar kommun.

2.1.2 Områden

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

Tydlig politisk styrning och effektivt genomförande. De förtroendevalda företrädar medborgarna och ansvarar för kommunens service och tjänster i syfte att skapa bästa möjliga livskvalitet för de som bor och verkar i Nyköping. Den politiska styrningen behöver säkerställas genom en tydlig styrkedja där politisk viljeriktning effektivt omsätts till planering och genomförande i tjänsteorganisationen.

Effektiva och rättssäkra processer. Alla medarbetare är en del i den demokratiska styrkedjan där våra processer så långt möjligt är standardiserade, effektiva, dokumenterade och väl kända. De stöttande styrdokument vi har behov av ska finnas tillgängliga och ska vara kända av medarbetarna. Vi arbetar mot gemensamma mål och tillämpar lagar och regler på ett korrekt sätt.

Vi ska ha ordning och reda på vår information och på våra handlingar och har väl kända interna system för att fånga upp fel och möjlighet till förbättringar. Detta sker bland annat via löpande kvalitetsarbete men också via intern kontroll och visselblåsfunktion. Alla medarbetare ska veta hur de ska agera vid misstanke eller upptäckt av missförhållanden eller oegentligheter och ska känna till vad meddelarfrihet och meddelarskydd betyder. Även regler för muta och jäv är kända i kommunen, vilket minimerar risken för att missbruka vår ställning. Medborgarna ska ha en hög tilltro till vår opartiskhet.

Transparens. Det ska finnas en god insyn och tillgänglighet för medborgare gällande kommunens verksamheter och deras resultat och för att bygga förtroende ska vi vara transparenta med våra resultat i våra kanaler. De gånger det finns behov av att aktivt förbättra resultaten så arbetar vi systematiskt. Vi ska i ett tidigt skede dela med oss av våra idéer och beslut samt vara transparenta de gånger önskat resultat inte uppnås.

Våra allmänna handlingar ska vara ordnade så att det på ett enkelt sätt går att få insyn och ger därmed medborgarna möjlighet att kontrollera vår verksamhet.

God ekonomisk hushållning. Nyköpings kommun ska tänka långsiktigt, våra barn och barnbarn ska inte betala för vår konsumtion eller ineffektivitet. Verksamheterna ska drivas på ett sätt som medför att kommunen levererar den kvantitet och kvalitet som invånarna behöver, till en kostnad som inte urholkar kommunens ekonomi. Kommunens resultat ska vara positivt på en nivå som gör att förmögenheten bibehålls eller stärks, även med hänsyn tagen till inflation.

Upphandling som strategiskt verktyg. Nyköpings kommun ska se på och använda upphandling som ett strategiskt verktyg för att nå givna målsättningar. Med en hög avtalstrohet, korrekta avtal och väl genomförda inköp minskar vi våra kostnader och säkerställer kvalitet. Fastslagna processer som ramar för arbetet med inköp- och upphandling tillsammans med välutvecklade systemlösningar och vedertagna metoder borgar för en fungerande systematiskuppföljning och ett kostnadseffektivt arbetssätt. Våra upphandlingsdokument ska uppdateras kontinuerligt för att omfatta såväl möjligheter till måluppfyllnad som förändringar i lagstiftning, vi nyttjar även möjligheten att ställa särkrav för miljömässig och social hållbarhet.

2.2 Fokus på de vi finns till för

Medborgares möjlighet till inflytande och delaktighet är allt viktigare, dels för att skapa tillit till det demokratiska systemet och dels för att utveckla ett hållbart samhälle. Allt högre krav ställs på att snabbt och enkelt få tillgång till information och kunna ta del av och kunna påverka kommunens service och tjänster. Åsikter och förslag om kommunens utveckling är en resurs som ska tas till vara. Tekniska lösningar och strategiska kommunikationsval används för en innovativ, lyhörd och inkluderande dialog med de vi finns till för.

Alla verksamheter behöver ha en helhetssyn för att säkerställa att effekten av service och tjänster som levereras i en del ger önskvärda effekter i andra delar av organisationen. Exempelvis möjliggör en väl fungerande skola för föräldrar att gå till jobbet och en effektiv myndighetsutövning för företag att växa och skapa arbetstillfällen.

2.2.1 Politisk viljeriktning

Vi vet vilka vi finns till för. Våra medborgares och företagares synpunkter är värdefulla och något vi vill ta tillvara för att skapa nytta och värde i våra verksamheter. Detta gör vi genom att ha god kvalitet i grunduppdraget, kontinuerligt utveckla våra verksamheter samtidigt som vi säkerställer kvalitet i utförandet.

2.2.2 Områden

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

Bemötande och service. Medborgare och företag ska vara nöjda med den service och de tjänster som Nyköpings kommun erbjuder. Samtidigt behöver vi se vår verksamhet i ett större samhällsperspektiv där vi alla ska sträva efter att underlätta för medborgares och företags vardag. Vi ska vara tillgängliga i den omfattning som behövs, det hänger samman med den skyldighet som finns att ge service. Vi ska vara tydliga med hur medborgarna kan nå oss, när och på vilket sätt.

Stärkt möjlighet till påverkan. Arbeta med att öka medborgarnas möjlighet till påverkan genom att hitta nya och utvecklade former för att ha dialog med fler medborgargrupper.

Effektiva informationskanaler. Nyköpings kommun ska ha anpassade former för att säkerställa att information når fram till dem som behöver den.

2.3 Attraktiv arbetsgivare

Verksamheterna i Nyköpings kommun utvecklas ständigt för att höja kvaliteten på kommunens service och tjänster. Att vara en attraktiv arbetsgivare som har bästa möjliga förutsättningar för medarbetare och chefer är avgörande för att kunna leverera den service som efterfrågas.

2.3.1 Politisk viljeriktning

För att skapa bästa förutsättningar för att attrahera medarbetare ska Nyköpings kommuns personalpolitik ha tydliga ambitioner inom mångfaldsområdet och erbjuda goda anställningsvillkor. Det innefattar även delaktighet och möjlighet till kontinuerligt lärande.

Som arbetsgivare ska Nyköpings kommun skapa förutsättningar för alla medarbetare att trivas och må bra på sitt jobb. En grundförutsättning för att lyckas med det är att kommunens verksamheter bedriver ett aktivt och systematiskt arbetsmiljöarbete som syftar till att erbjuda en trygg och säker arbetsmiljö som minimera sjukfrånvaron och stärka friskfaktorerna på jobbet.

Medarbetare i Nyköpings kommun ska kunna känna stolthet över det utförda arbetet.

En väl fungerande verksamhet bygger på att medarbetaren har rätt kompetens för sitt uppdrag och kommunens verksamheter. Därför är systematisk kompetensutveckling baserat på kommunens behov idag och i framtiden ett prioriterat område.

Kommunen ska som arbetsgivare visa nytänkande vid utveckling av personalprocesser genom att använda teknik och digitalisering som ger kärnverksamheterna ökade möjligheter att effektivisera arbetet.

2.3.2 Områden

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Ett hållbart arbetsliv är en förutsättning för att kunna hushålla med resurser. Kommunens arbetsmiljö omfattar fysisk, organisatorisk och social miljö och har som arbetsgivare det yttersta ansvaret även om alla medarbetare har ett delansvar i att skapa en hållbar arbetsmiljö.

Arbetsmiljöarbetet inom kommunen kännetecknas av systematik och delaktighet som ständigt förbättras. Åtgärder och förändringar baseras på förebyggande analyser, riskbedömningar, analyser av tillbud och olycksfall samt utvärderingar.

Chefs- och medarbetarskap

Ledarskapet är avgörande för att attrahera, utveckla och behålla medarbetare. Det behövs chefer som lyhört kan leda tillsammans med sina medarbetare.

Nyköpings kommun eftersträvar en tillitsbaserad kultur som sätter fokus på medarbetarnas professionella omdöme som gör det möjligt att lösa uppgifter, hantera problem och målkonflikter.

Medarbetarskapet styrs av kommunens Värdegrund och Medarbetarpolicy och för de medarbetare som är chefer gäller även Ledarskapspolicy.

Kommunens strategiska kompetensförsörjningsplan styr arbetet med att långsiktigt säkra kommunens kompetensförsörjningsbehov och utgör en viktig bas för att systematiskt bygga vårt arbetsgivarvarumärke.

Rekrytering av nya medarbetare bedrivs på ett strukturerat och systematiskt sätt för att skapa förutsättningar för objektiv och kompetensbaserad tillsättning. Årlig successionsplanering för chefer genomförs för att säkerställa den långsiktiga kompetensförsörjningen.

Chefsutveckling bedrivs genom kort- och långsiktiga utvecklingsinsatser för att säkerställa rätt förutsättningar för kommunens chefer att leda.

Medarbetarsamtalet ger dialogutrymme för chef och medarbetare med fokus på ömsesidig återkoppling, planering av kompetensutveckling, prestationsutvärdering och målstyrning.

Ett relevant och kontinuerligt utvärderat Samverkansavtal där arbetsplatsträffar (APT) ingår ger förutsättningar för delaktighet både på parts- och individnivå. Avtalet är ett kollektivavtal som är en vidareutveckling av Medbestämmandelagen och Arbetsmiljölagen.

2.4 Ett systematiskt kvalitets- och förbättringsarbete

I en förändringsbenägen och lärande organisation fungerar ett systematiskt kvalitets- och förbättringsarbete som ett verktyg för ständiga förbättringar. Målet är ett professionellt förhållnings- och arbetssätt som leder till en ständig utveckling på alla nivåer i organisationen; individuellt, på enheten och koncernövergripande.

Uppföljning och analys ska dels leda till en kvalitativ kontroll av resultat, dels till ständiga förbättringar där vi med hjälp av innovationer och nyskapande vågar testa nya lösningar som förbättrar och förenklar för både verksamheten och för medborgare.

2.4.1 Politisk viljeriktning

Kommunens arbete ska kännetecknas av ordning och reda med en tydlig och gemensam strukturerad planerings- och uppföljningsprocess. Resultat följs löpande upp och det finns metoder för att fånga upp fel och förbättringar.

Vi arbetar aktivt med kvalitetsutveckling i hela organisationen vilket gör verksamheten bättre och vi använder våra resurser på bästa sätt. Resultatet av kvalitetsarbetet ska vara framåtsyftande och leda till utveckling och ständiga förbättringar.

2.4.2 Områden

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

Ordning och reda

På en kommunövergripande nivå ska vi säkerställa att vi utför vårt grunduppdrag samt når uppsatta mål genom ett systematiskt kvalitets- och förbättringsarbete. Kommunen följer därför löpande och effektivt upp verksamheternas resultat och genomförandet av politiskt fattade beslut och redovisar dessa transparent.

Ett lärandebaserat kvalitets- och förbättringsarbete

Verksamheternas kvalitet stärks löpande genom strukturerad planering, uppföljning och förbättring där medarbetarna, utifrån den kunskap som finns inom och utanför verksamheten, identifierar områden med utvecklingsbehov och prioriterar arbetsinsatser därefter. Utgångspunkten är att de som utför arbetet är de som kan förbättra det.

Transparens och dialog

Vi delar med oss av goda erfarenheter och underlättar för varandra och andra att ta del av effektiva lösningar. Detta kräver öppna och ärliga samtal om våra resultat med Nyköpings bästa som mål.

2.5 Hållbar digitalisering

Regeringens vision är ett hållbart digitaliserat Sverige. Det övergripande målet är att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. Digitalt kompetenta och trygga människor har möjlighet att driva innovation där målmedveten ledning och infrastruktur är viktiga förutsättningar.

För att nå det övergripande målet innehåller regeringens strategi fem delmål om digital kompetens, digital trygghet, digital innovation, digital ledning och digital infrastruktur. Delmålen förklarar hur digitalisering ska kunna bidra till en positiv samhällsutveckling.

Genom digital trygghet ska människor, företag och organisationer känna tillit till och förtroende i användningen av digitala tjänster och att de är enkla att använda. Digital innovation innebär att förutsättningar för nya eller bättre lösningar som ger värde för miljö, samhälle, företag och individer skapas och sprids. Digital ledning pekar på vikten av att verksamheter effektiviseras, utvecklas och får högre kvalitet genom styrning, mätning och uppföljning. Digital infrastruktur lyfter fram betydelsen av att s.k. hård och mjuk infrastruktur förbättras och förstärks för att data ska kunna transporteras så effektivt som möjligt.

IT-utveckling och digitalisering är en möjliggörare för effektiva processer, informationsflöden och ökad öppenhet.

Övergripande fokusområden:

Digital ledning

Ett tydligt ledarskap krävs för att leda den digitala transformationen. Politiskt ledarskap och drivande, engagerat chefskap är centralt för framgångsrik förändring och digital styrning. Digital utveckling och förvaltning ska vara en integrerad del av kommunens styr- och ledningsprocesser.

Digital trygghet

Privata och offentliga aktörer behöver agera på ett ansvarsfullt sätt. Det är angeläget att det digitala samhället genomsyras av ett demokratiskt synsätt, att alla känner en grundtrygghet i den digitala samhällsutvecklingen och att det finns en tillit till digitala tjänster och plattformar.

Människor och samhället blir i allt högre grad beroende av att teknik är ständigt uppkopplad och tillgänglig. Detta ställer krav på säkra och robusta digitala lösningar, vilket i sin tur kräver ett aktivt arbete med att identifiera och åtgärda hot och sårbarheter.

Digital innovation

Innovation är en förutsättning för att den offentliga sektorn ska hitta nya och effektiva lösningar på flera av dagens stora samhällsutmaningar. Digital teknik och data ger förutsättningar för förändrade arbetssätt och möjliggör såväl innovation som företagande.

Digital mognad

Digital mognad handlar om förmågan att driva och leda utveckling med stöd av digitalisering, att identifiera nya lösningar, bedöma deras relevans samt utveckla och använda dem. Alla delar av offentlig sektor behöver öka sin digitala mognad och skapa förutsättningar för att kunna utveckla bättre tjänster i framtiden, och det är viktigt att säkerställa att upphandling, utveckling och förvaltning präglas av ett kompetent och kostnadseffektivt resursutnyttjande

2.5.1 Nytt genom digitalisering

Nyköpings kommun behöver rusta för att möta dagens och morgondagens krav på service och välfärd. Digitalisering kan hjälpa oss att effektivisera våra verksamheter, förbättra beslutsstöd, samtidigt som vi möter nya förväntningarna från medborgare och företag kring digital tillgänglighet och service.

Digitalisering som sätter verksamhetsnytta och värdeskapande i fokus är därför en viktig del i att uppnå utvecklandet av det kommunala uppdraget. Utvecklingen av smarta städer och regioner med digitalt drivna innovationer ska främjas och därigenom också bidra till minskad klimat- och miljöpåverkan. En hållbar digitalisering kan också bidra till ett mer jämlikt samhällsbyggande.

För att kunna ta vara på digitaliseringens möjligheter krävs en lärande organisation som arbetar med att stärka sin digitala kompetens och mognad på alla nivåer, vågar tänka nytt och testa nya arbetssätt, lyssnar på de vi finns till för och är modig och tillåtande i sin samverkan.

2.5.1.1 Politisk viljeriktning

Nyköpings kommun behöver rusta för att möta dagens och morgondagens krav på service och välfärd. Med hjälp av digital teknik och digitala tjänster effektiviseras våra verksamheter, samtidigt som vi möter förväntningarna från medborgare och företag kring digital tillgänglighet och service.

Digitalisering är inte ett självändamål, utan en möjliggörare för att uppnå verksamhetens mål. I Nyköping vill vi med hjälp av digitalisering

- förenkla vardagen för medborgare och näringsliv
- skapa en modern och flexibel arbetsplats som attraherar såväl nutida som framtida medarbetare
- arbeta på ett smartare, effektivare sätt så att vi frigör tid för värdeskapande arbetsuppgifter
- bidra till ökad ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet.

2.5.1.2 Områden

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

Verksamhetsdriven digitalisering (nyttofokus)

Välfärdens utmaningar kräver digital kompetens, nytänkande och mod. Med hjälp av hög digital kompetens skapar vi förutsättningar för den digitala utvecklingen och stärker organisationens förändringsförmåga och konkurrenskraft.

Digitaliseringen ägs och drivs av verksamheterna. Den ska utgå från verksamhetsbehov, mål samt önskade resultat och är en naturlig del i ordinarie verksamhetsplanerings- och budgetprocesser. Principer för nyttorealiserings ska i möjligaste mån tillämpas. dels för att tillse att ökad effektivitet och kvalitet är styrande för prioriteringar, dels för att säkerställa att gjorda investeringar resulterar i förväntad nytta.

Sammanhållen digital service

För att Nyköpings kommun ska kunna möta förväntningarna och kraven på digital service ska vi utgå från användarnas behov när vi utvecklar våra digitala tjänster. Digitala tjänster, när det är möjligt och relevant, ska vara förstahandsval i kommunens kontakter med privatpersoner och företag.

Kommunen verkar vidare för att för erbjuda förvaltningsgemensamma digitala funktioner. Synergier ska eftersträvas och kommungemensamma lösningar ska där det är möjligt prioriteras före verksamhetsspecifika lösningar. Standardiserade marknadslösningar (produkter och tjänster) ska i så hög utsträckning som möjligt prioriteras före unika, kundanpassade lösningar.

Vi arbetar aktivt för att motverka digital exkludering och öka det digitala innanförskapet, till exempel genom att tillhandahålla och tillgängliggöra digitala tjänster och teknik för människor som saknar denna möjlighet i sin vardag.

Våra tjänster ska i högsta möjliga utsträckning vara tillgängliga oavsett tid och plats, och vi ska främja transparens genom att möjliggöra för medborgare, företag och besökare att enkelt kunna ta del av exempelvis information och beslutsunderlag på digital väg.

Digital kompetens

Digital kompetens innefattar till exempel förmågan att följa med i den digitala utvecklingen på ett sätt som ger möjlighet att få och behålla en anställning eller att kunna starta och driva företag.

Digital kompetens omfattar ett brett område av olika perspektiv och kunskap, alltifrån den tekniska, praktiska förmågan att hantera applikationer och verktyg, till kännedom och kunskap om de delar av lagstiftningen som reglerar teknik och nät, till exempel upphovsrätten, datalagringsdirektivet och GDPR, samt även de viktiga demokratiaspekterna av digitaliseringen.

I Nyköpings kommun ska vi arbeta aktivt med att öka den generella digitala kompetensen i organisationen.

2.5.2 IT-utveckling och IT-säkerhet

För ett modernt samhällsbygge är infrastruktur en förutsättning och digitalisering är beroende av en fungerande teknik och infrastruktur. Den omfattar allt från (hårda) fysiska ledningar till (mjuka) logiska system för trafikhantering. Hård infrastruktur är bland annat fiberkablar, master, basstationer och interna kommunikationsnätverk, det vill säga det som transporterar data. För behandling och lagring av data räknas även lokala datacenter och externa datacenter samt molntjänster. Mjuk infrastruktur är bland annat lagar, standarder, begreppsanvändning och internetprotokoll, det vill säga, det som gör att data kan utbytas.

Tekniken i samhället varierar mycket beroende på samhällssektor. Oftast är det en kombination av tekniker i system som bildar vår vardag och beroende på organisationens roll har vi olika ansvar mot medborgare och intressenter.

Det finns därför en mängd olika områden att genomlysas för att säkerställa att teknik och IT-säkerhet motsvarar förväntningarna för en hållbar digitalisering. Tekniska lösningar ska vara innovativa, användarvänliga men behöver också vara kostnadseffektiva för att kunna vara långsiktigt bärkraftiga över tid.

Därtill är tilliten till tekniken central. Alla ska våga lita på digitala tjänster och både vilja och kunna bidra till användningen av dessa. Det krävs dessutom säkra digitala system, som värnar den personliga integriteten och att identifierade sårbarheter hanteras när människor och samhället i allt högre grad blir beroende av att teknik är uppkopplad och kommunicerbar via internet.

2.5.2.1 Politisk viljeriktning

Kommunens IT-miljö, inkluderande system, projekt, leverantörer, avtal, och upphandling följer gemensamma processer för att optimera skalfördelar och verksamhetsnytta.

Verksamhetsutveckling är integrerat med IT-utveckling och sker processororienterat, det vill säga över organisationsgränser. IT-utvecklingsprocessen karaktäriseras av:

- Kommungemensamma lösningar före verksamhetsunika
- Maximera nyttan av tidigare gjorda investeringar
- Lämplig nivå för IT-säkerhet enligt genomförd riskanalys
- Användarvänlighet
- Standardiserade lösningar

2.5.2.2 Områden

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

IT-arkitektur och säkerhet (digital trygghet)

I Nyköping ska förvaltning och digital utveckling följa framtagna styrande principer för den lokala IT-arkitekturen, vilket är en förutsättning för att möjliggöra samverkansförmåga över organisationsgränser och skapa en effektiv driftmiljö.

Med hjälp av en standardiserad och automatiserad teknisk plattform kan vi minska ledtider, nyttja våra resurser effektivt och öka förutsättningarna för ett effektivt informationssäkerhetsarbete. I Nyköping ska företag och medborgare kunna känna tillit till de digitala välfärdstjänsterna, vilket förutsätter att vi bedriver ett systematiskt informations- och IT-säkerhetsarbete för att upptäcka och möta potentiella hot och sårbarheter. Arbetet ska bedrivas riskbaserat, vara integrerat i verksamhetens befintliga styr- och ledningssystem samt stödas av etablerade standarder.

Digital infrastruktur och informationsförsörjning

För att säkerställa effektiv och säker hantering och lagring av data (informationsförsörjning) ska Nyköpings digitala infrastruktur ha en hög tillgänglighet, kapacitet, stabilitet och säkerhet. I takt med att graden av digitalisering ökar blir verksamheterna i allt högre grad beroende av avbrottsfria digitala system och tjänster varför brister i dessa får allt större verksamhetspåverkan.

Vår digitala infrastruktur ska också möjliggöra informationsflöden över organisationsgränser, genom framtidssäkra anpassningar till den nationella digitala infrastrukturen som möjliggör säkert och effektivt informationsutbyte mellan offentliga aktörer.

2.5.3 Systematiskt informationssäkerhetsarbete

Det systematiska informationssäkerhetsarbetet i Nyköpings kommun omfattar hela kommunens verksamhet (exklusive Nyköpings kommuns bolag) och all information i kommunen oavsett form.

Information är en av Nyköpings kommuns viktigaste tillgångar och information som finns och hanteras i Nyköpings kommun är värdefull både för kommunen och för andra. Information behöver därför skyddas på rätt sätt och efter behov så:

- att den alltid finns när vi behöver den (tillgänglighet).
- att vi kan lita på att den är korrekt och inte manipulerad eller förstörd (riktighet).
- att endast behöriga personer får ta del av den (konfidentialitet).

Ansvar för informationssäkerheten följer det delegerade verksamhetsansvaret, vilket innebär att den som är ansvarig för en viss verksamhet (exempelvis division, verksamhet, enhet, process, projekt) också är ansvarig för att skydda information som hanteras inom den verksamheten på rätt sätt och efter behov.

Kommundirektören ansvarar för att informationssäkerhetsarbetet bedrivs i enlighet med de övergripande målen och inriktningen för informationssäkerhetsarbetet i Nyköpings kommun.

2.5.3.1 Politisk viljeriktning

Nyköpings kommun ska bedriva ett systematiskt, riskbaserat och över tid hållbart informationssäkerhetsarbete utifrån från etablerade standarder.

Genom ett bra informationssäkerhetsarbete så skapas förutsättningar för att verksamheterna i Nyköpings kommun kan utföras utan allvarliga störningar. Dessutom skapas förutsättningar för en hållbar digitalisering samt för en effektiv och korrekt informationshantering, vilket ökar kvaliteten och effektiviteten i verksamheterna och skapar förtroende både inom och utanför Nyköpings kommun.

2.5.3.2 Områden

För att uppnå viljeriktning för verksamhetsområdet arbetar Nyköpings kommun inom bland annat följande områden:

God informationssäkerhetskultur

Genom ökad medvetenhet och kunskap om informationssäkerhet så kommer riskerna som finns med informationshantering att minska, efterlevnad av regler och

lagar blir bättre, och acceptansen och förståelsen för informationssäkerhet i stort ökas.

Utbildning och kommunikation behöver ske kontinuerligt och på olika sätt, och är en grund i ett systematiskt informationssäkerhetsarbete.

Skydda information på rätt sätt och efter behov

För att kunna välja lämpliga säkerhetsåtgärder för vår information så behöver vi arbeta systematiskt med att dels identifiera vilket värde informationen har för oss och dels att bedöma och hantera informationssäkerhetsrisker.

Upphandla informationssäkert

Vid upphandlingar är det viktigt beskriva vilket behov av skydd information har och utifrån dessa ställa informationssäkerhetskrav. Dessutom behöver vi följa upp att leverantörerna och leveransen av varan eller tjänsten svarar mot ställda informationssäkerhetskrav.

3 VAD ÄR ETT PROGRAM?

Styrdokument är ett samlingsbegrepp för dokument som beskriver vad som ska styra kommunens verksamhet. Vissa styrdokument är lagstadgade medan andra framarbetas för att fylla specifika syften. Styrdokumentens huvudsakliga roll är att vara vägledande och stödjande genom att ange ramar beträffande en bestämd verksamhet eller fråga.

Program

Program är ett styrdokument som anger politisk viljeinriktning inom koncern-övergripande områden som politiken bedömer vara strategiskt viktiga; som påverkar många eller samtliga verksamheter och som kräver nämnd- och verksamhetsövergripande samverkan för att nå god effekt. Program omfattar alla nämnder, verksamheter och kommunala bolag.

I ett program sätts inga mål eller uppdrag. Till respektive program hör istället en aktivitetslista som samlar förslag på aktiviteter som skulle kunna genomföras för att utveckla arbetet inom programmets verksamhetsområden. Denna aktivitetslista samordnas inför budgetprocess av programansvarig, men hanteras under ett verksamhetsår av utpekade ansvariga. Aktivitetslistan är således ett levande arbetsdokument och ett prioriteringsunderlag för politiken i budgetprocessen.

Genomförande

Kommunfullmäktige beslutar om program och Kommunstyrelsen ansvarar för att dessa genomförs och följs upp. Kommunledningskansliet ansvarar för att samordna planerings- och uppföljningsarbetet utifrån programmet i dialog med politik och ansvariga verksamheter. De aktiviteter som prioriteras hanteras inom kommunens planerings- och uppföljningsprocess.

Uppföljning

Ett program följs upp i sin helhet årligen genom en nulägesbeskrivning utifrån de nyckeltal som finns kopplat till programmets olika verksamhetsområden. De uppdrag och mål som är kopplade till ett programs verksamhetsområden och som prioriterats i budget följs upp i kommunens planerings- och uppföljningsprocess.

Revidering

Programansvarig ansvarar för att på politiskt uppdrag uppdatera eller revidera program.

Redovisning av hållbarhetsarbetet

Kommunens hållbarhetsarbete redovisas i sin helhet på www.nykoping.se.

KS § Friköp av tomträtterna Långsätter 50, 51 och 76

Diarienummer: KK22/17

Fastigheterna Långsätter 50,51 och 76 ägs av Nyköpings kommun. De tre fastigheterna Långsätter 50,51 och 76 är upplåtna med tomträtt och benämns fortsatt i denna tjänsteskrivelse som Fastigheterna.

Nyköpingshem AB, organisationsnummer 556450-9486, är tomträttsinnehavare till Fastigheterna. Fastigheterna är belägna på Arnö, i närheten av bland annat Långsätter skola (se tillhörande kartbilaga till tjänsteskrivelsen).

Nyköpingshem AB har uttryckt önskemål om att få friköpa sina tomträtter som är upplåtna i Fastigheterna.

Befintliga bostadsbyggnader som finns uppförda inom Fastigheterna ingår idag i Nyköpingshems hyresbestånd.

Diskussion har även förts mellan Nyköpings kommun och Nyköpingshem AB om en eventuell överlåtelse och fastighetsreglering avseende del av den kommunägda fastigheten Långsätter 4. Tanken är att del av Långsätter 4 fastighetsregleras till någon/några av Fastigheterna. Friköp av tomträtterna sker som ett första steg. Friköpet innebär att tomträttsinnehavaren och tillika så köparen Nyköpingshem AB kommer att äga marken som ingår i Fastigheterna samt att tomträttsavgälderna till Nyköpings kommun utgår.

Köpeskillingen för vardera tre fastigheter överstiger det belopp som mark- och exploateringschefen har delegation på att överlåta. Den totala köpeskillingen i köpeavtalet uppgår till 10 247 250 kr, fördelat på Fastigheterna enligt följande:

- Långsätter 50 överlåts för 2 557 500 kr,
- Långsätter 51 överlåts för 3 442 500 kr,
- Långsätter 76 överlåts för 4 247 250 kr.

Överlåtelse sker till ett friköpspris som uppgår till 75 procent av det marktaxeringsvärde som gäller för var och en av Fastigheterna. Någon värdering av Fastigheternas värde har inte skett i ärendet.

Barnrättsprövning

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

- 1) att** godkänna köpeavtalet som avser försäljning av fastigheterna Långsätter 50,51 och 76, enligt bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2022-01-04, samt

- 2) att** teckna köpeavtalet, bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2022-01-04, och därmed överlåta fastigheterna Långsätter 50,51 och 76 till Nyköpingshem AB till en total köpeskilling om 10 247 250 kr fördelat enligt följande:
 - Långsätter 50 överlåts för 2 557 500 kr,
 - Långsätter 51 överlåts för 3 442 500 kr,
 - Långsätter 76 överlåts för 4 247 250 kr.

Kommunfullmäktiges beslut skickas till:

Motpart

Samhällsbyggnad

Kommunledningskansliet, försäkringssamordnare för kännedom

Kommunfullmäktige

Friköp av tomträtterna Långsätter 50, 51 och 76

Bakgrund

Fastigheterna Långsätter 50,51 och 76 ägs av Nyköpings kommun. De tre fastigheterna Långsätter 50,51 och 76 är upplåtna med tomträtt och benämns fortsatt i denna tjänsteskrivelse som Fastigheterna.

Nyköpingshem AB, organisationsnummer 556450-9486, är tomträttsinnehavare till Fastigheterna. Fastigheterna är belägna på Arnö, i närheten av bland annat Långsätter skola (se tillhörande kartbilaga till tjänsteskrivelsen).

Nyköpingshem AB har uttryckt önskemål om att få friköpa sina tomträtter som är upplåtna i Fastigheterna.

Befintliga bostadsbyggnader som finns uppförda inom Fastigheterna ingår idag i Nyköpingshems hyresbestånd.

Diskussion har även förts mellan Nyköpings kommun och Nyköpingshem AB om en eventuell överlåtelse och fastighetsreglering avseende del av den kommunägda fastigheten Långsätter 4. Tanken är att del av Långsätter 4 fastighetsregleras till någon/några av Fastigheterna. Friköp av tomträtterna sker som ett första steg. Friköpet innebär att tomträttsinnehavaren och tillika så köparen Nyköpingshem AB kommer att äga marken som ingår i Fastigheterna samt att tomträttsavgälderna till Nyköpings kommun utgår.

Köpeskillingen för vardera tre fastigheter överstiger det belopp som mark- och exploateringschefen har delegation på att överlåta. Den totala köpeskillingen i köpeavtalet uppgår till 10 247 250 kr, fördelat på Fastigheterna enligt följande:

- Långsätter 50 överläts för 2 557 500 kr,
- Långsätter 51 överläts för 3 442 500 kr,
- Långsätter 76 överläts för 4 247 250 kr.

Överlåtelse sker till ett friköpspris som uppgår till 75 procent av det marktaxeringsvärde som gäller för var och en av Fastigheterna. Någon värdering av Fastigheternas värde har inte skett i ärendet.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

- 1) **att** godkänna köpeavtalet som avser försäljning av fastigheterna Långsätter 50,51 och 76, enligt bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2022-01-04, samt
- 2) **att** teckna köpeavtalet, bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2022-01-04, och därmed överlåta fastigheterna Långsätter 50,51 och 76 till Nyköpingshem AB till en total köpeskillning om 10 247 250 kr fördelat enligt följande:
 - Långsätter 50 överlåts för 2 557 500 kr,
 - Långsätter 51 överlåts för 3 442 500 kr,
 - Långsätter 76 överlåts för 4 247 250 kr.

Mats Pettersson
Kommundirektör
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2022-01-13

Maria Ljungblom
Samhällsbyggnadschef
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Beslut till:

Motpart

Samhällsbyggnad

Kommunledningskansliet, försäkringssamordnare för kännedom

KÖPEAVTAL

Säljare: Nyköpings kommun org.nr 212000-2940
611 83 Nyköping

Köpare: Nyköpingshem AB org.nr. 556450-9486
Box 1019
611 29 Nyköping

Fastigheter: Långsätter 50, Långsätter 51 och Långsätter 76

I detta köpeavtal, nedan kallat **Köpeavtalet** benämns säljaren, Nyköpings kommun, i fortsättningen som **Kommunen** och köparen, Nyköpingshem AB, benämns i fortsättningen som **Köparen**.

Kommunen och Köparen benämns enskilt som **Part** eller gemensamt som **Parterna**.

1. Överlåtelse av fastighet och överenskommelse om upphörande av tomträtt

Kommunen överlåter och försäljer till Köparen fastigheterna Långsätter 50, Långsätter 51 samt Långsätter 76 belägna inom Nyköpings kommun, nedan kallat **Fastigheterna**. Fastigheterna framgår av bilaga 1 tillhörande Köpeavtalet.

Köparen är innehavare till Fastigheterna med tomträtt. I och med att Köparen friköper tomträtterna är Parterna överens om att tomträtterna som är inskrivna i Fastigheterna ska upphöra att gälla från och med 2022-04-01.

2. Köpeskillning

Total köpeskillning som ska betalas av Köparen till Kommunen för Fastigheterna uppgår totalt till **10 247 250** (TIOMILJONERTVÅHUNDRAFYRTIOSJUTUSENTVÅHUNDRAFEMTIO) kronor fördelat enligt följande:

- För fastigheten Långsätter 50 uppgår köpeskillningen till 2 557 500 (TVÅMILJONERFEMHUNDRAFEMTIOSJUTUSENFEMHUNDRA) kronor,
- för fastigheten Långsätter 51 uppgår köpeskillningen till 3 442 500 (TREMILJONERFYRAHUNDRAFYRTIOTVÅTUSENFEMHUNDRA) kronor samt
- för fastigheten Långsätter 76 uppgår köpeskillningen till 4 247 250 (FYRAMILJONERTVÅHUNDRAFYRTIOSJUTUSENTVÅHUNDRAFEMTIO) kronor.

3. Tillträde

Köparen ska tillträda Fastigheterna den 2022-04-01, Tillträdesdagen, under förutsättning att köpeskillningen erlagts enligt villkoren i Köpeavtalet.

Efter Tillträdesdagen ska någon tomträttsavgäld inte längre utgå under förutsättning att köpeskillningen har betalats enligt punkt 4.

4. Köpeskillingens erläggande samt köpebrev

Köpeskillingen om 10 247 250 kronor erlägges kontant på tillträdesdagen. Köpeskillingen sätts in på Kommunens bankgirokonto 619-0342 och köpeskillingen ska vara Kommunen tillhanda den 2022-04-01. Betalningen ska märkas med LÅNGSÄTTER.

Köpebrev upprättas när köpeskillingen är betald.

5. Avgifter

Avgifter som belöper på tiden fr.o.m. Tillträdesdagen betalas av Köparen.

6. Lagfartskostnad och stämpelskatt samt dödning av tomträtt hos Lantmäteriet

Köparen ansöker om lagfart och betalar lagfartskostnad samt stämpelskatt i samband med detta förvärv av Fastigheterna. Köparen ansvarar för att ansöka om lagfart hos Lantmäteriet inom 3 månader från det att köpet är fullbordat, d.v.s. när köpebrevet har undertecknats.

Köparen ansvarar för att ansöka om dödning av tomträtterna i Fastigheterna hos Lantmäteriet samt bekostar ansökan hos Lantmäteriet.

7. Panträtter

Kommunen garanterar att Fastigheterna på Tillträdesdagen inte besväras av inskrivna panträtter. Kommunen har inte upplåtit någon panträtt i Fastigheterna.

Tomträtterna måste vara fria från belastningar för att dödning av tomträtterna ska kunna ske hos Lantmäteriet. Av Lantmäteriets fastighetsregister framgår att det finns in-teckningar/panträtter som är uttagna i tomträtterna. Det betyder att Köparen även måste ansöka om dödning av in-teckningarna. Köparen ansvarar för att kontakta sin bank och Lantmäteriet för att hantera panträtterna/in-teckningarna samt bekostar och ansvarar för att skicka in de erforderliga handlingar och blanketter som behövs.

8. Rättigheter m.m.

Av Lantmäteriets fastighetsregister framgår att det finns officialservitut för utrymme med aktbeteckning 0480-98/42.3 och ledningsrätt för fjärrvärme med aktbeteckning 0480-98/42.2.

Av Lantmäteriets fastighetsregister framgår också delaktighet i gemensamhetsanläggningar. Fastigheterna inträder i tomträtternas ställe, i de gemensamhetsanläggningar som tomträtterna har del i, som deltagare i gemensamhetsanläggningarna.

9. Besiktning

Köparen och Kommunen är medvetna om sin undersöknings- respektive upplysningsplikt. Köparen har haft möjlighet att besiktiga och undersöka Fastigheternas egenskaper, areal och skick. Köparen avstår med bindande verkan från alla anspråk mot Kommunen på grund av fel eller brister i fastighetens skick, grundförhållande, tillgänglighet m.m. Köparen har tagit del av områdets detaljplan.

10. Giltighet

Köpeavtalet blir giltigt endast under förutsättning av erforderliga kommunala beslut.

11. Tvistelösning

Tvist i anledning av Köpeavtalet ska avgöras i allmän domstol och svensk rätt ska tillämpas.

12. Kommunens kontraktsbrott

Vägrar Kommunen utan skäl att låta Köparen tillträda fastigheten har Köparen rätt till skadestånd. Är dröjsmålet väsentligt, har Köparen dessutom rätt att häva köpet.

Underlåter Kommunen att utan skäl underteckna köpebrev eller på annat sätt medverka till att Köparen får lagfart har Köparen rätt till skadestånd. Är dröjsmålet väsentligt har Köparen dessutom rätt att häva köpet.

13. Köparens kontraktsbrott

Om Köparen inte betalar köpeskillingen enligt Köpeavtalet, har Kommunen rätt att häva köpet, om kontraktsbrottet är av väsentlig betydelse. Häver Kommunen köpet har denne också rätt till ersättning för skada (skadestånd).

14. Fullständig reglering

Parterna är införstådda med att Köpeavtalet utgör en uttömmande reglering av samtliga frågor som har betydelse för köpet. Detta innebär att alla åtaganden som gjorts eller uppgifter som lämnats – skriftligen eller muntligen – före kontraktsskrivningen medvetet har utelämnats och ska sakna rättslig verkan.

Ändringar i och tillägg till Köpeavtalet ska för att vara bindande avtalats skriftligen och undertecknas av samtliga parter.

15. Jordabalken

I övrigt gäller vad som i 4 kap. jordabalken eller annars i lag stadgas om köp av fast egendom.

Detta köpeavtal har upprättats i två (2) likalydande exemplar varav parterna tagit varsitt.

Köpare:

Nyköping 20 - -

Namnförtydligande

Namnförtydligande

Säljare:

Nyköping 20 - -
NYKÖPINGS KOMMUN

Urban Granström
Ordförande Kommunstyrelsen

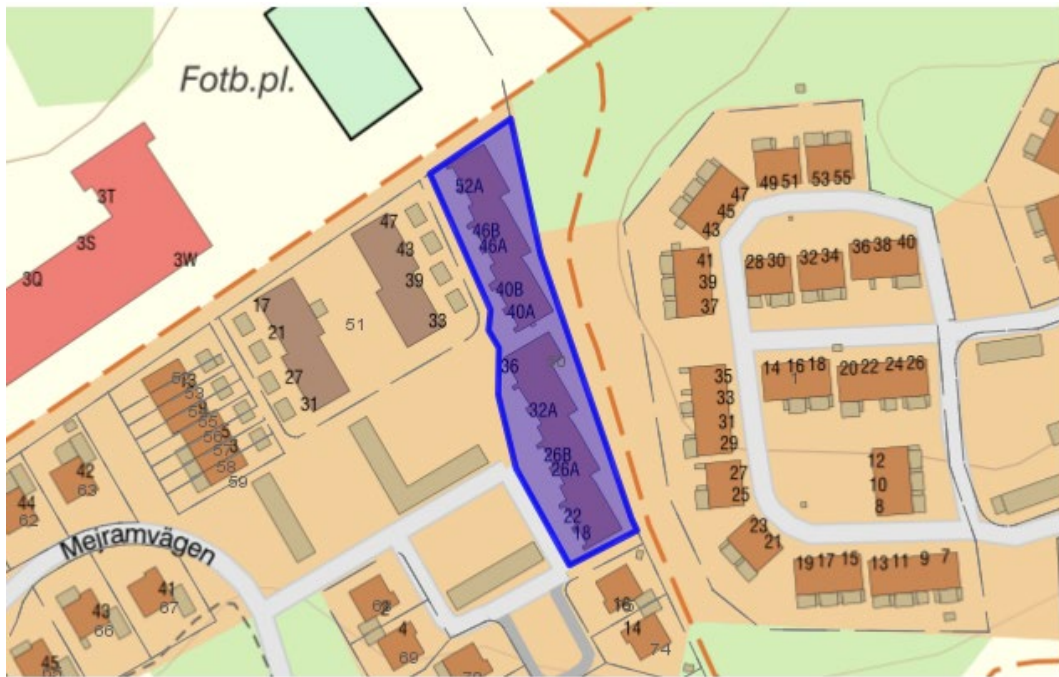
Carina Jönhill Nord
Mark- och exploateringschef

Bevittnas för säljaren:

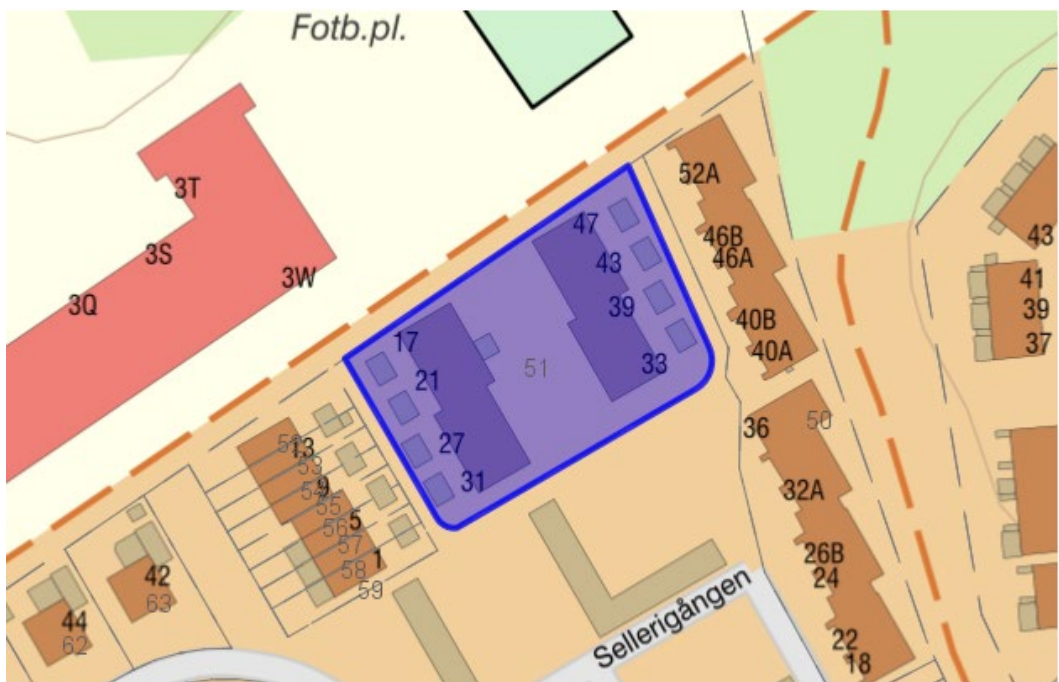
Namnförtydligande

Namnförtydligande

Bilaga till köpeavtalet som avser friköp av tomträtterna Långsätter 50,51 och 76

Långsätter 50

Långsätter 51

Långsätter 76

KS § Svar på motion om att stärka HBTQ-kompetensen i Nyköpings kommun

Diarienummer: KK18/150

Motionen väcktes vid kommunfullmäktiges sammanträde 2018-02-13 av Anna af Sillén (M) och Maria Gilstig (tidigare M). Motionärerna vill se en tydligare politisk förankring vad gäller hbtq-personers livsvillkor i Nyköpings kommun. De menar att kommunen har tagit flera bra steg för att stärka kompetensen inom området i organisationen genom att certifiera vissa enheter och utbilda delar av personalen men att de nu vill att politiken ska ta ett tydligt initiativ för att detta arbete ska breddas och tempot höjas. Motionärerna föreslår därför att kommunfullmäktige ska ge kommunstyrelsen i uppdrag att upprätta en handlingsplan för hur hbtq-kompetensen kan stärkas inom Nyköpings kommun.

Att arbeta för att motverka diskriminering och för en förbättrad folkhälsa för befolkningen i stort är en viktig fråga för kommunen. Forskning visar att hbtqi+ personer i högre grad är utsatta för våld, diskriminering och sexuella övergrepp än andra på grund av sin sexuella läggning. För att kunna motverka detta och arbeta stöttande inom organisationen för dessa grupper krävs precis som motionärerna beskriver kunskap och kompetens. Av denna anledning har kommunen certifierat vissa verksamheter i kommunen som innehavare av denna kompetens. Certifieringen är dock kostsam varpå det finns begränsningar kring hur många verksamheter som kan få denna. Det har även genomförts utbildningsinsatser inom området som riktat sig mot flertalet kommunala verksamheter och på kommunens intranät finns även riktade e-utbildningar för DSO med bäring på psykisk ohälsa, hbtqi+ och suicid. Att på så vis genomföra insatser av mer övergripande karaktär som når fler bedöms vara en mer kostnadseffektiv åtgärd än certifieringen.

Jämte detta arbetar även varje skolenhet enligt kommunens systematiska kvalitetsarbete kontinuerligt mot kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier utifrån de sju diskrimineringsgrunderna som innefattar kön, könsidentitet och könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion och annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Lärare, förskollärare eller annan personal samt rektor och huvudmannen har även ett särskilt ansvar kopplat till detta utifrån Skollagen 6 kap. 10 §, som anger att dessa är skyldiga att anmäla och vidta åtgärder om de får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten.

Det genomförs även aktiviteter inom området kopplat till kommunens arbete med föreningslivet. Bland annat har texterna kring värdegrundsarbetet i föreningsfrågor samt kvalitetssäkringsdokument som

alla bidragsberättigade föreningar ska förhålla sig till och upprätta uppdaterats. Inom Ung Arena, som är en öppen fritidsverksamhet som erbjuder aktiviteter för ungdomar som går i högstadiet eller gymnasiet har också en rad kompetenshöjande åtgärder gjorts. I detta ingår genomförd utbildning "Första hjälpen till psykiskt sjuka", som är en viktig utbildning att ha med sig i arbetet med personer inom hbtqi+- då statistiken visar att den psykiska ohälsan är hög inom gruppen, samt genomförd endagsutbildning anordnad av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) på temat unga personer inom hbtqi+. Ung Arena har även startat upp verksamheten Pride Arena tillsammans med ungdomar för att skapa en frizon för gruppen samt överlag arbetet aktivt för att etablera en stark ståndpunkt och medvetenhet kring området, både internt och i relation till de externa besökarna.

Mer och fortsatta kunskapsinsatser behöver dock genomföras kontinuerligt utöver detta. Därför finns det som inarbetat förslag i kommande program för social hållbarhet att särskilt lyfta säkerställande av hbtqi+ personers rättigheter som ett prioriterat verksamhetsområde att arbeta med och följa upp, och där finns kunskaps- och kompetenshöjande insatser med som fokusområde.

Mot bakgrund av rådande arbete som redan genomförs och det kommande arbetet inom ramen för programmet för social hållbarhet bedöms det i dagsläget inte vara aktuellt att utöver detta ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en handlingsplan specifikt för att stärka kompetensen inom området. Motionen föreslås därmed att avslås.

Barnrättsprövning

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Ja

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Ja, barnrättsprövning har genomförts och finns tillfogat ärendet.

Om en barnrättsprövning har genomförts, beaktas vad som bedömdes vara barnets bästa i förslag till beslut?

Ja

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

- 1) att** avslå motionen, samt
- 2) att** därmed anse den besvarad.

Kommunfullmäktiges beslut skickas till:

Motionären

Kommunfullmäktige

Svar på motion om att stärka HBTO-kompetensen i Nyköpings kommun

Bakgrund

Motionen väcktes vid kommunfullmäktiges sammanträde 2018-02-13 av Anna af Sillén (M) och Maria Gilstig (tidigare M). Motionärerna vill se en tydligare politisk förankring vad gäller hbtq-personers livsvillkor i Nyköpings kommun. De menar att kommunen har tagit flera bra steg för att stärka kompetensen inom området i organisationen genom att certifiera vissa enheter och utbilda delar av personalen men att de nu vill att politiken ska ta ett tydligt initiativ för att detta arbete ska breddas och tempot höjas. Motionärerna föreslår därför att kommunfullmäktige ska ge kommunstyrelsen i uppdrag att upprätta en handlingsplan för hur hbtq-kompetensen kan stärkas inom Nyköpings kommun.

Att arbeta för att motverka diskriminering och för en förbättrad folkhälsa för befolkningen i stort är en viktig fråga för kommunen. Forskning visar att hbtqi+ personer i högre grad är utsatta för våld, diskriminering och sexuella övergrepp än andra på grund av sin sexuella läggning. För att kunna motverka detta och arbeta stöttande inom organisationen för dessa grupper krävs precis som motionärerna beskriver kunskap och kompetens. Av denna anledning har kommunen certifierat vissa verksamheter i kommunen som innehavare av denna kompetens. Certifieringen är dock kostsam varpå det finns begränsningar kring hur många verksamheter som kan få denna. Det har även genomförts utbildningsinsatser inom området som riktat sig mot flertalet kommunala verksamheter och på kommunens intranät finns även riktade e-utbildningar för DSO med bäring på psykisk ohälsa, hbtqi+ och suicid. Att på så vis genomföra insatser av mer övergripande karaktär som når fler bedöms vara en mer kostnadseffektiv åtgärd än certifieringen.

Jämte detta arbetar även varje skolenhet enligt kommunens systematiska kvalitetsarbete kontinuerligt mot kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier utifrån de sju diskrimineringsgrunderna som innefattar kön, könsidentitet och könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion

och annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Lärare, förskollärare eller annan personal samt rektor och huvudmannen har även ett särskilt ansvar kopplat till detta utifrån Skollagen 6 kap. 10 §, som anger att dessa är skyldiga att anmäla och vidta åtgärder om de får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten.

Det genomförs även aktiviteter inom området kopplat till kommunens arbete med föreningslivet. Bland annat har texterna kring värdegrundsarbetet i föreningsfrågor samt kvalitetssäkringsdokument som alla bidragsberättigade föreningar ska förhålla sig till och upprätta uppdaterats. Inom Ung Arena, som är en öppen fritidsverksamhet som erbjuder aktiviteter för ungdomar som går i högstadiet eller gymnasiet har också en rad kompetenshöjande åtgärder gjorts. I detta ingår genomförd utbildning "Första hjälpen till psykiskt sjuka", som är en viktig utbildning att ha med sig i arbetet med personer inom hbtqi+- då statistiken visar att den psykiska ohälsan är hög inom gruppen, samt genomförd endagsutbildning anordnad av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) på temat unga personer inom hbtqi+. Ung Arena har även startat upp verksamheten Pride Arena tillsammans med ungdomar för att skapa en frizon för gruppen samt överlag arbetet aktivt för att etablera en stark ståndpunkt och medvetenhet kring området, både internt och i relation till de externa besökarna.

Mer och fortsatta kunskapsinsatser behöver dock genomföras kontinuerligt utöver detta. Därför finns det som inarbetat förslag i kommande program för social hållbarhet att särskilt lyfta säkerställande av hbtqi+ personers rättigheter som ett prioriterat verksamhetsområde att arbeta med och följa upp, och där finns kunskaps- och kompetenshöjande insatser med som fokusområde.

Mot bakgrund av rådande arbete som redan genomförs och det kommande arbetet inom ramen för programmet för social hållbarhet bedöms det i dagsläget inte vara aktuellt att utöver detta ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en handlingsplan specifikt för att stärka kompetensen inom området. Motionen föreslås därmed att avslås.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Ja

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Ja

Om en barnrättsprövning har genomförts, beaktas vad som bedömdes vara barnets bästa i förslag till beslut?

Ja

Dokumentation

Barnrättsprövning har genomförts och finns tillfogat ärendet.

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

- 1) **att** avslå motionen, samt
- 2) **att** därmed anse den besvarad.

Mats Pettersson
Kommundirektör
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2022-01-13

Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Beslut till:

Motionären

Mall för egen prövning av barnets bästa, enkel och formell

Instruktion

Använd mallen som vägledning vid genomförande av prövningar av barnets bästa i utredningar och inför beslut. Mallen utgår från den processbeskrivning som återfinns i *Riktlinje för prövning av barnets bästa i Nyköpings kommun*.

Det är viktigt att process, bedömning och utfall av en prövning dokumenteras skriftligen. Prövningen bör dokumenteras på ett sådant sätt att den blir *tydlig och transparent* för de barn eller övriga som berörs, som exempelvis vårdnadshavare eller för dem som kan komma att granska beslutet.

Hur mycket som redogörs under respektive delmoment i mallen beror på vilken form för prövning som bedöms lämplig och kan också variera från ärende till ärende.

Exempelvis kan prövningens omfattning variera beroende på ärendets komplexitet i relation till i vilken grad; eller på vilket sätt det kan komma att påverka barn; om ärendet omfattar rättigheter som riskerar att kränkas eller inte tillgodoses; eller inbegriper försvårande mål- och intressekonflikter som behöver vägas in i analysen.

Till hjälp att bedöma om och i vilken form en prövning ska göras (enkel eller formell), använd *Checklista för bedömning av behov av genomförande av prövning av barnets bästa inför utredningar och beslut*.

Använd processbeskrivningens steg 1–8 i riktlinjen till hjälp att genomföra prövningen och redogör för resonemangen i mallen. I riktlinjen finns även en förteckning över barnkonventionens artiklar liksom länk till barnkonventionen som helhet.

Stödmaterial för genomförande av prövningar av barnets bästa liksom information om barnkonventionen och barnrätt i praktiken finns att hitta på IN under Samarbete och projekt/ Samarbete/ Barnkonventionen.

Mall för prövning av barnets bästa, enkel och formell

Delmoment

Resonemang

<p>1. Beskriv ärendet eller frågan med utgångspunkt i barns bästa</p> <p>Exempelvis: bakgrund, syfte, problem/ målbild, verksamhet och målgrupp.</p> <p>Om beskrivningen motiverar det, initiera samverkan med berörda parter (ex. annan verksamhet, anhöriga eller resurser.)</p> <p>Om det framgår att barnets bästa ska vägas mot andra intressen bör en formell prövning genomföras. Det bör då också framgå i beskrivningen av ärendet. Se under delmoment 5.</p> <p>(Berör processteg 1 i riktlinje)</p>	
<p>2. Bedöm vilket underlag som är relevant att utgå från för att kunna göra en bedömning av barnets bästa, och beskriv detta</p> <p>Exempelvis: Artiklar i barnkonventionen: 2, 3, 6 och 12 omfattas alltid av en prövning. Identifiera övriga artiklar som är relevanta för ärendet, forskning, lagstiftning/ myndighetsföreskrifter.</p> <p>(Berör processteg 2–4 i riktlinje)</p>	

3. Väg relevanta faktorer mot varandra. Ta utgångspunkt i barnets rättigheter

Om motiverat identifiera handlingsalternativ och analysera konsekvenser för barnet/barnen, samt andra konsekvenser som bedöms viktiga för att belysa den åtgärd som föreslås

(Berör processteg 5 i riktlinje)

4. Formulera en slutsats – vad bedöms vara barnets bästa i ärendet?

Tillför dokumentationen från prövningen till ärendet. Vad som bedömdes vara barnets bästa ska beaktas och väga tungt för beslutet/utfallet.

(Berör processteg 6 i riktlinje)

5. Finns det övriga intressen som behöver beaktas i ärendet? Beskriv dessa

(Berör processteg 5 i riktlinje)

<p>6. Väg övriga intressen mot vad som bedömts vara barnets bästa</p> <p>Beskriv de eventuella intressekonflikter som identifieras. Utgå från rättigheterna, och i synnerhet om en intressekonflikt innebär en kränkning av en rättighet eller att barns rättigheter inte kan tillgodoses fullt ut.</p> <p>(Berör processteg 5–6 i riktlinje)</p>	
<p>7. Formulera ett förslag till beslut</p> <p>Det ska tydligt framgå hur förslag till beslut beaktar barnets bästa eller tydligt motivera eventuella avvägningar som innebär att andra intressen fick väga tyngre. Notera att barnets bästa ska beaktas i första hand. Tillför dokumentation från prövningen till ärendet.</p> <p>(Berör processteg 6 i riktlinje)</p>	
<p>8. Föreslå kompensande åtgärder</p> <p>Har andra intressen behövt väga tyngre än bedömning av barnets bästa, bör kompensatoriska åtgärder föreslås. Utgå från de rättigheter som inte kan tillgodoses fullt ut/målgruppen som berörs. Det kan vara på kort eller lång sikt.</p> <p>(Berör processteg 5–6 i riktlinje)</p>	

Motion

Stärk HBTQ-kompetensen i Nyköpings kommun

Moderaterna vill se en tydligare politisk förankring vad det gäller HBTQ-personers livsvillkor i Nyköpings kommun. Vi anser att det är viktigt att tydliggöra avsikten i ett arbete för förbättrad folkhälsa och emot diskriminering. Hälsan och livskvaliteten hos framförallt transpersoner har visat sig statistiskt vara sämre gentemot befolkningen i allmänhet, och det är svårt för de här personerna att vara en del i samhället. Det finns ett behov av att kunskapen kring HBTQ-personers levnadsvillkor förbättras.

Nyköpings kommun har tagit flera bra steg för att stärka HBTQ-kompetensen inom organisationen genom att certifiera vissa enheter och utbilda delar av personalen. Nu vill vi att politiken tar ett tydligt initiativ för att detta arbete ska breddas och tempot höjas. Därför föreslår vi en handlingsplan för hur detta ska ske. En handlingsplan för hur HBTQ-kompetensen kan stärkas inom kommunen skulle inte bara skapa förutsättningar för ett mer strukturerat arbete utan också synliggöra en hög ambitionsnivå i den här frågan. Ämnet berör alla delar av befolkningen och därmed alla delar av den kommunala organisationen.

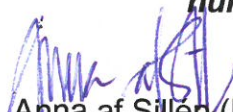
Alla barn ska kunna ta del av sin utbildning utan att behöva utsättas för trakasserier eller diskriminering. För att förbättra hälsan hos unga HBTQ-personer kan kompetensen hos skolhälsovården samt övrig personal behöva stärkas. För att särskilt beakta barns rättigheter går det att till exempel hänvisa till barnkonventionen, som på många sätt är relevant i det här ämnet.

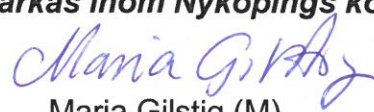
Nu kommer snart den första generationen som levt öppet som HBTQ-personer att bli gamla. Det saknas kunskap kring HBTQ-personers åldrande, men hela deras livsutrymme begränsas ofta av heteronormen och den psykiska ohälsan dominerar. Socialtjänstlagen lyfter bland annat att den äldre ska få leva ett värdigt liv och känna välbefinnande. Äldreomsorgen bör även värna och respektera var och ens rätt till kroppslig integritet, självbestämmande, delaktighet och individanpassning. Även inom handikappomsorgen ska HBTQ-personer känna sig trygga.

Socialtjänsten arbetar med relationsproblem och hedersproblem, detta drabbar även HBTQ-personer, det är viktigt att socialsekreterarna har tillräckligt mycket stöd. Tills sist arbetsgivarrollen; Nyköpings kommun ska på alla sätt motverka diskriminering och uppmuntra mångfald. Genom att vara ett föredöme i att driva HBTQ-perspektivet framåt så kan kommunen bidra till att förändra attityder och bryta fördomar.

Med anledning av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta

Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att upprätta en handlingsplan för hur HBTQ-kompetensen kan stärkas inom Nyköpings kommun

Anna af Sillen (M)

Maria Gilstig (M)

Nyköping, 7 feb 2018

KS § Svar på motion om att stoppa bidragen till Ibn Rushd

Diarienummer: KK20/633

Rubricerad motion väcktes på kommunfullmäktiges sammanträde 2020-11-10 av Malin Karlsson (SD) och Thom Zetterström (SD). Motionärerna framför att förbundet Ibn Rushd konstaterats göra flera folkbildningsmässiga övertramp, bland annat i form av att återkommande bjuda in antisemitiska föreläsare, homofoba föreläsare och våldsbejakande föreläsare. Motionärerna framhåller att både Eskilstuna kommun och Göteborgs stad stoppat de kommunala bidragen till Ibn Rushd och anför mot den bakgrunden att Nyköpings kommun bör ompröva utbetalat bidrag till Ibn Rushd och att inte bevilja kommande utbetalningar till Ibn Rushd.

Inför kommunstyrelsens behandling av ärendet har Kultur- och fritidsnämnden 2021-12-08 yttrat sig över motionen.

Folkbildning syftar till att göra kunskap och utbildning tillgänglig för alla på ett demokratiskt och jämlikt sätt. Detta är viktigt för Nyköpings kommun och är något som Kultur- och fritidsnämnden har som ambition att prioritera och stärka.

Under mandatperiodens gång har Kultur- och fritidsnämnden förstärkt uppdraget gällande hantering av föreningsbidrag med syfte att säkerställa att nämndens bidrag går till den satsning som avses. Nämnden har gått från att genomlysna två st föreningar/studieförbund till att genomlysna sex st föreningar/studieförbund per år. Vidare har även personalresurserna förstärkts med ytterligare föreningskonsulenter på Nyköpings Arenor.

Skulle det framkomma att det bedrivs verksamhet som inte är förenligt med nämndens riktlinjer så finns beredskap för att agera angående det som visar sig brista eller vara oegentligt kopplat till styrdokumentet.

Utöver ovan nämnda genomlysningar har Kultur- och fritidsnämnden även beslutat om en översyn gällande nuvarande system där syftet är att utröna huruvida kommunens riktlinjer och där tillhörande dokument möter dagens behov kopplat till ett rättvist, rättssäkert, transparent och främjande stöd till föreningar och studieförbund. Nämnden ser det som önskvärt att en extern uppdragstagare utför genomlysningen.

I rubricerad motion är det särskilt studieförbundet Ibn Rushd som berörs. Detta studieförbund har varit uppe för diskussion i Kultur- och fritidsnämnden, en diskussion som har tagits seriöst och som nämnden gått vidare med. Det har på tjänstemannanivå förts en tät dialog med både Länsbildningsförbundet och föreningskonsulenter på Nyköpings Arenor kring om det funnits något att anmärka på gällande berört studieförbund.

Sakkunnig tjänsteperson för Kultur- och fritidsnämnden har också utfört en genomlysning av studieförbundet kopplat till internkontrollplanen 2021.

Vidare så har Länsbildningsförbundet i Sörmland beslutat och genomfört en särskild utredning av studieförbundet Ibn Rushd i vilken man finner att det inte framkommer att verksamheten upphört eller avsevärt förändrats, man har heller inte funnit oriktiga uppgifter i bidragsansökan eller felaktigt användande av bidragsmedel.

Även på nationell nivå har uppdrag getts till relevant profession att undersöka och utreda studieförbundet Ibn Rushd, med särskilt fokus på demokratifrågan. Utredningen mynnade ut i en rapport som visar att statsbidraget inte har använts på ett felaktigt sätt i förhållande till statsbidragsvillkoren och Folkbildningsrådet har inte funnit skäl att ompröva statsbidraget till studieförbundet.

Utifrån det styrdokument Kultur- och fritidsnämnden antagit för bidrag till studieförbund och med anledning av de löpande kontakter nämnden och verksamheten har haft med Länsbildningsförbundet i denna fråga, så har nämnden inte funnit det motiverat att ompröva tidigare fattade beslut gällande kommunalt bidrag till studieförbundet Ibn Rushd.

Förslag

Både på lokal och nationell nivå har utredningar avseende studieförbundet Ibn Rushd genomförts, i vilka inga oegentligheter framkommit. Mot bakgrund av Kultur- och fritidsnämndens kontinuerliga genomlysningar av studieförbunden, beredskapen för hantering av oegentligheter eller brister utifrån gällande styrdokument samt den kontinuerliga kontakt som förs med studieförbundet i fråga föreslår kommunledningskansliet att motionen avslås.

Barnrättsprövning

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

- 1) att** avslå motionen, samt
- 2) att** därmed anse motionen besvarad.

Kommunfullmäktiges beslut skickas till:

Motionärerna

Kultur- och fritidsnämnden

Kommunfullmäktige

Svar på motion om att stoppa bidragen till Ibn Rushd

Bakgrund

Rubricerad motion väcktes på kommunfullmäktiges sammanträde 2020-11-10 av Malin Karlsson (SD) och Thom Zetterström (SD). Motionärerna framför att förbundet Ibn Rushd konstaterats göra flera folkbildningsmässiga övertramp, bland annat i form av att återkommande bjuda in antisemitiska föreläsare, homofoba föreläsare och våldsbejakande föreläsare. Motionärerna framhåller att både Eskilstuna kommun och Göteborgs stad stoppat de kommunala bidragen till Ibn Rushd och anför mot den bakgrunden att Nyköpings kommun bör ompröva utbetalat bidrag till Ibn Rushd och att inte bevilja kommande utbetalningar till Ibn Rushd.

Inför kommunstyrelsens behandling av ärendet har Kultur- och fritidsnämnden 2021-12-08 yttrat sig över motionen.

Folkbildning syftar till att göra kunskap och utbildning tillgänglig för alla på ett demokratiskt och jämlikt sätt. Detta är viktigt för Nyköpings kommun och är något som Kultur- och fritidsnämnden har som ambition att prioritera och stärka.

Under mandatperiodens gång har Kultur- och fritidsnämnden förstärkt uppdraget gällande hantering av föreningsbidrag med syfte att säkerställa att nämndens bidrag går till den satsning som avses. Nämnden har gått från att genomlysa två st föreningar/studieförbund till att genomlysa sex st föreningar/studieförbund per år. Vidare har även personalresurserna förstärkts med ytterligare föreningskonsulenter på Nyköpings Arenor.

Skulle det framkomma att det bedrivs verksamhet som inte är förenligt med nämndens riktlinjer så finns beredskap för att agera angående det som visar sig brista eller vara oegentligt kopplat till styrdokumentet.

Utöver ovan nämnda genomlysningar har Kultur- och fritidsnämnden även beslutat om en översyn gällande nuvarande system där syftet är att utröna

huruvida kommunens riktlinjer och där tillhörande dokument möter dagens behov kopplat till ett rättvist, rättssäkert, transparent och främjande stöd till föreningar och studieförbund. Nämnden ser det som önskvärt att en extern uppdragstagare utför genomlysningen.

I rubricerad motion är det särskilt studieförbundet Ibn Rushd som berörs. Detta studieförbund har varit uppe för diskussion i Kultur-och fritidsnämnden, en diskussion som har tagits seriöst och som nämnden gått vidare med. Det har på tjänstemannanivå förts en tät dialog med både Länsbildningsförbundet och föreningskonsulenterna på Nyköpings Arenor kring om det funnits något att anmärka på gällande berört studieförbund. Sakkunnig tjänsteperson för Kultur- och fritidsnämnden har också utfört en genomlysning av studieförbundet kopplat till internkontrollplanen 2021.

Vidare så har Länsbildningsförbundet i Sörmland beslutat och genomfört en särskild utredning av studieförbundet Ibn Rushd i vilken man finner att det inte framkommer att verksamheten upphört eller avsevärt förändrats, man har heller inte funnit oriktiga uppgifter i bidragsansökan eller felaktigt användande av bidragsmedel.

Även på nationell nivå har uppdrag getts till relevant profession att undersöka och utreda studieförbundet Ibn Rushd, med särskilt fokus på demokratifrågan. Utredningen mynnade ut i en rapport som visar att statsbidraget inte har använts på ett felaktigt sätt i förhållande till statsbidragsvillkoren och Folkbildningsrådet har inte funnit skäl att ompröva statsbidraget till studieförbundet.

Utifrån det styrdokument Kultur- och fritidsnämnden antagit för bidrag till studieförbund och med anledning av de löpande kontakter nämnden och verksamheten har haft med Länsbildningsförbundet i denna fråga, så har nämnden inte funnit det motiverat att ompröva tidigare fattade beslut gällande kommunalt bidrag till studieförbundet Ibn Rushd.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Förslag

Både på lokal och nationell nivå har utredningar avseende studieförbundet Ibn Rushd genomförts, i vilka inga oegentligheter framkommit. Mot bakgrund av Kultur-och fritidsnämndens kontinuerliga genomlysningar av studieförbunden, beredskapen för hantering av oegentligheter eller brister utifrån gällande

styrdokument samt den kontinuerliga kontakt som förs med studieförbundet i fråga föreslår kommunledningskansliet att motionen avslås.

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

- 1) **att** avslå motionen, samt
- 2) **att** därmed anse motionen besvarad.

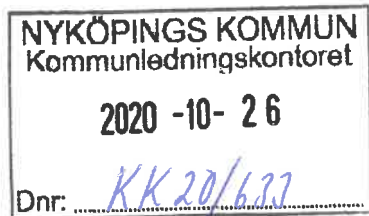
Mats Pettersson
Kommundirektör
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2022-01-13

Jenny Åtegård
Kanslichef
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Kommunfullmäktiges beslut till:

Motionärerna

Kultur- och fritidsnämnden

Sverigedemokraterna
Nyköping

Motion.

Stoppa bidragen till Ibn Rushd.

Förbundet Ibn Rushd har i en granskning publicerad av Folkbildningsrådet år 2019 konstaterats göra flera folkbildningsmässiga övertramp.

Ibn Rushd har bland annat återkommande bjudit in antisemitiska föreläsare, homofoba föreläsare och våldsbejakande föreläsare. Ibn Rushd kritiserar dessutom för att tillsammans med sina medlemsorganisationer motarbeta integration av muslimer i Sverige.

Terrorforskaren Magnus Ranstorp skriver i Expressen 28 oktober 2019 följande om Ibn Rushd:

”Ett ideologiskt nätverk som anser sig ha ett uppdrag att sprida en viss tolkning av islam som långt ifrån alla delar. På det viset hoppas man kunna bygga upp ett islamiskt parallellsamhälle som ska finnas i Sverige, men vid sidan av majoritetssamhället. Detta tydliggörs med Ibn Rushds egen terminologi där ett muslimskt liv ska särskiljas i ett så kallat muslimskt civilsamhälle”.

Magnus Ranstorp menar vidare att att bidrag till Ibn Rushd finansierar institutionaliserad segregering med syfte att skapa en parallell social tillvaro för svenska muslimer.

Säpo pekar på problematiken med den svaga regleringen av statsbidrag och kommunalt föreningsstöd.

Eskilstuna genomför nu de åtgärder som Säpo vill se och stryker de kommunala bidragen till Ibn Rushd. Där stod S, M, SD och C bakom beslutet. I Göteborg stoppades bidragen till vidare av alliansen och S.

Nyköpings kommuns styrdokument om föreningsbidrag och bidrag till studieförbund innehåller följande textstycken:

”Kommunen kan ompröva bidrag om verksamheten upphört eller om avsevärda förändringar skett.”

”Även förekomsten av oriktiga uppgifter i bidragsansökan eller felaktigt användande av bidragsmedel kan påverka kommande års bidrag. Oriktiga uppgifter kan även medföra återbetalningsskyldighet för föreningen.”

Sverigedemokraterna anser att det är oerhört viktigt att kommunen har god kontroll på de skattemedel som betalas ut i form av föreningsbidrag och bidrag till studieförbund. De uppgifter som framkommit om Ibn Rushd gör att det finns anledning:

-att Eskilstunas och Göteborgs ställningstagande i ärendet gör att Nyköpings kommun bör ompröva utbetalat bidrag till Ibn Rushd.

-att inte bevilja kommande utbetalning till Ibn Rushd.

Malin Karlsson (SD)

Thom Zetterström (SD)

2020-10-15

KFN § 58 Yttrande över motion om att stoppa bidragen till Ibn Rushd

Diarienummer: KFN21/34

Kultur- och fritidsnämnden har ombetts inkomma med yttrande gällande motion från Sverigedemokraterna om att stoppa bidragen till Ibn Rush. I motionen föreslås att Eskilstuna och Göteborgs ställningstagande i ärendet gör att Nyköpings kommun bör ompröva utbetalt bidrag till Ibn Rush samt att inte bevilja kommande bidrag till Ibn Rush.

Ett yttrande har framtagits och finns som bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2021-11-02.

Handlingar i ärendet har skickat ut separat till nämndens ledamöter och ersättare inför sammanträdet.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Yttranden och yrkanden

Ulf Hansen (SD) yrkar avslag till framskrivet förslag.

Beslutsordning

Ordförande ställer efter nämndens godkännande framskrivet förslag mot Ulf Hansens (SD) yrkande av avslag och finner att nämnden beslutar enligt framskrivet förslag.

Kultur- och fritidsnämnden beslutar

- 1) **att** anta yttrande, bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2021-11-02

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Justerare

Justerare

Utdragsbestyrkande

Kultur- och fritidsnämndens sammanträde

Onsdagen den 8 december 2021 klockan 14:00-14:35, Stadshuset Sal A

Paragrafer 52 - 66

Ledamöter

Karina Josevski (MP), ordf
Gunilla Andersson (S), 1:e v ordf
Thomas Hallgren Böhlmark (M), 2:e
v ordf
Marcus Pehrsson (S)
Jan-Eric Carlsson (C)
Carina Hedin Eriksson (KD)
Niklas Andersson (L)
Monica Hedén Krusell (S) tj. ers
Leif Karlsson (S) tj. ers
Yvonne Rigbrandt (M) tj. ers
Ulf Hansen (SD) tj. ers

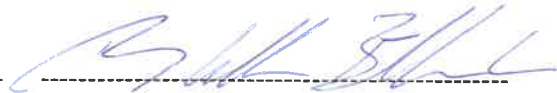
Ersättare

Zahra Sezavar (S)
Johan Wachtmeister (M)
Peter Öjert (KD)
Tomas Ekermo Karlsson (L)
Conny Jakobsson (V)

Övriga deltagare: Per Lithammer sakkunnig tjänsteperson, Rebecka Fager upphandlare (§ 53), Annika Malmström föreningskonsulent och Eva Rydén verksamhetschef Kultur och Bibliotek

Ordförande
Karina Josevski

Justerare
Thomas Hallgren Böhlmark

Sekreterare
Johanna Sterner

Anslagsbevis

Anslag uppsatt
följande datum:

2021-12-09

Sista dag för
överklagande:

2021-12-30

Datum för anslags
nedtagande:

2021-12-31

Protokollet förvaras på Kommunledningskansliet, Nyköpings kommun.

Innehåll

KFN § 52	Ändring av dagordning.....	3
KFN § 53	Informationsärenden	4
KFN § 54	Uppdrag översyn föreningsbidrag Nyköpings kommun	5
KFN § 55	Detaljbudget för Kultur- och fritidsnämnden 2022	6
KFN § 56	Kultur- och fritidsnämndens överenskommelse om verksamhet med Tekniska Divisionen 2022	8
KFN § 57	Kultur- och fritidsnämndens överenskommelse om verksamhet med Näringsliv Kultur och Fritid 2022.....	10
KFN § 58	Yttrande över motion om att stoppa bidragen till Ibn Rushd	12
KFN § 59	Yttrande över motion om att genomföra en översyn av kommunens utbetalningar till studieförbund och liknande organisationer...	13
KFN § 60	Rapport särskilt uppdrag Näringsliv Kultur Fritid 2021, utveckla kulturscener.....	14
KFN § 61	Uppföljning av internkontrollplan.....	15
KFN § 62	Föreningsbidrag 2022 – 2023 BIS Fotboll	16
KFN § 63	Ekonomisk uppföljning för Kultur- och fritidsnämnden per oktober 2021	18
KFN § 64	Delegationsärenden	19
KFN § 65	Anmälningsärenden	20
KFN § 66	Avslutning.....	21

Yttrande gällande motion från Sverigedemokraterna, Stoppa bidragen till Ibn Rushd

Folkbildning syftar till att göra kunskap och utbildning tillgänglig för alla på ett demokratiskt och jämlikt sätt. Detta har Kultur-och fritidsnämnden som ambition att prioritera och stärka.

Skulle det framkomma att det bedrivs verksamhet som inte är förenligt med nämndens riktlinjer så finns beredskap för att agera angående det som visar sig brista eller vara oegentligt kopplat till styrdokumentet. Under mandatperiodens gång så har KFN förstärkt uppdraget gällande hantering av föreningsbidrag med syfte att säkerställa att nämndens bidrag går till den satsning som avses. Nämnden har gått från att genomlysna 2 föreningar/studieförbund till att genomlysna 6 föreningar/studieförbund per år vidare så har även personalresurserna förstärkts med ytterligare föreningskonsulenter på Nyköpings arenor.

Kultur-och fritidsnämnden har även beslutat om en översyn gällande nuvarande system där syftet är att utröna huruvida kommunens riktlinjer och där tillhörande dokument möter dagens behov kopplat till ett rättvist, rättssäkert, transparent och främjande stöd till föreningar och studieförbund. Nämnden ser det som önskvärt att en extern uppdragstagare utför genomlysningen.

I motionen från Sverigedemokraterna så är det särskilt studieförbundet Ibn Rushd som berörs. Detta studieförbund har varit uppe för diskussion i Kultur-och fritidsnämnds sammanhang, en diskussion som har tagits seriöst och som nämnden gått vidare med. Det har på tjänstemannanivå förts en tät dialog med både Länsbildningsförbundet och föreningskonsulenter på Nyköpings arenor kring om det funnit något att anmärka på gällande berört studieförbund samt att sakkunnig för KFN har utfört en genomlysning av studieförbundet kopplat till internkontrollplanen 2021.

Man har på nationell nivå gett i uppdrag till relevant profession att undersöka och utreda studieförbundet Ibn Rushd med särskilt fokus på demokratifrågan. Det mynnade ut i en rapport som visar att statsbidraget inte har använts på ett

felaktigt sätt i förhållande till statsbidragsvillkoren och Folkbildningsrådet har inte funnit skäl att ompröva statsbidraget till studieförbundet.

Vidare så har Länsbildningsförbundet Sörmland beslutat och genomfört en särskild utredning av studieförbundet Ibn Rushd kring vilken man finner att det inte framkommer att verksamheten upphört eller avsevärt förändrats, man har heller inte funnit oriktiga uppgifter i bidragsansökan eller felaktigt användande av bidragsmedel.

Utifrån det styrdokument nämnden antagit för bidrag till studieförbund och med anledning av de löpande kontakter vi har haft med Länsbildningsförbundet i denna fråga, så har nämnden inte funnit det motiverat att ompröva tidigare fattade beslut gällande kommunalt bidrag till studieförbundet Ibn Rushd.

Karina Josevski
ordförande
Kultur- och fritidsnämnden

KS § Svar på motion avseende att genomföra en översyn av kommunens utbetalningar till studieförbund och liknande organisationer

Diarienummer: KK20/604

Rubricerad motion väcktes på kommunfullmäktiges sammanträde 2020-10-13 av Anna af Sillén (M) och Thomas Hallgren Böhlmark (M). Motionärerna anför att aktuella undersökningar visar att kommunala, regionala och statliga bidrag till studieförbund och liknande organisationer används som en finansieringskälla för antidemokratiska och skadliga krafter. Vidare anför motionärerna att det är viktigt att stöd till föreningar och folkbildning går till avsedd verksamhet och att kommunen noga följer upp hur stöden används. Mot bakgrund av detta föreslår motionen att kommunstyrelsen får i uppdrag att initiera en översyn av kommunens utbetalningar till studieförbund och liknande organisationer samt att vid eventuella åtgärder efter granskning samordna sanktioner med Region Sörmland.

Inför kommunstyrelsens behandling av ärendet har Kultur- och fritidsnämnden 2021-12-08 inkommit med ett yttrande över motionen.

Stöd och bidrag till föreningslivet och folkbildningen är betydelsefullt för Nyköpings kommun och Kultur- och fritidsnämnden är angelägna om att utveckla och förstärka detta. Det är likväl av stor vikt att det finns system som säkerställer att det bidrag och de resurser som satsas går till verksamhet som stöds av de tagna riktlinjerna.

Kultur- och fritidsnämnden har tidigt under denna mandatperiod initierat en dialog kring hur man kan gå vidare för att utveckla, och om behov finns, förändra nuvarande system och tillhörande styrdokument rörande förenings- och studieförbundsbidrag. Det har resulterat i att Kultur- och fritidsnämnden beslutat om en översyn gällande nuvarande system, där syftet är att utröna huruvida kommunens riktlinjer och där tillhörande dokument möter dagens behov kopplat till ett rättvist, rättssäkert, transparent och främjande stöd till föreningar och studieförbund.

Parallellt med detta har Kultur- och fritidsnämnden under mandatperioden förstärkt uppdraget kring föreningslivet och folkbildningen genom att öka den interna genomlysningen från tidigare två st föreningar/studieförbund per år till totalt sex st föreningar/studieförbund per år.

Vidare så har Nyköpings Arenor, vilka handlägger bidrag till föreningar och studieförbund i Nyköping, förstärkts personalmässigt på enheten för föreningsstöd under mandatperioden. Detta för att bättre utveckla och kvalitetssäkra föreningsbidragshandlingen och uppföljningen.

Vad gäller samordning med Region Sörmland som motion även föreslår så finns i dag redan ett nära samarbete. Med anledning av den beslutade översynen så kan det resultera i det samarbetet och samordning utvecklas ytterligare beroende på vad utfallet av översynen blir.

Förslag

Stöd och bidrag till föreningslivet och folkbildningen är en viktig fråga för Nyköpings kommun, samtidigt är det också viktigt att stöd och bidrag som betalas ut till föreningar och andra organisationer används till det medlen är till för. Kultur- och fritidsnämnden har redan fattat beslut om att påbörja en översyn av gällande styrdokument. Motionen berör också samordning med Region Sörmland där samarbetet redan idag är etablerat, men kan komma att utvecklas beroende på utfallet av den beslutade översynen. Utöver det har antalet årliga genomlysningar av föreningar/studieförbund ökat, samtidigt som personalresurserna som handlägger bidrag till föreningar och studieförbund i Nyköping förstärkts. Mot ovan bakgrund föreslår kommunledningskansliet att motionen avslås.

Barnrättsprövning

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

- 1) att** avslå motionen, samt
- 2) att** därmed anse motionen besvarad.

Kommunfullmäktiges beslut skickas till:

Motionärerna

Kultur- och fritidsnämnden

Kommunfullmäktige

Svar på motion avseende att genomföra en översyn av kommunens utbetalningar till studieförbund och liknande organisationer

Bakgrund

Rubricerad motion väcktes på kommunfullmäktiges sammanträde 2020-10-13 av Anna af Sillén (M) och Thomas Hallgren Böhlmark (M). Motionärerna anför att aktuella undersökningar visar att kommunala, regionala och statliga bidrag till studieförbund och liknande organisationer används som en finansieringskälla för antidemokratiska och skadliga krafter. Vidare anför motionärerna att det är viktigt att stöd till föreningar och folkbildning går till avsedd verksamhet och att kommunen noga följer upp hur stöden används. Mot bakgrund av detta föreslår motionen att kommunstyrelsen får i uppdrag att initiera en översyn av kommunens utbetalningar till studieförbund och liknande organisationer samt att vid eventuella åtgärder efter granskning samordna sanktioner med Region Sörmland.

Inför kommunstyrelsens behandling av ärendet har Kultur- och fritidsnämnden 2021-12-08 inkommit med ett yttrande över motionen.

Stöd och bidrag till föreningslivet och folkbildningen är betydelsefullt för Nyköpings kommun och Kultur- och fritidsnämnden är angelägna om att utveckla och förstärka detta. Det är likväl av stor vikt att det finns system som säkerställer att det bidrag och de resurser som satsas går till verksamhet som stöds av de tagna riktlinjerna.

Kultur- och fritidsnämnden har tidigt under denna mandatperiod initierat en dialog kring hur man kan gå vidare för att utveckla, och om behov finns, förändra nuvarande system och tillhörande styrdokument rörande förenings- och studieförbundsbidrag. Det har resulterat i att Kultur- och fritidsnämnden beslutat om en översyn gällande nuvarande system, där syftet är att utröna huruvida kommunens riktlinjer och där tillhörande dokument möter dagens behov kopplat till ett rättvist, rättssäkert, transparent och främjande stöd till föreningar och studieförbund.

Parallellt med detta har Kultur- och fritidsnämnden under mandatperioden förstärkt uppdraget kring föreningslivet och folkbildningen genom att öka den interna genomlysningen från tidigare två st föreningar/studieförbund per år till totalt sex st föreningar/studieförbund per år.

Vidare så har Nyköpings Arenor, vilka handlägger bidrag till föreningar och studieförbund i Nyköping, förstärkts personalmässigt på enheten för föreningsstöd under mandatperioden. Detta för att bättre utveckla och kvalitetssäkra föreningsbidragshanteringen och uppföljningen.

Vad gäller samordning med Region Sörmland som motion även föreslår så finns i dag redan ett nära samarbete. Med anledning av den beslutade översynen så kan det resultera i det samarbetet och samordning utvecklas ytterligare beroende på vad utfallet av översynen blir.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Förslag

Stöd och bidrag till föreningslivet och folkbildningen är en viktig fråga för Nyköpings kommun, samtidigt är det också viktigt att stöd och bidrag som betalas ut till föreningar och andra organisationer används till det medlen är till för. Kultur- och fritidsnämnden har redan fattat beslut om att påbörja en översyn av gällande styrdokument. Motionen berör också samordning med Region Sörmland där samarbetet redan idag är etablerat, men kan komma att utvecklas beroende på utfallet av den beslutade översynen. Utöver det har antalet årliga genomlysningar av föreningar/studieförbund ökats, samtidigt som personalresurserna som handlägger bidrag till föreningar och studieförbund i Nyköping förstärkts. Mot ovan bakgrund föreslår kommunledningskansliet att motionen avslås.

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

- 1) **att** avslå motionen, samt
- 2) **att** därmed anse motionen besvarad.

Mats Pettersson
Kommundirektör
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2022-01-13

Jenny Åtegård
Kanslichef
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Beslut till:

Motionärerna

Kultur- och fritidsnämnden

Motion
Nyköping 13 oktober 2020

angående att genomföra en översyn av kommunens utbetalningar till studieförbund och liknande organisationer.

För oss i Nyköpingsmoderaterna är det viktigt att stöd till föreningar och folkbildning går till avsedd verksamhet och att kommunen noga följer upp hur stöden används. Före sommaren föreslog vi en rad insatser med anledning av den rådande pandemin, däribland en översyn av riktlinjerna för föreningsstöden. Detta i syfte att bättre stödja kommunens föreningar, men att säkra att de pengar som betalas ut hamnar där de ska är också en viktig del i arbetet. Nu kompletterar vi med förslag på granskning av de utbetalningar som görs till studieförbund och liknande organisationer.

Aktuella undersökningar visar att kommunala, regionala och statliga bidrag till studieförbund och liknande organisationer används som en finansieringskälla för antidemokratiska och skadliga krafter. En aktuell granskning av studieförbund i Stockholm visade på felaktigheter hos åtta av tio studieförbund, där var tredje kurs ströks efter gallringen för att den inte ägt rum. Problematiken är inte bara knuten till religiösa rörelser.

Magnus Ranstorp är docent vid Försvarshögskolan och senior rådgivare vid Europeiska unionens Radicalisation Awareness Network, Aje Carlbom är forskare vid Malmö universitet och Peder Hyllengren är analytiker vid Försvarshögskolan. Tillsammans har de sammanfattat nuläget i flera texter. I den senaste beskriver de en oroväckande utveckling:

*"Till oss beskriver en uppgiven studieförbundsveteran att tillståndet är allvarligt och att studieförbunden tillåtits växa och blivit ett slags parallella socialkontor där de som vill fuska fått ett obegränsat bankomatkort med gemensam pinkod. Luftfakturor, förfalskade hyresavier, och en tystnadskultur inom och mellan studieförbund där alla tycks veta om att fusk förekommer."*¹

Kommuner och regioner är samtidigt också bidragsgivare, och behöver på motsvarande sätt se över rutiner och granska genomförda utbetalningar. Att säkerställa korrekta utbetalningar är inte minst relevant för att skötsamma föreningar eller studieförbund inte ska misstänkas för bedrägerier, eller för samröre med radikala miljöer.

Med anledning av ovanstående föreslår vi kommunstyrelsen besluta

att uppdra åt kommunstyrelsen att initiera en översyn av kommunens utbetalningar till studieförbund och liknande organisationer.

att vid eventuella åtgärder efter granskning samordna sanktioner med Region Sörmland.

.....
Anna af Sillén (M)

.....
Thomas Hallgren Böhlmark (M)

¹ <https://www.expressen.se/debatt/ska-miljoner-fortsatta-ga-till-fusk-judehat-och-islamism/>

KFN § 59 Yttrande över motion om att genomföra en översyn av kommunens utbetalningar till studieförbund och liknande organisationer

Diarienummer: KFN21/37

Moderaterna har inlämnat motion till kommunfullmäktige i vilken det föreslås att uppdra till kommunstyrelsen att initiera en översyn av kommunens utbetalningar till studieförbund och liknande organisationer. Samt att vid eventuella åtgärder efter granskning samordna sanktioner med Region Sörmland. I bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2021-11-01 redovisas framtaget förslag på remissyttrande.

Handlingar i ärendet har skickat ut separat till nämndens ledamöter och ersättare inför sammanträdet.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Yttranden och yrkanden

Thomas Hallgren Böhlmark (M) yrkar avslag till framskrivet förslag.

Beslutsordning

Ordförande ställer efter nämndens godkännande proposition på framskrivet mot Thomas Hallgren Böhlmarks (M) yrkande om avslag och finner att nämnden beslutar enligt framskrivet förslag.

Kultur- och fritidsnämnden beslutar

- 1) **att** anta yttrande, bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2021-11-01.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Justerare

Justerare

Utdragsbestyrkande

Kultur- och fritidsnämndens sammanträde

Onsdagen den 8 december 2021 klockan 14:00-14:35, Stadshuset Sal A

Paragrafer 52 - 66

Ledamöter

Karina Josevski (MP), ordf
Gunilla Andersson (S), 1:e v ordf
Thomas Hallgren Böhlmark (M), 2:e
v ordf
Marcus Pehrsson (S)
Jan-Eric Carlsson (C)
Carina Hedin Eriksson (KD)
Niklas Andersson (L)
Monica Hedén Krusell (S) tj. ers
Leif Karlsson (S) tj. ers
Yvonne Rigbrandt (M) tj. ers
Ulf Hansen (SD) tj. ers

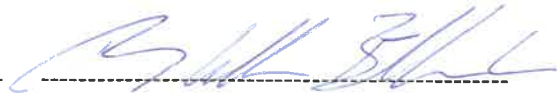
Ersättare

Zahra Sezavar (S)
Johan Wachtmeister (M)
Peter Öjert (KD)
Tomas Ekermo Karlsson (L)
Conny Jakobsson (V)

Övriga deltagare: Per Lithammer sakkunnig tjänsteperson, Rebecka Fager upphandlare (§ 53), Annika Malmström föreningskonsulent och Eva Rydén verksamhetschef Kultur och Bibliotek

Ordförande
Karina Josevski

Justerare
Thomas Hallgren Böhlmark

Sekreterare
Johanna Sterner

Anslagsbevis

Anslag uppsatt
följande datum:

2021-12-09

Sista dag för
överklagande:

2021-12-30

Datum för anslags
nedtagande:

2021-12-31

Protokollet förvaras på Kommunledningskansliet, Nyköpings kommun.

Innehåll

KFN § 52	Ändring av dagordning.....	3
KFN § 53	Informationsärenden	4
KFN § 54	Uppdrag översyn föreningsbidrag Nyköpings kommun	5
KFN § 55	Detaljbudget för Kultur- och fritidsnämnden 2022	6
KFN § 56	Kultur- och fritidsnämndens överenskommelse om verksamhet med Tekniska Divisionen 2022	8
KFN § 57	Kultur- och fritidsnämndens överenskommelse om verksamhet med Näringsliv Kultur och Fritid 2022.....	10
KFN § 58	Yttrande över motion om att stoppa bidragen till Ibn Rushd	12
KFN § 59	Yttrande över motion om att genomföra en översyn av kommunens utbetalningar till studieförbund och liknande organisationer...	13
KFN § 60	Rapport särskilt uppdrag Näringsliv Kultur Fritid 2021, utveckla kulturscener.....	14
KFN § 61	Uppföljning av internkontrollplan.....	15
KFN § 62	Föreningsbidrag 2022 – 2023 BIS Fotboll	16
KFN § 63	Ekonomisk uppföljning för Kultur- och fritidsnämnden per oktober 2021	18
KFN § 64	Delegationsärenden	19
KFN § 65	Anmälningsärenden	20
KFN § 66	Avslutning.....	21

Yttrande gällande motion från Moderaterna angående att genomföra en översyn av kommunens utbetalningar till studieförbund och liknande organisationer

Moderaterna har inlämnat motion till kommunfullmäktige i vilken det föreslås att uppdraga till kommunstyrelsen att initiera en översyn av kommunens utbetalningar till studieförbund och liknande organisationer. Samt att vid eventuella åtgärder efter granskning samordna sanktioner med Region Sörmland.

Stöd och bidrag till föreningslivet och folkbildningen är betydelsefullt och angeläget för Kultur-och fritidsnämnden. Detta vill vi utveckla och förstärka. Det är likväl av stor vikt för nämnden att det finns system som säkerställer att det bidrag och de resurser som satsas går till verksamhet som stöds av de tagna riktlinjerna.

Nämnden har tidigt under denna mandatperiod initierat en dialog kring hur man kan gå vidare för att utveckla och om behov finns, förändra nuvarande system och tillhörande styrdokument kring förenings-och studieförbundsbidrag.

Det har resulterat i att Kultur-och fritidsnämnden beslutat om en översyn gällande nuvarande system där syftet är att utröna huruvida kommunens riktlinjer och där tillhörande dokument möter dagens behov kopplat till ett rättvist, rättssäkert, transparent och främjande stöd till föreningar och studieförbund. Nämnden ser det som önskvärt att en extern uppdragstagare utför genomlysningen.

Parallellt med detta har nämnden under mandatperioden förstärkt uppdraget kring föreningslivet och folkbildningen genom att öka den interna

genomlysningen från tidigare 2 föreningar/studieförbund per år till totalt 6 föreningar/studieförbund per år.

Vidare så har Nyköpings Arenor vilka handlägger bidrag till föreningar och studieförbund i Nyköping förstärkts personalmässigt på enheten för föreningsstöd under mandatperioden, detta för att bättre utveckla och kvalitetssäkra föreningsbidragshanteringen och uppföljningen.

Vad gäller samordning med Region Sörmland kopplat till motionens ärende så finns i dag ett nära samarbete. Med anledning av den beslutade översynen så kan det resultera i det samarbetet och samordning utvecklas ytterligare beroende på vad utfallet av översynen blir.

Karina Josevski
ordförande
Kultur- och fritidsnämnden

KS § Svar på motion om äldres rätt till utvistelse

Diarienummer: KK17/288

Rubricerad motion väcktes av Marita Göransson (KD) vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-04-04. Motionen föreslår att en plan tas fram för att göra det möjligt för våra äldre inom äldreomsorgen att dagligen få vistas utomhus om de så önskar. Motionen motiveras med att hälsofrämjande åtgärder blir allt viktigare då medellivslängden ökar. Enligt motionen skulle en enkel åtgärd för folkhälsan bland äldre vara att tillförsäkra dagliga utomhusvistelser i kommunens äldreomsorg, då det enligt Socialtjänstlagen föreskrivs att de äldre har rätt till aktiv och meningsfull tillvaro.

Motionssvaret behandlades på kommunfullmäktiges sammanträde 2019-11-12 då kommunfullmäktige beslutade att återremittera motionen med minoritetsåterremiss, med motiveringen att motionen inte är besvarad i sin helhet.

I den kommunala äldreomsorgen ingår hemtjänst, hemsjukvård, särskilda boenden för äldre såsom äldreboenden och demensboenden, kortvård, dagverksamhet och trygghetslarm. Det sistnämnda kan användas utan att i övrigt ha beslut om hemtjänst.

Vård- och omsorgsnämnden har yttrat sig över motionen vid sitt sammanträde 2019-05-23. Nämnden ställer sig till fullo bakom andemeningen i motionen och anser att hälsofrämjande arbete är mycket angeläget inom äldreomsorgen. I detta igår bland annat kost, motion och utvistelser. Enligt nämndens yttrande finns inom kommunen ett stort fokus på dessa frågor, för att ständigt förbättra arbetet och omsorgen om brukarna.

Det är viktigt att de äldre som bor på kommunens särskilda boenden upplever att de får vara utomhus i den utsträckning de önskar och att de stimuleras av aktiviteter av olika slag för bästa möjliga livskvalitet.

Inom division Social omsorg finns en aktivitetssamordnare som arbetar heltid med fokus på dessa frågor. En del i uppdraget innebär samverkan med föreningslivet för att skapa fler öppna aktiviteter på boendena. I dagsläget är sju organisationer aktiva och arbetet med att söka fler externa aktörer fortsätter. På varje avdelning finns dessutom ett aktivitetsombud. Dessa samlas ihop av aktivitetssamordnaren genom ett nätverk som har regelbundna träffar. Detta är ett bra sätt att utveckla och sprida goda idéer och aktivitetssamordnaren kan på ett mer effektivt vis implementera sitt arbete brett. Vid intern tillsyn är utvistelser även ett område som är i fokus.

Det är även viktigt att kommunen är tydlig vid information om vilka aktiviteter som faktiskt erbjuds för att de boende ska kunna ta del av dessa.

Avseende utevistelse kopplat till exempelvis äldre som har hemtjänst är det ett biståndsbeslut, vilket därmed inte bedöms lämpligt att ingå i en sådan plan som motionen föreslår. Hemtjänst ges i form av olika insatser, till exempel lunchhjälp, promenad, dusch med mera. Som det står i Socialtjänstlagen: "Den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd". Det är alltså kommunens skyldighet att tillgodose de behov som finns och som inte kan tillgodoses på annat sätt. Kommunen har inte möjlighet att se till att alla kommer ut på promenad. Det är den hjälp och stöd som den äldre ansöker om, och som en objektiv handläggare bedömer att de har behov av, som kommunen kan och ska bistå med.

Sedan försöker Nyköpings kommun ändå skapa möjligheter att få komma ut och träffa andra för de äldre som vill. Exempelvis har kommunen avtal med Väntjänsten som även arbetar med personer som har hemtjänst. Nyköpings kommun arbetar också för att skapa öppna aktiviteter på våra äldreboenden, det vill säga aktiviteter som även de som inte bor på boendet får delta i.

Förslag

Det är en viktig fråga för Nyköpings kommun att kunna erbjuda äldre vid särskilda boenden utevister och andra stimulerande och givande aktiviteter för att öka livskvaliteten och bidra till god hälsa. Vård- och omsorgsnämnden redovisar att det pågår ett stort arbete för att ytterligare förbättra äldres möjligheter till aktiviteter, såsom exempelvis utomhusvister och nämnden följer utvecklingen genom bland annat interna tillsyner. Vad gäller möjligheten för äldre i hemtjänsten att få hjälp med utomhusaktiviteter är detta separata biståndsbeslut som grundar sig i den äldres behov.

Kommunledningskansliet gör bedömningen att det inte finns behov av att ta fram en plan för hur äldre ska få vistas utomhus dagligen enligt motionens förslag. Istället föreslås det pågående arbetet av nämnden och divisionen fortsätta, samtidigt som föreningsdrivna aktiviteter kommer att starta upp successivt. Mot denna bakgrund föreslår kommunledningskansliet att motionen avslås.

Barnrättsprövning

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

- 1) att** avslå motionen, samt
- 2) att** därmed anse motionen besvarad.

Kommunfullmäktiges beslut skickas till:

Motionären

Vård- och omsorgsnämnden

Kommunfullmäktige

Svar på motion om äldres rätt till utevistelse

Bakgrund

Rubricerad motion väcktes av Marita Göransson (KD) vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-04-04. Motionen föreslår att en plan tas fram för att göra det möjligt för våra äldre inom äldreomsorgen att dagligen få vistas utomhus om de så önskar. Motionen motiveras med att hälsofrämjande åtgärder blir allt viktigare då medellivslängden ökar. Enligt motionen skulle en enkel åtgärd för folkhälsan bland äldre vara att tillförsäkra dagliga utomhusvistelser i kommunens äldreomsorg, då det enligt Socialtjänstlagen föreskrivs att de äldre har rätt till aktiv och meningsfull tillvaro.

Motionssvaret behandlades på kommunfullmäktiges sammanträde 2019-11-12 då kommunfullmäktige beslutade att återremittera motionen med minoritetsåterremiss, med motiveringen att motionen inte är besvarad i sin helhet.

I den kommunala äldreomsorgen ingår hemtjänst, hemsjukvård, särskilda boenden för äldre såsom äldreboenden och demensboenden, kortvård, dagverksamhet och trygghetslarm. Det sistnämnda kan användas utan att i övrigt ha beslut om hemtjänst.

Vård- och omsorgsnämnden har yttrat sig över motionen vid sitt sammanträde 2019-05-23. Nämnden ställer sig till fullo bakom andemeningen i motionen och anser att hälsofrämjande arbete är mycket angeläget inom äldreomsorgen. I detta ingår bland annat kost, motion och utevistelser. Enligt nämndens yttrande finns inom kommunen ett stort fokus på dessa frågor, för att ständigt förbättra arbetet och omsorgen om brukarna.

Det är viktigt att de äldre som bor på kommunens särskilda boenden upplever att de får vara utomhus i den utsträckning de önskar och att de stimuleras av aktiviteter av olika slag för bästa möjliga livskvalitet.

Inom division Social omsorg finns en aktivitetssamordnare som arbetar heltid med fokus på dessa frågor. En del i uppdraget innebär samverkan med

föreningslivet för att skapa fler öppna aktiviteter på boendena. I dagsläget är sju organisationer aktiva och arbetet med att söka fler externa aktörer fortsätter. På varje avdelning finns dessutom ett aktivitetsombud. Dessa samlas ihop av aktivitetssamordnaren genom ett nätverk som har regelbundna träffar. Detta är ett bra sätt att utveckla och sprida goda idéer och aktivitetssamordnaren kan på ett mer effektivt vis implementera sitt arbete brett. Vid intern tillsyn är utevistelser även ett område som är i fokus.

Det är även viktigt att kommunen är tydlig vid information om vilka aktiviteter som faktiskt erbjuds för att de boende ska kunna ta del av dessa.

Avseende utevistelse kopplat till exempelvis äldre som har hemtjänst är det ett biståndsbeslut, vilket därmed inte bedöms lämpligt att ingå i en sådan plan som motionen föreslår. Hemtjänst ges i form av olika insatser, till exempel lunchhjälp, promenad, dusch med mera. Som det står i Socialtjänstlagen: "Den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd". Det är alltså kommunens skyldighet att tillgodose de behov som finns och som inte kan tillgodoses på annat sätt. Kommunen har inte möjlighet att se till att alla kommer ut på promenad. Det är den hjälp och stöd som den äldre ansöker om, och som en objektiv handläggare bedömer att de har behov av, som kommunen kan och ska bistå med.

Sedan försöker Nyköpings kommun ändå skapa möjligheter att få komma ut och träffa andra för de äldre som vill. Exempelvis har kommunen avtal med Väntjänsten som även arbetar med personer som har hemtjänst. Nyköpings kommun arbetar också för att skapa öppna aktiviteter på våra äldreboenden, det vill säga aktiviteter som även de som inte bor på boendet får delta i.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Förslag

Det är en viktig fråga för Nyköpings kommun att kunna erbjuda äldre vid särskilda boenden utevistelser och andra stimulerande och givande aktiviteter för att öka livskvaliteten och bidra till god hälsa. Vård- och omsorgsnämnden redovisar att det pågår ett stort arbete för att ytterligare förbättra äldres möjligheter till aktiviteter, såsom exempelvis utomhusvistelser och nämnden följer utvecklingen genom bland annat interna tillsyner. Vad gäller möjligheten för äldre i hemtjänsten att få hjälp med utomhusaktiviteter är detta separata biståndsbeslut som grundar sig i den äldres behov.

Kommunledningskansliet gör bedömningen att det inte finns behov av att ta fram en plan för hur äldre ska få vistas utomhus dagligen enligt motionens förslag. Istället föreslås det pågående arbetet av nämnden och divisionen fortsätta, samtidigt som föreningsdrivna aktiviteter kommer att starta upp successivt. Mot denna bakgrund föreslår kommunledningskansliet att motionen avslås.

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

- 1) **att** avslå motionen, samt
- 2) **att** därmed anse motionen besvarad.

Mats Pettersson
Kommundirektör
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2022-01-13

Jenny Åtegård
Kanslichef
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Kommunfullmäktiges beslut till:

Motionären

Vård- och omsorgsnämnden

Kristdemokraterna Nyköping

MOTION

Till Kommunfullmäktige i Nyköping.

Äldres rätt till utomhusvistelse

Medellivslängden ökar och det blir därför allt viktigare att vidta förebyggande och hälsofrämjande åtgärder för äldre. Hälsofrämjande insatser till äldre kan skjuta upp funktionsnedsättning och sjukdomar. Det har framförallt betydelse för människors välbefinnande och livskvalitet men också för kostnaderna för vård och omsorg.

Statens folkhälsoinstitut pekar på ett ökande intresse för folkhälsoarbete riktat mot äldre människor. Detta intresse växer i takt med resultat som visar på positiva effekter av insatser sent i livet. Statens folkhälsoinstitut nämner bl.a. betydelsen av tillgängliga grönområden, fysiska aktiviteter, att äta och dricka rätt och att hålla sig i rörelse.

En enkel åtgärd för folkhälsan bland våra äldre är att tillförsäkra de äldre i kommunens äldreomsorg rättigheten att vistas utomhus dagligen. En sådan rättighet finns sedan länge för fängelseinterner. Det borde vara självklart att alla äldre ska få vara ute så mycket som de själva vill och speciellt under den varma årstiden. I socialtjänstlagen föreskrivs att de äldre har rätt till en aktiv och meningsfull tillvaro. Det är viktigt att vi i Nyköping tar vårt ansvar för folkhälsan och att detta får genomslag i äldreomsorgen.

Med stöd av ovanstående föreslår vi att kommunfullmäktige beslutar

att ta fram en plan för att göra det möjligt för våra äldre inom äldreomsorgen att dagligen få vistas utomhus, om de så önskar.

Nyköping den 31 mars 2017

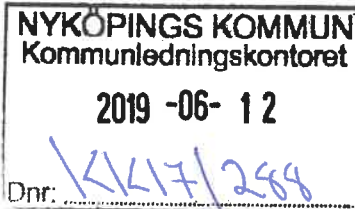

Marita Göransson (KD)

Stefan Landmark (KD)

Plats och tid Stadshuset, sal B kl. 13:30-15:15

Ledamöter och ersättare**Beslutande**

Sofia Amløh (S) (ordförande)
Erika Nyman (C) (vice ordförande)
Maria Gilstig (M) (2:e vice ordförande)
Andreas Ekstrand (S)
Rauni Ringberg (S)
Fekade Gebremichael (S)
Majja Söderberg (M)
Lars Lundqvist (KD)
Marianne Nordblom (L)
Marianne Sohlman Zetterström (SD)
Harry Malmqvist (S) ersätter Kenneth Bjurström (MP)

Ersättare

Lena O'Connor (S)
Jessica Keereweer Andersson (C)
Orvar Windisch (M)
Johan Stenberg (M)
Jessica Johansson (L)
Helena Dahlström (V)

Underskrifter **Sekreterare** Paragrafer §46
Isak Mander

Ordförande
Sofia Amløh

Justerande
Maria Gilstig

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ Vård- och omsorgsnämnden

Sammanträdesdatum 2019-05-23 **Sista dag för överklagande** 2019-06-27

Datum för anslags uppsättande 2019-06-04 **Datum för anslags nedtagande** 2019-06-28

Förvaringsplats för protokollet Kommunledningskansliet

Underskrift

.....

Isak Mander

Övriga närvarande

Marie Johnsson (Sakkunnig)
Stefan Heinebäck (Divisionschef)
Päivi Pannula (Administrativ chef)
Carina Bark (Verksamhetschef)
Tarja Viitanen (Medicinskt ansvarig sjuksköterska)
Karin Lindgren (Verksamhetschef)
Fredrik Dahlin (Enhetschef Ekonomi DSO)
Emina Celjo (Tf. Chef Myndighetsfunktionen)

§ 46

**Yttrande över motion "Äldres rätt till utomhusvistelse"
(VON17/66)****Ärende i korthet**

Kristdemokraterna lämnade under 2017 en motion om äldres rätt till utomhusvistelse. Vård- och omsorgsnämnden yttrade sig då över motionen, men denna är nu återremitterad, då Kommunstyrelsen ansåg att väsentlig information saknades i remissvaret (KK17/288).

Liksom tidigare ställer sig Vård- och omsorgsnämnden till fullo bakom andemeningen i motionen. Utevistelser och aktiviteter är ett fokusområde i nämndens interna tillsyner och Division Social omsorgs nya aktivitetssamordnare bedriver ett mycket aktivt och konkret utvecklings- och förbättringsarbete som ger tydliga resultat för de boende. Därmed menar nämnden att motionen får anses besvarad och därmed kan avslås.

Inlägg i ärendet görs av Sofia Amloh (S).

Maria Gilstig (M) yrkar avslag till framskrivet förslag.

Orvar Windisch (M), Johan Stenberg (M) samt Jessica Johansson (L) inkommer med ett särskilt yttrande.

Ordförande Sofia Amloh (S) ställer efter nämndens godkännande proposition på framskrivet förslag mot Maria Gilstigs (M) avslagsyrkande och finner att nämnden beslutar enligt framskrivet förslag.

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar

att anta yttrandet över motionen "Äldres rätt till utomhusvistelser", enligt bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2019-04-15.

Maria Gilstig (M), Maija Söderberg (M), Lars Lundqvist (KD) samt Marianne Nordblom (L) inkommer med en skriftlig reservation.

Expedieras till

Kommunstyrelsen

Justerandes sign**Utdragsbestyrkande**

VON 190523

Särskilt yttrande

Remissvar, motion "Äldres rätt till utomhusvistelse" ärende 9

KD lämnade 2017 in en motion om äldres rätt till utevistelse. Motionen, som efter att vård- och omsorgsnämnden yttrat sig, fick återremitteras, då kommunstyrelsen ansåg att väsentlig information saknades i svaret.

För M, KD och L så ska utevistelse och aktiviteter i sig vara ett viktigt fokusområde för de äldre. Äldre personer behöver precis som alla andra fysiska aktiviteter, det är aldrig för sent att börja. Aktivitet kan i sig förebygga många åldersrelaterade sjukdomar. Aktiviteten i sig ska ju sedan självklart anpassas till den enskildes funktionsbehov och nivå.

Den nya aktivitetssamordnaren som tillkommit efter att motionen lämnades in bedriver ett mycket gediget och viktigt arbete. Aktivitetssamordnaren finns inom SÄBO och det är bra och utvecklande för de äldre inom just SÄBO. Men det borde trots att arbetet i Nyköpings kommun går framåt finnas en plan, precis såsom det står i motionen en plan för daglig utevistelse inom äldreomsorgen, för de som önskar. Dock är ju vård i det egna hemmet allt vanligare och en stor andel äldre bor kvar hemma med hemtjänst. Det är ju precis lika viktigt att få alla sina behov tillgodosedda även där.

M, KD och L anser att det är viktigt att se till och ha respekt till varje persons människovärde. Åldrandet i sig präglas av kroppsliga förluster och ett tilltagande beroende av andra. Då kan aktivitet i sig höja livskvalitén och bidra till bättre hälsa. Därför bör Nyköpings kommun tillgodose att just samtliga inom äldreomsorgen – även de som vårdas i hemmet, ska få chansen till daglig utevistelse, om de så önskar. Vi önskar därför att motionen ska bifallas.

Orvar Windisch (M)

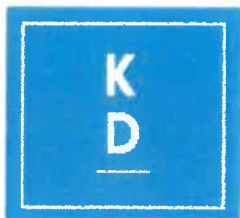

Johan Stenberg (M)

Jessica Johansson (L)

~~Annika Bengtsson (KD)~~

VON 190523

Skriftlig reservation

Remissvar, motion "Äldres rätt till utomhusvistelse" ärende 9

KD lämnade 2017 in en motion om äldres rätt till utvistelse. Motionen, som efter att vård- och omsorgsnämnden yttrat sig, fick återremitteras, då kommunstyrelsen ansåg att väsentlig information saknades i svaret.

För M, KD och L så ska utvistelse och aktiviteter i sig vara ett viktigt fokusområde för de äldre. Äldre personer behöver precis som alla andra fysiska aktiviteter, det är aldrig för sent att börja. Aktivitet kan i sig förebygga många åldersrelaterade sjukdomar. Aktiviteten i sig ska ju sedan självklart anpassas till den enskildes funktionsbehov och nivå.

Den nya aktivitetssamordnaren som tillkommit efter att motionen lämnades in bedriver ett mycket gediget och viktigt arbete. Aktivitetssamordnaren finns inom SÄBO och det är bra och utvecklande för de äldre inom just SÄBO. Men det borde trots att arbetet i Nyköpings kommun går framåt finnas en plan, precis såsom det står i motionen en plan för daglig utvistelse inom äldreomsorgen, för de som önskar. Dock är ju vård i det egna hemmet allt vanligare och en stor andel äldre bor kvar hemma med hemtjänst. Det är ju precis lika viktigt att få alla sina behov tillgodosedda även där.

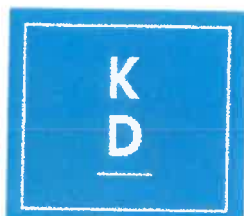
M, KD och L anser att det är viktigt att se till och ha respekt till varje persons människovärde. Äldrandet i sig präglas av kroppsliga förluster och ett tilltagande beroende av andra. Då kan aktivitet i sig höja livskvaliteten och bidra till bättre hälsa. Därför bör Nyköpings kommun tillgodose att just samtliga inom äldreomsorgen – även de som vårdas i hemmet, ska få chansen till daglig utvistelse, om de så önskar. Vi yrkar därför att motionen ska bifallas.

Maria Gilstig (M)

Maja Söderberg (M)

Lars Lundqvist (KD)

Marianne Nordblom (L)

Liberalerna

NYKÖPINGS KOMMUN
Kommunledningskontoret

2019 -06- 12

12/17/288

Yttrande över motion "Äldres rätt till utomhusvistelse" efter återremiss

Vård- och omsorgsnämnden yttrade sig över nämnda motion under 2017, men denna är nu återremitterad, då Kommunstyrelsen ansåg att väsentlig information saknades i remissvaret (KK17/288). Därför ges nu ett kompletterande yttrande.

Liksom tidigare ställer sig Vård- och omsorgsnämnden till fullo bakom andemeningen i motionen. Nämnden har därför haft fokus på dessa frågor under de senaste åren. De som bor på våra särskilda boenden för äldre måste kunna uppleva att de får vara utomhus i den utsträckning de önskar och att de stimuleras i aktiviteter av olika slag – allt för att få bästa möjliga livskvalitet och få behålla förmågor så länge som möjligt.

Sedan ett år tillbaka har Division Social omsorg (DSO) en ny aktivitetssamordnare anställd, som på heltid fokuserar på just dessa frågor. En del i dennes uppdrag är att samverka med föreningslivet för att skapa alltfler öppna aktiviteter på våra boenden. I dagsläget är sju organisationer aktiva på det sättet och arbetet med att få in fler externa aktörer fortsätter.

Det finns på varje avdelning ett aktivitetsombud. Dessa har aktivitetssamordnaren nu samlat i ett nätverk som träffas med regelbundenhet. På så sätt sprids goda idéer och samordnaren kan lättare implementera sina utvecklingsåtgärder. Exempel på en sådan åtgärd är ett arbetsverktyg som mäter och synliggör antalet utevistelser och andra aktiviteter. Då nämndens sakkunniga tjänsteman tillsammans med Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) gör interna tillsyner i verksamheterna, är också utevistelser och aktiviteter ett fokusområde. Under våren 2019 har detta verktyg då beskrivits på samtliga besökta boenden. Det har fått ett tydligt genomslag och går ut på att man följer vilka boenden som fått erbjudande om att gå ut respektive deltagit på olika gemensamma eller individuella aktiviteter. Därmed riskerar man heller inte att någon boende missas i sammanhanget. Om inte vädret hindrar, erbjuds ofta utevistelser dagligen. Detta verktyg och det aktiva arbetet även i övrigt kring dessa frågor, gör att nämnden bedömer att nöjdheten hos de boende kommer att öka. Viktigt att ha i åtanke är också att en aktivitet kan

vara så mycket annat än t ex bingo och musikframträdanden. Det handlar egentligen om sinnesupplevelser – att få sina olika sinnen stimulerade.

Parallellt med detta avser man också att bli tydligare med vad som faktiskt erbjuds och genomförs på de olika boendena, bl a genom tavlor i entréerna som presenterar aktiviteter, dagens meny och annan intressant information.

Utifrån det aktiva arbete som pågår menar Vård- och omsorgsnämnden att motionen är besvarad och därmed kan avslås.

Sofia Amløh

Ordförande

KS § Svar på motion om att stärka ekonomin med ett dynamiskt inköpssystem i Nyköpings kommun

Diarienummer: KK17/640

Rubricerad motion väcktes på kommunfullmäktiges sammanträde 2017-10-10 av Anna af Sillé (M), Martina Hallström (C), Marita Göransson (KD) och Sofia Remnert (L). Motionärerna föreslår att ett e-handelssystem ska införskaffas och implementeras i Nyköpings kommunala organisation samt att upphandlingsenheten utökas med tjänsten e-handelsutvecklare. Motionärerna anför att detta skulle öka kostnadskontrollen och minska utgifterna för de inköp som görs. En e-handelsutvecklare är en förutsättning, menar motionärerna, för att upprätthålla kvalitet och sköta uppföljning av inköp inom systemet samt uppdatering av detsamma. Man menar att ett effektivt och lätthanterligt e-handelssystem med dynamisk funktion för inköp av förbrukningsvaror inom kommunala organisationen skulle inte bara minska kostnaderna utan också spara på personalens tid.

För besvarande av motionen har underlag inhämtats från Inköps- och upphandlingsenheten, Kommunledningskansliet.

Upphandlingsenheten delar förslaget i motionen avseende en utökad satsning på E-handel. Detta då det finns omfattande risker med ett okontrollerat flöde för handel utanför ett reglerande system, både vad det gäller priser och villkor men även gällande fastslagna kvalitetsaspekter på såväl produkter som tjänster.

Kommunen har, sedan motionen väcktes, införskaffat ett system för E-handel. Dock har det saknats medel (debiteras per avtal) för implementation i tillräcklig utsträckning, varpå endast en bråkdel av den potentiella volymen finns tillgänglig för beställning. I tillägg har tillräckliga relevanta resurser för byggande av strategi, koncept, framdrift och utveckling delvis saknats, endast en halvtidstjänst har funnits tillgänglig för direkt administration. Det är Upphandlingsenhetens mening att utbildning av- och löpande support till verksamheterna bör läggas på Inköpsamordnarrollen som finns på plats i verksamheterna och redan idag har en stöttande roll avseende inköp. En utredning av Inköpsamordnarrollen, dess omfattning och organisatoriska tillhörighet, kommer att genomföras under kvartal 1 2022 där aktuell fråga kommer tas i beaktande.

De främsta behoven som föreligger i dagsläget är att få kontroll över inköpsflöden i vardagen, vilka står för ansenliga volymer, både för att som ovan nämnt få kontroll på priser, villkor och kvalitativa aspekter men även för att öka effektiviteten och reducera resursanvändandet som idag går åt till den oreglerade handeln. Med medel för implementation och en E-handelsansvarig med uppgift att bygga koncept efter behoven, samt

säkerställa den långsiktiga strategin och utvecklingen, kommer omfattande besparingar att komma kommunen till gagn.

I ett första steg bedömer Upphandlingsenheten att behovet och effekten är större av att genomföra av en betydande E-handelssatsning. Inrättandet av DIS (Dynamiskt inköpssystem) är snarare att se som en efterföljande utveckling i ett senare skede när volymen är under kontroll och processerna på plats. Upphandlingsenheten planerar därför för ett utvecklingsarbete med detta för att möjliggöra en kraftig utökning av tillgängligt sortiment via E-handelssystemet samt för att upprätta en funktion som E-handelsansvarig. Tillförsäkrandet av resurser för detta utvecklingsarbete planeras genomföras i samband med kommande års budgetprocess.

Mot bakgrund av det arbete som redan genomförts med inrättandet av ett E-handelssystem och planeringen av utvecklingen av detsamma, inklusive funktionen som E-handelsansvarig, föreslås motionen bifallas.

Barnrättsprövning

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

- 1) att** bifalla motionen, samt
- 2) att** därmed anse motionen besvarad.

Kommunfullmäktiges beslut skickas till:

Motionärerna

Upphandlingsenheten

Svar på motion om att stärka ekonomin med ett dynamiskt inköpssystem i Nyköpings kommun

Bakgrund

Rubricerad motion väcktes på kommunfullmäktiges sammanträde 2017-10-10 av Anna af Silléen (M), Martina Hallström (C), Marita Göransson (KD) och Sofia Remnert (L). Motionärerna föreslår att ett e-handelssystem ska införskaffas och implementeras i Nyköpings kommunala organisation samt att upphandlingsenheten utökas med tjänsten e-handelsutvecklare. Motionärerna anför att detta skulle öka kostnadskontrollen och minska utgifterna för de inköp som görs. En e-handelsutvecklare är en förutsättning, menar motionärerna, för att upprätthålla kvalitet och sköta uppföljning av inköp inom systemet samt uppdatering av detsamma. Man menar att ett effektivt och lätthanterligt e-handelssystem med dynamisk funktion för inköp av förbrukningsvaror inom kommunala organisationen skulle inte bara minska kostnaderna utan också spara på personalens tid.

För besvarande av motionen har underlag inhämtats från Inköps- och upphandlingsenheten, Kommunledningskansliet.

Upphandlingsenheten delar förslaget i motionen avseende en utökad satsning på E-handel. Detta då det finns omfattande risker med ett okontrollerat flöde för handel utanför ett reglerande system, både vad det gäller priser och villkor men även gällande fastslagna kvalitetsaspekter på såväl produkter som tjänster.

Kommunen har, sedan motionen väcktes, införskaffat ett system för E-handel. Dock har det saknats medel (debiteras per avtal) för implementation i tillräcklig utsträckning, varpå endast en bråkdel av den potentiella volymen finns tillgänglig för beställning. I tillägg har tillräckliga relevanta resurser för byggande av strategi, koncept, framdrift och utveckling delvis saknats, endast en halvtidstjänst har funnits tillgänglig för direkt administration. Det är Upphandlingsenhetens mening att utbildning av- och löpande support till verksamheterna bör läggas på Inköpssamordnarrollen som finns på plats i

verksamheterna och redan idag har en stöttande roll avseende inköp. En utredning av Inköpssamordnarrollen, dess omfattning och organisatoriska tillhörighet, kommer att genomföras under kvartal 1 2022 där aktuell fråga kommer tas i beaktande.

De främsta behoven som föreligger i dagsläget är att få kontroll över inköpsflöden i vardagen, vilka står för ansevärliga volymer, både för att som ovan nämnt få kontroll på priser, villkor och kvalitativa aspekter men även för att öka effektiviteten och reducera resursanvändandet som idag går åt till den oreglerade handeln. Med medel för implementation och en E-handelsansvarig med uppgift att bygga koncept efter behoven, samt säkerställa den långsiktiga strategin och utvecklingen, kommer omfattande besparingar att komma kommunen till gagn.

I ett första steg bedömer Upphandlingsenheten att behovet och effekten är större av att genomföra av en betydande E-handelssatsning. Inrättandet av DIS (Dynamiskt inköpssystem) är snarare att se som en efterföljande utveckling i ett senare skede när volymen är under kontroll och processerna på plats. Upphandlingsenheten planerar därför för ett utvecklingsarbete med detta för att möjliggöra en kraftig utökning av tillgängligt sortiment via E-handelssystemet samt för att upprätta en funktion som E-handelsansvarig. Tillförsäkrandet av resurser för detta utvecklingsarbete planeras genomföras i samband med kommande års budgetprocess.

Mot bakgrund av det arbete som redan genomförts med inrättandet av ett E-handelssystem och planeringen av utvecklingen av detsamma, inklusive funktionen som E-handelsansvarig, föreslås motionen bifallas.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

- 1) **att** bifalla motionen, samt
- 2) **att** därmed anse motionen besvarad

Mats Pettersson
Kommundirektör
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2022-01-13

Jenny Åtegård
Kanslichef
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Beslut till:

Motionärerna
Upphandlingsenheten

MOTION

2017-09-19
Nyköping

Stärk ekonomin med ett dynamiskt inköpssystem i Nyköpings kommun

I varje enhet inom Nyköpings kommunala organisation utförs årligen mängder med inköp utan stöd av upphandling. Det är en modell för inköp som medför onödigt stora kostnader samtidigt som uppföljning och utvärdering av inköp blir oerhört svårt att genomföra. Nyköpings kommunala organisation är med andra ord i stort behov av ett system som ökar kostnadskontrollen och minskar utgifterna för de inköp som görs. Därför föreslår vi att ett dynamiskt inköpssystem (DIS) inrättas och att upphandlingsenheten utökas med tjänsten e-handelsutvecklare. En e-handelsutvecklare är en förutsättning för att upprätthålla kvalitet och sköta uppföljning av inköp inom systemet samt uppdatering av detsamma. En e-handelsutvecklare blir också ett stöd för personalen ute på enheterna som måste få vägledning i att hantera ett dynamiskt system. Ett dynamiskt inköpssystem gör det möjligt för en upphandlande myndighet att få tillgång till ett särskilt brett urval av anbud, och på så sätt vid inköp av sådant som köps ofta. Ett dynamiskt inköpssystem är inte begränsat till de ursprungliga avtalspartnerna på samma sätt som ramavtal är utan nya leverantörer kan ansluta efter hand. Detta system ger även mindre, lokala leverantörer större möjlighet att konkurrera.

Inrättande av DIS stöds av såväl EU-kommissionen som SKL (Sveriges Kommuner och Landsting) och Konkurrensverket. Svenskt Näringsliv konstaterar en stor besparingspotential inom upphandling och bedömer att för svenska myndigheter handlar det om 10–15 % i kostnadsminskning. För Nyköpings kommun (som upphandlar för 1,5 mdr per år) skulle det med andra ord handla om mångmiljonbelopp som idag rinner iväg okontrollerat som med nya rutiner och ett bättre system skulle omvandlas till resurser i välfärden.

The logo for 'Alliansen' is displayed in a bold, orange, sans-serif font. The word 'ALLIANSEN' is written in all caps, with the 'i' in 'LIANSEN' being lowercase and positioned between the 'L' and 'I'.

Ett effektivt och lätthanterligt e-handelssystem med dynamisk funktion för inköp av förbrukningsvaror inom kommunala organisationen skulle inte bara minska kostnaderna utan också spara på personalens tid.

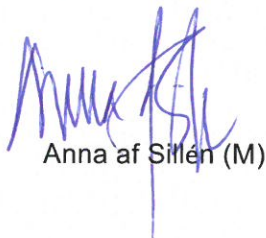
Det är avgörande att kommunen får kontroll på sina inköp och stopp på onödiga kostnader. Därför bör ett system enligt detta förslag införas per omgående.

Med stöd av ovanstående yrkar vi:

att ett e-handelssystem införskaffas och implementeras i Nyköpings kommunala organisation.

att upphandlingsenheten utökas med tjänsten e-handelsutvecklare.

att såväl system som tjänst implementeras och tillsätts snarast möjligt.

Anna af Sillen (M)

Martina Hallström (C)

Marita Göransson (KD)

Sofia Remnert (L)

ALLIANSN

KS § Investering: Överföringsledning VA, sträckan Ånga-Svärdsklova

Diarienummer: KK20/672

För att ge Nyköpingskusten fortsatta utvecklingsmöjligheter föreslås byggnation av en överföringsledning för vatten och avlopp på sträckan Ånga-Svärdsklova. Det är en fortsättning av den tidigare anlagda sträckan Sjösa-Ånga och brukar benämnas för Kustledningen. Utifrån den tidigare genomförda projekteringen från 2015 har en förnyad uppdaterad projektering utförts under 2021 och efter upphandling har den anbudsbaseade kalkylen beräknats till 24 mnkr. En del av denna kostnad kommer att finansieras genom ett anslutningsavtal som har tecknats med fastighetsägaren till Svärdsklova 2:2 av ett värde till ca 14 mnkr.

Kommunstyrelsen föreslås ge Tekniska divisionen i uppdrag att genomföra byggnation av överföringsledningen Ånga-Svärdsklova.

Bakgrund

2011-10-17 beslutade Kommunstyrelsen att ge Tekniska divisionen i uppdrag att anlägga en överföringsledning för vatten och avlopp på sträckan Sjösa-Svärdsklova, kallad Kustledningen (KK04/285).

2015-04-27 beslutade Kommunstyrelsen att revidera uppdraget innebärande att sträckningen kortades ner till Sjösa-Ånga (KK14/609).

2020-11-23 beslutade Kommunstyrelsen att ge Tekniska divisionen i uppdrag att projektera och upphandla överföringsledning för vatten och avlopp på sträckan Ånga-Svärdsklova samt att teckna avtal med fastighetsägaren till Svärdsklova 2:2 om en medfinansiering (KK20/672).

Den fördjupade översiktsplanen för Svärdsklova/Vålarö anger att kust- och skärgårdsområdet har förutsättningar att utvecklas med fritidshusbebyggelse med inslag av permanent bebyggelse. Intentionerna i arbetet med ny översiktsplan för Nyköpings kommun anger att kommunen är positiv till en utveckling av permanentboende och till viss del förtätning under förutsättning att området ansluts till kommunalt avlopp eller annan gemensam avloppslösning. Dagvattenhantering kan utföras med lokala lösningar för området.

En utbyggnad av sträckan Ånga-Svärdsklova motiveras av kommunens planer för Nyköpingskustens utveckling, en fortsatt exploatering av fastigheten Svärdsklova 2:2 samt att ge förutsättningar för kommunalt vatten och avlopp i Vålarö.

Överföringsledningen sträckan Ånga-Svärdsklova ingick redan i den projektering som genomfördes som del av det initiala uppdraget. Sträckan är ca 4 350 m och omfattar anläggande av en vattenledning, en avloppsledning och två pumpstationer. Överföringsledningen kommer att ha kapacitet att ansluta 560 personekvivalenter (pe) vilket möjliggör påkoppling av kommunalt vatten och avlopp i Svärdsklova och Vålarö.

Den nya projekteringen har inneburit förnyade handlingar och en delvis ändrad sträckning, bland annat för att möjliggöra anslutningar i Valsta. Ställningstagande har även gjorts om att anlägga de två nya pumpstationerna i egen regi medan själva ledningsbyggnationen upphandlas.

Efter genomförd upphandling har den anbudsbaseade kalkylen beräknats till 24 mnkr vilket inkluderar risk och byggherrekostnader.

Byggstart planeras så snart som Kommunstyrelsen har fattat beslut om genomförande. Arbetet beräknas ta 6-8 månader från beslut av Kommunstyrelsen.

Ett anslutningsavtal (TE20/714) har tecknats med ägaren av fastigheten Svärdsklova 2:2 om att ansluta sig till överföringsledningen. Det ligger som en del för utförandet av entreprenaden.

Den kommande investeringen föreslås finansieras med anslutningsavgiften för Svärdsklova 2:2 enligt avtal, dvs. ca 14 mnkr, samt taxekollektivet för vatten och avlopp.

Prövning av barnets bästa

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej, investeringen innebär inga konsekvenser för barn, direkt eller indirekt. Därför saknas skäl att göra en prövning.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) att** ge Tekniska divisionen i uppdrag att bygga överföringsledning för vatten och avlopp på sträckan Ånga-Svärdsklova,
- 2) att** anvisa 24 mnkr från Kommunstyrelsens ofördelade investeringsmedel för byggnationen, samt
- 3) att** kostnaden inarbetas i Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens budget och finansieras med VA-taxa samt via anslutningsavtal med ägaren av fastigheten Svärdsklova 2:2.

Beslutet skickas till:

Ekonomiavdelningen

Samhällsbyggnad

Tekniska divisionen

Investering: Överföringsledning VA, sträckan Ånga-Svärdsklova

Sammanfattning

För att ge Nyköpingskusten fortsatta utvecklingsmöjligheter föreslås byggnation av en överföringsledning för vatten och avlopp på sträckan Ånga-Svärdsklova. Det är en fortsättning av den tidigare anlagda sträckan Sjösa-Ånga och brukar benämnas för Kustledningen.

Utifrån den tidigare genomförda projekteringen från 2015 har en förnyad uppdaterad projektering utförts under 2021 och efter upphandling har den anbudsbaseade kalkylen beräknats till 24 mnkr. En del av denna kostnad kommer att finansieras genom ett anslutningsavtal som har tecknats med fastighetsägaren till Svärdsklova 2:2 av ett värde till ca 14 mnkr.

Kommunstyrelsen föreslås ge Tekniska divisionen i uppdrag att genomföra byggnation av överföringsledningen Ånga-Svärdsklova.

Bakgrund

2011-10-17 beslutade Kommunstyrelsen att ge Tekniska divisionen i uppdrag att anlägga en överföringsledning för vatten och avlopp på sträckan Sjösa-Svärdsklova, kallad Kustledningen (KK04/285).

2015-04-27 beslutade Kommunstyrelsen att revidera uppdraget innebärande att sträckningen kortades ner till Sjösa-Ånga (KK14/609).

2020-11-23 beslutade Kommunstyrelsen att ge Tekniska divisionen i uppdrag att projektera och upphandla överföringsledning för vatten och avlopp på sträckan Ånga-Svärdsklova samt att teckna avtal med fastighetsägaren till Svärdsklova 2:2 om en medfinansiering (KK20/672).

Den fördjupade översiktsplanen för Svärdsklova/Vålarö anger att kust- och skärgårdsområdet har förutsättningar att utvecklas med fritidshusbebyggelse med inslag av permanent bebyggelse. Intentionerna i arbetet med ny

översiktsplan för Nyköpings kommun anger att kommunen är positiv till en utveckling av permanentboende och till viss del förtätning under förutsättning att området ansluts till kommunalt avlopp eller annan gemensam avloppslösning. Dagvattenhantering kan utföras med lokala lösningar för området.

En utbyggnad av sträckan Ånga-Svärdsklova motiveras av kommunens planer för Nyköpingskustens utveckling, en fortsatt exploatering av fastigheten Svärdsklova 2:2 samt att ge förutsättningar för kommunalt vatten och avlopp i Vålarö.

Överföringsledningen sträckan Ånga-Svärdsklova ingick redan i den projektering som genomfördes som del av det initiala uppdraget. Sträckan är ca 4 350 m och omfattar anläggande av en vattenledning, en avloppsledning och två pumpstationer. Överföringsledningen kommer att ha kapacitet att ansluta 560 personekvivalenter (pe) vilket möjliggör påkoppling av kommunalt vatten och avlopp i Svärdsklova och Vålarö.

Den nya projekteringen har inneburit förnyade handlingar och en delvis ändrad sträckning, bl.a. för att möjliggöra anslutningar i Valsta. Ställningstagande har även gjorts om att anlägga de två nya pumpstationerna i egen regi medan själva ledningsbyggnationen upphandlas.

Efter genomförd upphandling har den anbudsbaseade kalkylen beräknats till 24 mnkr vilket inkluderar risk och byggherrekostnader.

Byggstart planeras så snart som Kommunstyrelsen har fattat beslut om genomförande. Arbetet beräknas ta 6-8 månader från beslut av Kommunstyrelsen.

Ett anslutningsavtal (TE20/714) har tecknats med ägaren av fastigheten Svärdsklova 2:2 om att ansluta sig till överföringsledningen. Det ligger som en del för utförandet av entreprenaden.

Den kommande investeringen föreslås finansieras med anslutningsavgiften för Svärdsklova 2:2 enligt avtal, dvs. ca 14 mnkr, samt taxekollektivet för vatten och avlopp.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej, investeringen innebär inga konsekvenser för barn, direkt eller indirekt. Därför saknas skäl att göra en prövning.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) **att** ge Tekniska divisionen i uppdrag att bygga överföringsledning för vatten och avlopp på sträckan Ånga-Svärdsklova, samt
- 2) **att** anvisa 24 mnkr från Kommunstyrelsens ofördelade investeringsmedel för byggnationen, samt
- 3) **att** kostnaden inarbetas i Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens budget och finansieras med VA-taxa samt via anslutningsavtal med ägaren av fastigheten Svärdsklova 2:2.

Mats Pettersson
Kommundirektör
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2022-01-13

Kent Nyman
Divisionschef Tekniska divisionen
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Beslut till:

Ekonomiavdelningen

Samhällsbyggnad

Tekniska divisionen

KS § Investering: inköp av datorer, surfplattor, elevdatorer, nätverksutrustning

Diarienummer: KK21/738

Utbyten av IT-utrustning som datorer, surfplattor, elevdatorer och nätverksutrustning genomförs årligen enligt ett fastställt utbytesprogram. Beroende på vilken utrustning det gäller så varierar utbytesfrekvensen med mellan 3 och 7 år. Investeringsbehovet 2022, för planerade utbyten och nyanskaffningar, är för Nyköpings kommun 52,4 mnkr. Som värdkommun i samverkansavtalet inom IT svarar även Nyköping för Oxelösunds IT-investeringar vilka för 2022 är 7,5 mnkr. Det sammanlagda investeringsbehovet uppgår därmed till 59,9 mnkr. Investeringsutrymmet inom ram fastställdes till 29,9 mnkr för 2022. Det finns därmed ett behov av ytterligare investeringsmedel på sammanlagt 30 mnkr för 2022. Kapitaltjänstkostnaderna finansieras via hyresintäkter från Nyköpings verksamheter samt via debitering av kapitaltjänstkostnaden, enligt samverkansavtalet inom IT, till Oxelösund.

Prövning av barnets bästa

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) att** anvisa 30 mnkr till IT-avdelningen från kommunstyrelsens ofördelade investeringsram för planerade utbyten och nyanskaffningar av IT utrustning, samt
- 2) att** kapitaltjänstkostnaderna för investeringen finansieras via hyresintäkter från verksamheterna i Nyköping samt via debitering av kapitaltjänstkostnader till Oxelösund.

Beslutet skickas till:

IT-avdelningen

Ekonomiavdelningen

Oxelösunds kommun

Kommunstyrelsen

Investering: inköp av datorer, surfplattor, elevdatorer, nätverksutrustning

Bakgrund

Utbyten av IT-utrustning som datorer, surfplattor, elevdatorer och nätverksutrustning genomförs årligen enligt ett fastställt utbytesprogram. Beroende på vilken utrustning det gäller så varierar utbytesfrekvensen med mellan 3 och 7 år. Investeringsbehovet 2022, för planerade utbyten och nyanskaffningar, är för Nyköpings kommun 52,4 mnkr. Som värdkommun i samverkansavtalet inom IT svarar även Nyköping för Oxelösunds IT-investeringar vilka för 2022 är 7,5 mnkr. Det sammanlagda investeringsbehovet uppgår därmed till 59,9 mnkr. Investeringsutrymmet inom ram fastställdes till 29,9 mnkr för 2022. Det finns därmed ett behov av ytterligare investeringsmedel på sammanlagt 30 mnkr för 2022. Kapitaltjänstkostnaderna finansieras via hyresintäkter från Nyköpings verksamheter samt via debitering av kapitaltjänstkostnaden, enligt samverkansavtalet inom IT, till Oxelösund

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att anvisa 30 mnkr till IT-avdelningen från kommunstyrelsens ofördelade investeringsram för planerade utbyten och nyanskaffningar av IT utrustning, samt

att kapitaltjänstkostnaderna för investeringen finansieras via hyresintäkter från verksamheterna i Nyköping samt via debitering av kapitaltjänstkostnader till Oxelösund.

Mats Pettersson
Kommundirektör
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2022-01-13

Peter Palmebäck
IT-chef
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Beslut till:

IT-avdelningen

Ekonomiavdelningen

Oxelösunds kommun

KS § Yttrande över remiss av Sörmlands regionala trafikförsörjningsprogram 2022-2035

Diarienummer: KK21/620

Region Sörmland ska i egenskap av regional kollektivtrafikmyndighet ta fram ett regionalt trafikförsörjningsprogram. Programmet beskriver Sörmlands läns totala behov av kollektivtrafik, inriktning för kollektivtrafikens utveckling, mål och strategiska val för hur målen ska kunna nås. Ett förslag för perioden 2022-2035 har tagits fram och remitterats till berörda.

Nyköpings kommuns yttrande stöder förslagets övergripande inriktning och relation till övriga sörmländska och kommunala strategier och styrdokument. Programmet bör ge utrymme för olika prioriteringar som faller på kommunerna och bygga starka kollektivtrafiksystem, i enlighet med Nyköpings kommuns Översiktsplan.

Bakgrund

Nyköpings kommun har tagit del av Region Sörmlands förslag till regionalt trafikförsörjningsprogram för 2022-2035, med remisstid till 31 januari 2022.

Programmet ska beskriva Sörmlands läns samlade behov, mål och strategier för utveckling av all kollektivtrafik i länet och för vardagsresande ut ur länet. Majoriteten av trafikkostnaden skattefinansieras, där kommunerna står för sin stadstrafik och lokala landsbygdstrafik medan regional trafik inom och ut ur länet med buss och tåg bekostas av Regionen.

Strategierna i programmet bygger på ett trafiksystem med stomme i starka prioriterade stråk med tåg och buss, till vilken lokalt resande knyts vid resecentrum. På landsbygden skapas resekedjor genom lokala transportsystem till transportnoder och med busstrafik längs starka stråk. På samma sätt beskriver kommunen kollektivtrafiksystemet och planering för ökad marknadsandel i kommunens nyligen antagna Översiktsplan.

Nyköpings kommuns yttrande

Förslag till Nyköpings kommuns yttrande i sin helhet biläggs tjänsteskrivelse daterad 2021-12-17. Yttrandet har arbetats fram i samverkan mellan Samhällsbyggnad och Tekniska Divisionen.

Kommunen ser i sitt yttrande överlag positivt på programmet, men begär att programmet tydligare visar Regionens ambitioner kring ekvationen att erbjuda stor yttäckning och samtidigt högt utbud i stråk med högst reseefterfrågan. Möjligheter till lokala prioriteringar inom kommunernas rådighet behöver säkerställas.

Sammanfattning av yttrandets övriga innehåll:

- Relevant inriktning och kopplingar till regionala styrdokument.
- Trafikens uppbyggnad med stråk och noder är bra och i linje med kommunens nyligen antagna översiktsplan.
- Trafiksystemet kan beskrivas ännu mer tydligt genom:
 - ett prioriterat regionalt stråk Nyköping-Flen-Eskilstuna: det västra- når fler, nyttjar stärkt infrastruktur och Skavstautveckling.
 - att även lokal landsbygdstrafik och stadstrafik planeras för resekedjor till varandra och Regional trafik, med fokus på tåg.
 - hög grad av samnyttjande av resurser och transportsystem.
- Höj ambition om nya tjänster och taxesystem för flexibla resvanor.
- Måltal som medger olika kommunala prioriteringar måste väljas.
- Prioriteringar av infrastrukturinsatser synkas med Länstransportplanens.

Prövning av barnets bästa

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Ja

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Ja

Om en barnrättsprövning har genomförts, beaktas vad som bedömdes vara barnets bästa i förslag till beslut?

Ja, se barnrättsprövning enligt bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2021-12-17.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) att** godkänna yttrande över remiss av Sörmlands regionala trafikförsörjningsprogram 2022-2035, enligt bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2021-12-17, och översända detta till Region Sörmland, samt
- 2) att** förklara paragrafen omedelbart justerad.

Beslutet skickas till:

Region Sörmland

Tekniska divisionen

Samhällsbyggnad

Näringsliv

Kommunstyrelsen

Yttrande över remiss av Sörmlands regionala trafikförsörjningsprogram 2022-2035

Sammanfattning

Region Sörmland ska i egenskap av regional kollektivtrafikmyndighet ta fram ett regionalt trafikförsörjningsprogram. Programmet beskriver Sörmlands läns totala behov av kollektivtrafik, inriktning för kollektivtrafikens utveckling, mål och strategiska val för hur målen ska kunna nås. Ett förslag för perioden 2022-2035 har tagits fram och remitterats till berörda.

Nyköpings kommuns yttrande stöder förslaget övergripande inriktning och relation till övriga sörmländska och kommunala strategier och styrdokument. Programmet bör ge utrymme för olika prioriteringar som faller på kommunerna och bygga starka kollektivtrafiksystem, i enlighet med Nyköpings kommuns Översiktsplan.

Bakgrund

Nyköpings kommun har tagit del av Region Sörmlands förslag till regionalt trafikförsörjningsprogram för 2022-2035, med remisstid till 31 januari 2022.

Programmet ska beskriva Sörmlands läns samlade behov, mål och strategier för utveckling av all kollektivtrafik i länet och för vardagsresande ut ur länet. Majoriteten av trafikkostnaden skattefinansieras, där kommunerna står för sin stadstrafik och lokala landsbygdstrafik medan regional trafik inom och ut ur länet med buss och tåg bekostas av Regionen.

Strategierna i programmet bygger på ett trafiksystem med stomme i starka prioriterade stråk med tåg och buss, till vilken lokalt resande knyts vid resecentrum. På landsbygden skapas resekedjor genom lokala transportsystem till transportnoder och med busstrafik längs starka stråk. På samma sätt beskriver kommunen kollektivtrafiksystemet och planering för ökad marknadsandel i kommunens nyligen antagna Översiktsplan.

Nyköpings kommuns yttrande

Förslag till Nyköpings kommuns yttrande i sin helhet biläggs tjänsteskrivelse daterad 2021-12-17. Yttrandet har arbetats fram i samverkan mellan Samhällsbyggnad och Tekniska Divisionen.

Kommunen ser i sitt yttrande överlag positivt på programmet, men begär att programmet tydligare visar Regionens ambitioner kring ekvationen att erbjuda stor yttäckning och samtidigt högt utbud i stråk med högst reseefterfrågan. Möjligheter till lokala prioriteringar inom kommunernas rådighet behöver säkerställas.

Sammanfattning av yttrandets övriga innehåll:

- Relevant inriktning och kopplingar till regionala styrdokument.
- Trafikens uppbyggnad med stråk och noder är bra och i linje med kommunens nyligen antagna översiktsplan.
- Trafiksystemet kan beskrivas ännu mer tydligt genom:
 - ett prioriterat regionalt stråk Nyköping-Flen-Eskilstuna: det västra- når fler, nyttjar stärkt infrastruktur och Skavstautveckling.
 - att även lokal landsbygdstrafik och stadstrafik planeras för resekedjor till varandra och Regional trafik, med fokus på tåg.
 - hög grad av samnyttjande av resurser och transportsystem.
- Höj ambition om nya tjänster och taxesytem för flexibla resvanor.
- Måltal som medger olika kommunala prioriteringar måste väljas.
- Prioriteringar av infrastrukturinsatser synkas med Länstransportplanens.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Ja

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Ja

Om en barnrättsprövning har genomförts, beaktas vad som bedömdes vara barnets bästa i förslag till beslut?

Ja, se barnrättsprövning enligt bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2021-12-17.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) **att** godkänna yttrande över remiss av Sörmlands regionala trafikförsörjningsprogram 2022-2035, enligt bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2021-12-17, och översända detta till Region Sörmland.

2) **att** förklara paragrafen omedelbart justerad.

Mats Pettersson
Kommundirektör
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2022-01-13

Maria Ljungblom
Samhällsbyggnadschef
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Beslut till:

Region Sörmland

Tekniska divisionen

Samhällsbyggnad

Näringsliv

Region Sörmland,
Hållbar regional utveckling
dnr RUN-HRU21-0215
hallbarregionalutveckling@regionsormland.se

Yttrande gällande remiss av Sörmlands regionala trafikförsörjningsprogram 2022-2035

Nyköpings kommun har tagit del av förslaget till Sörmlands regionala trafikförsörjningsprogram 2022-2035 och lämnar härmed följande yttrande.

Behov, mål och strategier

Utgångspunkten i och de strategiska inriktningarna ur Sörmlandsstrategin samt kopplingar till andra regionala styrdokument är relevanta.

Trafikförsörjningsprogrammet ska beskriva behovet av och mål för den regionala kollektivtrafiken – trafiken inom regionen samt för dagligt resande ut ur regionen. Dokumentet ska fungera för styrning av hela Sörmlands kollektivtrafik och samtidigt vara applicerbart för prioriteringar som respektive kommun råder över. Detta behöver säkerställas.

Nyköpings kommuns Översiktsplan 2040, antagen i december 2021, bygger på trafikförsörjningsprogrammets uttalade strategi - samhällsplanering som ger goda förutsättningar för transport med kollektivtrafik; med förtätning och omvandling i utvecklingsstråk med befintlig kollektivtrafik och stärkta transportnoder på landsbygd såväl som resecentrum. Under Trafikförsörjningsprogrammets planeringshorisont till 2035 ökar förutsättningarna för Nyköpings status som stärkt Regional kärna tack vare färdigställande av Nyköpings Resecentrum och arbete med kommande Ostlänken samt resecentrum och företagspark Skavsta.

Prioriteringar och måltal

Trafikförsörjningsprogrammets beskrivning av trafiksystem är relevant. Att låta kollektivtrafiken vara koncentrerad i stråk och ett utvecklat arbete kring noder, i såväl tätort som för landsbygd, för omstigning och goda resekedjor.

Trafiksystemet kan beskrivas ännu mer tydligt:

- Välj ett (inte två) prioriterat regionalt stråk Nyköping-Flen-Eskilstuna med snabb nodsammanbindande kollektivtrafik längs god infrastruktur: det västra. Det försörjer ett mer befolkat stråk, gynnas av stärkt infrastruktur (jämför Länstransportplan) och når växande bytes- och arbetsplats kring Skavsta, allt enligt Strukturbild Sörmland likväl som Nyköpings Översiktsplan 2040.

- Förtydliga att även lokal landsbygdstrafik och stadstrafik planeras för resekedjor till varandra och Regional trafik, med fokus på tåg.
- Beskriv hur hög grad av samnyttjande av resurser och transportsystem nås. Där upptagningsområdet är lågt behövs relevanta och moderna trafikkoncept som kompletterar det robusta linjenätet.

System och biljettutbud behöver förnyas i takt med utvecklingen av digitalisering, flexibelt arbetsliv och system för delad mobilitet.

Målsättningar kring hög marknadsandel, låg kostnad per resande och låga restidskvoter är övergripande relevanta, men svåra att mäta.

Måltal inom kommunernas betalningsansvar (såsom förslagets måltal kring utbud av inomkommunal kollektivtrafik) är inte lämpliga som regionala måltal.

Länstransportplanens och Trafikförsörjningsprogrammets ambitioner kring hela-resan-perspektivet och att gynna många resenärer behöver tydligare speglas i prioriteringar kring infrastruktur. Måltal kring utvalda hållplatsers tillgänglighetsanpassning utgör inte hela bilden av infrastrukturbehovet.

Ytterligare reflektioner kring måltalen:

- Marknadsandel och hur den mäts kan klargöras.
- Begreppet geografisk tillgänglighet är inte tydligt.
- Måltal antal resor kan för den enskilde verka negativt om ett byte behöver ske. Detta bör skina igenom mer tydligt.
- Punktlighet för särskild kollektivtrafik bör även inkludera skolskjuts

Programmet kan tydligare summera de prioriteringar som behövs för att stärka kollektivtrafikens konkurrenskraft och spegla Regionens ambitioner kring ekvationen att erbjuda stor yttäckning och samtidigt högt utbud i stråk med högst reseefterfrågan inom ramen för god resurshushållning.

Trafikförsörjningsprogrammet pekar på kollektivtrafikens roll i ett hållbart och jämställt samhälle, där Nyköpings kommun likt Region Sörmland ser fortsatt samverkan och dialog som bärande i att skapa förutsättningar för sådan utveckling.

Urban Granström
Kommunstyrelsens ordförande

Prövning av barnets bästa- Yttrande över Sörmlands regionala trafikförsörjningsprogram 2022-2035

Ärendet

Kollektivtrafik skapar generellt förutsättningar för unga att självständigt kunna röra sig till studier, arbete samt på fritiden. Region Sörmland har tagit fram förslag till regionalt trafikförsörjningsprogram för perioden 2022-2035. Programmet beskriver Sörmlands läns totala behov av kollektivtrafik, inriktning för utveckling, mål samt strategiska val för hur målen ska kunna nås.

Ärendet berör Sörmlands samlade erbjudande om kollektivtrafik inom länet, såväl tätortssammanbindande busstrafik som stads- och landsbygdstrafik samt kollektivtrafik för vardagsresande ut ur länet med tåg och buss. En stor andel (ca 70%) av trafikkostnaden skattefinansieras och en balansering mellan trafikutbud och utgifter sker.

Kommunens yttrande stöder inriktningen att programmet är en förlängning av sörmländska strategier och styrdokument. Programmets mål och strategier bör dock till högre grad formuleras för att ge utrymme för olika prioriteringar kring trafikutbud och investeringar som faller på kommunerna genom trafiktillköp och bygga starka kollektivtrafiksystem enligt kommunens Översiktsplan.

Utmaningar och strategi

Förslaget till trafikförsörjningsprogram visar att kollektivtrafiken i Sörmland ska försörja så många olika behov av resor som möjligt samtidigt som den ska erbjuda ett attraktivt och effektivt sätt att transportera sig hållbart för många.

Kommunen har i sitt yttrande begärt att målen och strategierna blir tydliga i programmet och visar Regionens ambitioner kring ekvationen att erbjuda stor yttäckning och samtidigt högt utbud i stråk med högst reseefterfrågan.

Traditionell linjelagd busstrafik bygger på att fånga in många som vill resa samtidigt. Då behövs olika former av kombinerat resande med byten vid resecentrum och omstigningsplatser. Strategierna i programmet visar att utvecklade regional tågtrafik och starka prioriterade stråk med regional kollektivtrafik mellan regionens kommunhuvudorter är stommen, till vilken busstrafik knyts vid resecentrum. På landsbygden skapas resekedjor genom lokala transportsystem till strategiska transportnoder och vidare med busstrafik längs starka stråk med landsbygdstrafik. På samma sätt beskriver kommunen kollektivtrafiksystemen i vår nyligen antagna Översiktsplan.

Effekter och behov

Nyköpings resecentrum skapar stora möjligheter. Att busstrafik från stråk och samhällen i hela kommunen i knyts samman med varandra och även tåget skapar en större möjlighet för unga, ja alla, att resa till studier, aktiviteter och arbete utanför hemorten. Det är väldigt positivt för ungas förutsättningar till ett självständigt liv, högre utbildning och ökad social hållbarhet.

Med högre passning till regional kollektivtrafik inklusive tåg, följer effekten att lokal landsbygdstrafik samtidigt har lägre möjlighet att samtidigt anpassas till olika start- och sluttider vid olika skolor på landsbygden såväl som i centralorten. Avgångstider kommer till större del riktas mot och från tågtiderna. Med förståelse för busstransportmöjligheterna i schemaläggning vid skolor och arbetsplatser eller placering av målpunkter för många unga, kan unga personers vardag och skoldag drabbas i så låg grad som möjligt.

Med mer samlad kollektivtrafik i snabba transportstråk skapas för vissa resor ett bussbyte. Byten kan skapa osäkerhet särskilt för barn. En tidtabellsplanering för byteskedjor och god framkomlighet i vägnätet för att kunna hålla tidtabellen så att byten kan fungera är viktigt. Infrastrukturåtgärder behövs mest där många resenärer gynnas.

I remissyttrandet påtalar kommunen att olika kommunala prioriteringar måste kunna göras inom ramen för trafikförsörjningsprogrammet. Exempelvis har Nyköpings kommun i sin lokala kollektivtrafik valt att bekosta ett antal avgångar och linjer som erbjuds under skoltermin. De förs med linjetrafik och inte upphandlad skoltrafik vilket gör att exempelvis gymnasieungdom och andra personer utan bil också ges mer självständiga transportmöjligheter.

I de glesast befolkade delarna utgörs kollektivtrafikbasen av trafik som måste tillhandahållas i form av skolskjuts och färdtjänst. Kommunen påpekar vikten av samnyttjande av resurser för att i görlig mån även erbjuda resa för andra exempelvis gymnasieungdomar eller unga som behöver ta sig till arbetet.

Med nya digitala möjligheterna till ett flexibelt arbets- och studieliv är det också viktigt att Region Sörmland visar ambition att utveckla tekniska lösningar för tex samåknings tjänster och taxesytem som återspeglar nya resvanor.

Sammantaget lyfter kommunen i sitt yttrande att ett redan bra trafikförsörjningsprogram kan göras ännu mer klargörande kring frågor som berör ungas resvanor och kommunala prioritering kring dem.

Enligt sändlista

Remiss av Sörmlands regionala trafikförsörjningsprogram 2022-2035

Region Sörmland har i egenskap av regional kollektivtrafikmyndighet i Sörmlands län tagit fram ett förslag till regionalt trafikförsörjningsprogram för perioden 2022-2035. Förslaget har godkänts av Regionala utvecklingsnämnden att skickas ut på remiss. Det regionala trafikförsörjningsprogrammet beskriver Sörmlands läns behov av kollektivtrafik, förslag till inriktning för kollektivtrafikens utveckling, tydliga och uppföljningsbara mål samt ett antal strategiska val för hur målen ska kunna nås.

Ni inbjuds härmed att yttra er över förslag till trafikförsörjningsprogram. Efter att remissvaren har sammanställts och synpunkter har arbetats in ska trafikförsörjningsprogrammet fastställas i Region Sörmlands fullmäktige.

Dokument finns bifogat och finns även på Region Sörmlands hemsida regionsormland.se/tillvaxt-utveckling/kollektivtrafik/.

Remissvaren ska ha kommit in senast den 31 januari 2022. Vänligen ange "Remiss Trafikförsörjningsprogram Sörmland, dnr RUN-HRU21-0215" i ämnesraden.

Remissvaren skickas via e-post till:
hallbarregionalutveckling@regionsormland.se

Vid eventuella frågor kontakta Katarina Olsson,
katarina.olsson@regionsormland.se.

Vi ser fram emot synpunkter och tackar för ert engagemang!

Region Sörmland
Kenneth Hagström, Regional utvecklingsdirektör

Bifogade dokument:

Missiv - Remiss Sörmlands regionala trafikförsörjningsprogram 2022-2035
(detta dokument)

Sörmlands regionala trafikförsörjningsprogram 2022-2035 – Remissversion

Sändlista

Eskilstuna kommun
Flens kommun
Gnesta kommun
Katrineholms kommun
Nyköpings kommun
Oxelösunds kommun
Strängnäs kommun
Trosa kommun
Vingåkers kommun
Länsstyrelsen i Södermanlands län
Region Västmanland
Region Östergötland
Region Örebro
Region Uppsala
Region Gävleborg
Region Dalarna
Region Stockholm
Arboga kommun
Enköpings kommun
Finspångs kommun
Hallstahammar kommun
Kungsörs kommun
Norrköping kommun
Södertälje kommun
Västerås stad
Sveriges bussföretag
Tågoperatörerna
Svenska taxiförbundet
Transdev
Nobina
Bergkvarabuss
Keolis
Vy Buss AB (fd Nettbuss)
Bussföretag i samverkan (Bivab)
Åkerbergs trafik
Svalbovikens Buss AB
FlixBus/Flixtain
SJ
MTR Nordic
Tågakeriet i Bergslagen
Taxi Strängnäs AB
Cabonline Region Mitt AB
Vikbolands Taxi 160 000 AB
VTV Transport och Taxi AB
Taxi Nyköping-Oxelösund AB
Knarsta Åkeri i Örebro AB
Forssjö buss AB
Regionens pensionärsråd
PRO Sörmland
SPF Sörmland
Regionens råd för funktionshinderfrågor
Funktionsrätt Sörmland
TIM-pendlare
Resenärsforum
Föreningen Gnestapendeln
Östsvenska handelskammaren
Handelskammaren Mälardalen
Eskilstuna Fabriksförening
Forum Flen
Företagarna
Svenskt näringsliv
Svensk Handel
Cykelfrämjandet
Naturskyddsföreningen Södermanland
NTF Sörmland
Trafikverket
Mälardalstrafik MÄLAB
Mälardalsrådet
Mälardalens Högskola
Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
Svensk Kollektivtrafik
Transportstyrelsen
Trafikanalys
Samtrafiken
Jernhusen
Arbetsförmedlingen
Fastighetsägarna
Tystberga nätverk
Kommunbygderåd Nyköping
Sörmlands Skärgårds Intresseförening
FUNQ Föreningen Utveckling Nävekvärn

Sörmlands regionala trafikförsörjningsprogram 2022-2035

Remissversion

REGION
SÖRMLAND

Innehåll

Förord	4
Sammanfattning	6
Introduktion – det regionala trafikförsörjningsprogrammet	8
Framtagande av program	8
Programmets disposition	9
Vad som styr trafikförsörjningsprogrammet	10
Sörmlandsstrategin, Sörmlands strukturbild samt andra styrdokument.....	10
Strukturbild Sörmland	12
Trafikförsörjningsprogrammet i förhållande till Sörmlandsstrategin	14
Länstransportplanen och regional cykelstrategi	14
Målmodell, mål samt måluppföljning – målbildindikatorer	16
Funktionell kollektivtrafik –stödjer regional och lokal utveckling.....	16
Attraktiv kollektivtrafik – är användarvänlig med hög kvalitet.....	17
Effektiv kollektivtrafik – är hållbar och samordnad	18
Tillgänglighetsanpassad kollektivtrafik – erbjuder goda resmöjligheter	18
Strategier	20
Övergripande strategier.....	20
Riktade strategier för att uppnå ett eller flera mål.....	21
Infrastrukturutveckling för bättre trafikering- och resmöjligheter	24
Kontinuerliga förbättringar för en hållbart driven trafik.....	25
Särskild kollektivtrafik	26
Mål för den särskilda kollektivtrafiken.....	27
I den särskilda kollektivtrafiken ska resenären uppleva god kvalitet under hela resan.....	27
Den särskilda kollektivtrafiken ska anordnas och utföras på ett effektivt vis.....	27
Strategier för den särskilda kollektivtrafiken	28
Finansiering	30
Öppet marknadstillträde och allmän trafikplikt	32
Kommersiell trafik och öppet marknadstillträde.....	32
Allmän trafikplikt	33
Kollektivtrafiksystemet i Sörmland	34
Dagens kollektivtrafik i Sörmland.....	34
Regional tågtrafik.....	35
Regional busstrafik.....	37
Sörmlands utveckling och kollektivtrafiken	40

Handläggare

-

Dokumentnummer

-

Processområde

-

Dokumentnivå

-

Förord

Kompletteras senare.

Sammanfattning

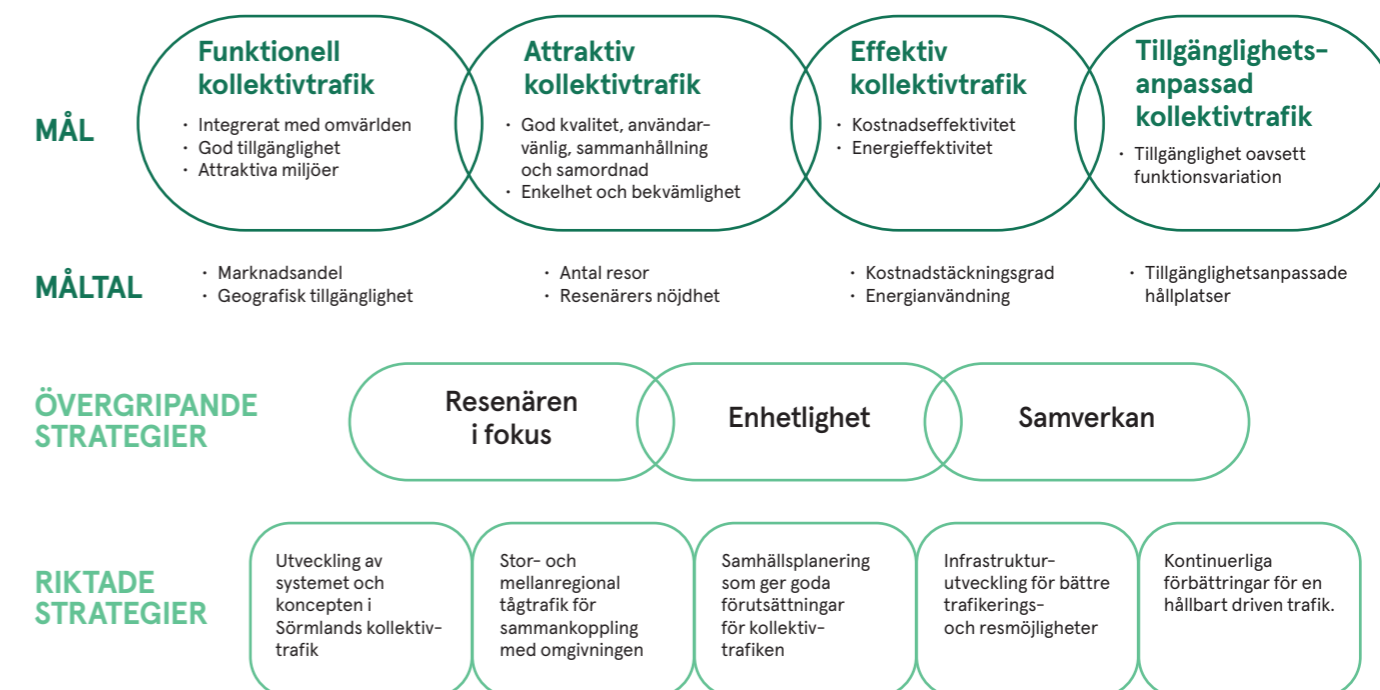
Region Sörmland är sedan 1 januari 2019 regional kollektivtrafikmyndighet i Södermanlands län. Den regionala kollektivtrafikmyndigheten har några lagstadgade uppgifter såsom framtagandet av ett trafikförsörjningsprogram. Det ska bland annat innehålla en redovisning av behovet av regional kollektivtrafik samt mål för kollektivtrafikförsörjningen. Programmet är ett av de viktigaste dokumenten för styrningen av den regionala kollektivtrafiken.

kopplingarna till viktiga utvecklingsområden i omkringliggande län. På så sätt kan förutsättningar ges att stärka invånarnas möjligheter till sysselsättning och att öka företagens möjligheter att rekrytera arbetskraft. En attraktiv kollektivtrafik i Sörmland och Stockholm-Mälardalen är också ett viktigt bidrag till att minska klimatpåverkan och en del i regionens arbete med att skapa ett jämlikt och jämställt samhälle.

Kollektivtrafiken ska bidra till en hållbar regional utveckling och utgör ett viktigt verktyg för genomförandet av Sörmlands regionala utvecklingsstrategi, Sörmlandsstrategin. Utifrån prioriteringar i Sörmlandsstrategin, samt Strukturbild Sörmland, har fyra funktionsmål för trafikförsörjningsprogrammet identifierats inom vilka kollektivtrafiken ska utvecklas fram till år 2035. För att nå målen krävs ett systematiskt arbete där varje beslut, projekt och genomförande verkar i riktning mot målen. Strategier är inriktningar i detta arbete, flera av strategierna har effekt på mer än ett funktionsmål.

De långsiktiga utmaningarna för samhället i allmänhet och kollektivtrafiken i synnerhet är stora och det är angeläget att formulera ambitioner för ett längre tidsperspektiv. För Sörmlands län består utmaningarna i att stärka

Kollektivtrafik för hållbar regional utveckling

Figur 1. Översiktlig bild av trafikförsörjningsprogrammets mål, måltal och strategier.

Introduktion – det regionala trafikförsörjnings- programmet

Enligt kollektivtrafiklagen (SFS 2010:1065) ska det i varje län finnas en regional kollektivtrafikmyndighet och denna myndighet ska ansvara för att det finns ett regionalt trafikförsörjningsprogram. Region Sörmland är sedan 1 januari 2019 regional kollektivtrafikmyndighet i Södermanlands län och därmed ansvarig upprättare av Sörmlands regionala trafikförsörjningsprogram. Detta trafikförsörjningsprogram som du nu läser är därmed det första som Region Sörmland upprättat.

Det regionala trafikförsörjningsprogrammet är det övergripande styrdokumentet för kollektivtrafiken i Södermanlands län.

Enligt Lag (2010:1065) om kollektivtrafik ska trafikförsörjningsprogrammet regelbundet fastställa mål för den regionala kollektivtrafiken och dessutom redovisa sådant som behovet av kollektivtrafik, åtgärder för tillgänglighetsanpassning samt skydd av miljö. I programmet ska också ske en redovisning av den kollektivtrafik som finns i länet som bedöms kunna utföras på grundval av allmän trafikplikt

såväl som på kommersiell grund.

Detta regionala trafikförsörjningsprogram för Södermanlands län har som huvudsakligt syfte och fokus att fastställa långsiktiga mål för kollektivtrafiktrafikförsörjningen samt presentera vilka strategier som ska användas för att nå dessa. Programmet har år 2035 som borte tidshorisont men kommer att revideras vid behov och prövas utifrån sin aktualitet flera gånger innan dess. Trafikförsörjningsprogrammet bidrar till att nå målet och prioriteringarna i den regionala utvecklingsstrategin och flera övergripande mål för hållbar utveckling och Agenda 2030.

FRAMTAGANDE AV PROGRAM

Programmet har utvecklats av en projektorganisation på Region Sörmland. I processen i framtagandet av denna remissversion har tidigt samråd och förankring skett med länets kommuner, trafikföretag, resenärer och intresseorganisationer. Under remisstiden samråds innehållet i en helhet, då även med andra regionala

kollektivtrafikmyndigheter, Länsstyrelsen och andra statliga myndigheter samt andra relevanta aktörer. Förankring har även skett via regionala utvecklingsnämndens utskott för regional samhällsplanering.

PROGRAMMETS DISPOSITION

Dokumentet inleds med ett avsnitt om mål följt av ett avsnitt om strategier. Underlag och framtidsspaningar som ligger till grund för programmets ställningstaganden kommer senare i programmet. Genom denna disposition presenteras omedelbart trafikförsörjningsprogrammets andemening.

Målavsnittet och strategiavsnittet lägger fokus på den allmänna kollektivtrafikens utveckling i länet, den särskilda kollektivtrafiken har ett eget avsnitt efter mål- och strategiavsnitten, enligt den ansvarsfördelning som finns i länet idag. Ambitionen är att den särskilda och allmänna kollektivtrafiken alltmer ska beskrivas och fungera som en helhet.

Vad som styr trafikförsörjningsprogrammet

Som nämnts inledningsvis är trafikförsörjningsprogrammet ett strategiskt styrdokument för kollektivtrafikens utveckling för att uppnå såväl nationella som regionala mål och strategier.

De lagar, mål och styrdokument som styr inriktningen för trafikförsörjningsprogrammet är:

- Lagen om kollektivtrafik, SFS 2019:950
- Överenskommelse om Kollektivtrafik i Södermanlands län
- Nationella transportpolitiska mål
- Regional utvecklingsstrategi för Södermanlands län/Sörmlandsstrategin och dess Strukturbild
- Regional cykelstrategi för Södermanlands län

Därtill påverkar den storregionala samverkansprocessen En bättre sats samt mål om samverkan inom Mälardalstrafik Region Sörmlands inriktning. Nationell- och Länsplan för transportinfrastrukturen påverkar möjligheten att genomföra de mål och strategier som finns utifrån behov av investeringar i infrastrukturen.

Vidare beskrivs de styrdokument som Region Sörmland ansvarar för och som har en stark och tydlig koppling till trafikförsörjningsprogrammet.

SÖRMLANDSSTRATEGIN, SÖRMLANDS STRUKTURBILD SAMT ANDRA STYRDOKUMENT

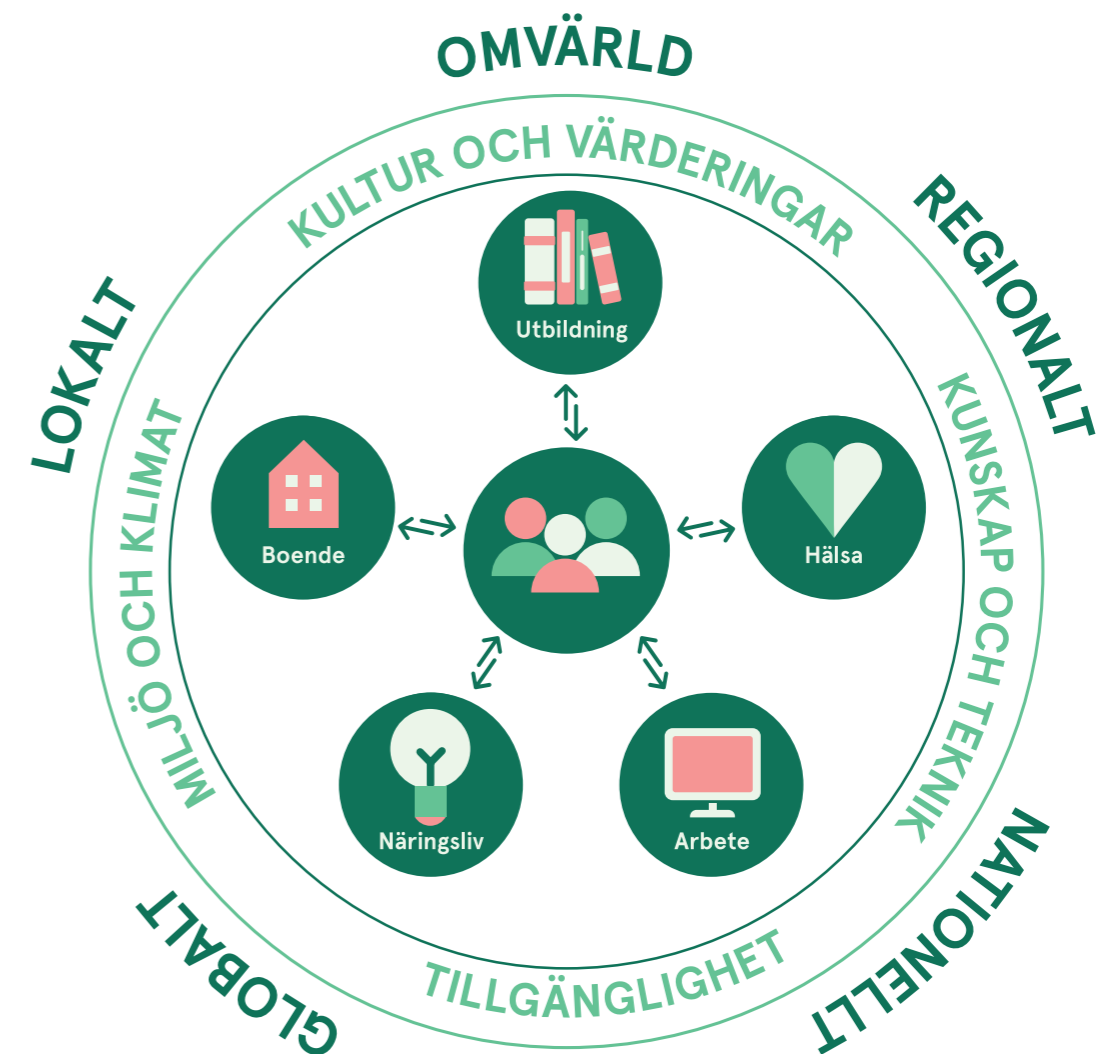
Sörmlands regionala utvecklingsstrategi, Sörmlandsstrategin, visar inriktningen för det regionala utvecklingsarbetet genom att ange de långsiktiga prioriteringarna för hur vi skapar

hållbar regional utveckling i Sörmland.

Sörmlandsstrategin tar sin utgångspunkt i FN:s globala mål, Agenda 2030, och sätter människan i centrum. Social hållbarhet är målet, ekonomin medlet och ekologin sätter ramarna för att nå ett hållbart samhälle. En hållbar utveckling där social hållbarhet är målet innebär ett jämställt och jämlikt samhälle där människor lever ett gott liv med god hälsa och utan orättfärdiga skillnader. Det är ett samhälle

- där alla människors grundläggande behov tillgodoses och de mänskliga rättigheterna säkerställs,
- där alla människor är inkluderade – oavsett kön, utbildnings- och inkomstnivå, social status, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, bostadsort, sexuell läggning, könsöverskridande identitet och uttryck, ålder eller funktionsnedsättning,
- som anpassas och utformas utifrån de grupper som har störst behov.

Sörmlands modell för hållbar regional utveckling belyser utifrån människan och befolkningen i centrum hur boende, hälsa, arbete, utbildning och näringsliv påverkar varandra. Modellen beskriver även ett antal förutsättningar som påverkar detta samspel.

Figur 2. Sörmlands modell för hållbar regional utveckling. Modellen beskriver hur boende, hälsa, arbete, utbildning och näringsliv påverkar varandra

Sörmlandsstrategin har i dagsläget två beslutade prioriteringar:

- En växande arbetsmarknad, där efterfrågan på kompetens och utbud av arbetskraft med olika utbildningsbakgrunder och erfarenheter kan mötas.
- En växande befolkning, där bostadsmarknaden fungerar och utbudet av bostäder möter efterfrågan.

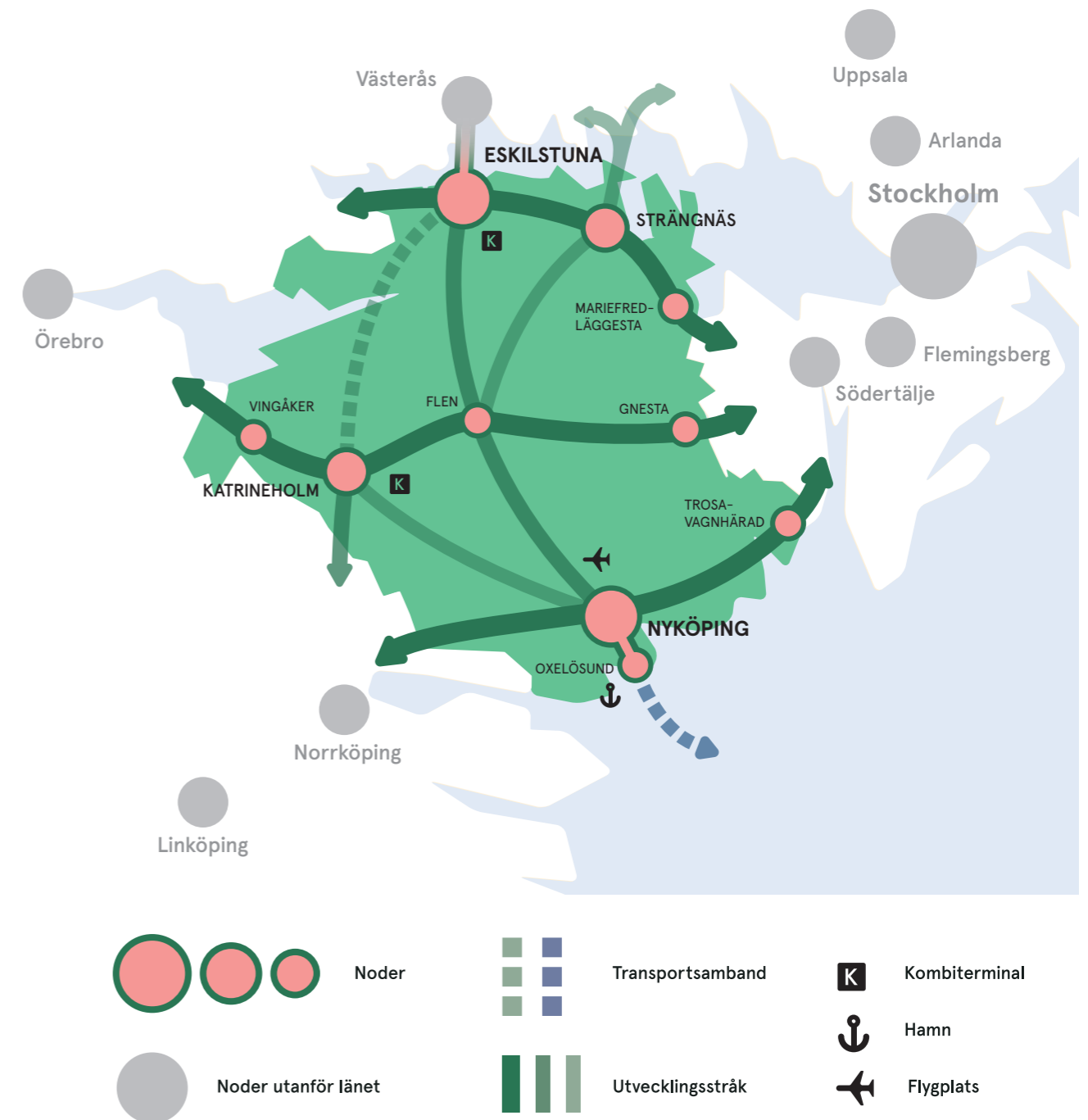
STRUKTURBILD SÖRMLAND

Strukturbild Sörmland kan beskrivas som den fysiska dimensionen av Sörmlandsstrategin och utgör det fysiska perspektivet i det regionala utvecklingsarbetet. Strukturbildens strategiska områden ger det rumsliga perspektivet på Sörmlandsstrategin och visar en ortstruktur och funktionella samband inom länet och med omvärlden. Det är strukturer och samband som behöver vidareutvecklas och stödjas av flera samhällsnivåer och aktörer genom exempelvis fysisk planering och insatser inom infrastruktur och kollektivtrafik för en mer funktionell och hållbar region. Struktur bilden utgörs av en karta och tre strategiska områden med ställningstaganden som är vägledande ur ett funktionellt/strukturellt perspektiv i genomförandet av Sörmlandsstrategins prioriterade inriktningar Växande arbetsmarknad och Fungerande bostadsmarknad

- Sörmland är väl integrerat med omvärlden
- Sörmland har god tillgänglighet inom länet med en flerkärnig struktur
- Sörmland har attraktiva miljöer, för invånare, företag och besökare

Ur både själva struktur bilden och tillhörande strategiska områden går att utläsa prioriterade funktioner och olika strategiska frågor för kollektivtrafikens utveckling. Dessa perspektiv återfinns i mål och strategier för trafikförsörjningsprogrammet. .

- Strukturens och sambandens funktionalitet är av betydelse för att Sörmland ska vara en konkurrenskraftig region för ett mer diversifierat näringsliv och arbetsmarknad. Förutom god tillgänglighet mellan arbete och bostad, är det av betydelse med god tillgänglighet till utbildning, service, kultur och fritid, för attraktiva och hållbara livsmiljöer.
- En bärande del i struktur bilden är flerkärnighet som möjliggör hållbar regional utveckling i hela Sörmland där de olika platserna i länet, nodstäderna, orterna och deras omland är beroende av och kompletterar varandra för att skapa en hållbar geografi.
- Digital- och transportinfrastruktur i kombination med kollektivtrafik skapar god tillgänglighet mellan nodstäder och orter med viktiga funktioner som exempelvis bostäder, arbetsplatser, utbildning, kultur och service. God tillgänglighet möjliggör också utveckling i hela regionen och Sörmlands attraktivitet ökar i och med att en större region med varierande miljöer kan attrahera människor, företag och kapital.

Figur 3. Struktur bild Sörmland illustrerad.

TRAFIKFÖRSÖRJNINGSPROGRAMMET I FÖRHÅLLANDE TILL SÖRMLANDSSTRATEGIN

Trafikförsörjningsprogrammet spelar en viktig roll för att genomföra Sörmlandsstrategin, såväl direkt som indirekt genom att exempelvis möjliggöra hållbara mobilitetslösningar, förbättrad tillgänglighet och bidra till förbättrad folkhälsa och minskad klimatpåverkan. Relationen blir tydligast genom de direkta kopplingar som

finns mellan trafikförsörjningsprogrammet och Strukturbild Sörmland. Sambandet beskrivs i Figur 4.

LÄNSTRANSPORTPLANEN OCH REGIONAL CYKELSTRATEGI FÖR SÖRMLAND

Länstransportplanen och den regionala cykelstrategin är två viktiga styrdokument för genomförandet av trafikförsörjningsprogrammet

och Sörmlandsstrategin. I länstransportplanen avsätts medel för kollektivtrafikåtgärder utmed det statliga vägnätet samt medel i form av statsbidrag som kommunerna kan ansöka om för att medfinansiera kollektivtrafikåtgärder utmed det kommunala vägnätet. En medfinansiering som är helt avgörande för arbetet med tillgänglighetsanpassning av hållplatser till exempel. Länstransportplanen bidrar också med andra åtgärder utmed vägnäten, kring resecentrum, cykel- och gångtrafik till och från hållplatser för att bidra till att uppnå de mål som finns i trafikförsörjningsprogrammet.

Regional cykelstrategi för Sörmland syftar till att främja och öka cyklingen i Sörmland. Ökad cykling bidrar till minskad klimatpåverkan, förbättrad trafiksäkerhet, minskat buller och lokala utsläpp, förbättrad tillgänglighet i städer och förbättrade hälsoeffekter från ökad fysisk aktivitet. Cykling tillsammans med gång och kollektivtrafik är viktiga delar för att nå våra långsiktiga strategiska mål för hållbar regional utveckling. Här knyts trafikförsörjningsprogrammet och cykelstrategin samman kring kombinationsresor, mobilitetstjänster och hela-resan-perspektivet.

Figur 4. Illustration över sambandet mellan trafikförsörjningsprogrammet och olika regionala mål och styrdokument.

Mål

FUNKTIONELL KOLLEKTIVTRAFIK – STÖDGER REGIONAL OCH LOKAL UTVECKLING

- Sörmland är väl integrerat med om världen.
- Sörmland har god tillgänglighet inom länet med en flerkärning struktur.
- Sörmland har attraktiva miljöer för invånare företag och besökare.

Målet om en funktionell kollektivtrafik som stödjer regional och lokal utveckling handlar om hur kollektivtrafiken ska vara en del av och bidra till en hållbar utveckling i Sörmland. Genom detta huvudmål görs en direkt koppling till Strukturbild Sörmland, den fysiska dimensionen av den regionala utvecklingsstrategin.

Målsättningen för en funktionell kollektivtrafik handlar både om stora och små geografier. Sörmland ska vara väl integrerat med omvärlden vilket ger förutsättningar för resmöjligheter till och från de storregionala stadskärnorna, de prioriterade stadskärnorna i Stockholms län och nodstäderna i Östra Mellansverige (Uppsala, Stockholm, Västerås, Eskilstuna, Örebro, Nyköping, Norrköping och Linköping). Ett funktionellt kollektivtrafiksystem binder också samman Sörmland och skapar tillgänglighet inom länet och inte minst en lokalt viktig funktion för Sörmland och dess kärnor.

En funktionell kollektivtrafik bidrar till att Sörmland är attraktivt för invånare, företag och besökare genom de förutsättningar som resor med kollektivtrafiken ger. Med tillgänglighet

till noder storregionalt och inom regionen ges ökade möjligheter för invånare att nå flera olika arbetsmarknader och lärosäten samtidigt som arbetsgivare ges förutsättningar att rekrytera arbetskraft från större geografiska områden. I det lokala perspektivet bidrar kollektivtrafiken till de dagliga transporterna för arbete, studier, service och i viss mån även förutsättningar för andra resor i den funktionella vardagen.

Tillhörande måttal:

Marknadsandel för allmän kollektivtrafik i prioriterade stråk*.

Förslag till mål år 2035: 35 % (Nivå 2019: 25%)

*Mäts för relationer utmed utpekade prioriterade stråk, inkl. regionalståg.

Geografisk tillgänglighet till allmän kollektivtrafik

- 100 % av Sörmlands invånare har tillgänglighet till en **grundnivå (lägsta nivå)** av allmän kollektivtrafik som består av flera resmöjligheter i veckan t/r år 2035.

(År 2021 är tillgängligheten ca 100 % fast till ett utbud om endast en t/r i veckan)

- Fler av Sörmlands invånare ska få tillgänglighet till en definition av **gott kollektivtrafikutbud** till år 2035. Ett utbud i ett stråk som kan vara en tröskel för dagligt resande till/från arbete och studier. Stråk med gott trafikutbud har hållplatser som trafikeras av minst 12 dubbelturer dagligen och 6 dubbelturer under helgerna året om. Utbudet kan utgöras av en eller fler linjer tillsammans. *(År 2021 beräknas denna tillgänglighet ligga vid 85-88% av Sörmlands invånare)*

ATTRAKTIV KOLLEKTIVTRAFIK – ÄR ANVÄNDARVÄNLIG MED HÖG KVALITET

- Kollektivtrafiken håller en god kvalitet, är användarvänlig, sammanhållen och samordnad.
- Kollektivtrafiken fokuserar på enkelhet och bekvämlighet för resenären.

Målet med en attraktiv kollektivtrafik som är användarvänlig med hög kvalitet sätter resenären i fokus. Resenärerna ska känna att kollektivtrafiken är ändamålsenlig och prisvärd, att den är enkel att använda, medför trygghet och komfort ombord. Trafikutbudet ska uppfattas som snabbt och sammanhållet samt bestående över tid av såväl resenärer som övriga samhällsaktörer. Det långsiktiga målet för trafiksäkerheten i kollektivtrafiken är att ingen ska dödas eller skadas allvarligt. Det är även viktigt att kollektivtrafiken upplevs som ett tryggt resealternativ med trygga och säkra trafikmiljöer. Målet handlar också om välkomnande och informativa stationsmiljöer och

hållplatser med anslutande gång- och cykelstråk, pendlarparkeringar med mera.

Tillhörande måttal:

Antal resor. Målsättning 2035: 19 miljoner (15,7 miljoner 2019)

Resenärers nöjdhet. Svar på frågan: "Hur nöjd är du sammanfattningsvis med Sörmlandstrafiken?" från vår ombordundersökning. Föreslagen målsättning år 2035: 80 % (Vår 2021 73%)

EFFEKTIV KOLLEKTIVTRAFIK – ÄR HÅLLBAR OCH SAMORDNAD

- **kollektivtrafikens kostnadseffektivitet ökar.**
- **Kollektivtrafikens energieffektivitet ökar.**

Målet med en effektiv kollektivtrafik som är hållbar och samordnad handlar om att använda de gemensamma resurserna på ett ansvarsfullt sätt och så att största möjliga miljöeffekt uppnås. Kollektivtrafiken i Sörmland ska utvecklas mot att stärkas som en del i ett långsiktigt hållbart transportsystem. Kollektivtrafiken i Sörmland finansieras inte ens till hälften av biljettintäkter, en klart övervägande del av finansieringsbehovet täcks av tillskott från Region Sörmland och länets kommuner. Utveckling av kollektivtrafiken samtidigt som de offentliga kostnaderna hålls på en önskad nivå kräver att verksamheten drivs kostnadseffektivt samtidigt som intäkterna och kostnadstäckningsgraden höjs från dagens nivåer.

Att fler människor väljer att resa kollektivt med tåg eller buss i stället för med bil medför stordriftsfördelar. Ambitionen att öka resandet i kollektivtrafiken kräver att de ekonomiska resurserna används effektivt, kollektivtrafiken ska därför i första hand byggas ut där resbehoven är störst. Genom minskade restider kan trafikföretagen också utföra mer trafik för samma ersättning, alternativt att behovet av ekonomiskt tillskott till trafiken kan minska. Snabbare resor är också ett starkt önskemål från många resenärer och är därmed också en viktig konkurrensfaktor.

Målet om effektiv kollektivtrafik handlar också om en kontinuerlig process för att kollektivtrafikens miljöbelastning ska minska och här finns bland annat kopplingar till regionen hållbarhetsarbete. Idag är andelen förnybara drivmedel 100% för den allmänna kollektivtrafik som körs av Sörmlandstrafiken. Förnybara drivmedel betraktas därmed nu som en hygienfaktor, det vill säga en självklarhet, av Region Sörmland. Målsättningar för en effektiv kollektivtrafik riktas nu mot att minska energianvändningen per körd kilometer.

Tillhörande måltal:

Kostnadstäckningsgrad: 40% (innan pandemin 35%, 2020 ca 25%)

Talet gäller än så länge endast Sörmlandstrafikens egen busstrafik inom allmän kollektivtrafik.

Energianvändning: 2,2 kWh/km (2020: ca 3,1)

TILLGÄNGLIGHETSANPASSAD KOLLEKTIVTRAFIK – ERBJUDER GODA RESMÖJLIGHETER

- **Kollektivtrafiken är anpassad för att ge tillgänglighet till Sörmlands invånare och besökare oavsett funktionsvariation**

Målet med en tillgänglig kollektivtrafik som erbjuder goda resmöjligheter handlar om att förbättra tillgänglighetsanpassningen och uppnå en kollektivtrafik som är anpassad för det vardagliga behovet av resor hos fler. Tillgänglighetsanpassning handlar både om den fysiska miljön på fordonen samt vid platser för på- och avstigning, men även om förutsättningar som information och andra företeelser som behövs inför, under och efter en resa.

Olika former av funktionsvariationer kan utgöra ett hinder för att resa med kollektivtrafiken. Sådana hinder kan till exempel avse svårigheter att röra sig, att se, att höra, att tolka och bearbeta information eller att tåla vissa ämnen. Målet är en kollektivtrafik i Sörmland som tar hänsyn till alla resenärers behov och utvecklas så att olika former av funktionsvariationer inte hindrar människor att använda kollektivtrafiken.

Utvecklingen i att fordonen ska vara tillgänglighetsanpassade har gått framåt i länet och idag betraktas tillgänglighetsanpassade fordon som en hygienfaktor, snarare än ett mål. Målsättningarna i detta program fokuserar primärt på anpassning av hållplatser och bytespunkter även om arbetet med

tillgänglighetsanpassning är större än så.

Tillhörande måltal:

- 100% tillgänglighetsanpassade* hållplatser och bytespunkter i kollektivtrafiknoder** år 2035. (År 2021 ca 24%, stora lokala skillnader mellan noder)
- Andelen tillgänglighetsanpassade* hållplatser och bytespunkter utanför kollektivtrafiknoder** ska öka med 10% till 2035. (År 2021 ca 1%)

*Beräknat på lägsta nivå av tillgänglighetsanpassad hållplats. Kantstenshöjd 12-17cm, kontrastmarkering och taktill ledstråk till påstigningspunkt.

** Definitionen av kollektivtrafiknod är kopplad till de prioriterade stråken se figur 5. Kollektivtrafiknod innefattar samtliga utpekade nodorter i bilden samt en eller några centrala hållplatser eller bytespunkter i varje tätort längs med de prioriterade stråken.

Strategier

För att uppnå målen för kollektivtrafiken har åtta strategier tagits fram som visar vägen för kommande arbete med den allmänna kollektivtrafiken. Tre strategier är generella strategier som ska genomsyra arbetet mot samtliga mål. Fem strategier är mer specifika och har en huvudsaklig riktning mot ett eller två huvudmål.

ÖVERGRIPANDE STRATEGIER:

Resenärsfokus

Resenärsfokuset är det mest centrala i det kontinuerliga arbetet med kollektivtrafiken. Resenärer som reser med kollektivtrafiken i länet ska veta vad de kan förvänta sig. Resenärerna ska uppleva att det är enkelt, förutsägbart och tryggt att resa med kollektivtrafiken. En väl använd tid och ett bra val. Upplevelsen av resan kan också förstärkas genom en kundkommunikation som syftar till att göra resenärerna nöjda och stolta över sin kollektivtrafik som bland annat är ett klimatsmart och hållbart val.

Ett resenärsfokus innebär även satsningar på intelligenta digitala lösningar för biljetter och tjänster som hanterar hela resan. En viktig del är också att uppnå en attraktiv produktstruktur med en prissättning som styrs av efterfrågan och ökar kollektivtrafikens marknadsandel. Det behövs en prissättning och intäktssäkring som skapar balans mellan beläggning, konkurrenskraft och uppnår grundkvaliteten kostnadseffektivt.

Enhetlighet

Kollektivtrafiken inom och till och från vår region är ett viktigt verktyg för en hållbar regional

utveckling. Kollektivtrafiken har olika roller och finns i olika sammanhang utifrån vem du är och vad du ska göra. För att möta den utveckling som sker ska kollektivtrafiken i Sörmland vara enhetlig och vara en helhet. Det ska vara enkelt att åka kollektivtrafik genom biljettsystem, utbud, kopplingar mellan färdmedel och information, oavsett trafikkoncept inom kollektivtrafiken.

Samverkan

Kollektivtrafik är en viktig del i samhället och dess utveckling, där många processer pågår parallellt och interagerar med varandra. Sammansättningen av aktörer är komplex med olika roller och ansvar. Dels i olika nivåer och skeden, kommunalt, regionalt, storregionalt och på statlig nivå, dels mellan olika processer som måste ske samordnat och parallellt. Samverkan är därför av avgörande betydelse för att få en sammanhållen helhetsbild i utvecklingen.

Samverkan är en av nycklarna för att uppnå flera av målen och strategierna i det regionala trafikförsörjningsprogrammet. Flertalet mål är beroende av åtgärder som görs av eller tillsammans med exempelvis trafikföretagen, kommunerna, grannregionerna, Trafikverket eller annan berörd aktör. I de fall en annan aktör slutligen är utförare av en åtgärd innehar dock ofta Region Sörmland en viktig samordnande eller beställande roll.

RIKTADE STRATEGIER FÖR ATT UPPNÅ ETT ELLER FLERA MÅL:

Utveckling av systemet och koncepten i Sörmlands kollektivtrafik

För ett såväl funktionellt som effektivt trafiksystem så behöver kollektivtrafiknätet utvecklas ytterligare för att bli mer sammanhållet, stabilt och vara tydligare uppbyggt av trafikkoncept som prioriteras och används utifrån de olika förutsättningar och syften som finns. I grunden handlar det om ett mer differentierat utbud med tydligare definition och funktion från länets regionala stomtrafik ner till trafikkoncept i områden där tillgängligheten till den linjelagda kollektivtrafiken är svag. Genom ett fortsatt strategiskt arbete med trafiksystemet utifrån dessa grunder ges förutsättningar för en mer ändamålsenlig och sammanhållen idé för trafiksystemet. En mer tydlig strategisk bild kommer sedan ligga till grund för beslut och råd samt fungera som ett verktyg i en aktiv dialog med trafikens finansierare tillsammans med andra centrala faktorer så som linjernas beläggning och nettokostnadsutveckling.

Inriktningar i det fortsatta strategiska arbetet med trafiksystemet för den allmänna kollektivtrafiken:

- Ett stomlinjenät av regional och storregional tågtrafik och busstrafik som binder samman länets kollektivtrafiknoder med varandra samt med omgivande län där stark persontransportkoppling finns. I Sörmland och till/från omgivande län finns prioriterade kollektivtrafikstråk av två typer, en med

starkt resande och en med i dagsläget lägre resa men med en prioriterad funktionell betydelse, se Figur 5. Stomlinjenätet ska ha en tydlig koppling till dessa utpekade prioriterade kollektivtrafikstråk. Det regionala stomlinjenätet utmärker sig genom snabba kopplingar, med få stopp. Stomlinjeutveckling bygger i flera fall på god samverkan med grannlänens regionala kollektivtrafikmyndigheter.

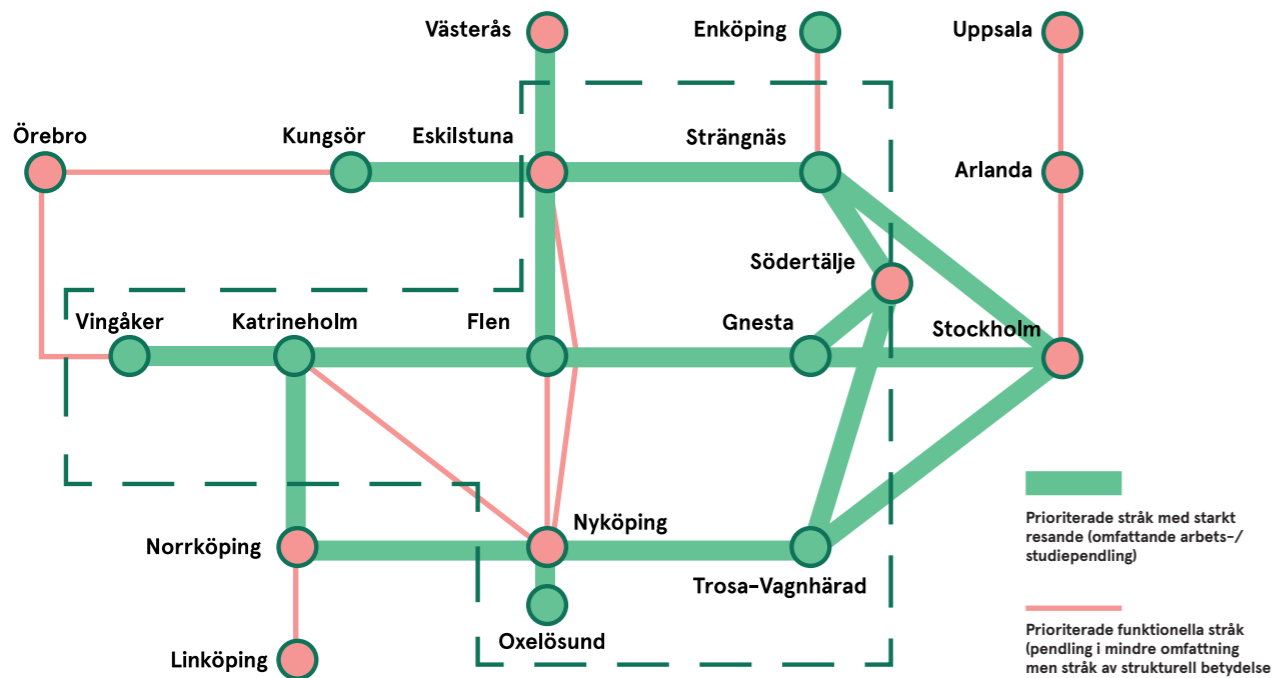
- Landsbygdstrafik som binder ihop de olika lokala arbetsmarknaderna och de flera kärnstrukturerna som finns i länet samtidigt som de ger förutsättningar för byten till stomlinjenätet. Dessa trafikkoncept har huvuduppdrag och prioritering kring dagligt resande till exempelvis arbete, studier och servicefunktioner. Vid behov kan lokala stomstrukturer skapas av lokal landsbygdstrafik. Landsbygdstrafik kan också agera som komplement till en regional stomlinje. Den idag breda funktionen av landsbygdstrafik kan vara föremål för en ytterligare konkretisering av olika trafikkoncept eller upplägg av den linjelagda trafiken.
- Stadstrafik som skapar resmöjligheter i de städer i länet där behovet och underlaget är stort nog. Stadstrafiken har huvuduppdrag och prioritering kring dagligt resande till exempelvis arbete, studier och servicefunktioner. Vid förutsättningar och behov kan stomstrukturer skapas inom ett stadsnät.

- Trafikkoncept som kompletterar det robusta linjenätet där den geografiska tillgängligheten är sämre. Ett trafikkoncept med begränsat men funktionellt utbud och med syfte att ge tillgänglighet till service och för byte till andra delar av kollektivtrafiksystem. Dessa trafikkoncept har samordningsmöjligheter med den särskilda kollektivtrafiken.

Huvudsaklig målkoppling: Funktionell kollektivtrafik, Effektiv kollektivtrafik

Stor- och mellanregional tågtrafik för sammankoppling med omgivningen

Sörmland är väl integrerat med övriga regioner inom Stockholm-Mälardalen med en omfattande arbets- och studiependling över länsgräns. Att det finns en attraktiv och väl fungerande kollektivtrafik med tåg är av stor betydelse för Sörmland. Tågtrafikens särdrag i förhållande till annan trafik är att den är kapacitetsstark och genom sin förmåga att snabbt knyta samman kommuner, nodstäder och regionala kärnor utgör ryggraden i det regionsammanbindande transportsystemet. Tågtrafiken kännetecknas dessutom av mycket låga klimatutsläpp. Sammantaget utgör den därmed ett grundläggande verktyg för samhällsutveckling och ett svar på många av dagens utmaningar såsom obalanser på arbets- och bostadsmarknaden, segregation och klimatutsläpp.

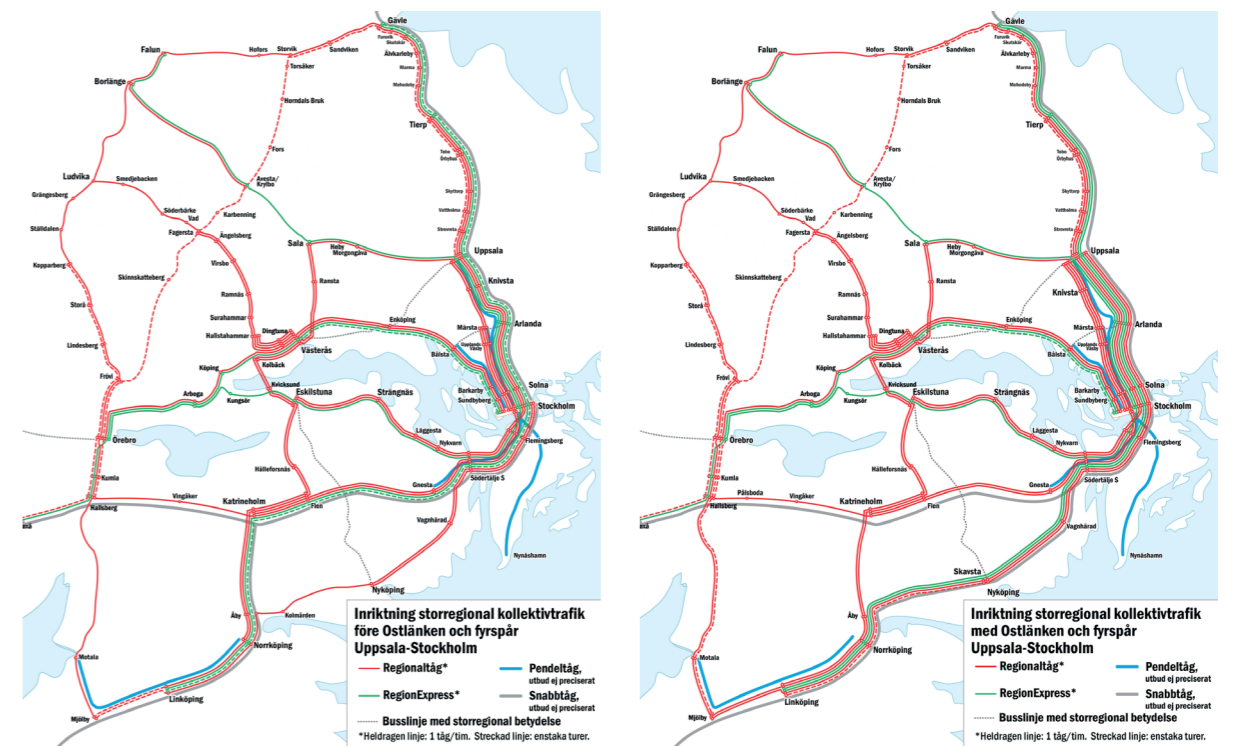
Figur 5. Region Sörmlands prioriterade regionala kollektivtrafikstråk med kollektivtrafiknoder. Stråken symboliserar kopplingar mellan noder och inte en specifik kollektivtrafiklinje eller väg. De prioriterade stråken med noder har kopplingar till flera mål och strategier i det regionala trafikförsörjningsprogrammet.

Trafiken med regionaltåg har förbättrats successivt de senaste åren inom ramen för Mälardalstrafiks satsningar. För kommande perioden är det för Sörmlands vidkommande av högsta prioritet att säkerställa denna trafik med en långsiktigt stabil tidtabell. Härvid är också korta restider viktiga, framförallt i relationerna mellan nodstäder. Eftersom Sörmland inte har ett eget tågssystem utan är delägare och ingår i Mälardalstrafiks storregionala system är samverkan och dialog med övriga ägare, det vill säga grannlänerna, ett viktigt arbetssätt. För Gnestapendelns del sker samverkan med Region Stockholm som beställare av pendeltågen.

För utvecklingen av den storregionala tågtrafiken på längre sikt är målbilderna framtagna inom ramen för En Bättre Sits vägledande, se Figur 6. Bilderna visar länens gemensamma syn på tågtrafikens omfattning och kommer att ligga

till grund för det strategiska arbetet med att vidareutveckla kollektivtrafikens konkurrenskraft i Stockholm-Mälardalenregionen. Trafikeringen enligt bilderna utgör en viktig förutsättning för att nå viktiga storregionala och regionala mål med bäring på kollektivtrafik och hållbar regional utveckling.

Huvudsaklig målkoppling: Funktionell kollektivtrafik

Figur 6a och 6b. Inriktning för den storregionala kollektivtrafiken. T.v. före Östlänken och fyrspar Uppsala-Stockholm, t.h. efter Östlänken och fyrspar Uppsala-Stockholm. Källa: Storregional systemanalys för Stockholm-Mälardalenregionen 2020.

Samhällsplanering som ger goda förutsättningar för kollektivtrafiken

En förutsättning för att kunna nå mål kring geografisk tillgänglighet, attraktiv och en mer robust och snabb kollektivtrafik är en samhällsplanering som ger förutsättningar för detta. Att planering av bebyggelse och infrastruktur sker med ett fokus och perspektiv på kollektivtrafiken har en stark påverkan om målsättningar ska uppnås.

Bebyggelseutveckling av nya bostäder och verksamheter behöver planeras i kollektivtrafikhöga lägen eller med goda förutsättningar att kunna kollektivtrafikförslörjas på ett effektivt sätt. Här har kommunerna

verktygen genom planmonopol och förutsättningar för att nå denna utveckling är från Region Sörmlands sida att samverka och att bli involverade i planeringsprocesserna. Genom planering för starka kollektivtrafikstråk och noder så kan trafiken utvecklas och anpassas därefter.

Huvudsaklig målkoppling: Funktionell kollektivtrafik, Effektiv kollektivtrafik

INFRASTRUKTURUTVECKLING FÖR BÄTTRE TRAFIKERINGS- OCH RESMÖJLIGHETER

Infrastrukturutvecklingen behöver prioritera kollektivtrafiken allt mer utifrån flera perspektiv. Dels behövs åtgärder som gör kollektivtrafiken

konkurrenskraftig i restid och restidspålitlighet gentemot bilen där kollektivtrafikens fordon prioriteras och ges möjligheter för restidsreduceringar. Detta gäller såväl vid utredning och planering av framtida åtgärder som under genomförandet av åtgärder och i det förvaltande skedet innefattande drift- och underhållsåtgärder.

Den andra kategorin av åtgärder handlar om ett hela-resan-perspektiv. Där förutsättningar skapas för goda kundmiljöer, att kunna nå bytespunkter och hållplatser på ett säkert, tryggt och förhållandevis enkelt sätt och att skapa förutsättning att resa med olika kombinerade trafikslag och färdmedel. Kundmiljöer, inklusive miljön ombord på fordonen, har en nyckelroll för att hela resan ska upplevas på ett positivt sätt. Kundmiljöer ska tillgänglighetsanpassas för resenärer med funktionsvariation. Här har Region Sörmland en möjlighet att skapa förutsättningar genom inriktningar i Länstransportplanen men förutsättningar skapas också genom samverkan med och åtgärder av väghållare och andra infrastrukturägare vari framför allt kommunen och Trafikverket bär ett stort ansvar.

Förutsättningar för att tågtrafiken långsiktigt ska kunna bidra till att nå målsättningar bygger på utveckling av järnvägsinfrastrukturen. Väsentliga utvecklingsområdena för järnvägssystemet är ökad driftsäkerhet och ökad kapacitet. Ett viktigt samarbetsforum för framför allt infrastrukturfrågor utgör Mälardalsrådet med En Bättre Sits. För att vidareutveckla transportsystemet har länen i Stockholm-Mälardalsregionen tillsammans tagit fram mer långsiktiga målbilder för trafiken, se Figurer 6a och 6b. Målbilderna ligger också till grund för infrastrukturbehoven som pekas ut i En Bättre Sits storregionala systemanalys. Gällande de regionala behoven av infrastrukturensatsningar hänvisas istället i Länstransportplanen.

Trafikverket som ägare av spåren och ansvarig för tilldelning av kapacitet utgör en mycket viktig samarbetspart. Kollektivtrafiksystemets stora betydelse för samhällsutveckling behöver lyftas

så att regional- och pendeltågen, som del av systemet, värderas högre när Trafikverket vid kapacitetsbrist måste prioritera mellan olika tågslag. Det är generellt angeläget med en ändring av detta regelverk för att kunna skapa ett långsiktigt och förutsägbart utbud men också för att säkerställa en balans mellan tågtrafikens olika marknadssegment. I detta avseende behöver också införandet av TTR (Timetabling and Capacity Redesign, ny process för tilldelning av kapacitet på den svenska och europeiska järnvägsmarknaden) bevakas.

En dialog och fortlöpande uppföljning av stora och små åtgärder i spårinfrastrukturen är en annan angelägen kontinuerlig strategisk insats för att säkerställa att nödvändiga åtgärder genomförs snarast.

Huvudsaklig målkoppling: Attraktiv kollektivtrafik, Tillgänglighetsanpassad kollektivtrafik

KONTINUERLIGA FÖRBÄTTRINGAR FÖR EN HÅLLBART DRIVEN TRAFIK

En av de större förutsättningarna för att nå fortsatt utveckling mot mer hållbar och energieffektiv kollektivtrafik är genom ett kontinuerligt arbete för att påverka hur fordonen drivs men också energianvändning på depåer, terminaler och bytespunkter. Det främsta verktyget är att använda detta som kravställning i samband med upphandlingar. För att använda detta verktyg krävs det samtidigt att följa utvecklingen, samla expertis och att i god tid identifiera möjliga lösningar som på lång sikt kan fortsätta trenden av den minskade energianvändningen per körd kilometer. Långsiktigt behöver också arbete bedrivas för att identifiera och arbeta utefter andra aspekter och faktorer kopplat till att trafiken ska bedrivas mer hållbart. Förutom energianvändning kommer sannolikt andra saker få allt mer betydelse i definitionen av hållbarhet framöver. Det kan exempelvis vara kopplat till tillverkningskedjor, användning av råvaror och dess ursprung.

Huvudsaklig målkoppling: Effektiv kollektivtrafik

Särskild kollektivtrafik

Detta kapitel beskriver den särskilda kollektivtrafikens förutsättningar, samt mål och strategier.

Sjukresor, färdtjänst, riksfärdtjänst och skolskjuts kallas gemensamt särskild kollektivtrafik och är ett komplement till den allmänna kollektivtrafiken för personer som behöver en särskilt anpassad resa. Särskild kollektivtrafik är inte öppen för alla utan kräver någon form av tillstånd och dessa resor skapar möjligheter för personer med specifika behov att på lika villkor kunna arbeta, studera och delta i olika aktiviteter i samhället. Den särskilda kollektivtrafiken har sin utgångspunkt i olika lagrum och har organisatoriskt olika uppdragsgivare och kostnadsbärare.

Framtidens särskilda kollektivtrafik påverkas av flera faktorer. Antalet äldre personer förväntas öka i Sörmland, vilket kan leda till ett ökat behov av resor med särskild kollektivtrafik. Resmönster påverkas även av kommunernas framtida stadsplanering med ny bebyggelse, skolor och verksamheter.

All trafik inom särskild kollektivtrafik utförs från 2022 med 100 % förnybara drivmedel.

Sjukresor

Grunderna för sjukresor styrs av Lag (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresa. Region Sörmland har det övergripande ansvaret för sjukresor, och regionfullmäktige beslutar om regelverk för sjukresor och egenavgifter. För att få resa med särskild kollektivtrafik till sjukvård

krävs ett sjukreseintyg från vården eller att man redan innehar ett färdtjänstillstånd.

Nuvarande regelverk för sjukresor är från 2012. Det finns därmed ett behov av att se över regelverket.

Färdtjänst och riksfärdtjänst

Färdtjänst regleras i Lag (1997:736) om färdtjänst och är respektive kommuns ansvar. Riksfärdtjänst (Lag om Riksfärdtjänst 1997:735) avser de resor inom Sverige som görs utanför färdtjänstområdet. Kommunerna ansvarar för regelverk, egenavgifter och myndighetsutövning med utfärdande av tillstånd för färdtjänst och riksfärdtjänst, samt för samtliga kostnader. Det finns lagstöd för kommunen att, efter överenskommelse med regionen, överlåta sina uppgifter enligt denna lag till den regionala kollektivtrafikmyndigheten.

I Sörmland har länets kommuner det övergripande ansvaret för färdtjänst och riksfärdtjänst. Enligt den överenskommelse som finns mellan Region Sörmland och kommunerna har samtliga kommuner i länet överlåtit till Region Sörmland ansvar för upphandling och avtalsförvaltning av färdtjänst- och riksfärdtjänst, samt för planering av färdtjänstresor. Ingen kommun har i övrigt överlåtit det övergripande ansvaret för färdtjänst och riksfärdtjänst. Därmed är det respektive kommun som ska upprätta trafikförsörjningsprogram avseende färdtjänst och riksfärdtjänst.

Om kommunerna i framtiden så önskar, kan Region Sörmland ta över ansvaret för handläggningen av tillstånd för färdtjänsten.

Skolskjuts

Enligt Skollagen (2010:800) är kommuner skyldiga att anordna skolskjuts och ansvarar för myndighetsutövning och samtliga kostnader. Myndighetsutövningen, beslut om vem som har rätt till skolskjuts och hur, får inte överlåtas till någon annan organisation utan det är kommunens angelägenhet.

I den överenskommelse som finns mellan Region Sörmland och kommunerna, samt med stöd av kollektivtrafiklagen (2010:1065), har sju kommuner överlåtit upphandling och avtalsförvaltning av skolskjuts till Region Sörmland. Till detta har Eskilstuna, Nyköpings och Oxelösunds kommuner även överlåtit planering av all eller en del skolskjuts till Region Sörmland.

MÅL FÖR DEN SÄRSKILDA KOLLEKTIVTRAFIKEN

I Sörmland har länets kommuner det övergripande ansvaret för färdtjänst och skolskjuts och ansvarar därmed för att sätta mål och ambitioner för dessa. Den grundläggande ambitionen för dessa kollektivtrafikslag sätts därmed inte på regional nivå. För de delar av den särskilda kollektivtrafiken som kommunerna har lagt över ansvaret samt för sjukresor som regionen tillhandahåller har Region Sörmlands två mål.

I DEN SÄRSKILDA KOLLEKTIVTRAFIKEN SKA RESENÄREN UPPLEVA GOD KVALITET UNDER HELA RESAN

Region Sörmland definierar god kvalitet utifrån de aspekter som resenären upplever är viktigast för att denne ska uppleva god kvalitet under hela resan. Dessa aspekter har tagits fram med hjälp av resenärsundersökningar.

Tillhörande måltal:

Andel nöjda resenärer med särskild

kollektivtrafik: 92 %

Bemötande vid beställning och under

resan: 95 %

Servicenivå vid beställning i telefon: 70 %

God kvalitet följs upp för färdtjänst- och sjukresor. Under programperioden ska ett sätt att följa upp god kvalitet för den skolskjuts som kommunerna lagt över ansvaret till regionen för arbetas fram.

DEN SÄRSKILDA KOLLEKTIVTRAFIKEN SKA ANORDNAS OCH UTFÖRAS PÅ ETT EFFEKTIVT VIS

Region Sörmland följer upp att resorna inom den särskilda kollektivtrafiken anordnas och utförs på ett effektivt vis med fyra indikatorer.

Tillhörande måltal:

Andel besparade kilometer till följd av

samordning av resor: 15 %

Andel tomkörningskilometer: Ska minska

Andel aktiv tid i fordonsflottan: Ska öka

Punktlighet färdtjänst- och sjukresor: 90 %

STRATEGIER FÖR DEN SÄRSKILDA KOLLEKTIVTRAFIKEN

För att nå de två målen som Region Sörmland själva satt upp i detta trafikförsörjningsprogram har tre strategier identifierats. Strategierna är begränsade till de förutsättningar som Region Sörmland själva har rådighet över.

Samverkan

Den särskilda kollektivtrafiken har sin utgångspunkt i olika lagrum och har organisatoriskt olika uppdragsgivare och kostnadsbärare. Regelverk och riktlinjer ser olika ut men den gemensamma nämnaren är fokus

på användare och den tjänst som ska levereras, samt under vilka förutsättningar. Region Sörmland ska därför samverka med kommuner och trafikföretag för att identifiera faktorer som styr verksamheten och driver kostnader och för att hitta möjliga åtgärder för att uppnå en social- och ekonomisk hållbarhet. Särskilt viktigt är det att samverka inför förändringar av gällande regelverk och riktlinjer eller förändringar inom verksamheten inför upphandling och för att uppnå en god samplanering och samordning av resorna.

Samordning

Resor ska i möjligaste mån planeras och bokas så att resor samordnas med andra resor, både inom den särskilda och den allmänna kollektivtrafiken, men med hänsyn taget till gällande avtal, regelverk och resenärens behov. Detta är inte bara kostnadseffektivt, utan skapar också miljömässiga vinster genom minskad trafik.

Region Sörmland kan ta över ansvaret för upphandling, avtalsförvaltning och planering av skolskjuts från kommunerna i den takt som kommunerna önskar. På så sätt ökar förutsättningarna för samordning och effektivt resursutnyttjande ytterligare.

Tillgänglighet till service

Resenärer och medborgare ska ha en hög tillgänglighet till den särskilda kollektivtrafiken och det sätt som resenären blir bemött på är direkt avgörande för hur resenären upplever kvaliteten. Region Sörmlands Servicecenter är i egenskap av bokningscentral och kundtjänst därmed en nyckel för hög tillgänglighet och gott bemötande.

Finansiering

Finansieringen av den upphandlade allmänna kollektivtrafiken i länet sker med offentliga medel samt intäkter från biljettförsäljningen och försäljning av vissa andra tjänster. De offentliga medlen står för den större delen av finansieringen, och utgörs främst av skatteintäkter från både Region Sörmland och Sörmlands kommuner. I praktiken fungerar det som så att de offentliga medlen täcker det underskott som finns kvar efter biljettintäkter och de övriga intäkterna.

I samband med att Region Sörmland bildades och tog över ansvaret som regional kollektivtrafikmyndighet, 1 januari 2019, ändrades även grunderna för finansieringen. För den allmänna kollektivtrafiken finns en princip som förenklat innebär att Region Sörmland genom regionskatteintäkter täcker finansieringen för stommen av regional tåg- och busstrafik, medan respektive kommun står för den lokala landsbygdstrafiken, kompletteringstrafiken, skärgårdstrafiken och stadstrafiken. Ovan

nämnda princip är dock inte alltid lika tydliga i praktiken, det finns specifika linjer som kan ses som undantag från ovan förenklade finansieringsprinciper.

Den trafik som kommunerna, och även regionen, finansierar beställs och kan ändras årligen genom en tillköpsprocess där det förutom utbudsförändringar finns möjlighet att beställa och bekosta ytterligare utredningar.

När det gäller den särskilda kollektivtrafiken ligger finansieringsansvaret uppdelat efter den form av trafik det gäller. Sjukresor finansieras av Region Sörmland medan färdtjänst, riksfärdtjänst och skolskjuts finansieras av respektive kommun. Därutöver har vissa kostnader för såväl den allmänna som den särskilda kollektivtrafiken skatteväxlats i samband med regionbildningen. För den allmänna kollektivtrafiken finns även vissa specifika principer avseende tekniska system och depåer.

En mer omfattande fördjupning kring ansvar och finansiering av kollektivtrafiken i länet finns i den gällande Överenskommelse om kollektivtrafik i Södermanlands län.

Öppet marknads- tillträde och allmän trafikplikt

KOMMERSIELL TRAFIK OCH ÖPPET MARKNADSTILLTRÄDE

Trafikföretag får med stöd av kollektivtrafiklagen fritt etablera kommersiell kollektivtrafik inom alla geografiska marknadssegment. För att underlätta marknadsanalys för kommersiell trafik upprättar Region Sörmland varje år ett trafikbokslut med redovisning av data över bland annat antal resande, intäkter och kostnadstäckningsgrad på linjenivå för innevarande avtal.

Region Sörmland ställer sig positiv till kommersiell kollektivtrafik i länet, och har som utgångspunkt att den kommersiella och den upphandlade kollektivtrafiken ska fungera väl tillsammans och komplettera varandra för resenärernas bästa. Med nuvarande erfarenhet gör Region Sörmland bedömningen att fjärrtrafik med tåg och buss till de tre storstadsregionerna, länsöverskridande busstrafik samt busstrafik till och från flygplatser inom och utanför länets gränser är de kommersiella kollektivtrafiktyper som har bäst förutsättningar att utvecklas. Trafikföretag som avser bedriva kommersiell trafik i Sörmland ska anmäla detta till kollektivtrafikmyndigheten.

Tillgång till infrastruktur, biljett- och informationssystem

Tillträde till befintliga och framtida bytespunkter, hållplatser och annan offentligt ägd infrastruktur i Sörmland ska behandlas konkurrensneutralt

för att underlätta etableringen av kommersiell kollektivtrafik. Vid anmälan av kommersiell trafik till kollektivtrafikmyndigheten ska trafikföretaget ange vilka hållplatser som ska angöras, samt bifoga tidtabeller.

I Sörmland tillämpas principer för tillträde till hållplatser, terminaler och resecentra samt prissättning enligt den vägledning som tagits fram i ett branschgemensamt samarbete (Bytespunkter – övergripande principer för tillträde och prissättning, Svensk Kollektivtrafik m fl, 2014). I Sörmland bedöms risken för kapacitetsbrist vid bytespunkter vara liten. I de fall det ändå skulle uppstå kapacitetsbrist kallar kollektivtrafikmyndigheten berörda parter till dialog där utgångspunkten är att företräde ges utifrån trafikens utbud, kundnytta och funktion. Trafik som avser att tillgodose resbehov för arbets- och studiependling samt annat vardagsresande värderas högt.

Samverkan kring biljetter och information är också möjligt men ställer höga krav på kontinuitet och långsiktighet och hanteras från fall till fall.

ALLMÄN TRAFIKPLIKT

Inför upphandling ska Region Sörmland i sin roll som regional kollektivtrafikmyndighet fatta beslut om allmän trafikplikt för sådan regional kollektivtrafik som samhället avser att ta ansvar för och teckna avtal om. I de fall trafiken är länsövergripande sker samverkan med aktuell regional kollektivtrafikmyndighet inför övervägande och beslut om allmän trafikplikt.

Ett beslut om allmän trafikplikt kan sägas säkerställa sådan kollektivtrafik som myndigheten anser nödvändig för regionens utveckling och som inte bedöms komma till stånd i önskvärd omfattning genom kommersiella aktörer. I ett beslut om allmän trafikplikt ska syftet med den planerade trafiken beskrivas. Trafiken ska också stå i överensstämmelse med mål och intentioner i trafikförsörjningsprogrammet.

För att pröva marknadens intresse för att utföra den planerade trafiken på kommersiella villkor genomförs ett samråd inför upphandling (SIU).

Om ett trafikföretag visar intresse av att utföra trafik utan samhällsstöd kan Region Sörmland välja att helt eller delvis avstå från trafikplikt för just den trafiken.

En samlad bedömning görs av hur målen i trafikförsörjningsprogrammet kan uppfyllas innan ett ställningstagande görs kring att avstå trafikplikt till förmån för kommersiell trafik. Långsiktigheten och stabiliteten i det kommersiella alternativet, att trafiken inte förutsätter subventioner samt att det finns betalningsvilja hos resenären för hela kostnaden för tjänsten är av stor vikt. Andra aspekter som vägs in är påverkan på resandeutveckling, kundnöjdhet, miljöpåverkan och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

Kollektivtrafiksystemet i Sörmland

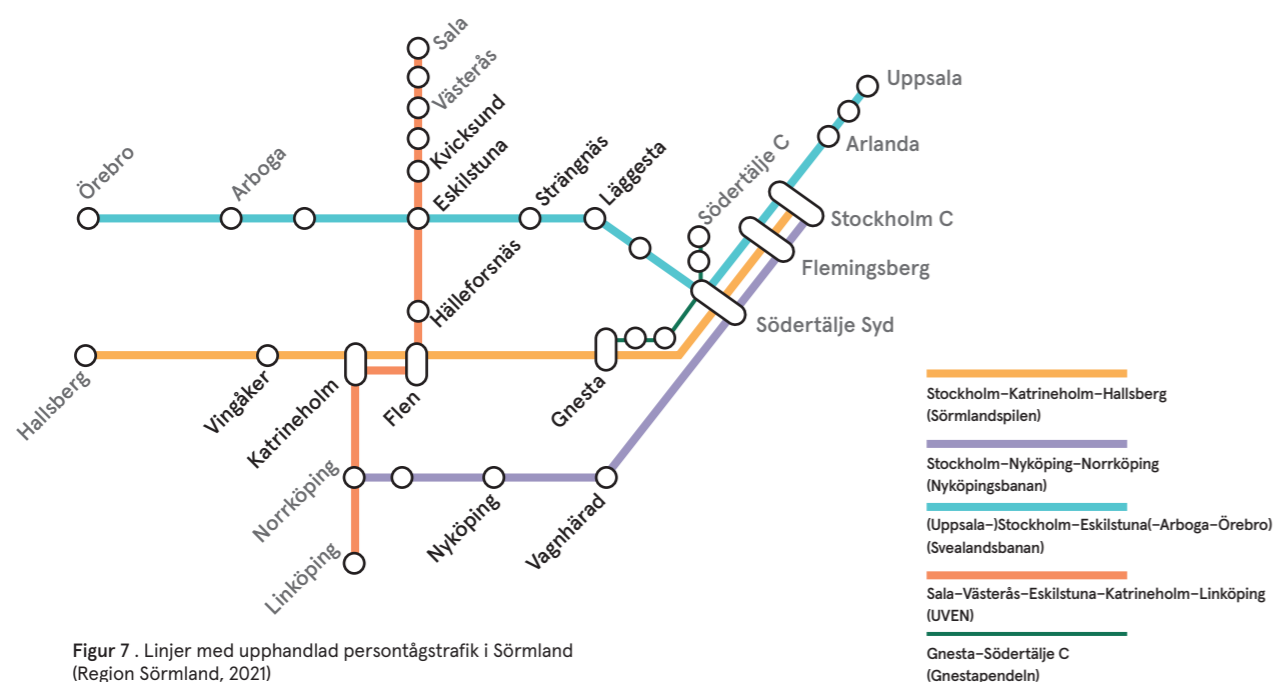
Till grund för programmets mål och strategier ligger ett brett underlag av olika faktorer kopplat till Sörmlands utveckling och resandeutvecklingen. Underlaget innehåller historik, trender och bedömning utifrån dagens förutsättningar. I detta avsnitt presenteras först dagens kollektivtrafik och därefter flera av de viktiga förutsättningarna för kollektivtrafiken i Sörmland.

DAGENS KOLLEKTIVTRAFIK I SÖRMLAND

Kollektivtrafiken i Sörmland består och körs av flera aktörer och under flera varumärken. Det mest framträdande inom den allmänna kollektivtrafiken inom länet är Sörmlandstrafiken,

vilket är Region Sörmlands upphandlade trafik som i huvudsak körs med buss. En viktig del av Sörmlands kollektivtrafik är även den regionalstågtrafik som binder samman flera delar av länet och länet med omgivande läns arbetsmarknadsregioner. Dessutom finns pendeltågen mellan Gnesta och Södertälje. Den upphandlade buss- och tågtrafiken kompletteras också av kollektivtrafik som körs på kommersiella grunder samt ett antal linjer som bedrivs av andra regioner.

Kollektivtrafiken i länet består även av den särskilda kollektivtrafiken. Upplägget för denna skiljer sig en aning mellan olika delar i länet.

Figur 7 . Linjer med upphandlad persontågtrafik i Sörmland (Region Sörmland, 2021)

Mer om detta och hur de olika trafikslagen och koncepten för den allmänna kollektivtrafiken fungerar idag kan läsas i följande delavsnitt.

REGIONAL TÅGTRAFIK

Samtliga järnvägar i Sörmland har persontrafik med undantag av södra delen av den så kallade TGOJ-banan mellan Flen och Oxelösund. För att reglera trafiken utifrån samhällets behov har regionalstågtrafiken, genom Mälardalstrafik, upphandlats. Denna trafik bedrivs under varumärket Mälartåg. Gnesta omfattas av SL:s pendeltågssystem vilken upphandlas av Region Stockholm. De sträckor som trafikeras av den upphandlade trafiken och dess uppehåll framgår av Figur 7.

Satsningar på fler turer med regionalståg har genomförts på samtliga linjer genom Sörmland sedan 2017. Samma år introducerades också Movingobiljetter, en periodbiljett ("månadskort") som gäller både på regionalstågen och den anslutande lokaltrafiken. I december 2019 lanserades Regionexpressen på Svealandsbanan, ett koncept som ska säkerställa att nodstäder

i västra delen av Mälardalen, Örebro och Eskilstuna, ska kopplas närmare Stockholm. Vid samma tidpunkt började infasningen av de nya regionalstågen ER 1. Dessa marknadsförs som "Mälartåg" och har ersatt äldre lok, vagnar och motorvagnar i all trafik som handlas upp av Mälardalstrafik och därmed på samtliga linjer genom Sörmland. Inom ramen för Mälardalstrafiks nya trafikavtal ("Etapp 2") har ytterligare utbudsförbättringar genomförts på samtliga linjer, det innebär bland annat 30-minuters trafik i rusningstid på delsträckor på vardagar.

Resandet med regionalståg till och från Sörmland är störst på Svealandsbanan, där är också trafiken mest omfattande inklusive regionexpressståg Eskilstuna-Stockholm. Linjen med lägst resande och utbud är Sörmlandspilen, detta beror också på att det finns kompletterande trafikupplägg från Katrineholm (kommersiella fjärrtåg) och Gnesta (SL:s pendeltåg). Mellan Trosa och Liljeholmen körs även Trosabussen på kommersiell bas, men Movingokorten gäller. Denna busslinje skapar

attraktiva förbindelser i ett stråk med omfattande pendling som saknar direktförbindelse med tåg.

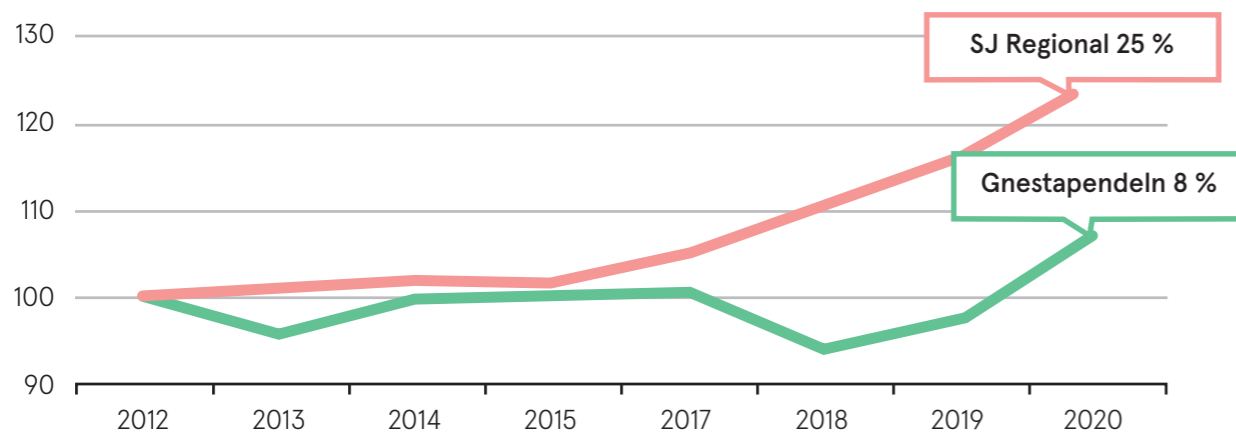
Dagliga pendlingsresor till arbete och utbildning har stor betydelse i den regionala tågtrafiken. UVEN avviker något från mönstret vilket beror på att den dessutom har kopplingar till fjärrtågtrafiken i främst Katrineholm, Sala och Linköping.

Resandet har utvecklats positivt, framför allt mellan 2017 och 2019. Detta ska ses mot bakgrund av utbudsförbättringarna, men även den nya pendlarbiljetten Movingo har bidragit. Dessutom har omvärldsutvecklingen varit gynnsam med låg arbetslöshet och ökade inkomster vilket mer generellt bidragit till ett ökat transportarbete. Ökad medvetenhet om transporternas klimatpåverkan är en annan underliggande trend med positiv påverkan på resandet med tåg, inte bara i Sörmland utan i hela Sverige och många andra länder. Det tillfälligt minskade resandet med Gnestapendeln 2017 kan bero på att Södertäljekortet slopades då - med en prishöjning för pendlare Gnesta-Södertälje som följd.

Tabell 1. Resandet med regional- och pendeltåg från Sörmland 2019, d.v.s. senaste "normalår" innan Corona (Källa: SJ, Mälardalstrafik och Region Stockholm 2019).

	Påstigande
Påstigande i länet med SJ färdbevis och Movingo för regionaltåg	2 579 000
varav Svealandsbanan från stationerna Eskilstuna, Strängnäs och Laggesta	1 066 000
varav Sörmlandspilen från stationerna Vingåker, Katrineholm, Flen och Gnesta	342 000
varav Nyköpingsbanan från stationerna Nyköping och Vagnhärad	501 000
varav UVEN från stationerna Katrineholm, Flen, Hälleforsnäs, Eskilstuna och Kvicksund	670 000
Påstigande i tågtrafiken med Sörmlandstrafikens periodkort (totalt för alla stationer)	415 000
Påstigande i Gnesta på SL:s Gnestapendel	308 000

Utveckling av resandet med regional- och pendeltåg från Sörmland sidan 2012 (index)

Figur 8 . Utveckling av antalet påstigande från de sörmländska järnvägsstationerna sedan 2012 (Index) (exklusive påstigande med Sörmlandstrafikens periodkort). Källa: Bearbetning av Region Sörmland efter data från SJ och Region Stockholm.

Dagens spårinfrastruktur i Stockholm-Mälardalen kännetecknas av kapacitetsbrister, det vill säga den av marknaden och trafikorganisationer efterfrågade kapaciteten överstiger delvis den tillgängliga kapaciteten. Detta medför ryckiga tidtabeller med många avvikelser och förlängda restider med negativa effekter också på planeringen av anslutande trafik. Trafikverkets regelverk kring tilldelning av kapacitet, där i praktiken långväga fjärrtåg prioriteras före regionaltåg, skapar också en osäkerhet i ett långsiktigt perspektiv då det omöjliggör för ett långsiktigt och förutsägbart utbud.

REGIONAL OCH LOKAL BUSSTRAFIK

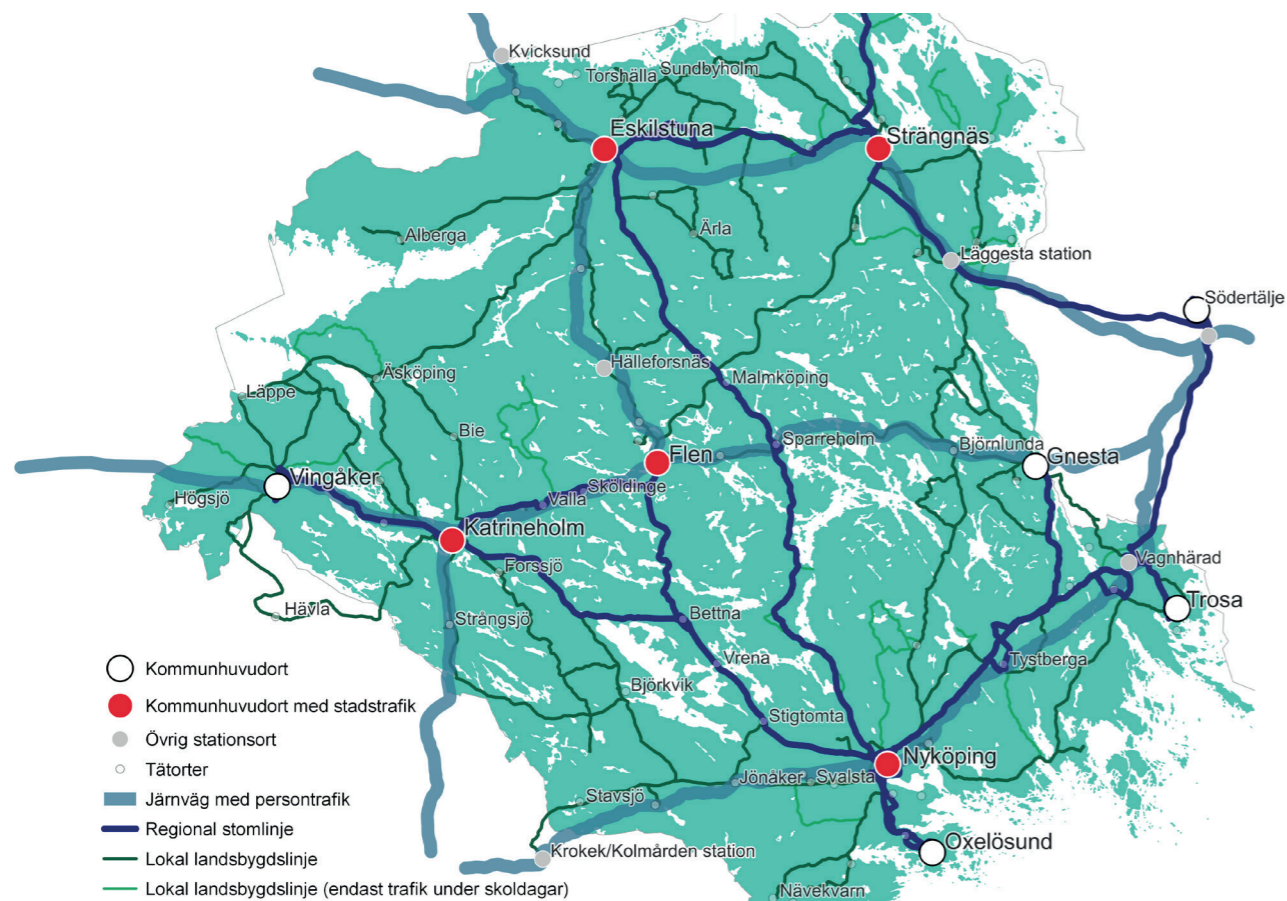
Buslinjenätet i Sörmland som körs under varumärket Sörmlandstrafiken utgörs av landsbygdstrafik och stadsbusstrafik. Stadstrafik finns i Eskilstuna, Flen, Katrineholm, Nyköping och Strängnäs. Omfattningen och karaktären av stadstrafik skiljer sig stort mellan städerna där Eskilstuna med sin storlek har överlägset störst utbud medan Flen har ett jämförelsevis litet utbud.

Landsbygdstrafikens linjer delas i dagsläget upp i två huvudtyper; regionala stomlinjer och lokala linjer. Den regionala stomlinjetrafiken förbinder länets kommunhuvudorter och har linjenummer från 700 och uppåt. Dagens stomlinjer har lite olika karaktär och innefattar både snabba regionala expressbusslinjer med färre stopp samt längre mellankommunala linjer med en mer yttäckande karaktär som också kan försörja ett lokalt resande på landsbygderna. De lokala landsbygdslinjerna körs i huvudsak inom respektive kommun. Landsbygdslinjernas utbud varierar tydligt och är anpassat utefter den variation av befolkningskoncentrationer i olika områden och stråk. Vissa landsbygdslinjer har ett utbud som skapar många resmöjligheter över dagarna medan ett stort antal linjer runt om i länet endast har några enstaka turer per dag. Flera av de lokala landsbygdslinjerna är starkt anpassade utefter skoltider och terminer och trafikerar därmed endast under skoldagar.

Vissa linjer är helt eller delvis anropsstyrda, vilket innebär att resenären på förhand måste ringa och boka sin resa. Dessa turer körs vanligtvis med taxifordon.

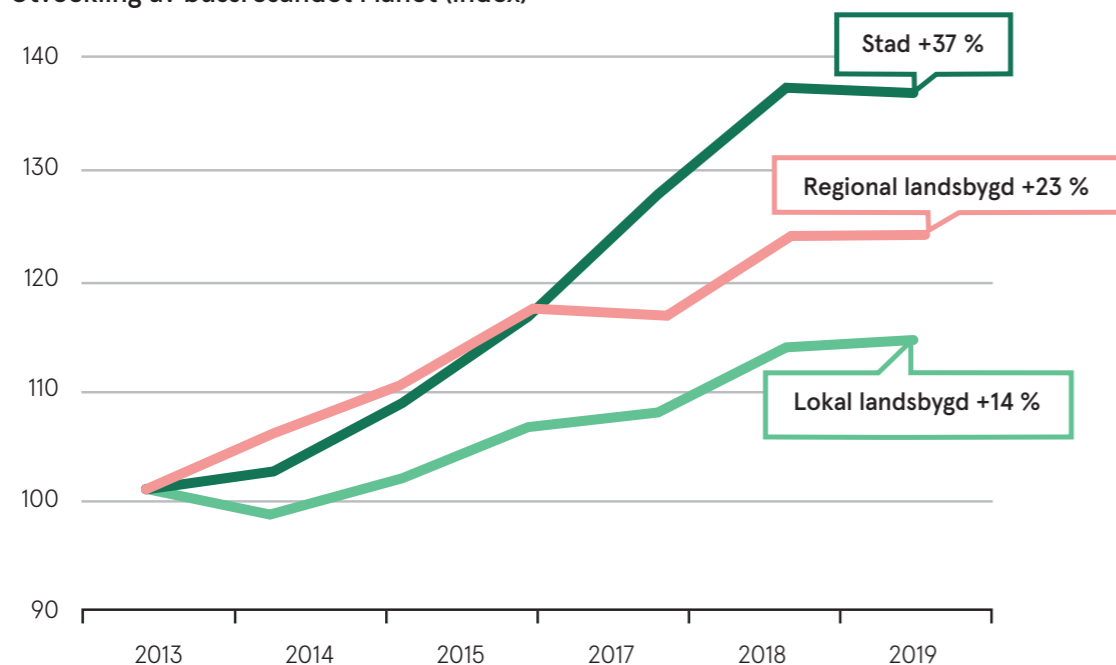
Resandet med den regionala och lokala busstrafiken har succesivt ökat under en längre tid fram till och med coronapandemins start år 2020. Under 2019 genomfördes nästan 12,5 miljoner resor med den regionala busstrafiken (Sörmlandstrafiken). 66 % av resorna skedde med stadstrafiken, vilket därmed är en klar majoritet av resorna i Sörmlandstrafikens regi.

Från 2012 till 2019 hade det totala resande med Sörmlandstrafiken ökat med drygt 30 %. Störst ökning återfinns i stadstrafiken, men också regionala och lokala landsbygdslinjer har fått många fler resenärer. Det ökande resandet kan delvis ses som ett resultat av satsningar på mer attraktiv trafik (linjeöversyn 2012, successivt ökat utbud med cirka 25 %, införandet av Sörmlandstaxan 2016). Underliggande faktorer i omvärlden har också varit gynnsamma, det vill säga en sjunkande arbetslöshet, ökade inkomster och en trend till klimatvänliga transporter. En förklaring är också den omfattande invandringen 2015/16 och därmed en grupp som utmärker sig genom mycket lågt bilinnehav åtminstone de första åren efter etableringen i Sverige; här har kollektivtrafiken fyllt en viktig funktion för etablering och integrering av nyanlända. En grupp som står för en stor andel av resandet är skolungdomar. Exempelvis är skolkortsresor mycket betydelsefulla, mer än var tredje resenär åker med någon form av skolkort. Motsvarande nivå i Sverige ligger kring 10 % (Svensk kollektivtrafik - Kollektivtrafikbarometern, Årsrapport 2020). Att nivån är extra hög i Sörmland skulle kunna kopplas till att många elever erbjuds ett elev-/skolkort samt att flertalet busslinjer och turer är direkt inriktade på skolresor. Samtidigt som det är positivt att många skolungdomar reser med Sörmlandstrafiken visar den höga andelen skolresor på att andelen av andra resor till exempelvis arbete bör ha en stor utvecklingspotential.

Figur 9. Översiktlig bild av Sörmlandstrafikens busstrafik samt länsöverskridande tåg- och busstrafik som samfinansieras med andra län. Bilden visar utbudet vid inledningen av år 2022.

Utveckling av bussresandet i länet (index)

Figur 10. Utveckling av antalet påstigande i Sörmlandstrafikens busstrafik (Index) sedan linjeomläggningen 2013 och fram till år 2019. Sorterat efter typ av trafik.

Länsöverskridande allmän trafik

Länsgränsöverskridande busstrafik finns mot samtliga angränsande län, varav Region Sörmland ansvarar för trafik till och från Stockholms och Östergötlands län. Störst länsöverskridande utbud och resande har Sörmlandstrafikens linjer Strängnäs-Södertälje C samt Trosa-Södertälje C, det vill säga stråk som saknar direktförbindelse med tåg. En annan linje med funktionell betydelse är den mellan Strängnäs och Enköping som körs av UL. Mälardalens universitet (innan 2022 Mälardalens högskola) har sedan tidigare handlat upp busstrafik mellan Eskilstuna och Västerås för transport av studenter och anställda.

Kompletteringstrafik

I områden där avståndet till närmsta hållplats för allmän kollektivtrafik överstiger 2 km finns idag ett trafikkoncept som kallas kompletteringstrafik. Syftet med denna trafik är att åtminstone ge någon enstaka möjlighet i veckan att resa för att exempelvis ett serviceärende med den allmänna kollektivtrafiken. Kompletteringstrafiken ger möjlighet till resa en eller ibland två bestämda tillfällen i veckan beroende på vilket utbud som respektive kommun beslutat om. Resan med kompletteringstrafiken går i regel från resenärens hemadress och fram till närmsta hållplats för att matcha en specifik tur med en landsbygdssbus. Vid några undantag går denna resa direkt till närmsta ort med service. Kompletteringstrafiken körs med taxifordon.

Skärgårdstrafik

Skärgårdstrafik är del av den anropsstyrda kompletteringstrafiken och körs med båt eller, under vintertid, med svävare längs och strax utanför kusten i Nyköpings kommun. Under 2019 reste drygt 1 200 personer i skärgårdstrafiken.

Kommersiell trafik

Förutom trafiken som drivs med stöd från samhället finns också kommersiell trafik som helt finansieras genom biljettintäkter. Kommersiell busstrafik finns utefter vägarna E20 och E4, där trafiken genom Sörmland är en del av interregionala sträckor. Flygbussarna trafikerar sträckan Stockholm - Stockholm Skavsta flygplats. Också Trosabussen mellan Trosa och Liljeholmen drivs på kommersiell bas. Länet berörs även av kommersiell tågtrafik, främst på Västra stambanan där Katrineholm är en viktig bytespunkt.

Särskild kollektivtrafik

Region Sörmland tillhandahåller särskild kollektivtrafik såsom sjukresor, färdtjänst, riksfärdtjänst och skolskjuts till regionens invånare enligt det som tidigare beskrivits i kapitel Särskild kollektivtrafik. Antalet resor har stadigt ökat de senaste åren, fram till dess att coronapandemin år 2020 medförde begränsningar i resandet.

	2016	2017	2018	2019
Totalt	324 821	406 053	425 683	450 144
varav färdtjänst	131 469	163 665	174 314	175 949
varav omsorgsresor	75 677	79 065	98 091	106 572
varav sjukresor	86 069	102 703	101 049	104 141
varav skol- och sarskoleresor	44 195	44 888	45 983	50 211
varav övrigt	5 411	15 732	6 246	13 271

Tabell 2. Antalet genomförda resor med särskild kollektivtrafik 2016-2019.

SÖRMLANDS UTVECKLING OCH KOLLEKTIVTRAFIKEN

Behov av kollektivtrafik

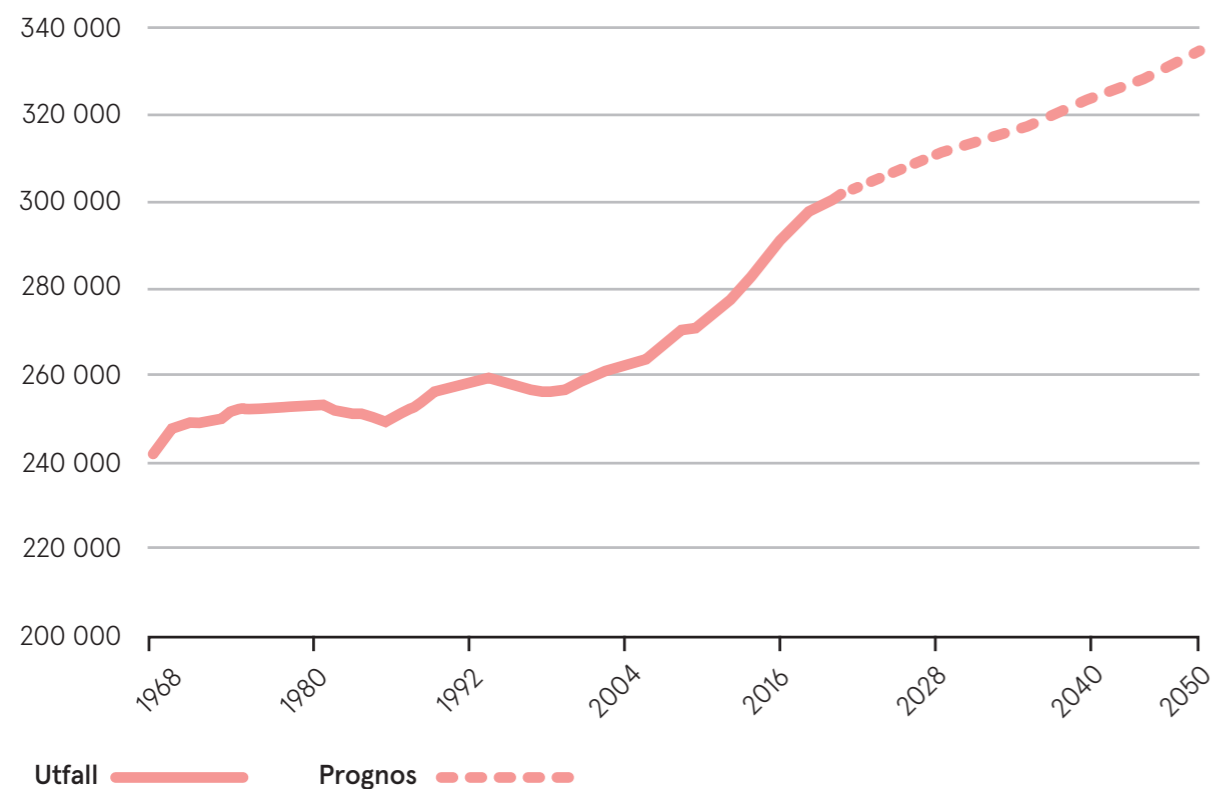
Hur mönster ser ut och förändras i länet över tid gällande exempelvis befolkningsutveckling, pendling och arbetsmarknaders geografiska kopplingar påverkar medborgarnas behov av mobilitet. För att kollektivtrafiken ska uppfattas som ett attraktivt alternativ och ett aktivt stöd i en hållbar regional utveckling krävs ett ständigt pågående planerings- och utvecklingsarbete. Förutsättningarna för kollektivtrafikens utveckling över tid påverkas givetvis av ännu fler faktorer, flera som är svårare att mäta eller att ens förutspå. I detta avsnitt följer en presentation av några faktorer av Sörmlands utveckling som har bäring på kollektivtrafikens behov.

Befolkningsutvecklingen

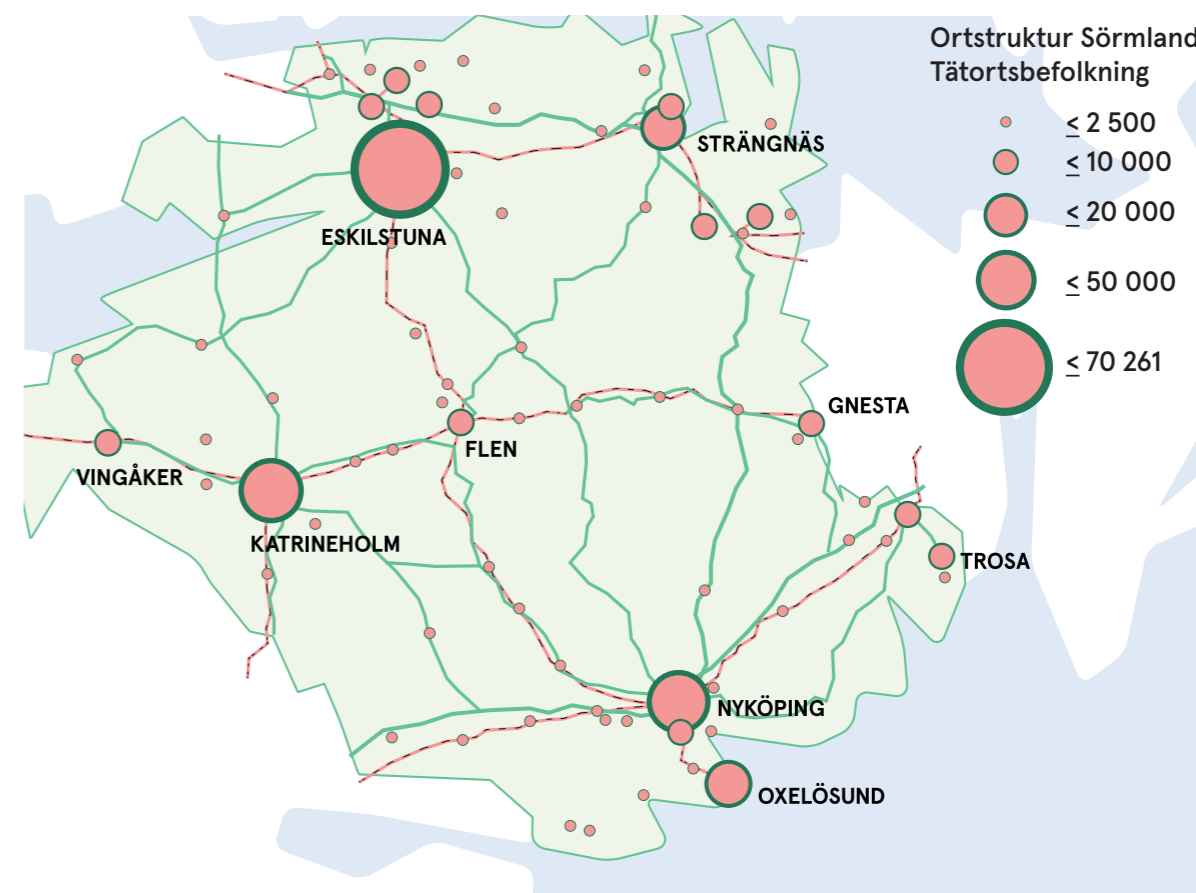
Sett till Sörmland som helhet har länet under en tid varit inne i en positiv trend avseende bland

annat befolkningstillväxt och bostadsutveckling. Prognoser visar på en fortsatt positiv utveckling även framöver. Utvecklingen på senare tid och framöver varierar dock tydligt över länet (Figur 13) vilket kan kopplas till olika närhet till växande arbetsmarknader utanför länet samt att det inom länet också finns skillnader i styrka och geografisk upptagning i de lokala arbetsmarknadsområdena. Flera faktorer följer ett liknande mönster som kollektivtrafikens utveckling kommer att behöva förhålla sig till. En differerad utveckling med tydligare befolkningsökning i vissa områden förväntas bidra till en ökad efterfrågan av kollektivtrafik i specifika delar av länet.

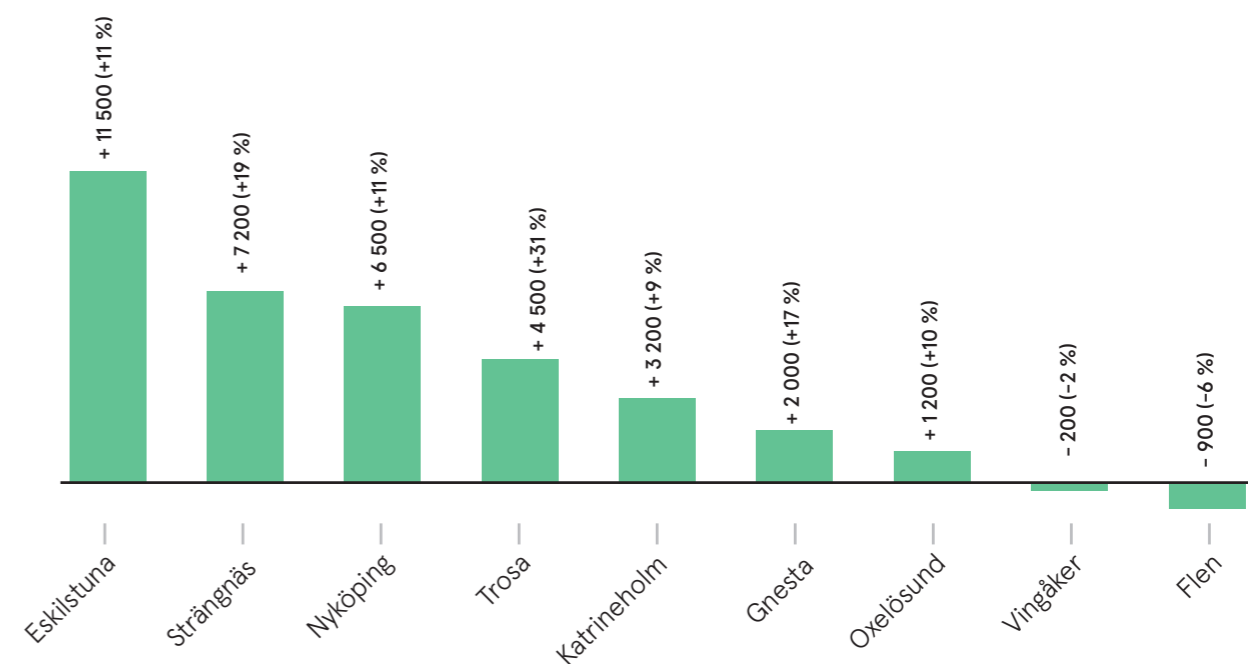
Länets befolkning bedöms fortsätta öka och nå knappt 335 000 invånare år 2050 enligt de senaste prognoserna (Figur 11). Utvecklingen är dock avhängig av migrationens omfattning och ökningstakten är därför osäker.

Figur 11. Befolkningsutvecklingen i Sörmland. Utfall 1968-2020 enligt SCB (2021) och befolkningsprognos 2020-2050 enligt SCB (2021)

Figur 12. Karta över ortstruktur och tätortsbefolkning i Sörmland. Källa: SCB och Region Sörmland, 2021

Figur 13. Förändring av folkmängden per kommun till 2050 enligt befolkningsprognos. Prognosen utgår från den senast kända årsbefolkningen och antaganden om den framtida utvecklingen. Källa: SCB.

Utveckling bebyggelse

Studeras prognoser för framtida bebyggelseutveckling Sörmland så följer det i stora drag samma utveckling som befolkningstillväxten gör och förväntas göra. Kommuner med starkare tillväxttrend i befolkning tenderar att planerna och utveckla för fler bostäder framöver. Denna utveckling har också mönster som kan kopplas till närheten till de starka arbetsmarknadscentrumen som presenteras senare.

Bebyggelseutvecklingen har också en ihållande trend av urbanisering där en övervägande majoritet av bebyggelseutvecklingen planeras till de större tätorterna. I många fall innebär det bra förutsättningar för en framtida kollektivtrafikförsörjning då utveckling kan ske i stationsnära lägen eller i befintliga stråk inom en stad. Scenarion kan också vara att en tät ny stadsbebyggelse helt enkelt skapar tillräckligt goda förutsättningar för ett helt nytt kollektivtrafikstråk. Givetvis förväntas utveckling även ske i enskilda lägen på landsbygderna. En sådan utveckling tenderar vara svår utifrån möjligheter för en framtida god kollektivtrafikförsörjning. Ur ett kollektivtrafikperspektiv där målsättningar uppfylls är en utveckling i kollektivtrafiknära lägen en viktig pusselbit.

Arbetsmarknad och pendling

Bland de starkaste faktorerna som påverkar behovet och utvecklingen av kollektivtrafiken är hur arbetsmarknadsområdena och pendlingsmönstren ser ut i Sörmland och

omgivningen. Dessa faktorer ligger till grund för dagens kollektivtrafik men är också en del av underlaget för att se på behovet och potentialen av kollektivtrafiken framöver. Här innehar kollektivtrafiken också en nyckelroll ur ett socialt perspektiv då den bidrar till att tillgängliggöra platser också för människor som av olika anledningar inte kan ta sig till dem på andra sätt.

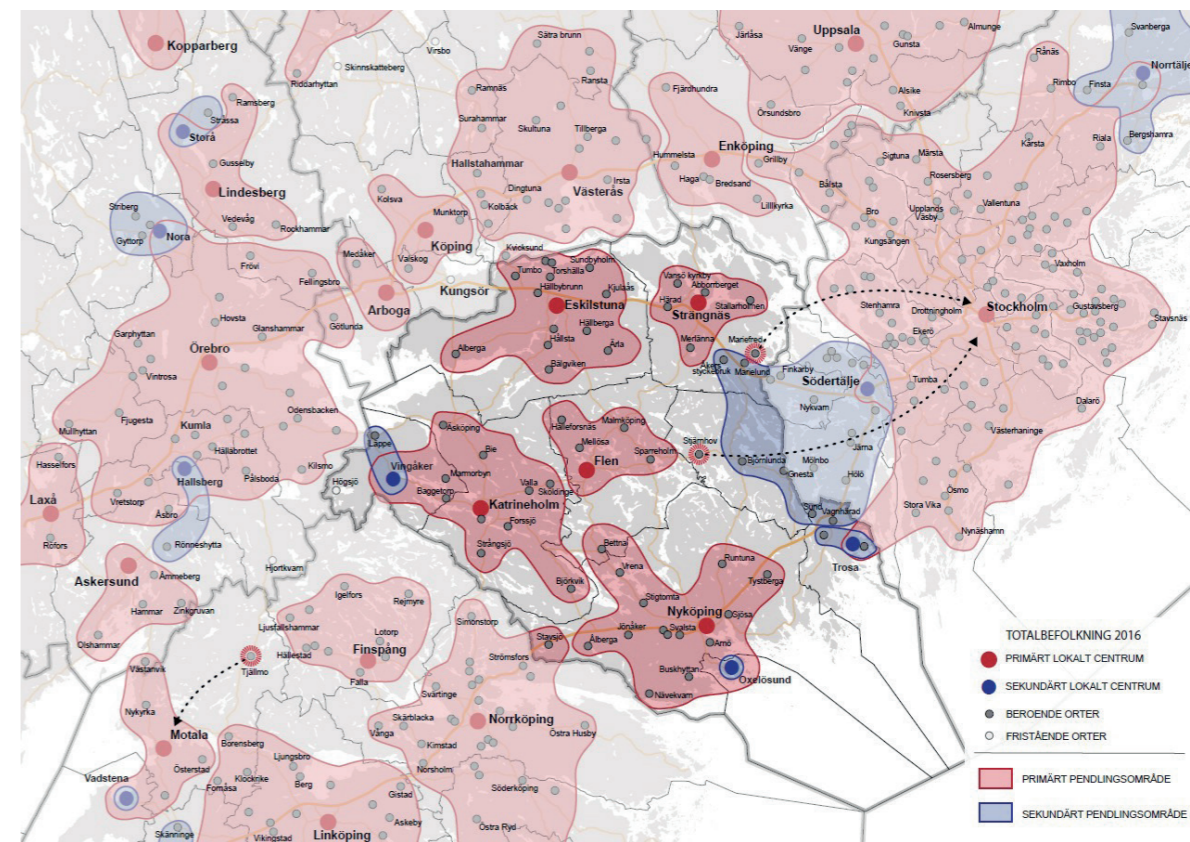
Sörmland präglas av omfattande arbetspendling över länsgräns med tonvikt på pendling till, men också från, Stockholms län. Enligt SCB:s förteckning över lokala arbetsmarknadsregioner (2018) räknas idag Gnesta, Strängnäs och Trosa kommuner till Stockholms lokala arbetsmarknadsregion. Nyköping och Oxelösund bildar en gemensam lokal arbetsmarknadsregion samtidigt som Flen, Katrineholm och Vingåker numera räknas in i Eskilstunas lokala arbetsmarknad. På kommunnivå finns därmed idag tre olika lokala arbetsmarknadsregioner för länet.

När arbetspendlingen på kommunnivå studeras specifikt så stärks bilden av de arbetsmarknadskopplingar som finns mellan kommuner och mot vissa omgivande kommuner och arbetsmarknadsområden (se Figur 15). Pendlingen är framför allt stark från flera kommuner mot Stockholms län. Pendling över länsgräns är också förhållandevis stark till/från Västerås där kopplingen mellan Eskilstuna och Västerås syns tydligt. Ett lite större pendlingsmönster över länsgräns finns även till/från Norrköping från Katrineholm och Nyköping. När det gäller pendling över kommungräns inom länet är de starkaste kopplingarna mellan

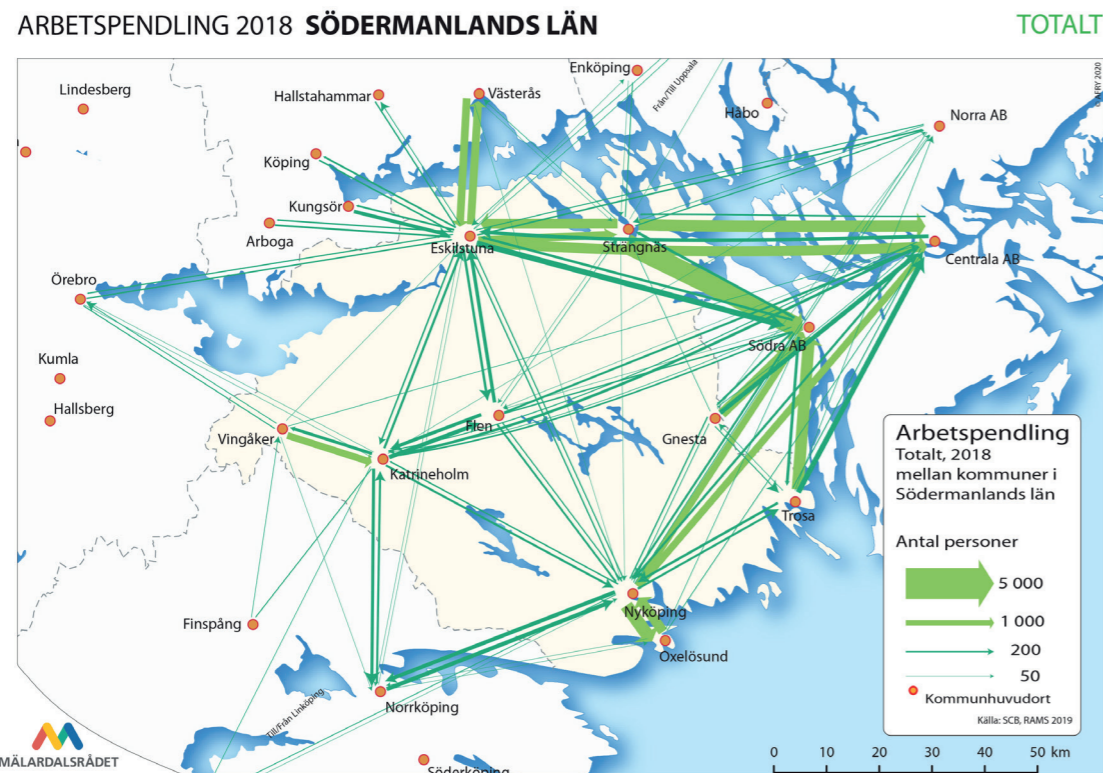
grannkommunerna Nyköping och Oxelösund samt grannkommunerna Eskilstuna och Strängnäs.

Också för studiependlingen har kollektivtrafiken en nyckelroll då den skapar tillgänglighet till platser för utbildning. Medan pendling till grundskolor i regel sker inom respektive kommun så rör sig gymnasieelever i större grad även över kommun- och delvis länsgräns. Detta gäller bland annat för kommuner som saknar egen gymnasieskola, nämligen Vingåker (med pendling främst till Katrineholm och Hallsberg), Oxelösund (med pendling främst till Nyköping) samt Gnesta och Trosa (med pendling främst till Nyköping och södra Stockholms län). Även från kommunerna Flen och Strängnäs, med egna gymnasieskolor, finns det relativt omfattande kommungränsöverskridande pendling till Eskilstuna. Gymnasiependling över länsgräns liknar i övrigt mönstren från arbetspendlingen med mest omfattande flöden mellan kommunerna i östra Sörmland och södra Stockholm län samt Eskilstuna och Västerås.

Vad gäller pendling till högre utbildning så visar statistik från Sörmlandsdatabasen/SCB att huvuddelen av de som studerar väljer det universitet/högskola som ligger närmast. I Sörmland är Mälardalens högskola (från och med 2022 universitet) i Eskilstuna länets enda högre utbildningsställe. Därmed är också de närliggande länens studieorter Västerås, Stockholm, Norrköping/Linköping, Uppsala, Örebro och Huddinge viktiga för de som vill studera vidare och en välfungerande kollektivtrafik dit en förutsättning för pendling och högre utbildning. Genom att studera arbetsmarknadsområdena samt pendlingen kan slutsatsen dras att det finns ett behov av en attraktiv kollektivtrafik som försörjer flera lokala områden inom länet. Det finns också en förhållandevis stark längre pendling, och därmed behov av en kapacitetsstark kollektivtrafik, där ibland flera kommuner passerar för att nå ett arbetsmarknadsområde i ett annat län.

Figur 14. Lokala arbetsmarknadsområden nedbrutet på tätortsnivå. Källa: SCB och Region Sörmland, 2018

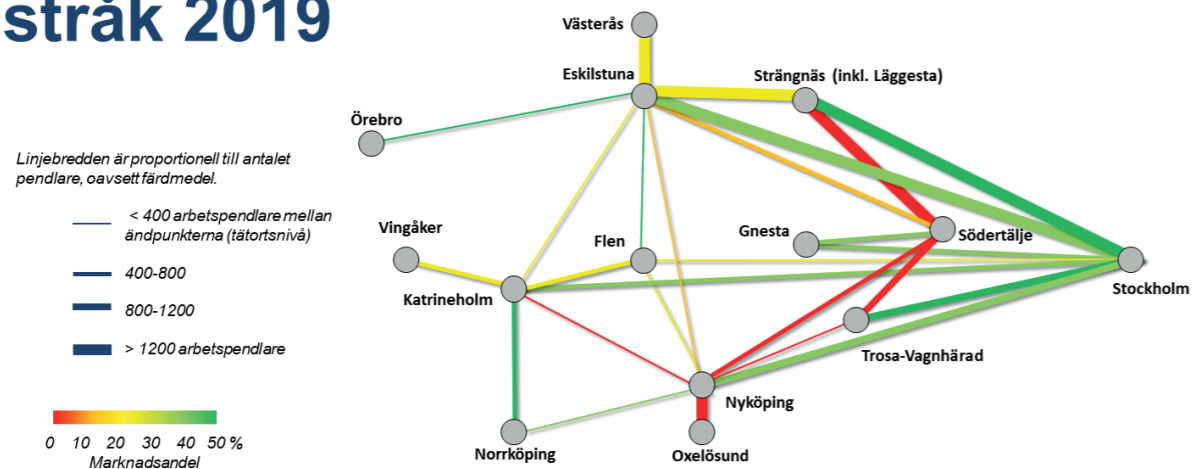
Figur 15. Arbetspendling 2018 till och från kommuner inom Sörmlands län och i Mälardalsregionen. Bilden visar pendling oavsett färdmedel. Källa: Mälardalsrådet, 2020.

Kollektivtrafikens marknadsandel

En analys av kollektivtrafikens marknadsandel per stråk ger ytterligare en viktig input för behoven av kollektivtrafiken och det bedöms finnas fortsatt

potential för att öka resandet med kollektivtrafik. Främst i stråken mellan de större orterna inom länet och över länsgräns, men också inom kommuner och inom de större tätorterna.

Marknadsandelar i prioriterade stråk 2019

Figur 16. Kollektivtrafikens marknadsandel i prioriterade stråk i länet. Över länsgräns redovisas bara stråk med omfattande pendling. Vid beräkningen av marknadsandelen har bara tagits hänsyn till pendlingen och resandet mellan ändpunkterna (och ej från/till mellanliggande orter). Källa: SCB:s arbetspendlingsstatistik 2018 samt Sörmlandstrafikens och Mälardalstrafikens biljettstatistik september-november 2019.

En analys för arbetsresor i prioriterade stråk, med underlag från 2018 och 2019, visar att kollektivtrafikens marknadsandel i prioriterade stråk ligger i snitt på omkring 25 %. Det är främst relationer med tåg som genom snabba restider är konkurrenskraftiga mot bilen. I dessa stråk ligger kollektivtrafikens marknadsandel mellan 30 och 50 %, och därmed klart över genomsnittet. Avsaknaden av attraktiv kollektivtrafik till arbetsplatserna i centrala Södertälje resulterar i mycket låga marknadsandelar, med undantag av relation Gnesta-Södertälje tack vare Gnestapendeln. Ett annat stråk med potential är Oxelösund-Nyköping, generellt är det dock svårare att erbjuda en konkurrenskraftig kollektivtrafik i stråk med förhållandevis korta avstånd mellan bostad och arbete.

Jämfört med en liknande analys av marknadsandelar 2014 kan konstateras att den har ökat med cirka 10 procentenheter mellan Strängnäs/Läggesta och Stockholm, Trosa/Vagnhärad och Stockholm samt Nyköping och Stockholm. Uppföljningen av kollektivtrafikens marknadsandel kommer framöver få större betydelse, då analysen av enbart påstigande med buss och tåg kan ge en missvisande bild i ett samhälle med ökat inslag av distansarbete.

Coronapandemins påverkan

Liksom i övriga delar av världen har pandemin också i Sverige och Sörmland väsentligt påverkat människornas vardag och vanor. Transportbranschen hör till de verksamheter som har påverkats mest: Nedstängningar, rekommendationer och restriktioner samt människornas rädsla för trängsel ledde i början av 2020 till dramatiskt minskad efterfrågan på transporttjänster. Givetvis påverkades även Sörmlands kollektivtrafik, som mest minskade resandet med Sörmlandstrafikens busstrafik med cirka 50 % i april och maj 2020. Att resandet med buss inte minskat ännu mer kan förklaras med att den utgör stommen för studiependlingen.

Den stora frågan i skrivande stund är hur resandet, och därmed behoven, kommer att utvecklas framöver. I och med att pandemin har pågått så länge är sannolikheten stor att den kommer att leda till bestående beteendeförändringar, något som bekräftas av flera rapporter som hunnit publicerats. Mycket tyder på att resandet i alla fall inledningsvis kommer att ligga cirka 10-30 % under pre-coronativå. Det är framför allt en effekt av ökat inslag av distansarbete (med påverkan på pendlingsresor) och distansmöten (med påverkan på tjänsteresor). Åtminstone på något längre sikt ser Region Sörmland dock ett antal faktorer som kan dämpa effekten och leda till ökat resande:

- Underliggande positiv utveckling av befolkning och ekonomi;
- Behov av minskad klimat- och miljöpåverkan
- Kollektivtrafikens ökade betydelse för ett jämlikt samhälle samt
- Trend till något längre pendlingsresor när restiden inte värderas lika högt längre.

I detta trafikförsörjningsprogram har inga väsentliga revideringar genomförts med anledning av coronapandemin. De grundläggande målen och strategier gäller likväl, även om exempelvis marknadsandelens betydelse blir mer central - ökat resande med buss eller tåg i sig är inget självändamål.

Det är nu av stor vikt att noggrant följa utvecklingen de närmsta åren. Eventuella anpassningar av kollektivtrafiken till förändrade behov kommer att konkretiseras i underliggande dokument såsom handlingsplaner och stråkutredningar, men under beaktande av trafikförsörjningsprogrammets övergripande strategier. I detta arbete är ett brett angreppssätt viktigt, det krävs lyhördhet, flexibilitet och kanske nya ansatser så att kollektivtrafiken även framöver kan spela en aktiv roll i samhällsutveckling.

Ximagnat ibusapero quam fuga. Ut voloris
aut volesequeae erionserum vero quasit, intur
am, voluptate nem si renet fugit iduntur
seque num endae natemodi bla etur, cum,
quas adi aut volupta spicatu rionsequi
rehendit fugit volentemolor mil molorum,
nobissit iusa in pori dolupta tecestrum
quatemquo vit volument reius eaquae lis
volum nihilla borianit, torist, sunditiberi
ipsum cus voluptaes consed ma accum

Region Sörmland
Repslagaregatan 19
611 88 Nyköping
Tel: 0155-24 50 00
E-post: post@regionsormland.se

KS § Yttrande avseende Ostlänkens järnvägsplan 35, Bibanan öster och väster, Nyköpings kommun

Diarienummer: KK22/18

Nyköpings kommun har fått järnvägsplan för Bibanan, öster och väster, för yttrande. Järnvägsplanen omfattar två delsträckor: öster (sträckan söder om väg 800/223 till väster om Nyköpingån) samt, väster (sträckan från Minninge till efter passagen av väg 52 innan Skavsta). Nyköpings kommun har tidigare yttrat sig vid val av spårlinje 2017-06-17. I yttrandet lyftes bland annat att bibanan bör byggas med hög kapacitet och dubbelspår, att friluftspassager behöver säkras, att passager för vägtrafik ska klara näringslivets och räddningstjänstens framtida krav, att passager på allmänna vägnätet bör medge yta för att separera gång- och cykeltrafik samt att funktionen för väg 629 måste säkras.

I det nya förslaget till järnvägsplan anges mindre delar av sträckan som dubbelspår, vid Ekensbergsområdet säkras två friluftspassager och en större viltpassage, för den västra delen av bibanan finns en passage som kan utnyttjas av friluftslivet, den föreslagna passagen av väg 52 är anpassad för separering av gång och cykel.

Kommunen har i sitt tidigare yttrande särskilt pekat på följande punkter av särskild vikt:

- Goda lösningar för anslutningsvägar i Skavstaområdet
- Tidig anslutning till Nyköpingsbanan
- Utformning och passage av Tunsätterbäcken dess dalgång
- Frilufts- och faunapassager i Ekensbergsområdet

För att hitta goda lösningar för anslutningsvägar vid Skavstaområdet behöver fortsatt arbete ske. För övriga punkter har godtagbara lösningar föreslagits.

Samhällsbyggnad gör bedömningen att Trafikverkets förslag till järnvägsplan i de flesta aspekter har tagit hand om de synpunkter kommunen framfört i tidigare yttrande och arbetsmöten och föreslår att Nyköpings kommun tillstyrker förslaget till järnvägsplan men med de angivna invändningar och medskick som preciseras i förslag till yttrande, bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2021-12-17.

Huvudpunkterna i förslaget till Nyköpings kommuns yttrande är:

- Kommunen i huvudsak tillstyrker förslaget till järnvägsplan.
- Kommunen anser att Trafikverket gjort ett gediget arbete kring att minska den ofrånkomliga påverkan från järnvägen och värna andra intressen såsom lokala näringar, friluftsliv, kulturmiljö och naturmiljö,

där kommunen haft möjlighet att vara med och påverka i ett tidigt skede.

- Kommunen förordar samordning mellan planering av bibana väster och kommande Kungsladugårdsleden.
- Kommunen anser att planering av väg 629 ska följa förslag till planprogram för Skavsta verksamhetsområde.
- Utformning av anläggningen är särskilt viktig för denna del av Ostlänken. Det gäller särskilt bullerplank och passager inom Nyköpings tätort samt passage av E4 och väg 52, liksom passage av Tunsätteråns dalgång och i anslutning till riksintresset Arnö - Stora Kungsladugården.
- Kommunen anser att Trafikverket ska säkra förutsättningar för fler tågpassager än i prognosen bland annat för regionaltåg.
- Kommunen vill förtydliga att kommunen anser att regional persontågstrafik ska trafikera Ostlänken med bibana för att nå maximal nytta. Nyköpingsbanan och TGOJ-banan kan i långsiktigt perspektiv när underlag finns nyttjas för delregional/mellankommunal persontågstrafik med möjlighet till stopp i kommunens bebyggelsenoder.
- Kommunen ser fram emot fortsatt god dialog.

I ärendet har kommunens översiktsplanerare varit föredragande. I ärendet har även följande tjänstemannafunktioner deltagit: kommunekolog, trafikstrateg, miljö- och hälsoskyddsinspektör, VA-ingenjör, Planarkitekt, Bygglovarkitekt och Trafikplanerare.

Prövning av barnets bästa

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Ja

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Ja

Om en barnrättsprövning har genomförts, beaktas vad som bedömdes vara barnets bästa i förslag till beslut?

Ja, se barnrättsprövning enligt bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2021-12-17.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) att** anta yttrande över järnvägsplan 35 bibanan öster och väster, enligt bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2021-12-17, samt
- 2) att** paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Beslutet skickas till:

Trafikverket Ärendemottagningen, Region Öst, Box 810, 78128 Borlänge,
trafikverket@trafikverket.se (inkl yttrande och barnrättsprövning)

Samhällsbyggnad

Kommunstyrelsen

Yttrande avseende Ostlänkens järnvägsplan 35, Bibanan öster och väster, Nyköpings kommun

Bakgrund

Nyköpings kommun har fått järnvägsplan för Bibanan, öster och väster, för yttrande. Järnvägsplanen omfattar två delsträckor: öster (sträckan söder om väg 800/223 till väster om Nyköpingån) samt, väster (sträckan från Minninge till efter passagen av väg 52 innan Skavsta). Nyköpings kommun har tidigare yttrat sig vid val av spårlinje 2017-06-17. I yttrandet lyftes bland annat att bibanan bör byggas med hög kapacitet och dubbelspår, att friluftspassager behöver säkras, att passager för vägtrafik ska klara näringslivets och räddningstjänstens framtida krav, att passager på allmänna vägnätet bör medge yta för att separera gång- och cykeltrafik samt att funktionen för väg 629 måste säkras.

I det nya förslaget till järnvägsplan anges mindre delar av sträckan som dubbelspår, vid Ekensbergsområdet säkras två friluftspassager och en större viltpassage, för den västra delen av bibanan finns en passage som kan utnyttjas av friluftslivet, den föreslagna passagen av väg 52 är anpassad för separering av gång och cykel.

Kommunen har i sitt tidigare yttrande särskilt pekat på följande punkter av särskild vikt:

- Goda lösningar för anslutningsvägar i Skavstaområdet
- Tidig anslutning till Nyköpingsbanan
- Utformning och passage av Tunsätterbäcken dess dalgång
- Frilufts- och faunapassager i Ekensbergsområdet

För att hitta goda lösningar för anslutningsvägar vid Skavstaområdet behöver fortsatt arbete ske. För övriga punkter har godtagbara lösningar föreslagits.

Samhällsbyggnad gör bedömningen att Trafikverkets förslag till järnvägsplan i de flesta aspekter har tagit hand om de synpunkter kommunen framfört i tidigare yttrande och arbetsmöten och föreslår att Nyköpings kommun tillstyrker förslaget till järnvägsplan men med de angivna invändningar och

medskick som preciseras i förslag till yttrande, bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2021-12-17.

Huvudpunkterna i förslaget till Nyköpings kommuns yttrande är:

- Kommunen i huvudsak tillstyrker förslaget till järnvägsplan.
- Kommunen anser att Trafikverket gjort ett gediget arbete kring att minska den ofrånkomliga påverkan från järnvägen och värna andra intressen såsom lokala näringar, friluftsliv, kulturmiljö och naturmiljö, där kommunen haft möjlighet att vara med och påverka i ett tidigt skede.
- Kommunen förordar samordning mellan planering av bibana väster och kommande Kungsladugårdsleden.
- Kommunen anser att planering av väg 629 ska följa förslag till planprogram för Skavsta verksamhetsområde.
- Utformning av anläggningen är särskilt viktig för denna del av Ostlänken. Det gäller särskilt bullerplank och passager inom Nyköpings tätort samt passage av E4 och väg 52, liksom passage av Tunsätteråns dalgång och i anslutning till riksintresset Arnö - Stora Kungsladugården.
- Kommunen anser att Trafikverket ska säkra förutsättningar för fler tågpassager än i prognosen bland annat för regionaltåg.
- Kommunen vill förtydliga att kommunen anser att regional persontågstrafik ska trafikera Ostlänken med bibana för att nå maximal nytta. Nyköpingsbanan och TGOJ-banan kan i långsiktigt perspektiv när underlag finns nyttjas för delregional/mellankommunal persontågstrafik med möjlighet till stopp i kommunens bebyggelsenoder.
- Kommunen ser fram emot fortsatt god dialog.

I ärendet har kommunens översiktsplanerare varit föredragande. I ärendet har även följande tjänstemannafunktioner deltagit: kommunekolog, trafikstrateg, miljö- och hälsoskyddsinspektör, VA-ingenjör, Planarkitekt, Bygglövararkitekt och Trafikplanerare.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Ja

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Ja

Om en barnrättsprövning har genomförts, beaktas vad som bedömdes vara barnets bästa i förslag till beslut?

Ja, se barnrättsprövning enligt bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2021-12-17.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) **att** anta yttrande över järnvägsplan 35 bibanan öster och väster, enligt bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2021-12-17, samt
- 2) **att** paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Mats Pettersson
Kommundirektör
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2022-01-13

Maria Ljungblom
Samhällsbyggnadschef
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Beslut till:

Trafikverket Ärendemottagningen, Region Öst

Box 810

78128 Borlänge

trafikverket@trafikverket.se (inkl yttrande och barnrättsprövning)

Samhällsbyggnad

Trafikverket
Ärendemottagningen, Region Öst
Box 810
781 28 BORLÄNGE

Yttrande gällande Ostlänkens järnvägsplan 35, sträckan bibanan öster och väster (TRV 2018/127685)

Nyköpings kommun har tagit del av handlingarna för samråd för Järnvägsplan 35 bibanan öster och väster.

Nyköpings kommun gör följande yttrande:

Yttrandets viktigaste delar är att:

- Kommunen i huvudsak tillstyrker förslaget till järnvägsplan
- Kommunen anser att Trafikverket gjort ett gediget arbete kring att minska den ofrånkomliga påverkan från järnvägen och värna andra intressen såsom lokala näringar, friluftsliv, kulturmiljö och naturmiljö, där kommunen haft möjlighet att vara med och påverka i ett tidigt skede.
- Kommunen förordar samordning mellan planering av bibana väster och kommande Kungsladugårdsleden.
- Kommunen anser att planering av väg 629 ska följa förslag till planprogram för Skavsta verksamhetsområde
- Utformning av anläggningen är särskilt viktig för denna del av Ostlänken. Det gäller särskilt bullerplank och passager inom Nyköpings tätort samt passage av E4 och väg 52, liksom passage av Tunsätteråns dalgång och i anslutning till riksintresset Arnö - Stora Kungsladugården.
- Kommunen anser att Trafikverket ska säkra förutsättningar för fler tågpassager än i prognosen bl.a. för regionaltåg.
- Kommunen vill förtydliga att kommunen anser att regional persontågstrafik ska trafikera Ostlänken med bibana för att nå maximal nytta. Nyköpingsbanan och TGOJ-banan kan i långsiktigt perspektiv när underlag finns nyttjas för delregional/mellankommunal persontågstrafik med möjlighet till stopp i kommunens bebyggelsenoder.
- Kommunen ser fram emot fortsatt god dialog.

Allmänt

- Kommunen anser att Trafikverket gjort ett gediget arbete kring att minska den ofrånkomliga påverkan från järnvägen och värna andra intressen såsom lokala näringar, friluftsliv, kulturmiljö och naturmiljö, där kommunen haft möjlighet att vara med och påverka i ett tidigt skede.
- Kommunen delar bedömningen över de områden som är upptagna som värdefulla ur landskapssynpunkt (fördjupad landskapsanalys) och klassningen på dessa.
- Kommunen anser att Trafikverket ska ha en särskilt hög ambition vid gestaltning av bibanan och dess passager inom denna järnvägsplan.
- Masshantering borde samordnas mellan järnvägsplan 35 och 32 för att minimera masstransporter då det är massunderskott i JP 32 och massöverskott i JP35 väster om Nyköpingsån och tvärt om öster om Nyköpingsån.

Friluftsliv

- Kommunen är angelägen om att passagemöjligheter upprätthålls under hela byggtiden för de två planerade passagerna vid Ekensberg.
- Kommunen konstaterar att det blir en lång sträcka nästan på nära 4 km utan passagemöjligheter på västra bibanan mellan Hemgårdspassagen och passage av väg 52. Vid planerad framtida utveckling av Dammgruveområdet västerut kan det innebära barriäreffekt för friluftslivet. Kommunen skulle se positivt med ytterligare en passage eventuellt i anslutning till planerad dagvattendamm. Detta skulle minska den risk för spårspring som kan uppstå, då sträckan delvis ostängslad.

Natur och vilt

- Ostlänken påverkar ett antal naturvärdesobjekt. Kommunen anser att möjliga kompensationsåtgärder ska utredas för dessa och stöder gärna Trafikverket i ett sådant arbete.
- Kablagetunnlar ska utformas med utrymningsvägar för smådjur. Särskilt där dagvattendammar kommer fungera som goda salamanderlokaler och attrahera groddjur utmed spårinjen.

Buller

- Kommunen förutsätter att bulleråtgärder anpassas till möjlig framtida trafikering inte enbart prognostiserad.
- Kommunen önskar ett tätt samarbete när det gäller utformning av bullerskydd särskilt i centrala delar av tätorten.
- Kommunen ställer sig frågande till att ett generellt antagande att ett visst antal överskridande av maximala ljudnivåer ska, i detta fall fler än 5 ggr/natt, utan rimlighetsavvägning i varje enskilt fall, antas vara förenligt med villkoret. Om avsteg från riktvärdet enligt tillåtighetsbeslutet görs enligt Trafikverkets "projektspecifika förtydligande" ska detta redovisas tydligt i varje enskilt fall.

- Kommunen ställer sig undrande till om inte avsaknad av bullerskydd över Nyköpingsån förtar en del av den effekt och den investering som ska göras med bullerskärmen omedelbart väster om ån då denna lucka i avskärmningen öppnar in mot Folkungavallen. Kommunen undrar också hur bullersituationen vid Mikaeliskolan blir när inget bullerplank på bron över Nyköpingsån planeras. Detta med tanke på att bullerskyddsåtgärder erbjöds skolan i samband med järnvägsplan för Nyköpingsresecentrum trots planerat uppförande av bullerplank längs Folkungavallen.
- Frågan om bullerreducerande åtgärder för sträckan vid detaljplan Spinnerskan behöver fortsatt diskussion för att hitta den samhällsekonomiska bästa lösningen. Kommunen vill i detta sammanhang upplysa om att planerade bullerskyddsåtgärder inom detaljplan Spinnerskan utgår från trafikering 2030 inte för den trafikering som nu anges som förutsättningar för åtgärder längs bibanan.

Risk

- Kommunen anser att det undantagsvis till exempel i stationsnära lägen kan vara möjligt att pröva användning av mark för byggnader eller lågintensiv verksamhet inom 30 meter från Järnvägen.

Trafikering

- Kommunen anser det angeläget att det säkras för fler tågpassager per dygn än i prognosen där delregional tågtrafik kan bli aktuellt på Nyköpingsbanan och TGOJ-banan,
- Planeringen bör utgå från regional tåg med längd upp till 315 m.
- Kommunen vill förtydliga att regional persontågstrafik ska trafikera Ostlänken med bibana för att nå maximal nytta. Nyköpings banan och TGOJ-banan kan i långsiktigt perspektiv när underlag finns nyttjas för delregional/mellankommunal persontågstrafik med möjlighet till stopp i kommunens bebyggelsenoder.
- Kommunen anser att systemet ska utformas med tanke på hög tillförlitlighet i systemet och så det kan trafikeras mer än 18 h/dygn, redan idag sker trafikering inom tidsspännet 24-06 Ökad tillförlitlighet kan uppnås med bland annat tillräckligt många växlar.
- Kommunen förutsätter att valda lutningar på bibanan inte begränsar framtida godstrafik på Nyköpingsbanan.
- Kommunen anser att det är av yttersta vikt att bibanan i så stor utsträckning som möjligt byggs med hög kapacitet och så lång sträcka dubbelspår som möjligt. Detta för att främja en trafik med hög kapacitet och korta restider för att erhålla de nyttor som järnvägen ger. Kommunen håller inte med om att det finns framtida möjlighet till dubbelspår på bibanan, med föreslagen utformning, då det skulle

innebära alltför stora nyinvesteringar bland annat vid anpassning av samtliga passager.

Övriga platsspecifika yttrande

- Vid 53+100 Arbetsytor i anslutning till Tunsätterbäcken måste vattenavrinning säkras så inte bäcken utsätts för grumling.
- Vid 53+100 Kommunen anser att dragningen av GC-vägen vid Tunsätterbäcken inte är optimal med flera 90-graderskurvor som gör både attraktiviteten lägre och möjligheten att sköta vägen svårare. En översyn av GC-vägens dragning vore lämplig.
- Vid 52+500 till 53+ 700 Kommunen ser möjlighet till framtida utveckling av marken mellan bibanan och Trosavägen. Vi förutsätter att angiven serviceväg i järnvägsplanen, på nuvarande banvall, inte innebär att annan lösning kan planeras vid framtida utveckling av denna yta.
- Vid 52+800 till 53+ 600 Ett längre parti från naturvårdssynpunkt värdefulla brynmiljöer kommer att försvinna på grund av bibanans dragning. Kommunen anser att kompensationsåtgärder för detta bör planeras.
- Vid 53+200 Kommunen är angelägen om att det går att passera järnvägen i detta område under hela byggtiden.
- Vid 56+100 Kommunen skulle gärna se en översyn av möjliga bullerreducerande åtgärder på bron över Nyköpingsån särskilt då fler godståg förväntas gå på Nyköpingsbanan i framtiden.
- Befintliga GC passager på båda sidor av Nyköpingsån fattas och ska säkras i järnvägsplanekartorna.
- Vid 60+000 Placering av dagvattendamm kan ev. påverkas vid samplanering av Kungsladugårdsleden.
- Vid 61+500 vid passage över väg 52 förordar kommunen en längre bro med samlagd passage till fastigheterna väster om bibanan för att få en mer öppen lösning och mer välkomnande entré till kommunen i väster. Samt möjliggöra vilt och GC-passage om väg 52 förses med viltstängsel.
- Vid 61+800 till 62+200 Kommunen förordar en dragning av väg 629 enligt kommunens planprogram för Skavsta verksamhetsområde. Kommunen har fortsatt hållningen att Planprogrammets och utformning av ny väg 629 bäst möter Skavstaområdets behov ur både regional och lokal trafiksynpunkt, liksom för samtliga trafikslag inkl. GC och kollektiv busstrafik.

Övrigt

- Kommunen anser att Trafikverket ska initiera de ändringar av detaljplan som behövs genom att ansöka om planbesked för de detaljplaner som behöver ändras då det krävs för att järnvägsplanen inte ska stå i strid med gällande detaljplaner för området. Kommunen får i och med hanteringen av dessa planer inga lokala mervärden då nyttan endast

består i det nationella transportsystemet. Hur fördelning av finansiering av dessa ändringar ska ske behöver avgöras då kommunen ställer sig frågande till det principbeslut som Trafikverket anser gäller.

Planprocessen som sådan hanteras av Nyköpings kommun.

- Höjdsättning saknas vilket gör det svårt att förstå påverkan på landskapsbilden.
- Kommunen har ytterligare mindre anmärkningar på materialet som delges Trafikverket på annat sätt.

Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

- Kommunen upplever MKB:n som bra och välbeskriven. Synpunkter från Nyköpings kommun har införlivats i dokumentet och tagits hänsyn till.
- Då ett stort antal entreprenader med en potentiellt stor miljöpåverkan och risk kommer att ske under byggskedet ser kommunen med tillfredsställelse att Trafikverket i MKB:n åtar sig att under byggskedet systematiskt följa upp uppställda miljökrav vad gäller entreprenörernas systematiska miljöarbete, masshantering, hantering av kemiska produkter med mera.
- Kommunen ser att samrådsmaterialet är oklart när det gäller skydd av grundvattenförekomsten Larslundsmalmen. Enligt planbeskrivningen (s. 108) kan tätskikt bli aktuellt i denna del och i MKB:n (s. 116) anges att tätskikt kan bli aktuellt både för bibanan och stambanan. Samtidigt anges det på sid 117 att "*För driftskedet är inga tätskikt under spår och i diken planerade*". För kommunen är det av största vikt att grundvattenförekomsten skyddas så långt som möjligt och vi förutsätter att vi tidigt informeras om Trafikverkets vidare hantering av frågan om tätskikt under Bi- och stambanans spår och diken.

Yttrande vattenverksamhet (TRV 2021/16818)

- Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har yttrat sig över avgränsningssamråd för vattenverksamhet 2021-11-26. Kommunen har ingen ytterligare synpunkt utöver detta yttrande.

Fortsatt arbete

- Kommunen ser fram emot fortsatt dialog kring färdigställande av denna och kommande järnvägsplaner med Trafikverket.

Urban Granström
Kommunstyrelsen ordförande

Mall för egen prövning av barnets bästa, enkel och formell

Instruktion

Använd mallen som vägledning vid genomförande av prövningar av barnets bästa i utredningar och inför beslut. Mallen utgår från den processbeskrivning som återfinns i *Riktlinje för prövning av barnets bästa i Nyköpings kommun*.

Det är viktigt att process, bedömning och utfall av en prövning dokumenteras skriftligen. Prövningen bör dokumenteras på ett sådant sätt att den blir *tydlig och transparent* för de barn eller övriga som berörs, som exempelvis vårdnadshavare eller för dem som kan komma att granska beslutet.

Hur mycket som redogörs under respektive delmoment i mallen beror på vilken form för prövning som bedöms lämplig och kan också variera från ärende till ärende.

Exempelvis kan prövningens omfattning variera beroende på ärendets komplexitet i relation till i vilken grad; eller på vilket sätt det kan komma att påverka barn; om ärendet omfattar rättigheter som riskerar att kränkas eller inte tillgodoses; eller inbegriper försvårande mål- och intressekonflikter som behöver vägas in i analysen.

Till hjälp att bedöma om och i vilken form en prövning ska göras (enkel eller formell), använd *Checklista för bedömning av behov av genomförande av prövning av barnets bästa inför utredningar och beslut*.

Använd processbeskrivningens steg 1–8 i riktlinjen till hjälp att genomföra prövningen och redogör för resonemangen i mallen. I riktlinjen finns även en förteckning över barnkonventionens artiklar liksom länk till barnkonventionen som helhet.

Stödmaterial för genomförande av prövningar av barnets bästa liksom information om barnkonventionen och barnrätt i praktiken finns att hitta på IN under Samarbete och projekt/ Samarbete/ Barnkonventionen.

Mall för prövning av barnets bästa, enkel och formell

Delmoment

Resonemang

<p>1. Beskriv ärendet eller frågan med utgångspunkt i barns bästa</p> <p>Exempelvis: bakgrund, syfte, problem/ målbild, verksamhet och målgrupp.</p> <p>Om beskrivningen motiverar det, initiera samverkan med berörda parter (ex. annan verksamhet, anhöriga eller resurser.)</p> <p>Om det framgår att barnets bästa ska vägas mot andra intressen bör en formell prövning genomföras. Det bör då också framgå i beskrivningen av ärendet. Se under delmoment 5.</p> <p>(Berör processteg 1 i riktlinje)</p>	
<p>2. Bedöm vilket underlag som är relevant att utgå från för att kunna göra en bedömning av barnets bästa, och beskriv detta</p> <p>Exempelvis: Artiklar i barnkonventionen: 2, 3, 6 och 12 omfattas alltid av en prövning. Identifiera övriga artiklar som är relevanta för ärendet, forskning, lagstiftning/ myndighetsföreskrifter.</p> <p>(Berör processteg 2–4 i riktlinje)</p>	

3. Väg relevanta faktorer mot varandra. Ta utgångspunkt i barnets rättigheter

Om motiverat identifiera handlingsalternativ och analysera konsekvenser för barnet/barnen, samt andra konsekvenser som bedöms viktiga för att belysa den åtgärd som föreslås

(Berör processteg 5 i riktlinje)

4. Formulera en slutsats – vad bedöms vara barnets bästa i ärendet?

Tillför dokumentationen från prövningen till ärendet. Vad som bedömdes vara barnets bästa ska beaktas och väga tungt för beslutet/utfallet.

(Berör processteg 6 i riktlinje)

5. Finns det övriga intressen som behöver beaktas i ärendet? Beskriv dessa

(Berör processteg 5 i riktlinje)

<p>6. Väg övriga intressen mot vad som bedömts vara barnets bästa</p> <p>Beskriv de eventuella intressekonflikter som identifieras. Utgå från rättigheterna, och i synnerhet om en intressekonflikt innebär en kränkning av en rättighet eller att barns rättigheter inte kan tillgodoses fullt ut.</p> <p>(Berör processteg 5–6 i riktlinje)</p>	
<p>7. Formulera ett förslag till beslut</p> <p>Det ska tydligt framgå hur förslag till beslut beaktar barnets bästa eller tydligt motivera eventuella avvägningar som innebär att andra intressen fick väga tyngre. Notera att barnets bästa ska beaktas i första hand. Tillför dokumentation från prövningen till ärendet.</p> <p>(Berör processteg 6 i riktlinje)</p>	
<p>8. Föreslå kompensande åtgärder</p> <p>Har andra intressen behövt väga tyngre än bedömning av barnets bästa, bör kompensatoriska åtgärder föreslås. Utgå från de rättigheter som inte kan tillgodoses fullt ut/målgruppen som berörs. Det kan vara på kort eller lång sikt.</p> <p>(Berör processteg 5–6 i riktlinje)</p>	

KS § Prioriterade åtgärder för ansökan om statlig medfinansiering ur länstransportplan 2023

Diarienummer: KK21/572

Länsplan för regional transportinfrastruktur, länstransportplan, upprättas av Region Sörmland och anger hur transportsystemet i länet avses utvecklas de kommande tio åren. Prioritering av åtgärdsbehov för inomregionalt statligt vägnät och inriktning för medfinansiering för åtgärder på kommunalt vägnät identifieras. Åtgärdsområden i länstransportplanen syftar till ökad regional tillgänglighet, trafiksäkerhet, gång-, cykel- och kollektivtrafikförbättring. Planen beskriver både namngivna större objekt och medfinansieringspotter.

Region Sörmland och Trafikverket genomför tillsammans med länets kommuner en prioriteringsdialog i februari 2022 kring åtgärder som respektive part ser som prioriterade för genomförande nästkommande år. Föreliggande dokument, bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2021-12-15, är Nyköpings kommuns inspel i denna prioriteringsdialog. Föreslagna åtgärder är: samverkansprojekt med Trafikverket kring Östra infarten, väderskydd vid hållplatser som Trafikverket bygger om samt förbättringar för oskyddade trafikanter kring busshållplats "Isaksdal".

För de objekt som prioriteras vid mötet kommer statlig medfinansiering att kunna sökas från Trafikverket. Ansökan sker senast 1 mars 2022 och beslut från Trafikverket väntas under maj månad. Åtgärderna som får medfinansiering ska redovisas till Trafikverket senast den 31 oktober 2023 .

Åtgärder knutna till Resecentrum som kommunen redan erhållit beslut om Stadsmiljöavtal för eller är åtaganden som motåtgärder för Stadsmiljöavtalet är högst prioriterade för kommunen att genomföra under tidsperioden. De åtgärderna kan inte få ytterligare statligt stöd genom bidragspotter i länstransportplan.

Ekonomiska effekter

Detta beslut om prioritering indikerar en inriktning att genomföra redovisade investeringar. Genom regional prioritering kan investeringar få stöd via statlig medfinansiering ur länstransportplan, vilket ger lägre egen kommunal kostnad.

Beslut om respektive investering tas via sedvanliga investeringsbeslut. Beslut om avtal med Trafikverket och projektering för ombyggnationer vid Östra infarten är fattat av kommunstyrelsen i september 2021. Objektet är namngivet i Länstransportplan, med en indikativ medfinansieringssumma angiven.

Prövning av barnets bästa

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Ja

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Ja, inkluderas i bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2021-12-15.

Om en barnrättsprövning har genomförts, beaktas vad som bedömdes vara barnets bästa i förslag till beslut?

Ja

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) att** godkänna Prioriterade åtgärder för ansökan om statlig medfinansiering ur länstransportplan 2023, enligt bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2021-12-15, som underlag från Nyköpings kommun till den regionala prioriteringen av åtgärder för statlig medfinansiering ur länstransportplan för 2023,
- 2) att** uppdra till Tekniska divisionen att ansöka om statlig medfinansiering för de av Region Sörmland prioriterade investeringsåtgärderna för 2023, samt
- 3) att** förklara paragrafen omedelbart justerad.

Beslutet skickas till:

Samhällsbyggnad

Tekniska divisionen

Region Sörmland

Trafikverket

Kommunstyrelsen

Prioriterade åtgärder för ansökan om statlig medfinansiering ur länstransportplan 2023

Sammanfattning

Bifogat dokument, bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2021-12-15, beskriver de åtgärdsbehov i transportinfrastrukturen som med stöd ur länstransportplan är mest relevanta att genomföra de närmaste åren. Åtgärder i samverkansprojekt med Trafikverket kring Östra infarten, väderskydd vid hållplatser som Trafikverket bygger om samt förbättringar för oskyddade trafikanter kring busshållplats "Isaksdal" är Nyköpings kommuns inspel till gemensamma prioriteringar i Sörmland kring objekt med genomförande under år 2023 att söka statlig medfinansiering för med stöd i länstransportplan, se bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2021-12-15.

Ärendet har beretts av Samhällsbyggnad och Tekniska divisionen.

Bakgrund

Länsplan för regional transportinfrastruktur, länstransportplan, upprättas av Region Sörmland och anger hur transportsystemet i länet avses utvecklas de kommande tio åren. Prioritering av åtgärdsbehov för inomregionalt statligt vägnät och inriktning för medfinansiering för åtgärder på kommunalt vägnät identifieras. Åtgärdsområden i länstransportplanen syftar till ökad regional tillgänglighet, trafiksäkerhet, gång-, cykel- och kollektivtrafikförbättring. Planen beskriver både namngivna större objekt och medfinansieringspotter.

Region Sörmland och Trafikverket genomför tillsammans med länets kommuner en prioriteringsdialog i februari 2022 kring åtgärder som respektive part ser som prioriterade för genomförande nästkommande år. Föreliggande dokument, bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2021-12-15, är Nyköpings kommuns inspel i denna prioriteringsdialog. Föreslagna åtgärder är: samverkansprojekt med Trafikverket kring Östra infarten, väderskydd vid hållplatser som Trafikverket bygger om samt förbättringar för oskyddade trafikanter kring busshållplats "Isaksdal".

För de objekt som prioriteras vid mötet kommer statlig medfinansiering att kunna sökas från Trafikverket. Ansökan sker senast 1 mars 2022 och beslut från Trafikverket väntas under maj månad. Åtgärderna som får medfinansiering ska redovisas till Trafikverket senast den 31 oktober 2023 .

Åtgärder knutna till Resecentrum som kommunen redan erhållit beslut om Stadsmiljöavtal för eller är åtaganden som motåtgärder för Stadsmiljöavtalet är högst prioriterade för kommunen att genomföra under tidsperioden. De åtgärderna kan inte få ytterligare statligt stöd genom bidragspotter i länstransportplan.

Ekonomiska effekter

Detta beslut om prioritering indikerar en inriktning att genomföra redovisade investeringar. Genom regional prioritering kan investeringar få stöd via statlig medfinansiering ur länstransportplan, vilket ger lägre egen kommunal kostnad.

Beslut om respektive investering tas via sedvanliga investeringsbeslut. Beslut om avtal med Trafikverket och projektering för ombyggnationer vid Östra infarten är fattat av kommunstyrelsen i september 2021. Objektet är namngivet i Länstransportplan, med en indikativ medfinansieringssumma angiven.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Ja

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Ja, inkluderas i bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2021-12-15.

Om en barnrättsprövning har genomförts, beaktas vad som bedömdes vara barnets bästa i förslag till beslut?

Ja

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) **att** godkänna Prioriterade åtgärder för ansökan om statlig medfinansiering ur länstransportplan 2023, enligt bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2021-12-15, som underlag från Nyköpings kommun till den regionala prioriteringen av åtgärder för statlig medfinansiering ur länstransportplan för 2023,
- 2) **att** uppdra till Tekniska divisionen att ansöka om statlig medfinansiering för de av Region Sörmland prioriterade investeringsåtgärderna för 2023, samt
- 3) **att** förklara paragrafen omedelbart justerad.

Mats Pettersson
Kommundirektör
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2022-01-13

Maria Ljungblom
Samhällsbyggnadschef
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Kent Nyman
Chef Tekniska divisionen
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Beslut till:

Samhällsbyggnad
Tekniska divisionen
Region Sörmland
Trafikverket

Prioriterade åtgärder för ansökan om statlig medfinansiering ur länstransportplan 2023

Sammanfattning

Detta dokument beskriver de åtgärdsbehov i transportinfrastrukturen som med stöd i länstransportplan är mest relevanta att genomföra de närmaste åren. Åtgärder beskrivna under rubriken "Statlig medfinansiering 2023 ur länstransportplan" är Nyköpings kommuns inspel till gemensamma prioriteringar i Sörmland kring objekt med genomförande under år 2023 att söka statlig medfinansiering för med stöd i länstransportplan.

Ärendet har beretts gemensamt av Samhällsbyggnad och Tekniska divisionen.

Bakgrund

Länsplan för regional transportinfrastruktur, länstransportplan, upprättas av Region Sörmland och anger hur transportsystemet i länet avses utvecklas de kommande tio åren. Åtgärdsbehov för inomregionalt statligt vägnät och inriktning för medfinansiering för åtgärder på kommunalt vägnät identifieras.

Åtgärdsområden i länstransportplanen syftar till ökad regional tillgänglighet, trafiksäkerhet, gång-, cykel- och kollektivtrafikförbättring. Planen beskriver både namngivna större objekt och medfinansieringspottar. Planen är under revidering inför åren 2022-2033, med uttalat fokus kring medfinansiering för åtgärder som gynnar många oskyddade trafikanter och skapar förutsättningar för hållbart resande och resekedjor i tätort såväl som landsbygdens noder.

Region Sörmland och Trafikverket genomför tillsammans med länets kommuner en prioriteringsdialog i februari 2022 kring åtgärder som respektive part ser som prioriterade för genomförande nästkommande år. Föreliggande dokument är Nyköpings kommuns inspel i denna prioriteringsdialog.

För de objekt som prioriteras vid mötet kan statlig medfinansiering sökas från Trafikverket. Ansökan sker senast 1 mars 2022 och beslut från Trafikverket väntas under maj månad. Åtgärderna som får medfinansiering ska redovisas till Trafikverket senast den 31 oktober 2023.

Kommunala mål och strategier

I Nyköpings kommun gäller Vision 2040, som bland annat anger att vi växer ekonomiskt och socialt hållbart och går före i den gröna omställningen genom mod, handlingskraft och gemensamt ansvarstagande.

Nyköpings Översiktsplan 2040 anger ett antal strategier för tillväxt, med koppling till ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet enligt Agenda 2030. Planen bygger på att förtäta i lägen med service, mernyttja befintlig infrastruktur, stärka regionala och lokala samband med ökat hållbart resande i kollektivtrafikstråk och omstigningsnoder i tätort och på landsbygden.

Transportstrategi för Nyköpings tätort och Skavsta, 2020, anger övergripande inriktning inom transportområdet. I de täta miljöerna premieras gång- cykel- och kollektivtrafik, där genomfartstrafik leds kring den centrala delen. Under 2020 beslutades en tillhörande handlingsplan.

Stadsmiljöavtal

Trafikverket beslutade i juni 2021 att Nyköpings kommun och medsökande Region Sörmland tilldelas stöd för att främja hållbara stadsmiljöer, så kallat Stadsmiljöavtal, om maximalt cirka 255,5 miljoner kronor fram till år 2028. Stödet ges för att genomföra byggnationen av Nyköpings resecentrum samt infrastrukturåtgärder i dess närhet. Villkor för att få stödet är att Nyköpings kommun också genomför ett antal motprestationer i form av utvalda åtgärder för bland annat bättre cykelstråk i centrala delar, detaljplaner för bostäder, ny parkeringsstrategi och mobilitetsåtgärder.

Investeringsåtgärder kopplade till Stadsmiljöavtalet (inom parentes visas bidragsnivå via Stadsmiljöavtal eller alternativt att åtgärden är en motprestation i parentes), är för åren 2023-2025:

- Åtgärder inom projekt Resecentrum. 2021 - 28. (max 50%)
- Ny hållplats "Gripsholmsparken". 2024/25 (50%)
- Centrumstråk Öster –bättre gångstråk med möblering för vistelse och aktivitet. 2023 (Motprestation)
- Trygghetsförbättring längs GC väg Folkungavallen – kyrkogården längs ån. 2023 (Motprestation)
- Ny GC bana norra sidan Repslagaregatan, sträckan V Trädgårdsg – Hospitalsg. 2024/25 (Motprestation)
- Tillgänglighetsanpassning hållplats "V Trädgårdsgatan", Norra sidan. 2024/25 (Motprestation)

Dessa infrastrukturåtgärder är högt prioriterade för kommunen att genomföra och de kan **inte** få stöd genom bidragspotter i länstransportplan.

Statlig medfinansiering 2023 ur länstransportplan

Nyköpings kommuns prioriterade åtgärder att genomföra med stöd i länstransportplanens avsatta namngivna objekt och medel för gång-, cykel- och kollektivtrafikförbättringar för 2023 är (i prioriteringsordning):

Östra infarten, delåtgärder 2022-2023:

Den östra infarten vid trafikplats 134 Påljunghage, Lennings väg och mötet mellan Brandkärrsvägen, Stockholmsvägen och Gustafsbergsstigen måste förstärkas avseende trafiksäkerhet och kapacitet då platsen är drabbad av köer och mindre goda lösningar för oskyddade trafikanter att röra sig i området. Med tillväxt i Nyköping och regionen ses en ökande problembild vid platsen, med risk för köer även ut på E4. Ombyggnation har identifierats som viktig och relevant att utföra via en åtgärdsvalsstudie. Det är viktigt att denna kommer till stånd inför byggnationerna av Nyköpings resecentrum med begränsad framkomlighet via

Hållets trafikplats och Brunngatan. Ombyggnationen sker i ett samverkansprojekt mellan kommunen och Trafikverket under 2022 – 2024.

Projektet ger bättre kapacitet och flyt i biltrafiken, mindre körisk och mer överskådlig och trafiksäker lösning. För oskyddade trafikanter ges ett bättre ordnat och belyst gång- och cykelvägnät i området och en GC-passage under rampen från E4, vilket ökar såväl trafiksäkerhet som trygghet. Målpunkter såsom Gustafsbergs- och Påljungshages handelsplatser länkas samman med övriga gång- och cykelstråk. Hållplatsområdet i östra delen av Brandkärrsvägen och på Lennings väg förstärks och befintlig planskild passage för gång- och cykeltrafik blir tryggare.

Avtal finns kring kommunal medfinansiering för åtgärder på Statlig väg. I länstransportplanen finns åtgärder vid Östra infarten som ett namngivet objekt för medfinansiering på kommunal gata, med en indikativ total summa om 21,1 mnkr. I kommunens ansökan om medfinansiering som görs i februari 2022 redovisas tidplan och åtgärdernas kostnad för respektive genomförandeår. Åtgärder som görs efter beslut om beviljad medfinansiering 2022 och under 2023 delrapporteras i slutet av 2023. Ansökan sker, utöver byggkostnader, också för åtgärder såsom detaljplanekostnad och behov av markinlösen. Sammanställning pågår inför ansökan. Beloppet kommer att totalt sett uppgå till en kostnad om minst 42,2 mnkr för åren 2022-24.

Åtgärder för väderskydd vid ombyggda hållplatser längs statligt vägnät:

Hållplatserna Övre Broby (i östra Svalsta), Nävekvarns IP, Lövsta/Bränn Ekeby, Jönåker och Lästringe trafikplats byggs om av Trafikverket genom en regional satsning på hållplatser i landsbygdsnoder med högt resandeantal. Vid Lövsta/Bränn Ekeby planerar Trafikverket att bygga en cykelväg som länkar de båda mindre landsvägarna och två hållplatser slås ihop. Detta är en del av cykelleden Näckrosleden.

I Trafikverkets ombyggnationer av hållplatser ingår tillgänglighets- och trafiksäkerhetsåtgärder med höjd plattform och god geometri. Kommunen förbättrar utförandet genom att tillse att väderskydd och cykelparkering finns, för att även kunna låsa fast cykel vid anslutningsresa. Sådan förbättring är möjligt att få medfinansiering för, med stöd i länstransportplanen. Kommunens beräknade kostnad är 1 mnkr.

Runebergsgatan, GC åtgärder och hållplats Isaksdal:

Stråket längs Runebergsgatan upp via Olof Palmes väg är skolväg till Långbergsskolan. Sträckan Höglundavägen-Olof Palmes väg har idag endast målat cykelfält på körbanan och busshållplatserna på sträckan är inte tillgänglighetsanpassade. Hållplatserna har ett påstigandeantal som är 15e högst av alla hållplatser i staden. Åtgärden förlänger separerad cykelväg fram till Olof Palmes väg och skapar tillgängliga busshållplatser på platsen. Åtgärdernas beräknade kostnad är 1 mnkr.

Indikerat behov av statlig medfinansiering 2024-2025

Åtgärder som syftar till god gång-, cykel- och busstrafikframkomlighet där många resenärer rör sig kommer under de närmaste åren att bli prioriterade:

Förbättringar för resenärer nära resecentrum:

- Hållplats "Västra Trädgårdsgatan" på södra sidan Repslagaregatan.
Utöver motåtgärden för Stadsmiljöavtal som planeras för norra sidan vägen har även södra sidan behov av anpassning, med ambition att inrymma två bussar samtidigt. Detta är första hållplats efter Nyköpings resecentrum och alla tre stadslinjer kommer att trafikera här. Med planerad samtidig avgångstid från resecentrum ankommer bussarna nästan samtidigt vid denna hållplats, med stort förväntat påstigande från centrala Storgatan för linje 1 och 2.
- Signalreglering Repslagaregatan/Brunnsgatan.
Alla resenärer med stadsbuss och ett antal linjer från landsbygden trafikerar denna plats mot Nyköpings resecentrum. Dagens cirkulationsplats ger företräde för trafik västerifrån, vilket gör att köer bildas och busstrafikanterna riskerar förseningar. Det har via en trafikutredning som gjorts visat sig att denna plats behöver regleras med bussprioriterande trafiksignal för att få rimligt god framkomlighet utan låsningar.
- Hållplats "Stockholmsvägen" på Östra Rundgatan.

Detta är andra hållplats efter Nyköpings resecentrum och stadslinje 1 och 2 trafikerar här. Hållplatsen är inte fullt tillgänglighetsanpassad och har ett stort påstigandeantal från östra centrum.

Trygghet för oskyddade nära skolor

- Släbro (Oppeby) F-6
Släbroskolan byggs om och får nya entréplatser för barn, föräldrar och personal som gynnar resande med cykel och till fots till skolan. En ny allmän cykelväg söderut från Krikonbacken skapas genom skolområdet. Ny idrottshall kommer att attrahera besök alla veckans dagar. Åtgärder längs och tvärs Smålandsvägen och Regeringsvägen behövs för att tryggt länka ihop skolområdet med övrigt gång- och cykelvägnät. I takt med att även bostadsexploatering längs Smålandsvägen kommer till stånd förutses en flytt av hållplatsläge "Oppeby torg", med möjlighet till bättre utformning än dagens.
- Västra Spelhagen F-6
Planarbete pågår för ny skola i västra Spelhagen (Kv Ribban). För att säkra skolvägar behövs åtgärder längs och tvärs Hamnvägen och Arnöleden för att få säkrare passager för gående och cyklister i skolans närhet. Hållplatsen som idag ligger nästan vid Arnöbron flyttas till ett läge som bättre motsvarar upptagningsområdet och passage tvärs Arnöleden för oskyddade österifrån ett växande Spelhagen samordnas med placering och typ av hållplats.
- Ringvägen
Behov finns att uppdatera ledningsnätet längs Ringvägen och i samband med denna åtgärd planeras åtgärder för trafiksäkerhet och framkomlighet för oskyddade trafikanter längs och tvärs vägen. Domänvägens gång- och cykelstråk försörjer ett växande norra Kungshagen/Tessin och är skolväg mot Nyköpings högstadium samt Vittraskolan F-9. Stråket leder också vidare mot planfri passage under Lennings väg för gående och cyklister mot Rosvalla sport- och eventområde.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Ärendet berör barn indirekt och åtgärderna berör och är prioriterade utifrån barn och ungas behov, så det har i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa. En prövning av de detaljerna har i detta ärende inte genomförts djupare. Det stora flertalet av åtgärderna syftar till att skapa ökad tillgänglighet, framkomlighet och trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter, vilket också i hög grad berör barn att röra sig och få tillgänglighet till sina målpunkter till fots, på cykel eller med hjälp av kollektivtrafik med större

garanti att hålla sin tidtabell och för den unga att inte missa ett byte eller komma för sent.

KS § Försäljning av fastigheten Hovrättsnotarien 1

Diarienummer: KK22/20

Nyköpings kommun genomför en exploatering och utbyggnad enligt detaljplan P 18/17 för Sjösa 1:2 Malmbryggshagen som vann laga kraft 2018-04-25. Utbyggnaden av allmän plats är färdigställd och även några etapper av bostadsbyggnation. Exploatören FB Bostad AB har sedan tidigare erhållit kommunal markanvisning för del av fastigheten Hovrättsnotarien, en fastighet som efter genomförd lantmäteriförrättning styckats i fyra fastigheter (Hovrättsnotarien 1-4).

I enlighet med ett för området framtaget gestaltungsförslag och ett med kommunen tecknat genomförandeavtal planerar nu exploatören för en byggnation av 14 st radhus med en byggstart under första kvartalet 2022.

För marköverlåtelsen har ett köpeavtal upprättats och godkänts av exploatören. Köpeskillingen för fastigheten uppgår i avtalet till 4 550 000 kronor. Förslag till köpeavtal samt kartbilaga biläggs tjänsteskrivelse daterad 2022-01-04.

Vidare överlåter FB Bostad AB till FB Larsson Invest 1 AB, ett helägt koncernbolag att förvärva marken och för detta teckna avtal.

Prövning av barnets bästa

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) att** godkänna köpeavtal och försäljning av fastigheten Hovrättsnotarien 1 till en köpeskillning om 4 550 000 kronor, enligt bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2022-01-04.

Beslutet skickas till:

Motpart

Samhällsbyggnad

Ekonomiavdelningen

Kommunledningskansliet, försäkringssamordnare för kännedom

Kommunstyrelsen

Försäljning av fastigheten Hovrättsnotarien 1

Bakgrund

Nyköpings kommun genomför en exploatering och utbyggnad enligt detaljplan P 18/17 för Sjösa 1:2 Malmbryggshagen som vann laga kraft 2018-04-25. Utbyggnaden av allmän plats är färdigställd och även några etapper av bostadsbyggnation. Exploatören FB Bostad AB har sedan tidigare erhållit kommunal markanvisning för del av fastigheten Hovrättsnotarien, en fastighet som efter genomförd lantmäteriförrättning styckats i fyra fastigheter (Hovrättsnotarien 1-4).

I enlighet med ett för området framtaget gestaltningsförslag och ett med kommunen tecknat genomförandeavtal planerar nu exploatören för en byggnation av 14 st radhus med en byggstart under första kvartalet 2022.

För marköverlåtelsen har ett köpeavtal upprättats och godkänts av exploatören. Köpeskillingen för fastigheten uppgår i avtalet till 4 550 000 kronor. Förslag till köpeavtal samt kartbilaga biläggs tjänsteskrivelse daterad 2022-01-04.

Vidare överlåter FB Bostad AB till FB Larsson Invest 1 AB, ett helägt koncernbolag att förvärva marken och för detta teckna avtal.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) **att** godkänna köpeavtal och försäljning av fastigheten Hovrättsnotarien 1 till en köpeskilling om 4 550 000 kronor, enligt bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2022-01-04.

Mats Pettersson
Kommundirektör
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2022-01-13

Maria Ljungblom
Samhällsbyggnadschef
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Beslut till:

Motpart

Samhällsbyggnad

Ekonomiavdelningen

Kommunledningskansliet, försäkringssamordnare för kännedom

Mellan Nyköpings kommun, org.nr 212000-2940, 611 83 Nyköping, nedan kallad Kommunen, och FB Larsson Invest 1 AB org.nr 559131-0981 med adress c/o FB Bostad, Engelbrektskatan 26, 411 37 Göteborg, nedan kallad FB Larsson Invest 1 AB, träffas härmed följande

KÖPEAVTAL

1. Fastigheter och köpeskilling

Kommunen överlåter och försäljer till FB Larsson Invest 1 AB, Nyköping Hovrättsnotarien 1 för en köpeskilling om FYRAMILJONERFEMHUNDRAFEMTIOTUSEN (4 550 000) kronor.

2. Köpeskillingens erläggande

Handpenning erläggs med 10 % av fastighetens köpeskilling vid detta köpeavtals undertecknande. Resterande del av köpeskillingen erlägges senast 3 månader från detta köpeavtals undertecknande. Köpebrev ska upprättas när köpeskilling är till fullo betald.

3. Tillträde

Tillträde till fastigheten sker när köpeskilling är till fullo erlagd.

4. Fastighetsrättsliga förutsättningar

Fastigheten belastas inte av officialservitut eller inskrivna rättigheter och är inte heller deläggande fastighet i någon gemensamhetsanläggning.

5. Panträtter

Kommunen garanterar att fastigheten på tillträdesdagen inte besväras av inskrivna panträtter.

6. Överlåtelseförbud

Fastigheten får ej utan kommunens skriftliga medgivande överlåtas inom två (2) år räknat från tillträdesdagen till annan än till bolag som enligt aktiebolagslagen ingår i samma koncern som FB Larson Invest AB, eller för genomförandet av byggnationen, av FB Larson Invest AB bildad bostadsrättsförening eller projektbolag.

7. Lagfartskostnad och stämpelskatt

FB Larsson Invest 1 AB betalar lagfartskostnader och stämpelskatter i samband med förvärvet.

8. Besiktning och skick

Fastigheten överläts i befintligt skick. Inga kända markföreningar finns inom fastigheten.

9. Övrigt

I övrigt gäller vad som stadgas i jordabalken eller annan lag om förvärv av fast egendom.

10. Giltighet

En förutsättning för det här köpeavtalets giltighet är att det godkänns av kommunstyrelsen.

Detta avtal som avser köp av fastigheten Hovrättsnotarien 1 och har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Ort: Datum:
Nyköping 2022-

Ort: Datum:

Urban Granström
Kommunstyrelsens ordförande
Nyköpings kommun

För FB Larsson Invest 1 AB

Bevittnas för säljaren:

Namnförtydligande

Namnförtydligande

KS § Markanvisningsavtal för del av kvarteret Returen inom Björshults verksamhetsområde

Diarienummer: KK22/21

Markanvisningsavtalen (två avtal, ett för respektive område) avser del av fastigheten Arnö 1:3, kvarteret Returen inom Björshult verksamhetsområde, Nyköpings kommun.

Näringslivsenheten tillsammans med Samhällsbyggnad, Mark- och exploatering bedömer att fortsatta etableringar av Materialhantering & Logistik AB, som redan finns etablerade i området, kommer att bidra mycket positivt till den fortsatta utvecklingen av företagsparken.

Företaget har idag ett samarbete med PreZero Recycling AB som kommer att etablera sig på området för att kunna växa och utveckla sin verksamhet. Med anledning av att en del av denna etablering behöver komma igång så fort som möjligt, då det gäller en befintlig verksamhet i Nyköping, har området delats in i två markanvisningar där den första delen kan gå vidare till ett avslut snabbare genom bygglov och avstyckning. Kommunen har då också kvar sin möjlighet att avsluta den andra markanvisning om förutsättningarna skulle ändras.

Området för vilken avtalen gäller är markerad på kartorna (kartbilaga 1 och 2) och har en areal om ca 28 000 kvm (19 000 kvm i markanvisningsavtal 1 och 9000 kvm i markanvisningsavtal 2).

Markanvisningarna innebär att intressenten undersöker möjligheten att exploatera området för sin verksamhet.

Markanvisningsavtalen och kartor bifogas tjänsteskrivelse daterad 2022-01-04.

Prövning av barnets bästa

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) att** godkänna markanvisningsavtalen 1 och 2 för del av Arnö 1:3, inom kvarteret Returen, enligt bilagor till tjänsteskrivelse daterad 2022-01-04.

Beslutet skickas till:

Motpart

Samhällsbyggnad, Mark- och exploateringsenheten

Kommunstyrelsen

Markanvisningsavtal för del av kvarteret Returen inom Björshults verksamhetsområde

Bakgrund

Markanvisningsavtalen (två avtal, ett för respektive område) avser del av fastigheten Arnö 1:3, kvarteret Returen inom Björshult verksamhetsområde, Nyköpings kommun.

Näringslivsenheten tillsammans med Samhällsbyggnad, Mark- och exploatering bedömer att fortsatta etableringar av Materialhantering & Logistik AB, som redan finns etablerade i området, kommer att bidra mycket positivt till den fortsatta utvecklingen av företagsparken.

Företaget har idag ett samarbete med PreZero Recycling AB som kommer att etablera sig på området för att kunna växa och utveckla sin verksamhet. Med anledning av att en del av denna etablering behöver komma igång så fort som möjligt, då det gäller en befintlig verksamhet i Nyköping, har området delats in i två markanvisningar där den första delen kan gå vidare till ett avslut snabbare genom bygglov och avstyckning. Kommunen har då också kvar sin möjlighet att avsluta den andra markanvisning om förutsättningarna skulle ändras.

Området för vilken avtalen gäller är markerad på kartorna (kartbilaga 1 och 2) och har en areal om ca 28 000 kvm (19 000 kvm i markanvisningsavtal 1 och 9000 kvm i markanvisningsavtal 2).

Markanvisningarna innebär att intressenten undersöker möjligheten att exploatera området för sin verksamhet.

Markanvisningsavtalen och kartor bifogas tjänsteskrivelse daterad 2022-01-04.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) **att** godkänna markanvisningsavtalen 1 och 2 för del av Arnö 1:3, inom kvarteret Returen, enligt bilagor till tjänsteskrivelse daterad 2022-01-04.

Mats Pettersson
Kommundirektör
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2022-01-13

Maria Ljungblom
Samhällsbyggnadschef
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Beslut till:

Motpart

Samhällsbyggnad, Mark- och exploateringsenheten

Mellan Nyköpings kommun, org. nr 212000 - 2940, 611 83 Nyköping, nedan kallad kommunen, och Materialhantering & Logistik i Oxelösund AB, org. nr 556946 - 1964, Strandparksgränd 23, 611 46 Nyköping, nedan kallad bolaget, träffas härmed följande

MARKANVISNINGSAVTAL

1 Bakgrund och syfte

Syftet med detta markanvisningsavtal är att ge riktlinjer och lägga fast förutsättningar för exploatering och utbyggnad av fastigheten inom kvarteret Returen inom Björshults verksamhetsområde, Nyköpings kommun. Området för vilket avtalet gäller har en areal om ca 19 000 kvadratmeter (varav ca 5000 kvm under kraftledningsgatan) och benämns nedan fastigheten. Det aktuella området har markerats med rött på bifogad karta, se Bilaga 1.

2 Giltighet

Genom detta markanvisningsavtal förbinder sig kommunen att under 6 månader från undertecknandet av överenskommelsen dock längst tom 2022-08-31, inte försälja eller på annat sätt upplåta området till annan part.

Efter markanvisningsavtalets utgång upphör avtalet att gälla. Om någon oförutsägbar omständighet uppkommit inom avtalstiden som försenat förhandlingsprocessen, kan kommunen medge att avtalstiden förlängs. Förlängning sker genom skriftligt tillägg till det här avtalet.

Om parterna träffar avtal om marköverlåtelse innan avtalstidens utgång upphör det här avtalet att gälla i sin helhet.

Postadress	Besöksadress	Tfn 0155-24 80 00	Org nr 21 20 00-29 40
Nyköpings kommun		Fax 0155-24 83 30	Bg 619-03 42
Samhällsbyggnad, Mark och Exploatering			kommun@nykoping.se
611 83 NYKÖPING			www.nykoping.se

Bolaget äger rätt att i förtid säga upp det här avtalet. Uppsägningen ska ske skriftligen och blir giltig omedelbart efter att uppsägningen inkommit till kommunen.

3 Marköverlåtelse och ersättning

Om parterna träffar avtal om marköverlåtelse kommer ett köpeavtal att upprättas.

Priset för marken uppgår till 325 kronor per kvadratmeter fastighetsarea. Ytan under kraftledningsgatan på ca 5000 kvm överlåtes utan ersättning.

Kommunen ansöker om fastighetsbildning och köpeskillingen kommer att regleras efter genomförd lantmäteriförrättning.

Parterna svarar under markanvisningstiden för sina egna kostnader. Således ansvarar bolaget för och bekostar alla undersökningar av fastigheten och förutsättningarna för byggnation och utveckling.

Någon ersättning för reservationen av marken skall ej utgå mellan parterna. Kommunen ersätter inte bolaget för kostnader som bolaget investerat under avtalstiden.

I det fall intressenten väljer att inte utnyttja rätten till köp av fastigheten eller om överenskommelsen av andra skäl förfaller eller avslutas, skall respektive part svara för sina egna kostnader.

4 Övriga förutsättningar

Kommunen garanterar inte markens förhållanden och bärkraftighet, varför intressenten själv måste företa erforderliga undersökningar före byggandet.

Intressenten skall på egen bekostnad grundligt besiktiga fastigheten samt har rätt att även i övrigt göra en legal, ekonomisk, teknisk och miljömässig genomgång av området.

För fastigheten gäller detaljplanen P16-3. Bolaget har tagit del av detaljplanen och är fullt införstådd med planens bestämmelser.

Höjdsättning har tagits fram för området. Bolaget förbinder sig att, på egen bekostnad, utforma fastigheten och byggnaderna i enlighet med kommunens höjdsättning.

En dagvattenutredning har tagits fram för området. Bolaget förbinder sig att, inom fastigheten, genomföra och bekosta de nödvändiga åtgärder som föreslås i dagvattenutredningen och gällande detaljplan.

Nyköpings kommunens riktlinjer för markanvisning gäller.

5 Hävningsrätt

Skulle endera parten ej fullfölja sina åtaganden enligt detta markanvisningsavtal äger den andra parten rätt att häva markanvisningsavtalet.

6 Tvistelösning

Tvister på grund av detta avtal ska hänskjutas till allmän domstol.

7 Överlåtelse

Detta avtal får inte överlåtas utan kommunens skriftliga medgivande.

8 Ändringar och tillägg

Ändringar och tillägg till detta avtal ska skriftligen godkännas av kommunen.

9 Handlingar

Till avtalet bifogas följande handlingar

Bilaga 1: Karta över aktuellt område.

Detta markanvisningsavtal avseende blivande fastigheten inom kvarteret Returen inom Björshults verksamhetsområde, Nyköpings kommun, har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

* * * * *

Nyköping 20 - -

För bolaget

Nyköping 20 - -

För kommunen

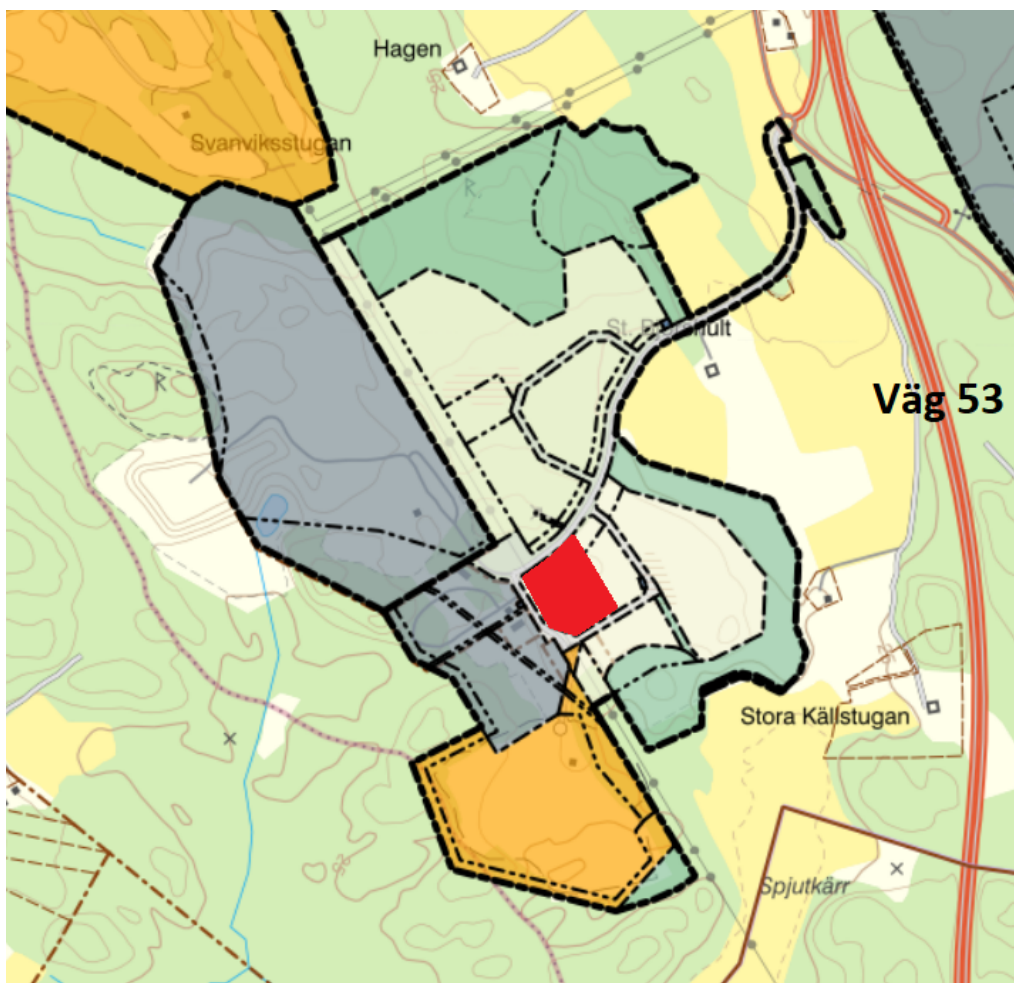
Daniel Karlsson

Styrelseledamot

Urban Granström

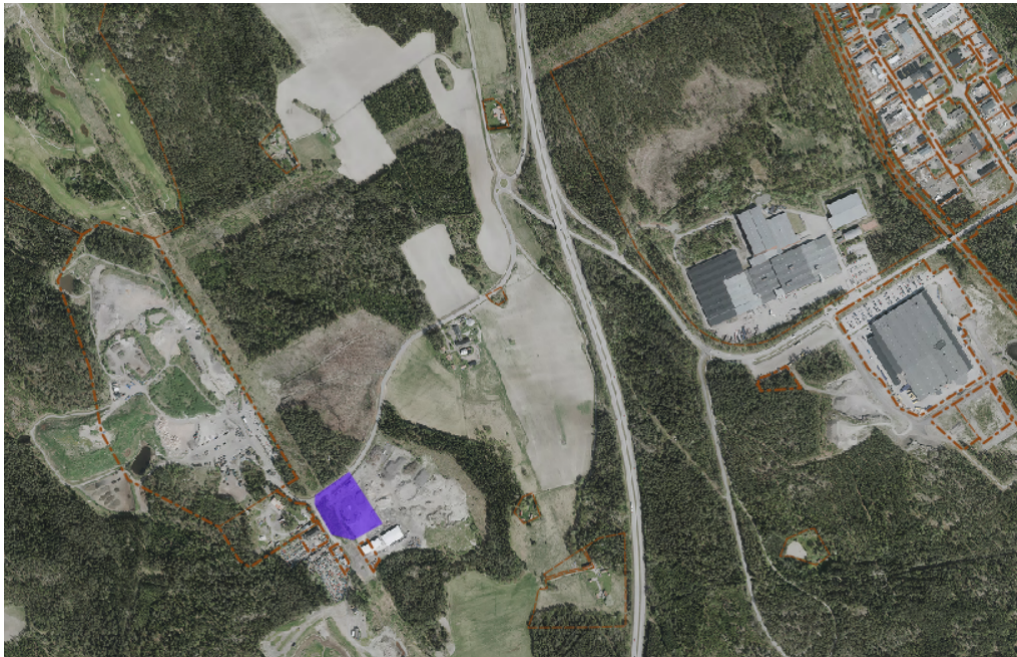
Kommunstyrelsens ordförande

Bilaga 1 – Karta över aktuellt område (markerat med rött).

Samhällsbyggnad

Bilaga Karta till tjänsteskrivelse markanvisningsavtal 1 (markerat med blått).

Området ligger inom kvarteret Returen i Björshult industriområde. Tekniska divisionens byggnad visas till höger i bilden.

Postadress

Besöksadress

Tfn 0155-24 80 00

Org nr 21 20 00-29 40

Nyköpings kommun

Fax 0155-24 83 30

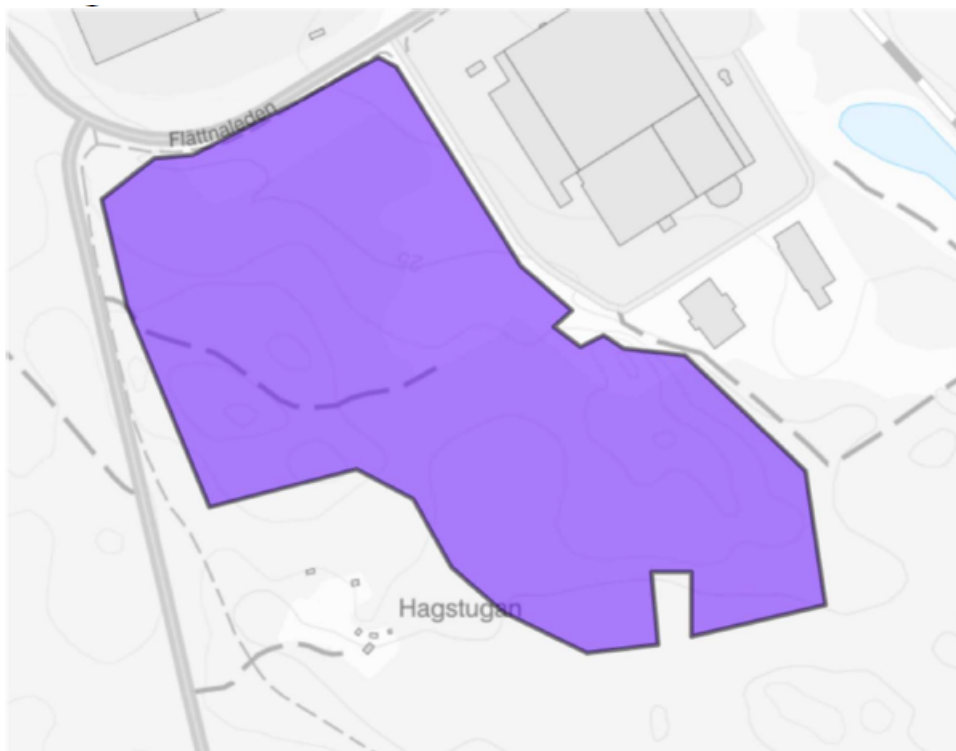
Bg 619-03 42

Samhällsbyggnad, Mark och
Exploatering

kommun@nykoping.se

611 83 NYKÖPING

www.nykoping.se

Samhällsbyggnad

Mellan Nyköpings kommun, org. nr 212000 - 2940, 611 83 Nyköping, nedan kallad kommunen, och Materialhantering & Logistik i Oxelösund AB, org. nr 556946 - 1964, Strandparksgränd 23, 611 46 Nyköping, nedan kallad bolaget, träffas härmed följande

MARKANVISNINGSAVTAL

1 Bakgrund och syfte

Syftet med detta markanvisningsavtal är att ge riktlinjer och lägga fast förutsättningar för exploatering och utbyggnad av fastigheten inom kvarteret Returen inom Björshults verksamhetsområde, Nyköpings kommun. Området för vilket avtalet gäller har en areal om ca 9 000 kvadratmeter och benämns nedan fastigheten. Det aktuella området har markerats med rött på bifogad karta, se Bilaga 1.

2 Giltighet

Genom detta markanvisningsavtal förbinder sig kommunen att under 6 månader från undertecknandet av överenskommelsen dock längst tom 2022-08-31, inte försälja eller på annat sätt upplåta området till annan part.

Efter markanvisningsavtalets utgång upphör avtalet att gälla. Om någon oförutsägbar omständighet uppkommit inom avtalstiden som försenat förhandlingsprocessen, kan kommunen medge att avtalstiden förlängs. Förlängning sker genom skriftligt tillägg till det här avtalet.

Om parterna träffar avtal om marköverlåtelse innan avtalstidens utgång upphör det här avtalet att gälla i sin helhet.

Postadress	Besöksadress	Tfn 0155-24 80 00	Org nr 21 20 00-29 40
Nyköpings kommun		Fax 0155-24 83 30	Bg 619-03 42
Samhällsbyggnad, Mark och Exploatering			kommun@nykoping.se
611 83 NYKÖPING			www.nykoping.se

Bolaget äger rätt att i förtid säga upp det här avtalet. Uppsägningen ska ske skriftligen och blir giltig omedelbart efter att uppsägningen inkommit till kommunen.

3 Marköverlåtelse och ersättning

Om parterna träffar avtal om marköverlåtelse kommer ett köpeavtal att upprättas.

Priset för marken uppgår till 325 kronor per kvadratmeter fastighetsarea.

Kommunen ansöker om fastighetsbildning och köpeskillingen kommer att regleras efter genomförd lantmäteriförrättning.

Parterna svarar under markanvisningstiden för sina egna kostnader. Således ansvarar bolaget för och bekostar alla undersökningar av fastigheten och förutsättningarna för byggnation och utveckling.

Någon ersättning för reservationen av marken skall ej utgå mellan parterna. Kommunen ersätter inte bolaget för kostnader som bolaget investerat under avtalstiden.

I det fall intressenten väljer att inte utnyttja rätten till köp av fastigheten eller om överenskommelsen av andra skäl förfaller eller avslutas, skall respektive part svara för sina egna kostnader.

4 Övriga förutsättningar

Kommunen garanterar inte markens förhållanden och bärkraftighet, varför intressenten själv måste företa erforderliga undersökningar före byggandet.

Intressenten skall på egen bekostnad grundligt besiktiga fastigheten samt har rätt att även i övrigt göra en legal, ekonomisk, teknisk och miljömässig genomgång av området.

För fastigheten gäller detaljplanen P16-3. Bolaget har tagit del av detaljplanen och är fullt införstådd med planens bestämmelser.

Höjdsättning har tagits fram för området. Bolaget förbinder sig att, på egen bekostnad, utforma fastigheten och byggnaderna i enlighet med kommunens höjdsättning.

En dagvattenutredning har tagits fram för området. Bolaget förbinder sig att, inom fastigheten, genomföra och bekosta de nödvändiga åtgärder som föreslås i dagvattenutredningen och gällande detaljplan.

Nyköpings kommunens riktlinjer för markanvisning gäller.

5 Hävningsrätt

Skulle endera parten ej fullfölja sina åtaganden enligt detta markanvisningsavtal äger den andra parten rätt att häva markanvisningsavtalet.

6 Tvistelösning

Tvister på grund av detta avtal ska hänskjutas till allmän domstol.

7 Överlåtelse

Detta avtal får inte överlåtas utan kommunens skriftliga medgivande.

8 Ändringar och tillägg

Ändringar och tillägg till detta avtal ska skriftligen godkännas av kommunen.

9 Handlingar

Till avtalet bifogas följande handlingar

Bilaga 1: Karta över aktuellt område.

Detta markanvisningsavtal avseende blivande fastigheten inom kvarteret Returen inom Björshults verksamhetsområde, Nyköpings kommun, har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

* * * * *

Nyköping 20 - -

För bolaget

Nyköping 20 - -

För kommunen

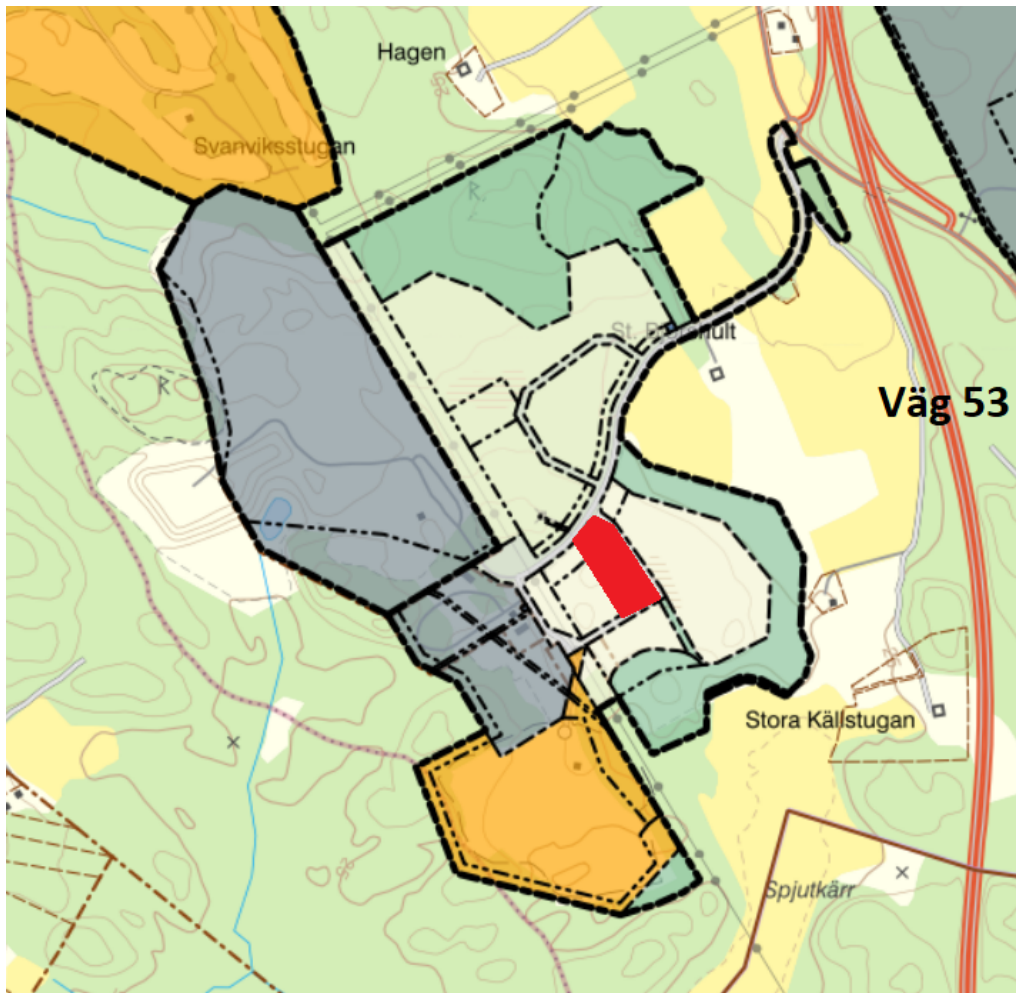
Daniel Karlsson

Styrelseledamot

Urban Granström

Kommunstyrelsens ordförande

Bilaga 1 – Karta över aktuellt område (markerat med rött).

Samhällsbyggnad

Bilaga Karta till tjänsteskrivelse markanvisningsavtal 2 (markerat med blått).

Området ligger inom kvarteret Returen i Björshult industriområde. Tekniska divisionens byggnad visas till höger i bilden.

Postadress

Besöksadress

Tfn 0155-24 80 00

Org nr 21 20 00-29 40

Nyköpings kommun

Fax 0155-24 83 30

Bg 619-03 42

Samhällsbyggnad, Mark och
Exploatering

kommun@nykoping.se

611 83 NYKÖPING

www.nykoping.se

KS § Bemyndigande att underteckna handlingar från och med 2022-02-07

Diarienummer: KK22/22

I aktuellt beslut framgår vilka tjänstepersoner som får:

- underteckna handling för Nyköpings kommun,
- underteckna motsvarande "firmatecknare" för Nyköpings kommun, samt
- underteckna borgens- eller ansvarsförbindelser för Nyköpings kommun.

Beslutet ska ses som ett komplement till, och läsas enskilt från, respektive nämnds reglemente och delegationsordning. Beslut från Kommunfullmäktige eller nämnd är fristående från aktuellt beslut, om inte annat anges i respektive beslut.

Beslutet gäller även för tillförordad tjänsteperson om ordinarie tjänsteperson har rätt att delegera tjänstefunktionen enligt respektive nämnds delegationsordning.

Tillämpning

Tillämpningsanvisning 1 - Tjänsteperson ges rätt att ensam underteckna handling inom tjänstepersonens ansvarsområde. Kommundirektör eller Kommunjurist har, i de fall ordinarie tjänsteperson har förhinder, rätt att ta tjänstepersonens ställe.

Tillämpningsanvisning 2 - En person från den politiska ledningen får tillsammans med den tjänsteperson som ansvarar för området underteckna handling för syftet "firmatecknare". Kommundirektör eller Kommunjurist har, i de fall ordinarie tjänsteperson har förhinder, rätt att ta tjänstepersonens ställe. I de fall handling avser rutinärenden eller är av enklare karaktär, såsom avfallsdeklaration eller abonnemang för egen verksamhet, är det tillräckligt att tjänsteperson ensam undertecknar handlingen.

Tillämpningsanvisning 3 - En person från den politiska ledningen får tillsammans med angiven tjänsteperson underteckna borgens- eller ansvarsförbindelser.

Prövning av barnets bästa

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1) att från och med 2022-02-07 bemyndiga nedanstående tjänsteperson att ensamt underteckna handling enligt

Tillämpningsanvisning 1:

- kommundirektör Mats Pettersson
- kommunjurist Heléne Jonsson Lindblad
- kommunjurist Sara Ekinge
- kanslichef Jenny Åtegård
- ekonomichef Jukka Taipale
- upphandlingschef Christopher Jonsson
- HR-chef Katarina Högström Hadfy
- IT-chef Peter Palmebäck
- kommunikationschef Anna Nilheimer
- samhällsbyggnadschef Maria Ljungblom
- chef Tekniska divisionen Kent Nyman
- chef Division Social omsorg Jan Holmlund
- chef Division Utbildning Inger Fransson
- chef Räddning och Säkerhet Patrik Kullman
- chef Näringsliv, Kultur och Fritid Maria Karlsson

2) att från och med 2022-02-07 bemyndiga nedanstående person från den politiska ledningen att, tillsammans med nedanstående tjänsteperson för syftet "firmatecknare", underteckna handling enligt

Tillämpningsanvisning 2:

Politiska ledningen

- kommunstyrelsens ordförande Urban Granström
- kommunstyrelsens 1:e vice ordförande Martina Hallström

- kommunstyrelsens 2:e vice ordförande Anna af Sillén
- kommunfullmäktiges ordförande Mohammad Mouaid

Tjänsteperson

- kommundirektör Mats Pettersson
- kommunjurist Heléne Jonsson Lindblad
- kommunjurist Sara Ekinge
- kanslichef Jenny Åtegård
- ekonomichef Jukka Taipale
- upphandlingschef Christopher Jonsson
- HR-chef Katarina Högström Hadfy
- IT-chef Peter Palmebäck
- kommunikationschef Anna Nilheimer
- samhällsbyggnadschef Maria Ljungblom
- chef Tekniska divisionen Kent Nyman
- chef Division Social omsorg Jan Holmlund
- chef Division Utbildning Inger Fransson
- chef Räddning och Säkerhet Patrik Kullman
- chef Näringsliv, Kultur och Fritid Maria Karlsson

- 3) att** från och med 2022-02-07 bemyndiga nedanstående person från den politiska ledningen att, tillsammans med nedanstående tjänsteperson, underteckna borgens- eller ansvarsförbindelser enligt *Tillämpningsanvisning 3*:

Politiska ledningen

- kommunstyrelsens ordförande Urban Granström
- kommunstyrelsens 1:e vice ordförande Martina Hallström
- kommunstyrelsens 2:e vice ordförande Anna af Sillén
- kommunfullmäktiges ordförande Mohammad Mouaid

Tjänsteperson

- kommundirektör Mats Pettersson
- ekonomichef Jukka Taipale

- kommunjurist Heléne Jonsson Lindblad
- kommunjurist Sara Ekinge

Beslutet skickas till:

Division Utbildning

Division Social omsorg

Tekniska divisionen

Samhällsbyggnad

Räddning och Säkerhet

Näringsliv, Kultur och Fritid

Ekonomiavdelningen

HR-avdelningen

IT-avdelninge

Kommunledningskansliet

Kommunikationsavdelningen

Kommunstyrelsen

Bemyndigande att underteckna handlingar från och med 2022-02-07

Bakgrund

I aktuellt beslut framgår vilka tjänstepersoner som får:

- underteckna handling för Nyköpings kommun,
- underteckna motsvarande "firmatecknare" för Nyköpings kommun, samt
- underteckna borgens- eller ansvarsförbindelser för Nyköpings kommun.

Beslutet ska ses som ett komplement till, och läsas enskilt från, respektive nämnds reglemente och delegationsordning. Beslut från Kommunfullmäktige eller nämnd är fristående från aktuellt beslut, om inte annat anges i respektive beslut.

Beslutet gäller även för tillförordad tjänsteperson om ordinarie tjänsteperson har rätt att delegera tjänstefunktionen enligt respektive nämnds delegationsordning.

Tillämpning

Tillämpningsanvisning 1 - Tjänsteperson ges rätt att ensamt underteckna handling inom tjänstepersonens ansvarsområde. Kommundirektör eller Kommunjurist har, i de fall ordinarie tjänsteperson har förhinder, rätt att ta tjänstepersonens ställe.

Tillämpningsanvisning 2 - En person från den politiska ledningen får tillsammans med den tjänsteperson som ansvarar för området underteckna handling för syftet "firmatecknare". Kommundirektör eller Kommunjurist har, i de fall ordinarie tjänsteperson har förhinder, rätt att ta tjänstepersonens ställe. I de fall handling avser rutinärende eller är av enklare karaktär, såsom

avfallsdeklaration eller abonnemang för egen verksamhet, är det tillräckligt att tjänsteperson ensam undertecknar handlingen.

Tillämpningsanvisning 3 - En person från den politiska ledningen får tillsammans med angiven tjänsteperson underteckna borgens- eller ansvarsförbindelser.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1) att från och med 2022-02-07 bemyndiga nedanstående tjänsteperson att ensamt underteckna handling enligt *Tillämpningsanvisning 1*:

- kommundirektör Mats Pettersson
- kommunjurist Heléne Jonsson Lindblad
- kommunjurist Sara Ekinge
- kanslichef Jenny Åtegård
- ekonomichef Jukka Taipale
- upphandlingschef Christopher Jonsson
- HR-chef Katarina Högström Hadfy
- IT-chef Peter Palmebäck
- kommunikationschef Anna Nilheimer
- samhällsbyggnadschef Maria Ljungblom
- chef Tekniska divisionen Kent Nyman
- chef Division Social omsorg Jan Holmlund
- chef Division Utbildning Inger Fransson
- chef Räddning och Säkerhet Patrik Kullman
- chef Näringsliv, Kultur och Fritid Maria Karlsson

2) att från och med 2022-02-07 bemyndiga nedanstående person från den politiska ledningen att, tillsammans med nedanstående tjänsteperson för syftet "firmatecknare", underteckna handling enligt *Tillämpningsanvisning 2*:

Politiska ledningen

- kommunstyrelsens ordförande Urban Granström
- kommunstyrelsens 1:e vice ordförande Martina Hallström
- kommunstyrelsens 2:e vice ordförande Anna af Sillén
- kommunfullmäktiges ordförande Mohammad Mouaid

Tjänsteperson

- kommundirektör Mats Pettersson
- kommunjurist Heléne Jonsson Lindblad
- kommunjurist Sara Ekinge
- kanslichef Jenny Åtegård
- ekonomichef Jukka Taipale
- upphandlingschef Christopher Jonsson
- HR-chef Katarina Högström Hadfy
- IT-chef Peter Palmebäck
- kommunikationschef Anna Nilheimer
- samhällsbyggnadschef Maria Ljungblom
- chef Tekniska divisionen Kent Nyman
- chef Division Social omsorg Jan Holmlund
- chef Division Utbildning Inger Fransson
- chef Räddning och Säkerhet Patrik Kullman
- chef Näringsliv, Kultur och Fritid Maria Karlsson

3) att från och med 2022-02-07 bemyndiga nedanstående person från den politiska ledningen att, tillsammans med nedanstående tjänsteperson, underteckna borgens- eller ansvarsförbindelser enligt *Tillämpningsanvisning 3*:

Politiska ledningen

- kommunstyrelsens ordförande Urban Granström
- kommunstyrelsens 1:e vice ordförande Martina Hallström

- kommunstyrelsens 2:e vice ordförande Anna af Sillén
- kommunfullmäktiges ordförande Mohammad Mouaid

Tjänsteperson

- kommundirektör Mats Pettersson
- ekonomichef Jukka Taipale
- kommunjurist Heléne Jonsson Lindblad
- kommunjurist Sara Ekinge

Mats Pettersson
Kommundirektör
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2022-01-13

Jenny Åtegård
Kanslichef
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Beslut till:

Division Utbildning

Division Social omsorg

Tekniska divisionen

Samhällsbyggnad

Räddning och Säkerhet

Näringsliv, Kultur och Fritid

Ekonomiavdelningen

HR-avdelningen

IT-avdelninge

Kommunledningskansliet

Kommunikationsavdelningen

KS § Avsiktsförklaring för utveckling av Lasarettområdet/Nyköpings resecentrum, Södra Hället

Diarienummer: KK22/23

Nyköpings kommun och Region Sörmland har för avsikt att gemensamt utveckla Lasarettområdet i anslutning till Nyköpings resecentrum. År 2018 tog kommunstyrelsen ett beslut om en avsiktsförklaring mellan parterna med syfte att tillsammans arbeta med området (KK18/400).

Samhällsbyggnad fick i samband med detta ett uppdrag att ta fram en förstudie. Avsiktsförklaringen gäller fram till 2022 och löper därmed ut nu vilket gör att en ny avsiktsförklaring behöver antas. Den nya avsiktsförklaringen föreslås gälla till år 2027 och innebär några revideringar utifrån förändrade förutsättningar i jämförelse med den tidigare avsiktsförklaringen. Visst planeringsarbete är påbörjat i området men de senaste åren har arbetet pausats på grund av Covid-19pandemin.

Regionen arbetar intensivt med att utveckla Nyköpings lasarett och Nyköpings kommun arbetar, tillsammans med Trafikverket, med att skapa Nyköpings resecentrum. Lasarettområdet, även kallat Södra Hället, är utpekad i Översiktsplanen Nyköping 2040 som ett bebyggelseområde för tät blandstad med möjligheter till bostäder, arbetsplatser, skola, handel, fritidsanläggningar, parker med mera. Båda parterna, regionen och kommunen, äger mark i området och det finns ett gemensamt intresse av att utveckla platsen.

Avsiktsförklaringen beskriver parternas gemensamma arbete och insatser vad gäller planering och utredning för kommande användning och bebyggelse inom området. I arbetet är det viktigt att kommunens och regionens framtida behov beskrivs utifrån fritidsmöjligheter, kopplingar till friluftsliv, behovet av bostäder, kontor och annan service kopplat till noden Nyköpings resecentrum, behov av offentlig service i form av skola/förskola, etcetera. En del i uppdraget är att titta på ett mobilitetshus som kan frigöra yta för utveckling av blandstad på den plats där markparkering finns idag.

En del mindre revideringar utifrån nya förutsättningar har gjorts i förslaget till den nya avsiktsförklaringen. I stora drag handlar dessa om:

- att förhålla sig till de åtaganden vi har via Stadsmiljöavtalet, i detta fall att planera för bostäder i området,
- förtydligande av arbete med vision, kommunikation, finansiering och fastighetsägarförhållanden,
- att utöka planeringsområdet i syfte att skapa en helhetsbild gällande bland annat gång- och cykelstråk,
- förtydligande kring hållbarhetsmål och koppling till Regional cykelstrategi för Sörmland (2021).

Förslag

Kommunstyrelsen föreslås godkänna den nya avsiktsförklaringen med Region Sörmland om utvecklingen av Lasarettområdet/Nyköpings resecentrum. Avsiktsförklaringen ersätter den tidigare avsiktsförklaringen beslutad av kommunstyrelsen år 2018.

Det tidigare uppdraget till Samhällsbyggnad att ta fram en förstudie för Lasarettområdet med koppling till Nyköpings resecentrum, som kommunstyrelsens beslutade om i samband med den tidigare avsiktsförklaringen år 2018, kvarstår fortfarande och utgör ett första steg i arbetet med utveckling av Lasarettområdet. Uppdraget utförs tillsammans med Tekniska divisionen samt Näringsliv, Kultur och Fritid inom befintlig budgetram. Om förutsättningarna förändras återkommer SHB med en framskrivning. I samband med uppdraget om att genomföra förstudien fick Samhällsbyggnad i uppdrag att återrapportera förstudien till kommunstyrelsen senast 2019-05-31, men då planeringsarbetet pausats under de senaste åren med anledning av Covid-19 föreslås istället kommunstyrelsen besluta att återrapportering sker senast våren 2023.

Prövning av barnets bästa

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Ja

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej, arbete med barnperspektivet görs inom planarbetet för området.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) att** godkänna avsiktsförklaring med Region Sörmland om utvecklingen av Lasarettområdet/Nyköpings resecentrum, enligt bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2022 -01-06, samt
- 2) att** uppdra åt Samhällsbyggnad att återrapportera uppdraget om framtagande av förstudie för Lasarettområdet med koppling till Nyköpings resecentrum till kommunstyrelsen senast våren 2023.

Beslutet skickas till:

Region Sörmland

Tekniska divisionen

Näringsliv, Kultur- och fritid

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Kommunstyrelsen

Avsiktsförklaring för utveckling av Lasarettområdet/Nyköpings resecentrum, Södra Hället

Bakgrund

Nyköpings kommun och Region Sörmland har för avsikt att gemensamt utveckla Lasarettområdet i anslutning till Nyköpings resecentrum. År 2018 tog kommunstyrelsen ett beslut om en avsiktsförklaring mellan parterna med syfte att tillsammans arbeta med området (KK18/400). Samhällsbyggnad fick i samband med detta ett uppdrag att ta fram en förstudie. Avsiktsförklaringen gäller fram till 2022 och löper därmed ut nu vilket gör att en ny avsiktsförklaring behöver antas. Den nya avsiktsförklaringen föreslås gälla till år 2027 och innebär några revideringar utifrån förändrade förutsättningar i jämförelse med den tidigare avsiktsförklaringen. Visst planeringsarbete är påbörjat i området men de senaste åren har arbetet pausats på grund av Covid-19pandemin.

Regionen arbetar intensivt med att utveckla Nyköpings lasarett och Nyköpings kommun arbetar, tillsammans med Trafikverket, med att skapa Nyköpings resecentrum. Lasarettområdet, även kallat Södra Hället, är utpekad i Översiktsplanen Nyköping 2040 som ett bebyggelseområde för tät blandstad med möjligheter till bostäder, arbetsplatser, skola, handel, fritidsanläggningar, parker med mera. Båda parterna, regionen och kommunen, äger mark i området och det finns ett gemensamt intresse av att utveckla platsen.

Avsiktsförklaringen beskriver parternas gemensamma arbete och insatser vad gäller planering och utredning för kommande användning och bebyggelse inom området. I arbetet är det viktigt att kommunens och regionens framtida behov beskrivs utifrån fritidsmöjligheter, kopplingar till friluftsliv, behovet av bostäder, kontor och annan service kopplat till noden Nyköpings resecentrum, behov av offentlig service i form av skola/förskola, etcetera. En del i uppdraget är att titta på ett mobilitetshus som kan frigöra yta för utveckling av blandstad på den plats där markparkering finns idag.

En del mindre revideringar utifrån nya förutsättningar har gjorts i förslaget till den nya avsiktsförklaringen. I stora drag handlar dessa om:

- att förhålla sig till de åtaganden vi har via Stadsmiljöavtalet, i detta fall att planera för bostäder i området,
- förtydligande av arbete med vision, kommunikation, finansiering och fastighetsägarförhållanden,
- att utöka planeringsområdet i syfte att skapa en helhetsbild gällande bland annat gång- och cykelstråk,
- förtydligande kring hållbarhetsmål och koppling till Regional cykelstrategi för Sörmland (2021).

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Ja

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej, arbete med barnperspektivet görs inom planarbetet för området.

Förslag

Kommunstyrelsen föreslås godkänna den nya avsiktsförklaringen med Region Sörmland om utvecklingen av Lasarettområdet/Nyköpings resecentrum. Avsiktsförklaringen ersätter den tidigare avsiktsförklaringen beslutad av kommunstyrelsen år 2018.

Det tidigare uppdraget till Samhällsbyggnad att ta fram en förstudie för Lasarettområdet med koppling till Nyköpings resecentrum, som kommunstyrelsens beslutade om i samband med den tidigare avsiktsförklaringen år 2018, kvarstår fortfarande och utgör ett första steg i arbetet med utveckling av Lasarettområdet. Uppdraget utförs tillsammans med Tekniska divisionen samt Näringsliv, Kultur och Fritid inom befintlig budgetram. Om förutsättningarna förändras återkommer SHB med en framskrivning. I samband med uppdraget om att genomföra förstudien fick Samhällsbyggnad i uppdrag att återrapportera förstudien till kommunstyrelsen senast 2019-05-31, men då planeringsarbetet pausats under de senaste åren med anledning av Covid-19 föreslås istället kommunstyrelsen besluta att återrapportering sker senast våren 2023.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) **att** godkänna avsiktsförklaring med Region Sörmland om utvecklingen av Lasarettområdet/Nyköpings resecentrum, enligt bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2022 -01-06, samt

- 2) **att** uppdra åt Samhällsbyggnad att återrapportera uppdraget om framtagande av förstudie för Lasarettområdet med koppling till Nyköpings resecentrum till kommunstyrelsen senast våren 2023.

Mats Pettersson
Kommundirektör
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2022-01-13

Maria Ljungblom
Samhällsbyggnadschef
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Beslut till:

Region Sörmland

Tekniska divisionen

Näringsliv, Kultur- och fritid

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Avsiktsförklaring

Utveckling lasarettområdet och Nyköpings resecentrum

§1 Parter

Region Sörmland, org.nr. 232100-0032, 611 88 Nyköping

Nyköpings kommun, org.nr. 212000-2940, 611 83 Nyköping

Mellan parterna har följande avsiktsförklaring träffats som innebär att parterna i sin respektive roll som fastighetsägare och samhällsutvecklare ska verka för att gemensamt utveckla lasarettområdet och Nyköpings resecentrum.

§2 Syfte och bakgrund

Denna avsiktsförklaring avser utveckling av lasarettområdet och Nyköpings resecentrum med tillhörande omgivning, i enlighet med kartbilagan.

Syftet med denna avsiktsförklaring är att beskriva Regionens och Nyköpings kommuns gemensamma arbete och samverka för att utveckla området och genomföra aktiviteter, utredningar och arbete som parterna gemensamt arbetar med för att utveckla området. Som en naturlig del av detta finns även parternas gemensamma uttryckta vilja i samband med numera beviljat Stadsmiljöavtal.

Vid eventuella gemensamma åtaganden gällande utredningar och byggnation utifrån de utredningar som genomförs inom ramen för detta avtal ska detaljregleringar och bindande utfästelser förhandlas mellan de parter som genomförandet berör. Till de gemensamma åtaganden som behöver regleras separat hör formerna för framtagandet av en områdesvision, kommunikation, finansiering och framtida fastighetsförhållanden.

Mot denna bakgrund lämnar parterna nedan en gemensam avsiktsförklaring.

§3 Avsiktsförklaring

Parternas gemensamma avsikt är att i sin respektive roll som fastighetsägare och samhällsutvecklare verka för att utveckla lasarettområdet och Nyköpings resecentrum och gemensamt arbeta för att ta fram underlag, handlingar och åtgärder, enligt §5, vilka gynnar parternas respektive intressen och går i linje med respektive organisations hållbarhetsmål.

Denna avsiktsförklaring aktualiserar och ersätter avsiktsförklaring från 2018-06-15 och tillägg till avsiktsförklaringen från 2020-07-09.

§4 Principer för parternas samarbete

Planering och utförande av nödvändiga åtgärder ska ske i nära samverkan mellan parterna. Parterna ska verka för att framtagna utredningar och underlag om möjligt anpassas för att passa alla parternas behov.

Parterna ska skyndsamt delge varandra sådan information och material som berör utvecklingen av området och som kan vara till hjälp för övriga parter.

§5 Beskrivning av åtgärd

Denna avsiktsförklaring avser att utveckla lasarettsområdet och området kring Nyköpings resecentrum.

Nyköpings kommun ska bidra i det gemensamma arbetet som planmyndighet och samhällsbyggare för att utveckla området kring lasarettsområdet och Nyköpings resecentrum.

Följande aktiviteter är parterna överens om:

- parterna ska gemensamt verka för en fördjupad vision för hela det utpekade området norr om järnvägen i syfte att uppnå en väl sammanvägd helhet som i förlängningen stärker platsens funktioner. I arbetet ingår att identifiera målbilder för ingående delar och kartlägga inbördes beroenden.
- parterna ska med den fördjupade områdesvisionen som grund förhandla kring framtida avgränsningar för Regionens fastighet Samariten 1. Förhandlingarnas syften är att hitta ett långsiktigt ägandeskap som stärker båda parternas intressen och som kommer möjliggöra genomförandet av visionen.
- parterna ska gemensamt arbeta för långsiktigt hållbara transport- och parkeringslösningar i lasarettsområdet inklusive Nyköpings resecentrum. Inför detta ska ett gemensamt arbete med mobilitetsfrågor, så som mobilitetsåtgärder och gröna resplaner, genomföras. Den långsiktiga lösningen inkluderar mobilitetshus som integrerar bil- och cykelparkering med andra mobilitetstjänster som kan nyttjas av Regionen, kommunen, allmänheten och andra aktörer i området.
- parterna skall gemensamt verka för god, säker och funktionell tillgänglighet för cykeltrafiken till, inom och genom området både vad gäller cykelbanor och cykelparkeringar. Områdets ges förutsättningar för ökad cykling, med utgångspunkt i målsättningar och strategier beskrivna i Regional cykelstrategi för Sörmland (2021).

- att den tillfälliga parkering som Regionen uppfört på Samariten 1 är en åtgärd i arbetet med att utveckla Nyköpings lasarett, för att tillfälligt lösa parkeringsbehov på tidigare parkeringsytor som nu ianspråkats av tillkommande byggnationer. Parallellt arbetar Nyköpings kommun med att projektera och inom kort påbörja byggnation av Nyköpings resecentrum, vilket också kommer skapa ett tillfälligt parkeringsbehov. Regionen och Kommunen är överens om att tillfälliga parkeringslösningar inom lasarettområdet är ett temporärt led i arbetet mot en långsiktig hållbar förändring och utveckling av området.
- parterna ska gemensamt verka för god tillgänglighet till Nyköpings lasarett på kort sikt, under tiden för ombyggnation av lasarettområdet, likväl som på lång sikt.
- parterna ska gemensamt verka för en lösning till ett framtida kontor för Regionen i det utpekade området.
- parterna ska gemensamt verka för annan kompletterande stadsbebyggelse i det utpekade området norr om järnvägen. I första hand handlar den om att möjliggöra för minst 50 nya bostäder enligt Kommunens vision för området. Annan kompletterande stadsbebyggelse som kan bli aktuell är lokaler för utbildning och kontor. Som del av tillkommande stadsbyggnad hör gatu- och parkrummens funktioner liksom integreringen av Folkungavallen i området.
- om Regionen avser avyttra fastigheten Sjukhemmet 5 äger kommunen företräde till förhandling om köp.

Flera aktiviteter kan bli aktuella och beslutas av styrgruppen.

§6 Organisation

Till styrgruppen ska respektive part utse representanter. Styrgruppen ansvarar för att besluta om aktiviteter och utse projektgrupper för att driva arbetet med att utveckla lasarettområdet och resecentrum. Representant från projektgrupperna är föredragande i styrgruppen.

Representant för styrgruppen ska med regelbundenhet, och minst årligen, rapportera status till politiken samt Kommundirektör respektive Regiondirektör.

§7 Ansvar

Varje part har självständigt ansvar för att ta fram de underlag och utredningar som enbart berör respektive part.

I god tid före det att åtgärder övergår i en utförandefas ska parterna i god anda förhandla om eventuellt nödvändiga avtal vilka bland annat ska reglera ansvarsfrågor, fördelning av kostnader samt frågor rörande äganderätt. I ett sådant sammanhang ska även frågan om ersättning för mark som tas i anspråk regleras

§8 Förutsättningar för avsiktsförklaringen

I det fall eventuellt bindande avtal inte kommer till stånd ska ingendera parten vara ersättningsskyldig gentemot de andra parterna.

Avsiktsförklaringen gäller inledningsvis för det gemensamma arbetet fram till och med 2027. Därefter får parterna ta ställning till fortsatt gemensamt arbete.

Avsiktsförklaringen har upprättats i två (2) likalydande exemplar av vilka parterna tagit varsitt.

Nyköping 2021- -

Nyköping 2021- -

Monica Johansson

Urban Granström

Jan Grönlund

Mats Pettersson

Kartbilaga Avsiktsförklaring för utveckling lasarettområdet och Nyköpings resecentrum

Blå markering visar ett ungefärligt utvecklingsområde som omfattar både lasarettområdet och Nyköpings resecentrum. Särskilt fokus läggs i arbetet på områden markerade med sträckad linje, Samariten 1-Folkungavallen samt Sjukhemmet 5.

KS § Delegationsärenden**Diarienummer: KK22/5**

Förteckning över beslut fattade på delegation:

Nr	Från	Innehåll	Diarienummer
1	Inköp- och upphandlingschef	Anmälan om delegationsbeslut avseende likalydande tilldelningsbeslut i Upphandling: Varuförsörjningens upphandling av Kemisk-tekniska produkter VF2020- 00036	KK21:697:3
2	Räddningschef, Räddning och Säkerhet (RoS)	Anmälan om delegationsbeslut: Beslut om uppsägning på egen begäran, anställningsbeslut, serviceavtal tvättstuga, avtal om automatiskt barnlarm och avtal om tjänst felanmälan	KK21/5:211
3	Inköp- och upphandlingschef	Anmälan om delegationsbeslut gällande förlängning av avtal i Upphandling: Varumärkesstrategisk konsult	KK18/283:16
4	Kommunjurist	Anmälan om delegationsbeslut avseende avslag på begäran om allmän handling	KK21/696:1
5	Förhandlingsansvarig, HR-avdelningen	Anmälan om delegationsbeslut: Beslut om undertecknande av	KK21/573:3

		förhandlingsprotokoll gällande §§10 och 64	
6	Inköps- och upphandlingschef	Anmälan om delegationsbeslut avseende tilldelning av avtal i Upphandling: Sängar till äldre- och demensboenden	KK19/129:14
7	Inköp- och upphandlingschef	Anmälan om delegationsbeslut avseende förlängning av avtal i Upphandling: Sängar till äldre- och demensboenden	KK19/129:16
8	Inköp- och upphandlingschef	Anmälan om delegationsbeslut avseende tecknande av avtal i Direktupphandling: Färska styckebröd och tillredda smörgåsar	KK21/447:2
9	Inköp- och upphandlingschef	Anmälan om delegationsbeslut avseende tecknande av avtal samt förlängning av avtal i Direktupphandling: Drift av verksamheten, Hjortensbergsbadet	KK21/694:3
10	Inköp- och upphandlingschef	Anmälan om delegationsbeslut avseende förlängning av avtal i Upphandling: Webbtekniska konsulter	KK18/719:12
11	Inköp- och upphandlingschef	Anmälan om delegationsbeslut avseende förlängning	KK19/596:12

		av avtal i Upphandling: Drift och underhåll av badvattenrening, Hjortensbergsbadet	
12	Inköp- och upphandlingschef	Anmälan om delegationsbeslut avseende förlängning av avtal i Upphandling: Projektverktyg	KK18/117:19
13	Inköp- och upphandlingschef	Anmälan om delegationsbeslut avseende förlängning av avtal i Upphandling: Tvätt-tjänster samverkan Sörmland	KK12/56:38
14	Inköp- och upphandlingschef	Anmälan om Delegationsbeslut avseende förlängning av avtal i Upphandling: Försäkringsförmedling	KK19/549:14
15	Inköp- och upphandlingschef	Anmälan om delegationsbeslut gällande förlängning av avtal i Upphandling: IT-infrastruktur 2015	KK15/787:27
16	Inköp- och upphandlingschef	Anmälan om delegationsbeslut avseende förlängning av avtal i Upphandling: Banktjänster	KK17/195:16
17	Inköp- och upphandlingschef	Anmälan om delegationsbeslut avseende förlängning av avtal i Upphandling: Telefoni, operatörstjänster 2014	KK13/239:34

18	Inköp- och upphandlingschef	Anmälan om delegationsbeslut gällande avropsanmälan i Upphandling: Yrkesskor 2020 (Adda inköpscentral)	KK21/714:2
19	Kommunjurist, Kommunledningskansliet	Anmälan av delegationsbeslut: Yttrande över ansökan om hemvärnspersonal	KK21/8:24
20	Samhällsbyggnad	Anmälan om delegationsbeslut: Beslut avseende färdtjänst och riksfärdtjänst för december 2021	KK22/5:1
21	Samhällsbyggnad	Anmälan om delegationsbeslut: Beslut avseende allmänna frågor för december 2021	KK22/5:2
22	Samhällsbyggnad	Anmälan om delegationsbeslut: Beslut avseende fastighets- och exploateringsfrågor för december 2021	KK22/5:3
23	Samhällsbyggnad	Anmälan om delegationsbeslut: Beslut avseende inköp och upphandling för december 2021	KK22/5:4
24	Försäkringsamordnare, Kommunledningskansliet	Anmälan om delegationsbeslut: Beslut att bevilja skadeståndsansättning	KK22/5:5

		inom hemtjänsten och Division utbildning	
25	Samhällsbyggnad	Anmälan om delegationsbeslut: Beslut avseende skolskjuts under december 2021	KK22/5:6
26	TF HR-Chef, HR- avdelningen	Anmälan om delegationsbeslut: Beslut om uppsägning på grund av personliga skäl	KK22/15:3
27	Samhällsbyggnad	Anmälan om delegationsbeslut: Beslut avseende sammansatta resor i december 2021	KK22/5:7

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) att** lägga rubricerade delegationsärenden till handlingarna.

KS § Anmälningssärenden**Diarienummer: KK22/2**

Nr	Från	Innehåll	Diarienummer
1	Samhällsbyggnad	Granskningsbrev: Förslag till ändring av detaljplan för del av Ana 11, P6, Spelhagen, Nyköpings kommun	Postlistad
2	HR-avdelningen	Protokoll från Centrala Samverkansgruppen, CSG, 2021-11-18	K21/24:12
3	HR-avdelningen	Protokoll från lokal samverkan Kommunledningskansliet, 2021-12-02	KK21/312:5
4	Kommunala Funktionshinderrådet	Protokoll 2021-11-11	KK21/37:3
5	Kommunala Pensionärsrådet	Protokoll 2021-11-29	KK21/38:3
6	Samhällsbyggnad	Samrådsbrev, Förslag till ändring av detaljplan P94-2, för Anderbäck 3_18, Svalsta, Nyköping, Nyköpings kommun	Postlistad
7	Samhällsbyggnad	Samrådsbrev, Förslag till ny detaljplan för del av Arnö 1_3 och Oljan, Arnö västra företagsområde, Arnö, Nyköping, Nyköpings kommun	Postlistad
8	Kammarrätten i Jönköping	Dom från Kammarrätten i Jönköping gällande överklagan om att ta del av allmänna handlingar - avslag	KK21/404:7

9			
10	Kultur- och fritidsnämnden	Beslut från Kultur- och fritidsnämnden 2021-12-08, § 61, Uppföljning av internkontrollplan	KK21/4:12.1
11	Norrköpings kommun	Aktualitetsförklaring för Norrköpings kommuns översiktsplan	KK21/2:101.1
12	Länsstyrelsen i Södermanlands län	För kännedom: Länsstyrelsens samrådsyttrande över järnvägsplan, Ostlänken, delsträcka Skavsta - Stavsjö i Nyköpings kommun, Södermanlands län	KK21/2:102.1
13	Nacka tingsrätt - Mark- och miljödomstolen	Dom gällande omprövning av tomträtsavgift för fastigheten Brandholmen 1:8 i Nyköpings kommun Mål nr: F 6798-21	KK21/2:103.1
14	HR-avdelningen	Protokoll från Centrala Samverkansgruppen, CSG	KK21/24:13
15	Vård- och omsorgsnämnden	Beslut från Vård- och omsorgsnämnden 2021-12-02, § 106, Uppföljning av åtgärder efter vårens interna tillsyner på särskilda boenden för äldre	KK21/2:105.2
16	Vård- och omsorgsnämnden	Beslut från Vård- och omsorgsnämnden 2021-12-02, § 107, Rapport från interna tillsyner hösten 2021	KK21/2:106.2

17	Vård- och omsorgsnämnden	Beslut från Vård- och omsorgsnämnden 2021-12-02, § 109, Disponering av det statliga stödet för implementering av digitala/tekniska verktyg	KK21/2:107.1
18	Region Sörmland, Regionfullmäktige	Beslut av Regionfullmäktige i Region Sörmland 2021-11-23, § 130, Revidering av reglemente för nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård	KK21/282:8.1
19	Vård- och omsorgsnämnden	Beslut från Vård- och omsorgsnämnden 2021-12-02, § 110, Genomförd internkontroll - Beslutsefterlevnad	KK21/4:13.1
20	Vård- och omsorgsnämnden	Beslut från Vård- och omsorgsnämnden 2021-12-02, § 114, Revidering av Vård- och omsorgsnämndens delegationsordning	KK21/2:108.2
21	Socialnämnden	Beslut från Socialnämnden 2021-12-16, § 94, Detaljbudget 2022 för Socialnämnden	KK21/7:10.2
22	Socialnämnden	Beslut från Socialnämnden 2021-12-16, § 92, Genomförd internkontroll 2021	KK21/4:14.2
23	Region Sörmland, Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård	Protokoll från Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård 2021-12-08	KK21/16:7

24	Samhällsbyggnad	Flyttningar till och från Nyköpings kommun 2000-2020	KK21/2:110
25	Länsstyrelsen i Södermanlands län	Undertecknad överenskommelse om studie av migranternas värdningar i Södermanlands län (värdningsstudie)	KK21/643:3.1
26	Barn- och ungdomsnämnden	Beslut från Barn- och ungdomsnämnden 2021-12-15, § 92, Barn- och ungdomsnämndens budget 2022 samt detaljbudget 2022	KK21/7:11.2
27	Barn- och ungdomsnämnden	Beslut från Barn- och ungdomsnämnden 2021-12-15, § 89, Ekonomisk uppföljning Barn- och ungdomsnämnden januari - oktober 2021	KK20/7:16.2
28	SCB - Statistiska centralbyrån	Kommunalekonomisk utjämningsutvärdering för kommuner, utfall år 2022	KK21/2:113.1
29	Sveriges Kommuner och Regioner	Meddelande 21/2021: Överenskommelse mellan SKR och regeringen kring Säker digital kommunikation	KK21/2:114.1
30	Länsstyrelsen i Södermanlands län	Information om fastställelse av reviderad bevarandeplan för Natura 2000-området Kilaån-Vretaån (SE0220304) i Södermanlands län	Postlistad

31	Regeringskansliet - Kulturdepartementet	Regleringsbrev för budgetåret 2022 avseende Nämnden för hemslöjdsfrågor	KK21/2:115.1
32	Nyköping-Oxelösunds Vattenverksförbund	Antagen investeringsplan, anläggning för ny reningsprocess, för Nyköping-Oxelösunds Vattenverksförbund	KK21/2:118
33	Vård- och omsorgsnämnden	Vård- och omsorgsnämndens internkontrollplan 2022	KK22/4:1-1.2
34	Länsstyrelsen i Södermanlands län	Svar på Enkätundersökning för uppföljning av kommunens tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter samt övrigt hälsofrämjande förebyggande ANDTS-arbete	KK21/727:2
35	Medborgare	Överklagande av beslut från Kommunfullmäktige 2021-12-14, § 191, att anta detaljplan för RASPEN 1-3 m.fl. (Nöthagen) Nyköping, Nyköpings kommun	KK22/10:1
36	Energikontoret i Mälardalen AB	Protokoll från styrelsemöte med Energikontoret i Mälardalen AB 2021-12-16	KK21/308:9.1
37	Medborgare	Överklagande av beslut från Kommunfullmäktige 2021-12-14, § 191, att	KK22/11:1.1

		anta detaljplan för RASPEN 1-3 m.fl. (Nöthagen) Nyköping, Nyköpings kommun	
38	Gemensamma patientnämnden	Protokoll från Gemensamma patientnämnden 2021- 12-02	KK21/18:4
39	Medborgare	Överklagande av beslut från Kommunfullmäktige 2021-12-14, § 191, att anta detaljplan för RASPEN 1-3 m.fl. (Nöthagen) Nyköping, Nyköpings kommun	KK22/12:1
40	Medborgare	Överklagande av beslut från Kommunfullmäktige 2021-12-14, § 191, att anta detaljplan för RASPEN 1-3 m.fl. (Nöthagen) Nyköping, Nyköpings kommun	KK22/13:1

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) att** lägga rubricerade anmälningsärenden till handlingarna.